

KUNGL. MAJ:TS

NÄDIGA

PROPOSITION

TILL

Riksdagen

angående statsverkets tillstånd och behof;

Gifven Stockholms slott den 13 januari 1912.

Jämlikt grundlagens bud afgifver Kungl. Maj:t härmed nådig proposition angående statsverkets tillstånd och behof under år 1913.

Därvid förekommer först frågan om beräkningen för nästa statsregleringsperiod af *statsverkets inkomster*.

Med åberopande af de beslut, om hvilka bilagda statsrådsprotokoll öfver finansärenden för denna dag *) lämnar närmare upplysning, och under de i samma protokoll angifna förutsättningar, föreslår Kungl. Maj:t, att statsverkets inkomster för år 1913 upptagas sålunda:

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Inkomsterna".

Specifikation af statens inkomster.

		Kronor.
A. Egentliga statsinkomster.		
Skatter:		
<i>Mantalspenningar</i>	825,000: —	
<i>Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:</i>		
Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>	33,000,000: —	
Bevilling af fast egendom samt af inkomst, <i>bevilling</i>	1,400,000: —	
Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevilling</i>	300,000; —	
Arfsskatt, <i>bevillning</i>	6,000,000: —	
Öfriga stämpelmedel, <i>bevillning</i>	11,000,000: —	
<i>Tullar och acciser:</i>		
Tullmedel, <i>bevillning</i>	62,000,000: —	
Brännvinstillverkningsskatt, <i>bevillning</i>	21,500,000: —	
Sockerskatt, <i>bevillning</i>	20,000,000: —	
Punschskatt, <i>bevillning</i>	1,700,000: —	
Maltskatt, <i>bevillning</i>	5,000,000: —	162,725,000
Uppbörd i statens verksamhet:		
Fyr- och båkmedel	1,800,000: —	
Bidrag till försäkringsinspektionen	59,000: —	
Bidrag till bankinspektionen	47,000: —	
Inkomst af myntning och justering	915,000: —	
Patent- och varumärkes- samt registreringsafgifter	435,700: —	
Kontrollstämpelmedel	95,000: —	
Terminsafgifter från läroverken	500,000: —	
Afgifter för granskning af biografbilder	21,000: —	
Diverse inkomster	1,500,000: —	5,372,700
<i>Säger egentliga statsinkomster 168,097,700 kronor.</i>		
B. Inkomster af statens produktiva fonder.		
Statens affärsverksamhet:		
<i>Statens järnvägar:</i>		
inkomster	84,200,000: —	
driftkostnad	65,700,000: —	
öfverskott	18,500,000: —	
Transport	18,500,000: —	168,097,700

		Kronor.
Transport 18,500,000: —		168,097,700
<i>Postverket:</i>		
inkomster, bevilning	25,610,000: —	
driftkostnad	23,217,300: —	
öfverskott	2,392,700: —	
<i>Telegrafverket:</i>		
inkomster	16,250,000: —	
driftkostnad	11,300,000: —	
öfverskott	4,950,000: —	
<i>Statens vattenfallsverk:</i>		
<i>Trollhätte kanalverk:</i>		
inkomster	473,000: —	
driftkostnad	312,000: —	
öfverskott	161,000: —	
<i>Trollhätte kraftverk:</i>		
inkomster	1,360,000: —	
driftkostnad	587,000: —	
öfverskott	773,000: —	
<i>Trollhätte fastighetsförvaltning:</i>		
inkomster	50,000: —	
driftkostnader	26,000: —	
öfverskott	24,000: —	
<i>Vattenfall och fastigheter inom Älfsborgs samt Göteborgs och Bohus län:</i>		
inkomster	103,000: —	
driftkostnader	14,000: —	
öfverskott	89,000: —	
<i>Vattenfall och fastigheter, inköpta för elektrisk drift vid statens järnvägar:</i>		
inkomster	9,000: —	
driftkostnader	5,000: —	
öfverskott	4,000: —	
<i>Diverse vattenfall och fastigheter:</i>		
inkomster	11,000: —	
driftkostnader	4,000: —	
öfverskott	7,000: —	
Transport 1,058,000: — 25,842,700: —		168,097,700

			Kronor.
	Transport	1,058,000: — 25,842,700: —	168,097,700
<i>Säger för vattenfallsverken:</i>			
	inkomster	2,006,000: —	
	driftkostnader	948,000: —	
	öfverskott	1,058,000: —	
<i>Statens domäner:</i>			
	inkomster	15,300,000: —	
	driftkostnad	5,938,000: —	
	öfverskott	9,362,000: —	36,262,700
Statens aktier:			
	Utdelning i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag		1,600,000
Statens utlåningsfonder (öfverskott):			
	Nya odlingslånefonden	253,000: —	
	Torfindustrilånefonden	125,000: —	
	Rederilånefonden	650,000: —	
	Egnahemslånefonden	1,008,000: —	
	Fiskerilånefonden	77,000: —	
	Norrländska nyodlingsfonden	24,000: —	
	Jordförmedlingsfonden	36,000: —	
	Handtverkslånefonden	3,500: —	
	Järnvägslånefonden	1,578,400: —	
	Allmänna byggnadslånefonden	36,600: —	3,791,500
Arbetsförsäkringsfonden			1,380,000
<i>Säger inkomster af produktiva fonder 43,034,200 kronor.</i>			
C. Andel i riksbankens vinst för år 1911			6,311,000
D. I anspråk tagna kapitaltillgångar:			
	Af järnvägslånefonden	582,500: —	
	Af allmänna byggnadslånefonden	35,500: —	
	Af reservationer å anslaget till allmänna läroverken	300,000: —	
	» » » allmänna frostminskningsanslaget	300,000: —	1,218,000
E. Länemedel			45,448,300
Summa kronor			264,109,200

Första hufvudtiteln,

innefattande anslagen till kungl. hof- och slottsstaterna.

Nu gällande riksstat upptager såsom årliga eller ständiga utgifter:		
för kungl. hofstaten.....	kronor	1,365,900: —
» » slottsstaten.....	»	127,100: —
tillsammans kronor		1,493,000: —

Häri föreslår Kungl. Maj:t icke någon ändring.

Extra anslag.

Under återopande af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag *) föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

att af de af 1911 års Riksdag till införande i Stockholms slott af centraluppvärmning och i sammanhang därmed förbättrade ventilationsanordningar beviljade medel, 324,000 kronor, å extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af..... kronor 124,000: —

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i riksstaten för år 1912 upptagen och sådan den af Kungl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1912.	1913.
ordinarie anslag.....	1,493,000: —	1,493,000: —
extra »	100,000: —	124,000: —
summa kronor		1,617,000: —

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Första hufvudtiteln".

Andra hufvudtiteln,

innefattande anslagen till justitiedepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnas i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisade 5,156,904 kronor, vill Kungl. Maj:t i enlighet med de beslut, som innefattas i bilagda statsrådsprotokoll öfver justitiedepartementetsärenden för den 13 innevarande januari*, föreslå Riksdagen beträffande

Högsta domstolen:

[1.] att godkänna följande tillägg till de enligt kungl. kungörelse den 25 juni 1909 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i ny aflöningsstat för högsta domstolens vaktmästare upptagna aflöningsförmåner, nämligen

att enhvar vaktmästare i högsta domstolen må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar samt

att vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningar och under hans semester ett motsamma tjänstgöringspenningar svarande belopp;

* Se bil. till statsverkspropositionen: "Andra hufvudtiteln".

Justitiekanslersexpeditionen:

[2.] att godkänna sådant tillägg till de enligt kungl. kungörelse den 29 oktober 1909 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i ny aflöningsstat för justitiekanslersämbetet upptagna aflöningsförmåner, att vaktmästaren hos ämbetet må årligen, i den mån det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar;

Nedre justitierevisionen:

[3.] att godkänna

dels sådan ändring i den år 1911 fastställda ordinarie stat för nedre, justitierevisionen, att för hvar och en af däri uppförda 12 skrifbiträden lönen höjes från 600 kronor till 700 kronor men tjänstgöringspenningarna sänkas från 450 kronor till 350 kronor,

dels ock det tillägg till de enligt kungl. kungörelse den 16 juni 1911 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de med befattning å sistnämnda stat förenade aflöningsförmåner, att för skrifbiträde å nedre revisionens stat skola gälla de af chefen för finansdepartementet föreslagna, i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 innevarande januari upptagna allmänna villkor och bestämmelser i fråga om fasta biträden hos vissa verk och myndigheter;

[4.] att godkänna följande tillägg till de enligt kungl. kungörelsen den 16 juni 1911 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de med befattning å den nya ordinarie staten för nedre justitierevisionen förenade aflöningsförmåner, nämligen

att enhvar vaktmästare i nedre revisionen må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar samt

att vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens

befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningar och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp;

Rikets hofrätter:

[5.] att godkänna

dels följande tillägg till och ändringar i de år 1909 fastställda stater för rikets hofrätter, nämligen

att i staterna uppföras för Svea hofrätt 10, för Göta hofrätt 7 samt för hofrätten öfver Skåne och Blekinge 4 skrifbiträden, enhvar med lön 700 kronor och tjänstgöringspenningar 350 kronor samt, i Svea hofrätt, ortstillägg 150 kronor, eller sålunda begynnelseaflöning i Svea hofrätt 1,200 kronor och i de andra hofrätterna 1,050 kronor, hvarjämte, i samtliga hofrätterna, lönen skall kunna efter 5 år höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor,

att de i staterna nu uppförda anslag »för renskrifning», för Svea hofrätt å 20,000 kronor, för Göta hofrätt å 10,100 kronor och för hofrätten öfver Skåne och Blekinge å 6,400 kronor, uteslutas samt

att, i stället för anslagen »till arfvoden åt amanuenser, vikariatsersättningar samt gratifikationer till extra ordinarie tjänstemän», för Svea hofrätt å 23,250 kronor, för Göta hofrätt å 12,000 kronor och för hofrätten öfver Skåne och Blekinge å 6,000 kronor, upptagas anslag »till arfvoden åt amanuenser, vikariatsersättningar, tillfällig renskrifning samt gratifikationer till extra ordinarie tjänstemän», för Svea hofrätt å 28,000 kronor, för Göta hofrätt å 14,500 kronor samt för hofrätten öfver Skåne och Blekinge å 7,700 kronor,

dels ock följande tillägg till de enligt kungl. kungörelse den 18 september 1909 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af aflöning enligt sistnämnda aflöningsstater, nämligen

att för skrifbiträde å hofrätts stat skola gälla de af chefen för finansdepartementet föreslagna, i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 innevarande januari upptagna allmänna villkor och bestämmelser i fråga om fasta biträden hos vissa verk och myndigheter samt

att beträffande skrifbiträde, som vid början af år 1913 är anställt hos hofrätt och antages till biträde å dess stat, det må ankomma på Kungl. Maj:ts pröfning, om och i hvad mån biträdet för åtnjutande af löneförhöjning skall äga räkna sig till godo den föregående tjänstgöringen vid hofrätten.

Vid bifall till denna framställning kommer anslaget till Svea hofrätt med därunder lydande justitiestat, nu 770,337 kronor, att minskas med 3,250 kronor till 767,087 kronor, anslaget till Göta hofrätt med därunder lydande justitiestat, nu å 518,763 kronor, att minskas med 250 kronor till 518,513 kronor samt anslaget till hofrätten öfver Skåne och Blekinge, nu 222,963 kronor, att minskas med 500 kronor till 222,463 kronor.

I fråga om rikets hofrätter föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen vidare:

[6.] att godkänna följande tillägg till de enligt kungl. kungörelsen den 18 september 1909 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af aflöning enligt de nya aflöningsstaterna för hofrätterna, nämligen

att enhvar vaktmästare i hofrätt må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar samt

att vid sjukdomsförfall för förste vaktmästare, eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningar och under hans se-

mester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp;

och föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen ytterligare beträffande

Fångvården:

[7.] att godkänna

dels sådan ändring i den år 1910 fastställda aflöningsstat för fångvårdsstyrelsen, att för det däri uppförda skrifbiträde lönen höjes från 600 kronor till 700 kronor men tjänstgöringspenningarna sänkas från 450 kronor till 350 kronor,

dels ock det tillägg till de enligt kungl. kungörelse den 30 september 1910 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i sistnämnda stat upptagna aflöningsförmåner, att för det däri uppförda skrifbiträde skola gälla de af chefen för finansdepartementet föreslagna, i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 innevarande januari upptagna allmänna villkor och bestämmelser i fråga om fasta biträden hos vissa verk och myndigheter;

[8.] att godkänna följande tillägg till de enligt kungl. kungörelsen den 30 september 1910 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i den nya aflöningsstaten för fångvårdsstyrelsen upptagna aflöningsförmåner, nämligen

att enhvar vaktmästare i fångvårdsstyrelsen må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar saunt

att vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningar och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp;

[9.] att godkänna följande tillägg till de enligt kungl. kungörelse den 30 september 1910 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de enligt ny stat för fångvårdsstaten med ordinarie befattning vid samma stat förenade aflöningsförmåner, att innehafvare af dylik befattning må i fråga om rätt till ålderstillägg räkna sig till godo tid, hvarunder han innehaft motsvarande eller jämförlig befattning vid statens uppfostringsanstalt å Bona;

[10.] att medgifva, att utgifter för vård och underhåll af straffångelser och kronohäkten må från och med år 1913 bestridas från förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, och af sådan anledning, med utslutande ur riksstaten af det för dylika utgifter uppförda reservationsanslag å 40,000 kronor, höja förslagsanslaget till fångars vård och underhåll från dess nuvarande belopp 1,375,000 kronor med..... kronor 40,000: — eller sålunda till 1,415,000 kronor;

[11.] att medgifva, att assistenten och arbetsföreståndaren vid centralfängelset å Långholmen Henrik Ferdinand Broström må från och med år 1911 tillgodoföras de två för hans tjänst i stat uppförda ålders- tilläggen, hvartdera å 400 kronor;

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.:

[12.] att till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., hvartill i 1912 års riksstat under andra hufvudtiteln upptagits 111,991 kronor, å ordinarie stat uppföra ett förslagsanslag å 65,000 kronor eller sålunda 46,991 kronor mindre än det nuvarande anslaget;

Svensk författningssamling:

[13.] att till bestridande af kostnaderna för svensk författningssamling å ordinarie stat uppföra ett förslagsanslag å.....	»	70,000: —;
transport kronor		110,000: —

transport kronor 110,000: —

Tryckningskostnader:

[14.] att till bestridande af tryckningskostnader, som icke skola af andra medel gäldas, å ordinarie stat uppföra ett förslagsanslag å..... » 30,046: —.

Beträffande

Öfriga ordinarie anslag

under andra hufvudtiteln föreslår Kungl. Maj:t icke någon förändring.

Då från ofvan angifna nya anslagsbelopp, tillhopa kronor 140,046: —, drages

dels beloppet af anslaget till vård och underhåll af straffängelser och kronohäkten, hvilket anslag skulle uteslutas, kr. 40,000: —,

dels ock de föreslagna minskningarna af anslagen

till Svea hofrätt å	»	3,250: —
» Göta hofrätt å	»	250: —
» hofrätten öfver Skåne och Blekinge å	»	500: —
» skrifmaterialier och expenser, ved m. m. å	»	46,991: —,

tillsammans » 90,991: —,

kommer förhöjningen å de ordinarie anslagen att utgöra kronor 49,055: —.

Lägges härtill summan af hufvudtiteln's ordinarie anslag enligt gällande riksstat..... » 5,156,904: —,

komma de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel att uppgå till..... kronor 5,205,959: —.

Extra anslag.

Under åberopande af ofvannämnda protokoll öfver justitiedepartements-
ärenden för den 13 innevarande januari vill Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen att
under denna hufvudtitel å extra stat för år 1913 anvisa:

[15.] till provisorisk lönereglering för befattnings-
hafvare i justitiedepartementet, i enlighet med de af
departementschefen tillstyrkta grunder och på de af
honom förordade villkor, ett förslagsanslag af..... kronor 5,195: —,
hvaraf högst 100 kronor må användas till höjning af
vikariatsersättning under semester;

[16.] för aflönande af en andre ledamot å justitie-
departementets afdelning för lagärenden..... » 8,200: —,
med rätt för Kungl. Maj:t att däraf under 1912 för-
skottsvis af tillgängliga medel utanordna 100 kronor
såsom tillägg till det i 1912 års riksstat för samma
ändamål anvisade belopp af 8,000 kronor; skolandet af
återstående 8,100 kronor ett belopp af 2,500 kronor
anses motsvara tjänstgöringspenningar;

[17.] till arfvode åt en extra föredragande inom
justitiedepartementet » 3,000: —;

[18.] för bestridande af de utaf tillämpning af lagen
om straffregister föranledda kostnader för amanuenser,
renskrifning m. m. inom justitiedepartementet » 5,000: —;

[19.] såsom tillägg till det i staten för justitie-
departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli upp-
förda anslag till amanuenser, vikariatsersättningar, ren-
skrifning m. m. ett belopp af » 6,000 —,
med rätt för Kungl. Maj:t att däraf under år 1912
förskottsvis af tillgängliga medel utanordna 3,000
kronor;

[20.] för fortsatt uppehållande af lagberedningens
verksamhet » 50,000: —;

[21.] till bestridande af kostnaderna för en för-
beredande utredning angående en rättegångsreform. » 40,000: —;

[22.] till aflönande af en extra vaktmästare i nedre
justitierevisionen » 1,175: —;

transport kronor 118,570: —

	transport kronor	118,570: —
[23.] för fortsatt uppehållande under ett år från och med den 1 september 1912 af en extra division i Svea hofrätt för behandling af vädjade mål och till hofrätten instämnda tvistemål		
med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1912 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp belöper å tiden från och med den 1 september till årets slut;	»	32,900: —,
[24.] dels till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och militära ledamöter	»	3,250: —,
dels ock till beredande af tillfällig löneförbättring åt krigshofrättens vaktmästare	»	300: —,
hvilket belopp skall anses såsom tjänstgöringspenningar;		
[25.] till resestipendier åt ordinarie domare eller dem, som vid domstolarna bereda sig för domarkallet,	»	6,000: —;
[26.] till understöd för fortsatt utgifvande af »Nytt Juridiskt Arkiv. Afd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt Juridiskt Arkiv. Afd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.»	»	3,000: —.
Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen:		
[27.] att		
dels medgifva, att af den ersättning, som i anledning af öfverlåtande till Norrköpings stad af kronohäktet därstädes influtit till statsverket, ett belopp af 80,000 kronor må användas såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med senast framlagdt förslag, af nytt centralfängelse jämte länsfängelse i Malmö,		
dels ock därutöfver å extra stat för år 1913 anvisa att i mån af behof användas för byggnadsföretagets fullbordande;	»	50,000: —
och föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att å extra stat för år 1913 ytterligare anvisa:		
[28.] till ändrings- och tillbyggnadsarbeten, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af fängvårdsstyrelsen framlagda ritningar, sådana dessa af styrelsen sedermera modifierats, för anordnande af sinnessjukafdel-		
	transport kronor	214,020: —

transport kronor	214,020: —
ningar vid kronohäktet i Västervik och centralfängelset i Härnösand	» 35,000: —,
med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp må finnas erforderligt för arbetenas påbörjande under innevarande år;	
[29.] för uppförande vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö af fyra bostadshus för tjänstemän af lägre grad, hvarje hus innehållande två lägenheter om ett rum och kök samt två vindsrum,	» 28,000: —,
med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp kan finnas erforderligt för byggnadsarbetets påbörjande under innevarande år;	
[30.] för upphuggning af fönster och dörrar i en del för persedeltillverkning åt statsförvaltningarna begagnade celler i rikets straffängelser	» 16,000: —,
med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp må finnas erforderligt för arbetets påbörjande under innevarande år;	
[31.] till fängvårdsstyrelsens disposition för understödjande af verksamheten till frigifna fångars skydd. »	10,000: —;
[32.] till understöd åt föreningen »Skyddsvärnet». »	6,000: —;
[33.] dels till aflöningar åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona högst	» 25,920: —,
med rätt för Kungl. Maj:t att därpå under år 1912 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna 100 kronor såsom tillägg till det i 1912 års riksstat för samma ändamål anvisade belopp af 25,520 kronor,	
dels ock till kost och beklädnad åt de vid anstalten intagna elever m. m. ett förslagsanslag af	» 45,400: —;
[34.] för beredande af uppfostran åt minderåriga förbrytare af kvinnligt kön, hvilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt,	
dels till hyresersättning för sådan anstalt och godtgörelse för ved, inventarier m. m. vid anstalten samt	

transport kronor 380,340: —

transport kronor 380,340: —

bidrag till aflöning åt personal för anstaltens skötsel	
ett belopp af	› 10,700: —,
med rätt för Kungl. Maj:t att däraf under år 1912	
förskottsvis af tillgängliga medel utanordna 2,100	
kronor såsom tillägg till det i 1912 års riksstat för	
enahanda ändamål anvisade belopp af 6,500 kronor,	
dels ock till godtgörande af de vid anstalten	
mottagna elevers bespisning, beklädnad, läkar- och	
sjukvård m. m. äfvensom till utrustning vid elevs ut-	
skrifning ett förslagsanslag af	› 6,000: —;
[35.] af det för inrättande af ett jordregister be-	
viljade reservationsanslag å 750,000 kronor ett belopp af	› 150,000: —;
[36.] för beredande, i enlighet med de i stats-	
rådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 inne-	
varande januari angifna grunder, af extra lönetillägg	
för år 1912 åt vissa tjänstemän och betjante i ämbets-	
verk under justitiedepartementet ett förslagsanslag af	› 7,000: —;
[37.] för beredande åt häradsskrifvarna af ersätt-	
ning, enligt af chefen för justitiedepartementet i 1910	
års statsverksproposition angifna grunder, för röstläng-	
ders upprättande under år 1913 ett förslagsanslag af ...	› 50,000: —;
[38.] till tackande af utgifter, som statskontoret	
förskottsvis bestridt för de i statsrådsprotokollet öfver	
justitiedepartementens ärenden omförmälda ändamål, i	
jämmt krontal,	› 188,401: —.
summa kronor	792,441: —

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i riksstaten för år 1912 upptagen och sådan den nu är af Kungl. Maj:t föreslagen, utfaller sålunda:

	1912.	1913.	
ordinarie anslag	5,156,904: —	5,205,959: —,	således ökning kronor 49,055: —
extra	› 640,396: —	› 792,441: —,	› 152,045: —
summa kronor	5,797,300: —	5,998,400: —,	således ökning kronor 201,100: —

Tredje hufvudtiteln,

innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnas i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisade 1,483,604 kronor, vill Kungl. Maj:t i enlighet med de beslut, som innefattas i bilagda statsrådsprotokoll öfver utrikesdepartementsärenden den 13 innevarande januari, *) föreslå Riksdagen

[1.] att å utrikesdepartementets stat må uppföras dels ytterligare en afdelningschef med lön 4,400 kronor jämte ett ålderstillägg å 600 kronor efter fem år samt tjänstgöringspenningar 2,000 kronor, dels ock ytterligare en andre sekreterare i högre lönegraden med lön 1,800 kronor och tjänstgöringspenningar 1,200 kronor; kommande, i händelse af bifall till denna framställning, anslaget till utrikesdepartementet, nu uppgående till 78,550 kronor, att höjas med..... kronor		9,400: —
till 87,950 kronor;		
[2.] att förslagsanslaget rese- och flyttningssättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, nu uppgående till 40,000 kronor, må höjas med..... ,		15,000: —
till 55,000 kronor;		
[3.] att anslaget vikariatsersättning, extra biträden m. m., nu uppgående till 12,600 kronor, må höjas med..... ,		1,400: —
till 14,000 kronor;		
transport kronor		25,800: —

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Tredje hufvudtiteln".

	transport kronor	25,800: —
[4.] att anslaget kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat, nu uppgående till 17,000 kronor, må höjas med.....		
till 17,800 kronor;	»	800: —
[5.] att förslagsanslaget skrifmaterialier, expenser, renskrifning, ved, ljus m. m., nu uppgående till 120,154 kronor, må höjas med		
till 155,000 kronor; samt	»	34,846: —
[6.] att för bestridande af tryckningskostnader å tredje hufvudtiteln må uppföras ett ordinarie förslagsanslag af		
	»	5,030: —
	summa ökning kronor	66,476: —
Om till förestående belopp lägges de ordinarie anslagens nuvarande slutsumma.....		
komma de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel	»	1,483,604: —
att uppgå till	kronor	1,550,080: —

Extra anslag.

Under återopande af hvad i ofvannämnda statsrådsprotokoll öfver utrikesdepartementsärenden den 13 i denna månad finnes antecknad, vill Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen att under denna hufvudtitel å extra stat för år 1913 bevilja:

[7.] till fortsatt utgifvande af Sveriges traktater	kronor	4,500: —
[8.] till bestridande af Sveriges andel i kostnaderna under innevarande år för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag.....		
	»	2,500: —
[9.] såsom bidrag till den internationella fredsbyrån i Bern		
	»	750: —
[10.] såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för interparlamentariska förbundets byrå och generalsekretariat för år 1913		
	»	750: —
[11.] till personliga godtgörelser för mistade konsulatafgifter		
	»	8,000: —
	transport kronor	16,500: —

transport kronor	16,500: —
[12.] till personliga lönetillägg åt generalkonsulerna D. Danielsson i London och M. Ameen i Hamburg »	5,500: —
[13.] till aflöning för senare halfåret 1912 af en förste sekreterare i utrikesdepartementet jämte ersättning till vikarie för honom under semester..... »	2,725: —
med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1912 af tillgängliga medel utanordna ifrågavarande belopp;	
[14.] till aflöning af kvinnliga biträden i utrikesdepartementet	6,000: —
[15.] till arfvode för en legationssekreterare vid beskickningen i Tokio och Peking	7,500: —
[16.] till aflöning af en tillförordnad konsul i Narvik	10,000: —
af hvilket belopp 5,400 kronor böra åtnjutas som lön, 2,400 kronor som hyresbidrag och 2,200 kronor som ortstillägg;	
[17.] till aflöning af en tillförordnad konsul i Montreal	15,000: —
af hvilket belopp 5,400 kronor böra åtnjutas som lön, 4,200 kronor som hyresbidrag och 5,400 kronor som ortstillägg.	
Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen	
[18.] att af det förut beviljade anslaget till gäldande af det af statskontoret förskjutna belopp för inköp af beskickningshus i Paris å extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	25,000: —
[19.] att till täckande af vissa andra i statsrådsprotokollet omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter å extra stat för år 1913 anvisa	141,657: —
[20.] att till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i utrikesdepartementet å extra stat för år 1913 bevilja ett förslagsanslag af	21,138: —
daraf högst 543 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.	

tillsammans kronor 251,020: —

Dessutom föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att medgifva,

[21.] att af hyresinkomsterna från kronans fastighet i Konstantinopel må år 1913 för svenska kyrkan i Paris få användas 1,169 kronor, att utgå såsom lönetillökning för pastorn.

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i riksstaten för år 1912 upptagen och sådan den af Kungl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1912.	1913.	
ordinarie anslag	1,483,604: —	1,550,080: —	således ökning kronor 66,476: —
extra »	271,896: —	251,020: —	» minskning » 20,876: —
summa kronor	1,755,500: —	1,801,100: —	således ökning kronor 45,600: —

Fjärde hufvudtiteln,

innefattande anslagen till landtförvarsdepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i 1912 års riksstat till årliga och ständiga utgifter anvisadt 50,047,568 kronor, vill Kungl. Maj:t i enlighet med de beslut, som innefattas i bilagda statsrådsprotokoll öfver landtförvarsärenden den 13 innevarande januari*), föreslå Riksdagen i fråga om

Departementet:

[1.] att i riksstaten för år 1913 uppföra anslaget till departementet med oförändradt belopp, 61,450 kronor;

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet:

[2.] att i riksstaten för år 1913 uppföra anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet under titel »skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet med dess kommandoexpedition, förslagsanslag», samt att öka det, nu 12,990 kronor, med kronor 10: — till 13,000 kronor;

Tryckningskostnader för departementet med dess kommandoexpedition:

[3.] att under benämning »tryckningskostnader för departementet med dess kommandoexpedition, förslags-
transport kronor 10: —

*) Se bil. till statsverkspropositionen: »Fjärde hufvudtiteln».

	transport kronor	10: —
anslag i riksstaten under fjärde hufvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag å.....	»	7,000: —

Arméförvaltningen:

[4.] dels att, med godkännande af det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till ny stat för arméförvaltningen, öka anslaget till arméförvaltningen, nu 253,950 kronor, med.....	»	14,715: —
till 268,665 kronor;		

dels godkänna följande villkor för att öfverfältläkaren och fältläkaren må åtnjuta de nya aflöningsförmånerna, nämligen

att med sådan beställning icke må förenas annan tjänst å rikets eller Riksdagens stat; samt

att med sådan beställning ej heller må förenas vare sig annan tjänst å kommuns stat, eller uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag, eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande tjänst, uppdrag eller befattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen såsom militärläkare, Kungl. Maj:t finner tjänsten, uppdraget eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas;

dels besluta, att för åtnjutande af de för kvinnliga biträden i staten upptagna aflöningsförmåner skola gälla de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag i fråga om fasta biträden hos vissa verk och myndigheter angifna allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande af deras aflöningsförmåner;

dels medgifva, att biträde, som vid ingången af år 1913 är anställt hos arméförvaltningen och antages till biträde å dess stat, må för åtnjutande af löne-

transport kronor	21,725: —
------------------	-----------

transport kronor 21,725: —

förhöjning genom ålderstillägg räkna sig tillgodo den tid, biträdet därförinnan innehåft stadig anställning hos arméförvaltningen;

dels ock att godkänna följande tillägg till nu gällande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmånerna för den civila personalen, nämligen:

att enhvar vaktmästare hos arméförvaltningen må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar; samt

att, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning föränade tjänstgöringspenningar, och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp;

Kommendantsstaten:

[5.] att, med godkännande af det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till ny stat för kommendantsstaten, öka anslaget till kommendantsstaten, nu 32,678 kronor, med..... till 65,733 kronor;

» 33,055: —

Aflöning och rekrytering m. m.:

[6.] *dels* att, med godkännande af de vid statsrådsprotokollet fogade förslag till nya stater för infanteriet, kavalleriet, artilleriet och trängen samt för fast anställda officerare och underofficerare med veder-

transport kronor 54,780: —

transport kronor 54,780: —

likar samt betjante vid fortifikationen, minska anslaget till aflöning och rekrytering m. m., nu 18,151,420 kronor, med 12,833 kronor, till 18,138,587 kronor;

dels medgifva:

att, därest under år 1913 vakans i bataljonsläkarbeställning kommer att inträffa vid Svea lifgarde, Göta lifgarde, Lifregementets grenadjärer, Första lifgrenadjärregementet, Västgöta regemente, Upplands infanteriregemente, Skaraborgs regemente, Södermanlands regemente, Jönköpings regemente, Dalregementet, Hälsinge regemente, Älfsborgs regemente, Hallands regemente, Kalmar regemente, Värmlands regemente, Norra skånska infanteriregementet, Södra skånska infanteriregementet, Vaxholms grenadjärregemente, Skånska husarregementet, Skånska dragonregementet, Norrlands artilleriregemente, Positionsartilleriregementet, Svea trängkår eller Skånska trängkåren, beställningen icke skall tillsättas utan den nya organisationen tillämpas;

att, därest under år 1913 vakans i bataljonsläkarbeställning kommer att inträffa vid Lifregementets dragoner, Lifregementets husarer eller Kronprinsens husarregemente, beställningen icke skall tillsättas, men innehafvaren af regementsläkarbeställningen bibehållas vid sina innehafvande aflöningsförmåner;

att, därest under år 1913 vakans i regementsläkarbeställning kommer att inträffa vid truppförband (med undantag för fem-skvadronsregemente), där antalet beställningar skall minskas, beställningen tillsättes med aflöning för den nye tjänstinnehafvaren enligt ny stat, därest den nya organisationen kan genomföras, men eljest efter den gamla staten, till dess genom en af bataljonsläkarnas afgang den nya organisationen kan tillämpas vid detta truppförband; samt

att, därest under år 1913 vakans i regementsläkarbeställning kommer att inträffa vid fem-skvadronsregemente, beställningen icke skall tillsättas, utan den nya organisationen tillämpas vid sådant truppförband;

transport kronor

54,780: —

transport kronor 54,780: —

allt under villkor att för den nya organisationens genomförande till förfogande stående medel icke öfverskridas;

dels ock medgifva:

att för genomförandet af fältläkarkårens nya organisation, i hvad den afser de ordinarie läkarna vid arméns truppförband, må användas de löner och dagafflöningar, som finnas uppförda i staterna för läkarbeställningarna vid de truppförband, där läkarbeställningarna ännu äro uppförda enligt äldre organisation och där vid vakans den nya organisationen får genomföras i öfverensstämmelse med förut angifna grunder;

Hyra, expenser m. m. vid truppförbanden:

[7.] att minska anslaget till hyra, expenser m. m. vid truppförbanden, nu 125,800 kronor, med 600 kronor, till 125,200 kronor;

Intendenturkåren:

[8.] att, med godkännande af det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till stat för intendenturkåren, öka anslaget till intendenturkåren, nu 677,115 kronor, med till 679,380 kronor;

2,265: —

Ökad aflöning för de till tjänstaldern äldsta bataljonsläkarna och bataljonsveterinärerna:

[9.] *dels* att till förtydligande af hvad 1911 års Riksdag beslutat om användningen af förevarande anslag medgifva,

att någon ökad aflöning för de till tjänstaldern äldsta bataljonsläkarna* *på gammal stat* icke vidare skall tilläggas sådan bataljonsläkare, utom i det fall, att det pröfvas skäligt att åt yngre bataljonsläkare, som är anställd vid truppförband, där den nya orga-

transport kronor 57,045: —

transport kronor 57,045: —

nisationen icke är genomförd och de nya aflöningsförmånerna icke börjat tillämpas och som är i tur till erhållande af ökad aflöning enligt den gamla organisationen, tilldela sådan aflöning; skolande dock beloppet utgöra blott ett tusen kronor samt den tillagda aflöningen frånträdas vid öfvergången till den nya organisationen och därmed förenade aflöningsvillkor; samt

att lönetillägg med ett tusen kronor enligt den nya organisationen skall från anslaget till ökad aflöning för de till tjänstaldern äldsta bataljonsläkarna tillkomma hvar och en af de 27 till tjänstaldern äldsta bataljonsläkarna, som öfvergått eller öfvergår till ny stat;

dels ock att minska anslaget till ökad aflöning för de till tjänstaldern äldsta bataljonsläkarna och bataljonsveterinärerna, nu 82,909 kronor, med 5,503 kronor, till 77,406 kronor;

Stipendier för fältläkarkåren och veterinärstaten:

[10.] *dels* att, med godkännande af det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till ny stat för anslaget till stipendier för fältläkarkåren och veterinärstaten, minska detta anslag, nu 42,600 kronor, med 13,500 kronor, till 29,100 kronor;

dels ock att medgifva, att i den mån de enligt staten till läkarstipendier afsedda medel ej under år 1913 användas till det afsedda ändamålet, de må under samma år tagas i anspråk för genomförande af den nya organisationen af fältläkarkåren vid truppförbanden, så vidt denna organisation ej redan genomförts i truppförbandens stater; dock endast för den händelse de i truppförbandens stater enligt gamla organisationen upptagna löner och dagaflöningar för läkarbeställningar visat sig otillräckliga för den nya organisationens genomförande;

transport kronor 57,045: —

transport kronor 57,045: —

Aflöning till extra bataljonsläkare:

[11.] att under benämning »aflöning till extra bataljonsläkare, förslagsanslag» i riksstaten under fjärde hufvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag å » 24,000: —

Ålderstillägg:

[12.] att öka anslaget till ålderstillägg, nu 82,350 kronor, med » 2,950: —
till 85,300 kronor;

Landstormen:

[13.] att öka anslaget till landstormen, nu 200,225 kronor, med » 4,000: —
till 204,225 kronor;

Ersättning åt vissa löntagare i följd af arméns omorganisation:

[14.] att minska anslaget till ersättning åt vissa löntagare i följd af arméns omorganisation, nu 13,917 kronor, med 2,935 kronor, till 10,982 kronor;

Remontering m. m.:

[15.] att minska anslaget till remontering m. m., nu 949,527 kronor, med 308,372 kronor, till 641,155 kronor;

Lega af hästar för artilleriets, ingenjörtruppernas och trängens exercis:

[16.] att öka anslaget till lega af hästar för artilleriets, ingenjörtruppernas och trängens exercis, nu 622,648 kronor, med » 87,440: —
till 710,088 kronor;

transport kronor 175,435: —

transport kronor 175,435: —

Ridskolan:

[17.] att, med godkännande af det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till ny stat för ridskolan, öka anslaget till ridskolan, nu 42,000 kronor, med..... » 4,250: —
till 46,250 kronor;

Garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg:

[18.] *dels* att i riksstaten för år 1913 upptaga anslaget till garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg under titel »garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden, reservationsanslag»,
dels ock att, med godkännande af de vid statsrådsprotokollet fogade förslag till stater för nämnda sjukhus, öka anslaget, nu 88,200 kronor, med » 16,800: —
till 105,000 kronor;

Arméns fält- och fälttjänstöfningar:

[19.] att i riksstaten för år 1913 upptaga anslaget till arméns fält- och fälttjänstöfningar med oförändradt belopp, 500,000 kronor;

Arméns byggnader, mötesfält och kommendantskapsutgifter samt fortifikationens öfningar och materiel:

[20.] att öka anslaget till arméns byggnader, mötesfält och kommendantskapsutgifter samt fortifikationens öfningar och materiel, nu 1,256,390 kronor, med » 23,000: —
till 1,279,390 kronor;

De värnpliktiges aflöning, inskrifning och redovisning m. m.:

[21.] att öka anslaget till de värnpliktiges aflöning, inskrifning och redovisning m. m., nu 2,642,364 kronor, med, i jämnt krontal » 131,641: —
till 2,774,005 kronor:

transport kronor 351,126: —

transport kronor 351,126: —

Arméns mathållning:

[22.] att minska anslaget till arméns mathållning, nu 7,386,558 kronor, med 186,558 kronor till 7,200,000 kronor;

Furagering af arméns hästar:

[23.] att öka anslaget till furagering af arméns hästar, nu 3,199,752 kronor, med..... 92,424: —
till 3,292,176 kronor;

Arméns munderingsutrustning:

[24.] att minska anslaget till arméns munderingsutrustning, nu 4,408,147 kronor, med, i jämnadt tal, 239,104 kronor till 4,169,043 kronor;

Arméns diverse intendenturbehof:

[25.] att minska anslaget till arméns diverse intendenturbehof, nu 763,604 kronor, med, i jämnadt tal, 43,448 kronor till 720,156 kronor;

Arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten:

[26.] att minska anslaget till arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten, nu 1,899,586 kronor, med, i jämnadt tal, 84,568 kronor till 1,815,018 kronor;

Arméns sjuk- och veterinärvård samt hofbeslag m. m.:

[27.] att minska anslaget till arméns sjuk- och veterinärvård samt hofbeslag m. m., nu 372,186 kronor, med, i jämnt krontal, 11,325 kronor till 360,861 kronor;

transport kronor 443,550: —

transport kronor 443,550: —

Ersättning för rustning och rotering:

[28.] att minska anslaget till ersättning för rustning och rotering, nu 870,000 kronor, med 100,000 kronor till 770,000 kronor.

[29.] Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i 1912 års riksstat finnas å fjärde hufvudtiteln uppförda, föreslår Kungl. Maj:t icke någon förändring.

Summan af hufvudtitelnns ordinarie anslag enligt nu gällande riksstat utgör..... » 50,047,568: —

summa kronor 50,491,118: —

Häriifrån afgår genom minskning af anslagen till aflöning och rekrytering

m. m.	kronor 12,833: —
hyra, expenser m. m. vid truppförbanden.....	» 600: —
ökad aflöning för de till tjänståldern äldsta bataljonsläkarna och bataljonsveterinärerna	» 5,503: —
stipendier för fältläkarkåren och veterinärstaten	» 13,500: —
ersättning åt vissa löntagare i följd af arméns omorganisation...	» 2,935: —
remontering m. m.	» 308,372: —
arméns mathållning	» 186,558: —
arméns munderingsutrustning.....	» 239,104: —
arméns diverse intendenturbehof.....	» 43,448: —
arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten.....	» 84,568: —

transport kronor 897,421: — kronor 50,491,118: —

transport kronor 897,421: — kronor 50,491,118: —

arméns sjuk- och vete-			
rinärvård samt hofbe-			
slag m. m.	»	11,325: —	
ersättning för rustning			
och rotering	»	100,000: —	» 1,008,746: —

hvidan denna hufvudtitels ordinarie anslag för år
1913 enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle uppgå till kronor 49,482,372: —

Extra anslag.

Under åberopande af hvad i ofvannämnda statsrådsprotokoll öfver landtförsvarsärenden för den 13 innevarande januari finnes antecknad, föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen:

[30.] att af det utaf 1911 års Riksdag för fortsatt anskaffning af nya eldhandvapen för armén beviljade anslaget, 1,200,000 kronor, å extra stat för år 1913 anvisa kronor 500,000: —

[31.] dels att utaf det af 1909 års Riksdag till anskaffning af ny fältartillerimateriel beviljade beloppet, 3,000,000 kronor, å extra stat för år 1913 anvisa » 400,000: —

dels ock att medgifva, att för det med nämnda anslag afsedda ändamål må användas ej mindre 175,000 kronor, utgörande disponibel behållning å de medel, som 1905 och 1906 års Riksdagar å extra ordinarie stat beviljat till anskaffning af ny fältartillerimateriel (kanonmateriel), än afven 375,000 kronor, utgörande disponibel behållning å de medel, som 1906 års Riksdag å extra ordinarie stat beviljat till anskaffning af materiel för positionsartilleriet (positionsaubitser);

[32.] att utaf det af 1906 års Riksdag till uppförande af kasernetablissemang för femton infanteriregementen beviljade anslaget, 21,744,000 kronor, å extra stat för år 1913 anvisa » 2,700,000: —

transport kronor 3,600,000: —

transport kronor 3,600,000: —

[33.] att af det för anskaffande af ingenjörmateriel m. m. för Bodens ingenjörkår beviljade beloppet, 117,000 kronor, å extra stat för år 1913 anvisa.....	»	50,000: —
[34.] att af det för anskaffning af belysningsmateriel beviljade beloppet, 165,000 kronor, å extra stat för år 1913 anvisa återstoden.....	»	82,500: —
[35.] att för anskaffning af vinterutrustning för ingenjörtrupperna m. m. bevilja 103,000 kronor och häraf å extra stat för år 1913 anvisa	»	53,000: —
[36.] att till anskaffning af en flygmaskin samt öfningar med densamma m. m. å extra stat för år 1913 bevilja	»	63,000: —
med rätt för Kungl. Maj:t att af omhänderhafvande medel under år 1912 förskjuta beloppet för att sedermera ersättas af ifrågavarande anslag;		
[37.] att af det för anskaffning af nya uniformer för armén beviljade anslag, 6,000,000 kronor, å extra stat för år 1913 anvisa	»	400,000: —
[38.] att för inköp af inventarier i nya kasern-etablissemang å extra stat för år 1913 anvisa.....	»	100,000: —
[39.] att till det frivilliga skytteväsendets befrämjande såsom extra anslag för år 1913 anvisa	»	925,000: —
med rätt för Kungl. Maj:t att under följande år använda hvad af anslaget kan under år 1913 besparas;		
[40.] att till befrämjande af det frivilliga sjukvårdsväsendet i krig å extra stat för år 1913 anvisa ..	»	10,000: —
[41.] dels att, för beredande af tillfällig löneförbättring åt fortifikationskassören och redogöraren samt fortifikationskassörerna och förvaltarna vid fortifikationen, å extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af ..	»	13,545: —
dels ock att för beredande af tillfällig löneförbättring åt förrådsvaktmästarna vid fortifikationen å extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	»	450: —
[42.] att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden denna dag angifna grunder, af extra lönetillägg för innevarande år åt en del betjante, som åtnjuta aflöning från fjärde hufvud-		

transport kronor 5,297,495: —

transport kronor 5,297,495: —

titelns medel, å extra stat för år 1913 såsom förslagsanslag anvisa ett belopp af » 285: —

[43.] att till provisorisk löneereglering för befattningshafvare i landtförvarsdepartementet, i enlighet med de i ofvannämnda statsrådsprotokoll öfver landtförvarsärenden omförmälda grunder och villkor, å extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af » 8,270: —
däraf högst 175 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

[44.] att för utbetalande af tillägg till dagaflöning åt indelt manskap med 2 kronor till korporal, vicekorporal och menig beställningsman samt 2 kronor 10 öre till annan menig för tjänstgöring i egenskap af underbefäl, instruktör eller beställningsman vid skolor och öfningar utom vanliga repetitionsöfningar å extra stat för år 1913 anvisa såsom förslagsanslag ett, jämväl för afrundande af hufvudtitelns slutsumma, till » 149,728: —
jämkadt belopp;

[45.] att till tillfällig löneförbättring (extra lönetillägg) åt högst 9 yngre bataljonsläkare såsom extra anslag för år 1913 bevilja förslagsvis » 4,500: —
att utgå med 500 kronor till enhvar under förutsättning, att han icke åtnjuter löneförmåner enligt den nya organisationen för fältläkarkåren och att han fullgör minst 50 dagars årlig tjänstgöring under bevärringsrekrytskola vid vederbörligt truppförband;

[46.] att i afvaktan på den nådiga proposition angående utförande under senare hälften af innevarande eller förra hälften af nästkommande år af en försöksmobilisering, Kungl. Maj:t må komma att till Riksdagen aflåta, för sagda ändamål bland de extra anslagen å fjärde hufvudtiteln beräkna ett belopp af » 500,000: —

[47.] att för beredande af personligt lönetillägg åt musikdirektören vid Hälsinge regemente Carl Anders Clementz å extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af » 483: —

[48.] att till tackande af vissa förskott å extra stat för år 1913 anvisa, i jämnt krontal, ett belopp af » 194,867: —

summa kronor 6,155,628: —

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i 1912 års riksstat upptagen och sådan den af Kungl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1912.	1913.	
ordinarie anslag	50,047,568:—	49,482,372:—	således minskning kr. 565,196:—
extra	› 6,669,332:—	› 6,155,628:—	› › 513,704:—
summa kronor	56,716,900:—	55,638,000:—	således minskning kr. 1,078,900:—

Femte hufvudtiteln,

innefattande anslagen till sjöförvarsdepartementet.

I afseende på regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisadt:

kontant	kronor 26,853,491: —
anvisning på förslag:	
friheter	» 405: —
ersättningar	» 4: —
tillsammans kronor 26,853,900: —	

vill Kungl. Maj:t i enlighet med de beslut, som innefattas i bilagda statsrådsprotokoll öfver sjöförvarsärenden den 13 i denna månad,*) föreslå Riksdagen beträffande

Marinförvaltningen:

[1.] *dels* att, med godkännande af stat för marinförvaltningen af den lydelse, bilagan n:r 1 vid omförmälda protokoll utvisar, i riksstaten för år 1913 uppföra anslaget till marinförvaltningen med samma belopp som i staten för år 1912 eller med 133,000 kronor;

dels förklara,

att beträffande biträden, som anställas i marinförvaltningen å ordinarie stat, skola lända till efterrättelse de af chefen för finansdepartementet i anförande till statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 innevarande januari förordade allmänna villkor och bestämmelser i fråga om fasta biträden hos vissa verk och myndigheter, med föreskrift tillika att biträde, som vid de nya befattningarnas uppförande å ordinarie stat

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Femte hufvudtiteln".

är anställdt hos marinförvaltningen och antages till biträde å denna stat, skall äga att för åtnjutande af löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, biträdet därförinnan innehaft stadig anställning hos ämbetsverket;

dels ock besluta,

att en hvar vaktmästare hos marinförvaltningen må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar; samt

att vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningar och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp;

Aflöning för flottans kårer och stater:

[2.] *dels* att godkänna stat för flottans sjömanskår af den lydelse, bilagan nr 2 vid förenämnda protokoll öfver sjöförsvarsärenden utvisar;

dels ock, med godkännande af förordade minskningen i anvisningen för reserv- och indragningsstaterna samt båtsmanskompanierna, att i riksstaten för år 1913 höja anslaget till aflöning för flottans kårer och stater, nu 5,832,619 kronor, med..... kronor

10,976: —

till 5,843,595 kronor;

Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna:

[3.] att, jämte förklarande att Riksdagen icke har något att erinra mot bestämmande af de årliga beklädnadspenningarna för skeppsgosse till 90 kronor,

transport kronor

10,976: —

transport kronor 10,976: —

i riksstaten för år 1913 uppföra reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna med samma belopp som i 1912 års stat eller 487,800 kronor;

Naturaunderhåll åt personal vid flottan:

[4.] att i riksstaten för år 1913 höja förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan, nu 1,703,030 kronor, med » 82,570: —
till 1,785,600 kronor;

Ersättning för rustning och rotering:

[5.] att i riksstaten för år 1913 uppföra förslagsanslaget till ersättning för rustning och rotering med samma belopp som i staten för år 1912, eller med 8,000 kronor;

Flottans nybyggnad och underhåll:

[6.] att i riksstaten för år 1913 till reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll öfverföra dels från reservationsanslaget till flottans öfningar 155,000 kronor och dels från förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför 91,000 kronor, eller tillhopa 246,000 kronor, samt följaktligen uppföra anslaget till flottans nybyggnad och underhåll, nu 2,416,000 kronor, med ett till 2,662,000 kronor förhöjdt belopp;

Flottans öfningar:

[7.] att, vid bifall till framställningen under punkt 6 om öfverflyttning af 155,000 kronor från det nu i riksstaten med 1,800,000 kronor uppförda reservationsanslaget till flottans öfningar till anslaget till flottans nybyggnad och underhåll, i riksstaten för år 1913 upp-

transport kronor 93,546: —

transport kronor 93,546: —

föra anslaget till flottans öfningar med ett till 1,645,000 kronor nedsatt belopp;

Sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför:

[8.] att, vid bifall till framställningen under punkt 6 om öfverflyttning af 91,000 kronor från det nu i riksstaten med 1,616,500 kronor uppförda förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför till anslaget till flottans nybyggnad och underhåll, i riksstaten för år 1913 höja det därefter återstående anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför, 1,525,500 kronor, med » 21,500: —
till 1,547,000 kronor;

Undervisningsverken:

[9.] *dels* att, med godkännande af stat för sjökrigsskolan af den lydelse, bilagan n:r 3 vid förenämnda protokoll öfver sjöförsvarsärenden utvisar, i riksstaten för år 1913 minska reservationsanslaget till sjökrigsskolan, nu 40,350 kronor, med 2,846 kronor till 37,504 kronor;

dels ock att, med godkännande af stat för skeppsgosseskolan af den lydelse, bilagan n:r 4 vid samma protokoll utvisar, i riksstaten för år 1913 höja anslaget till skeppsgosseskolan, nu 29,170 kronor, med » 350: —
till 29,520 kronor;

kommande vid bifall härtill anslaget till undervisningsverken att i sin helhet minskas från 105,845 kronor till 103,349 kronor;

Aflöning för kustartilleriets personal:

[10.] att, med godkännande af stat för kustartilleriet af den lydelse, bilagan n:r 5 vid förenämnda

transport kronor 115,396: —

transport kronor 115,396: —

protokoll öfver sjöförsvarsärenden utvisar, i riksstaten för år 1913 höja anslaget till aflöning för kustartilleriets personal, nu 1,400,469 kronor, med » 2,345: —
till 1,402,814 kronor;

Naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet:

[11.] att i riksstaten för år 1913 dels uppföra nuvarande förslagsanslaget till naturaunderhåll åt kustartilleriets manskap under benämning: naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet, dels ock höja anslaget, nu 523,173 kronor, med » 20,519: —
till 543,692 kronor;

Underhåll af kustartilleriets byggnader och materiel:

[12.] att i riksstaten för år 1913 höja reservationsanslaget till underhåll af kustartilleriets byggnader och materiel, nu 471,500 kronor, med » 35,200: —
till 506,700 kronor;

Kustartilleribeväringsens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför:

[13.] att i riksstaten för år 1913 höja förslagsanslaget till kustartilleribeväringsens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför, nu 435,000 kronor, med » 31,070: —
till 466,070 kronor;

Ersättning åt officerare, ingenjörer och intendent under anställning eller kommendering utrikes:

[14.] att i riksstaten för år 1913 dels uppföra nuvarande anslaget till ersättning åt officerare och ingenjörer under anställning eller kommendering utrikes såsom reservationsanslag och under benämning: ersättning åt officerare, ingenjörer och intendent under

transport kronor 204,530: —

	transport kronor	204,530: —
anställning eller kommendering utrikes, dels ock höja anslaget, nu 13,000 kronor, med	»	2,000: —
till 15,000 kronor;		

Sjukvård för marinen:

[15.] att i riksstaten för år 1913 höja förslagsanslaget till sjukvård för marinen, nu 112,960 kronor, med	»	3,000: —
till 115,960 kronor;		

Uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- och badinrättningar:

[16.] att i riksstaten för år 1913 höja förslagsanslaget till uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- och badinrättningar, nu 300,000 kronor, med....	»	15,000: —
till 315,000 kronor;		

Skrifmaterialier och expenser m. m.:

[17.] att till skrifmaterialier och expenser m. m., hvartill i 1912 års riksstat under femte hufvudtiteln upptagits 113,882 kronor, å ordinarie stat uppföra ett förslagsanslag å 100,000 kronor, eller således 13,882 kronor mindre än det nuvarande anslaget;

Tryckningskostnader:

[18.] att i riksstaten för år 1913 å ordinarie stat under femte hufvudtiteln uppföra ett förslagsanslag till tryckningskostnader å	»	25,051: —
--	---	-----------

Sjökarteverket:

[19.] att, i afvaktan på den nådiga proposition angående beviljande af anslag för sjökarteverket och påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster, Kungl. Maj:t må komma att till Riksdagen aflåta, i det för

transport kronor 249,581: —

transport kronor	249,581: —
sjökarteverket uppförda ordinarie anslaget, nu 65,000 kronor, måtte beräknas en förhöjning af	» 21,800: —
och detta anslag i dess helhet sålunda beräknas till 86,800 kronor;	

Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna:

[20.] att reservationsanslaget till lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna måtte i riksstaten för år 1913 upptagas till enahanda belopp, hvartill inkomsten af titeln fyr- och båkmedel beräknats, eller 1,800,000 kronor, och följaktligen, med inberäkning af däruti ingående friheter och ersättningar 409 kronor, utföras med 1,800,409 kronor, eller » 100,000: —

mera än i riksstaten för innevarande år, hvarvid Kungl. Maj:t tillika förutsätter, att de å inkomsttiteln fyr- och båkmedel uppkommande öfverskott fortfarande må såsom hittills få med vederbörligt tillstånd användas för de med anslaget afsedda ändamål;

Beträffande öfriga under femte hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag föreslår Kungl. Maj:t icke någon förändring.

Summa kronor	371,381: —
Den föreslagna tillökningen i ordinarie anslag utgör således	kronor 371,381: —
hvarifrån böra afräknas:	
dels minskning af reservationsanslaget till sjökrigsskolan....	kronor 2,846: —
dels minskning i förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser m. m.....	» 13,882: — , 16,728: —
då anslagsförhöjningen utgör.....	kronor 354,653: —
Lägges härtill slutsumman af femte hufvudtitelns ordinarie anslag enligt nu gällande riksstat	» 19,990,382: —
skulle femte hufvudtitelns ordinarie anslag enligt Kungl. Maj:ts förslag uppgå till	kronor 20,345,035: —

Extra anslag.

Under åberopande af hvad i ofvannämnda statsrådsprotokoll öfver sjöförsvarsärenden den 13 innevarande januari finnes antecknad, föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen:

[21.] att till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i sjöförsvarsdepartementet, i enlighet med grunder och på villkor, som angifvas i statsrådsprotokollen öfver justitieärenden och sjöförsvarsärenden för den 13 innevarande januari, på extra stat för år 1913 bevilja ett förslagsanslag af kronor 4,115: —

däraf högst 75 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

[22.] att till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af » 3,500,000: —

däraf 2,500,000 kronor torde afsättas för att användas, på sätt framdeles må närmare bestämmas;

[23.] att för anbringande af askejektorer å 1:a klass pansarbåtarna Åran, Wasa, Tapperheten och Dristigheten bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af » 56,300: —

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[24.] dels att på extra stat för år 1913 bevilja:
till skjutförsök och inskjutning af kanoner » 35,000: —

» försök med torped- och gnistmateriel.... » 25,000: —

dels att för anskaffning af öfningsmateriel för utbildning i skjutning bevilja ett anslag af 126,720 kronor och däraf på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 63,360: —

dels att af det utaf 1911 års riksdag för anskaffning af och anställande af försök med en 28 cm. kanon med lavettage samt ammunition beviljade anslag å 300,000 kronor på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 100,000: —

dels att af det utaf 1909 års riksdag för omladdning af 21 cm. och 15 cm. halfpansargranater med

transport kronor 3,783,775: —

transport kronor 3,783,775: —

brisansämne beviljade anslag å 300,000 kronor anvisa på extra stat för år 1913 återstående, ännu icke anvisade beloppet » 75,000: —

dels att af det utaf 1910 års riksdag beviljade anslag för anskaffning af torpeder och torpedmateriel å 481,200 kronor på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 100,000: —

dels ock att af det utaf 1911 års riksdag för anskaffning af gnistsignalmateriel beviljade anslag å 375,000 kronor på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 125,000: —

Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[25.] dels att af det utaf 1911 års riksdag för anskaffning af handminor med tillbehör för flottan beviljade anslag å 329,000 kronor anvisa på extra stat för år 1913 återstående, ännu icke anvisade beloppet » 164,500: —

dels ock att på extra stat för år 1913 bevilja för anskaffning af båtmateriel för sjöpositioner ett anslag af » 73,000: —

till uppförande af en minlastningsbrygga å Björnholmen ett anslag af » 27,000: —

till försök med minmateriel ett anslag af » 80,000: —

med rätt för Kungl. Maj:t att af sistnämnda anslag låta i mån af behof förskottsvis utanordna ett belopp af 60,000 kronor redan under innevarande år.

Därjämte föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[26.] att af det utaf 1911 års riksdag för anskaffning af belysningsmateriel med tillbehör beviljade anslag å 59,000 kronor anvisa på extra stat för år 1913 återstående, ännu icke anvisade beloppet » 29,500: —

[27.] att af det utaf 1911 års riksdag beviljade anslag å 150,000 kronor för anskaffning af brisansladdade projektiler till kustartilleriets grofva kastpjäser anvisa på extra stat för år 1913 ett belopp af » 50,000: —

[28.] att af det utaf 1911 års riksdag beviljade anslag å 52,000 kronor till anordningar för genomblåsning af vissa kustartilleriets kanoner anvisa på

transport kronor 4,507,775: —

	transport kronor	4,507,775: —
extra stat för år 1913 återstående, ännu icke anvisade beloppet	»	26,000: —
[29.] att till anskaffning af kikarsikten för fast uppställda kanonor å kustfästningarnas sjöfronter och andra viktigare punkter bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af	»	75,000: —
[30.] att för anskaffning af moderna afstånds-mätare för kustfästningarna bevilja ett anslag af 100,000 kronor och därpå på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	50,000: —
Kungl. Maj:t föreslår vidare Riksdagen		
[31.] dels att för påbyggnad af sjömanskårens kasern II i Karlskrona samt för anordnande af central-uppvärmning, elektrisk belysning och brandposter såväl i nämnda kasern som i sjömanskårens kasern I i Karlskrona bevilja ett anslag af 236,700 kronor och därpå på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	118,350: —
dels ock att för anordnande af vatten- och afloppsledningar samt brandposter i befälhafvande amiralens och stationsbefälhafvarens i Karlskrona ämbetshus bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af	»	2,730: —
Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen		
[32.] att i afvaktan på den nådiga proposition angående beredande af nya lokaler för Karlskrona stations underofficersskola, Kungl. Maj:t må komma att till Riksdagen aflåta, för nämnda ändamål bland de extra anslagen å femte hufvudtiteln för år 1913 beräkna ett belopp af	»	40,100: —
[33.] att, med godkännande af meddelad anvisning af medel för reparation af logementsfartyget Vanadis, för berörda ändamål på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	»	24,000: —
med rätt för Kungl. Maj:t att låta utanordna detta belopp redan under innevarande år;		
[34.] att af det utaf 1911 års riksdag för uppförande vid Oscar-Fredriksborg af bostadshus för underofficerare samt af ett exercishus beviljade anslag å		
	transport kronor	4,843,955: —

transport kronor 4,843,955: —

155,500 kronor anvisa på extra stat för år 1913 återstående, ännu icke anvisade beloppet » 77,750: —

[35.] att för utförande af en ångpannecentral och en elektrisk kraftcentralstation m. fl. arbeten å Kungsholmsfort bevilja ett anslag af 243,663 kronor och däraf på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af.. » 55,400: —

[36.] att för utförande af försök i syfte att tillgodose vattenbehovet för batterierna vid Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning och för kustartilleriets kasernetablissemang vid Oscar-Fredriksborg bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af..... » 20,000: —
med rätt för Kungl. Maj:t att låta i mån af behof förskottsvis utanordna detta belopp redan under innevarande år;

[37.] att för anskaffning af transportmedel för flottans varf i Karlskrona bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af..... » 35,500: —

[38.] att, i afvaktan på den nådiga proposition angående täckande af brist i anslaget till flottans nybyggnad och underhåll samt tillfällig förstärkning af samma anslag, som Kungl. Maj:t må komma att till Riksdagen aflåta, för berörda ändamål bland de extra anslagen å femte hufvudtiteln för år 1913 beräkna ett belopp af..... » 150,000: —

[39.] att dels till täckande af ett belopp af 130,197 kronor 36 öre, som på grund af Kungl. Maj:ts beslut den 7 juli 1905 angående anvisande af 149,100 kronor till anskaffning af beklädnad och sängservis för kustartilleriets värnpliktiga blifvit af marinförvaltningen förskottsvis utbetaladt, dels ock till fortsatt anskaffning af sängservis för kustartilleriets värnpliktiga för en kostnad af 18,902 kronor 64 öre bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af tillhopa..... » 149,100: —

Kungl. Maj:t föreslår ytterligare Riksdagen

[40.] att för anskaffande af filter, kojor och mardrassöfverdrag för flottans fartyg i Karlskrona bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af..... » 24,000: —

transport kronor 5,355,705: —

transport kronor 5,355,705: —

- [41.] att till tidsenliga lyft- och transportanordningar å flottans varf i Karlskrona bevilja ett anslag af 100,000 kronor och därpå på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 50,000: —
- [42.] att för arfvoden åt vid skeppsgosseckåren i Marstrand anställda personer samt medikamenter, bad m. m. på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af » 10,498: —
- [43.] att till personligt lönetillägg åt marindirektören af 2:a graden i flottan Carl Eric Richson på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 1,365: —
- [44.] att till beredande af personligt lönetillägg af 600 kronor för år åt en hvar af bataljonspredikanterna vid flottans station i Karlskrona Ernst Alfred Waldemar Holmberg och Ernst Algot Collén på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 1,200: —
- [45.] att, i afvaktan på den nådiga proposition angående beviljande af anslag för sjökartverket och påskyndande af sjömätningarna vid rikets kuster, Kungl. Maj:t må komma att till Riksdagen aflåta, för sistberörda ändamål bland de extra anslagen å femte hufvudtiteln för år 1913 beräkna ett belopp af » 104,000: —
- [46.] att för anskaffning af ett fyrskepp, att förläggas vid Ölands södra udde, bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af » 190,000: —
- med rätt för Kungl. Maj:t att låta i mån af behof förskottsvis utanordna detta belopp redan under innevarande år;
- [47.] att för anskaffning af en instrumentsamling och ett bibliotek för undervisningen i navigationslärarkursen bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af » 6,000: —
- [48.] att för arvode åt ytterligare en assistent vid nautisk-meteorologiska byrån på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 3,000: —
- [49.] att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 innevarande januari angifna grunder, af extra lönetillägg för år 1912 åt en del tjänstemän och betjante i ämbetsverk, kårer och stater, hörande till sjöförsvarsde-

transport kronor 5,721,768: —

	transport kronor	5,721,768: —
partementet, på extra stat för år 1913 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af	»	6,600: —
[50.] att till tackande af förskott till lifräntor m. m. å riksstatens femte hufvudtitel för år 1913 an- visa ett extra anslag af	»	1,697: —
[51.] att till tackande af öfverbelastning af kontona för pansarbåten Oscar II och pansarkryssaren Fylgia bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af	»	31,507: —
[52.] att till ersättande af förskottsvis af stats- medel lämnade bidrag till välkomstfester för främmande sjöunderofficerare bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af	»	1,193: —
tillsammans kronor		5,762,765: —

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i 1912 års riks-
stat upptagen och sådan den är af Kungl. Maj:t nu föreslagen, utfaller på
följande sätt:

	1912.	1913.	
ordinarie anslag	19,990,382: —	20,345,035: —	således ökning kronor 354,653: —
extra	» 6,863,518: —	» 5,762,765: —	» minskning » 1,100,753: —
summa kronor	26,853,900: —	26,107,800: —	således minskning kronor 746,100: —

Sjätte hufvudtiteln,

innefattande anslagen till civildepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisadt:

kontant.....	kronor 11,546,137: —
indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag:	
ersättningar	» 4,567: —
	<u>tillsammans kronor 11,550,704: —</u>

vill Kungl. Maj:t i enlighet med de beslut, som innefattas uti bilagda statsrådsprotokoll öfver civilärenden den 13 innevarande januari, föreslå Riksdagen beträffande

Regeringsrätten:

[1.] att godkänna följande tillägg till de genom nådiga kungörelsen den 26 maj 1909 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de för regeringsrättens ledamöter och vaktmästare fastställda aflöningsförmåner m. m., nämligen

att en hvar vaktmästare i regeringsrätten må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar samt

att vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åt-

njuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med hans befattning förenade tjänstgöringspenningar och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp.

Landsstaterna i länen:

[2.] dels uppföra å ordinarie stat från och med år 1913 vid följande länsstyrelser skrifbiträden till nedan nämnda antal:

vid hvar och en af länsstyrelserna i Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Kristianstads, Gäfleborgs och Västernorrlands län tre biträden,

vid hvar och en af länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Jönköpings, Kalmar, Älfsborgs, Örebro, Kopparbergs, Jämtlands och Västerbottens län två biträden samt

vid hvar och en af länsstyrelserna i Östergötlands, Kronobergs, Gottlands, Blekinge, Skaraborgs, Värmlands, Västmanlands och Norrbottens län ett biträde;

dels förklara, att till ifrågavarande skrifbiträdes-tjänster skola antagas kvinnor, dock att vid första tillsättningen af dylik tjänst jämväl man, som oafbrutet åtminstone från 1912 års ingång vid länsstyrelse innehaft stadig anställning för utförande af hufvudsakligen renskrifningsgöromål, må befordras till skrifbiträde vid samma länsstyrelse;

dels medgifva,

att lön och tjänstgöringspenningar må för ifrågavarande biträden utgå med lön 700 kronor och tjänstgöringspenningar 350 kronor, hvartill kunna komma två ålderstillägg till lönen, det ena med 200 kronor, efter fem år och det andra, likaledes med 200 kronor, efter ytterligare fem år; samt

att därutöfver må utgå ortstillägg för biträde vid länsstyrelsen i Stockholms län med 150 kronor samt för biträde vid länsstyrelserna i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län med 75 kronor;

dels såsom tillägg till de genom nådiga kungörelsen den 18 september 1908 stadgade villkor för åt-

njutande af de från 1909 års början fastställda löneförmånerna för tjänstemän och betjante vid länsstyrelser besluta, att biträde, som vid ikraftträdandet af ifrågavarande ändring i staten för landsstaterna i länen är anställdt hos länsstyrelse och antages till biträde å denna stat, äger att för åtnjutande af löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, biträdet därförinnan innehaft stadig anställning hos styrelsen;

dels besluta, att beträffande ifrågavarande biträden skola gälla de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 innevarande januari angifna allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande af aflöingsförmånerna för fasta biträden hos vissa verk och myndigheter;

dels ock höja anslaget till landsstaterna i länen (däraf 193,000 kronor reservationsanslag) från 3,068,635 kronor med kronor till 3,114,460 kronor.

45,825: —

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:

[3.] att godkänna följande tillägg till de genom nådiga kungörelsen den 22 juni 1911 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de från 1912 års början fastställda aflöingsförmåner för ordinarie befattningshafvare i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt i väg- och vattenbyggnadsdistrikten, nämligen

att en hvar vaktmästare i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar samt

att vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åt-

transport kronor

45,825: —

transport kronor 45,825: —

njuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med hans befattning förenade tjänstgöringspenningar och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp.

Medicinalstyrelsen med dithörande stater:

[4.] att höja det till civila läkarstipendiaterna beviljade, under medicinalstyrelsen med dithörande stater under sjätte hufvudtiteln uppförda reservationsanslag å 7,500 kronor med »
till 22,500 kronor att användas till aflöning af 15 civila läkarstipendiaterna;

15,000: —

kommande vid bifall härtill anslaget till medicinalstyrelsen med dithörande stater, nu utgörande 1,027,700 kronor, (däraf 12,000 kronor reservationsanslag), att ökas med 15,000 kronor till 1,042,700 kronor, däraf 27,000 kronor reservationsanslag.

Försäkringsinspektionen:

[5.] 1) dels besluta att i försäkringsinspektionens stat från och med år 1913 uppföra aflöning till ett kvinnligt biträde med lön 900 kronor, tjänstgöringspenningar 550 kronor och ortstillägg 150 kronor, hvartill kunna komma två ålderstillägg till lönen, hvartdera å 200 kronor, efter fem och tio år;

dels bestämma, att den pension, som med tillämpning af lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehafvares rätt till pension kan komma att beviljas nämnda biträde, skall utgå af försäkringsanstaltarnas bidrag till försäkringsinspektionens organisation och verksamhet;

dels medgifva, att biträde, som vid ikraftträdandet af ifrågakvarande ändring i försäkringsinspektionens stat är anställt hos försäkringsinspektionen och antages till biträde å denna stat, äger att för åtnjutande

transport kronor 60,825: —

transport kronor

60,825: —

af löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, biträdet därförinnan innehaft stadig anställning hos försäkringsinspektionen;

dels ock besluta, att för nämnda kvinnliga biträde skola gälla de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 i denna månad angifna allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande af aflöningsförmånerna för fasta biträden hos vissa verk och myndigheter;

2) att höja det i försäkringsinspektionens stat till vikariatsersättningar, ersättningar till extra tjänstemän och andra biträden, resekostnads- och traktamentsersättningar, tryckningskostnader, hyra, kostnader för belysning, uppvärmning, städning, möbler, böcker, tidningar, kontorsrekvisita m. m. äfvensom till extra ordinarie arbetskrafter vid möjligen förekommande särskild administration af lifförsäkringsbolag upptagna förslagsanslag från 19,600 kronor till 24,000 kronor eller med 4,400 kronor, att utgå af försäkringsanstalternas bidrag till försäkringsinspektionens organisation och verksamhet;

3) att höja reservationsanslaget till upprätthållande af försäkringsinspektionens verksamhet från 53,000 kronor med » 6,000: —
till 59,000 kronor;

4) att godkänna sådant tillägg till de genom nådiga kungörelsen den 12 augusti 1910 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de från 1911 års början fastställda aflöningsförmåner för ordinarie tjänstinnehafvare i försäkringsinspektionen, att vaktmästaren hos inspektionen må årligen, i den mån det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar;

Internationell ständig förening för frågor rörande vägsäkerheten:

[6.] att till gäldande med 500 francs af Sveriges bidrag till den ständiga internationella föreningen för

transport kronor

66,825: —

transport kronor	66,825: —
frågor rörande vägväsendet anvisa såsom förslagsanslag	
ett belopp af	» 365: —

Socialstyrelsen och yrkesinspektionen:

[7.] dels att, i afvaktan på den proposition, Kungl. Maj:t kan komma att aflåta till Riksdagen om inrättande från och med år 1913 af ett ämbetsverk, kalladt socialstyrelsen, tills vidare förslagsvis beräkna ett belopp af	» 175,000: —
dels ock att, i afvaktan på den proposition, som kan komma att aflåtas angående ny organisation af yrkesinspektionen, för ändamålet beräkna ett belopp af likaledes	» 175,000: —

Sjukkasseväsandets befrämjande:

[8.] att, under förutsättning af bifall till det i statsrådsprotokollet omförmälda förslag om inrättande af en socialstyrelse, beräkna en nedsättning från och med år 1913 af förslagsanslaget till sjukkasseväsandets befrämjande med 43,200 kronor eller från 1,300,000 kronor till 1,256,800 kronor.

Höjning af vissa förslagsanslag:

[9.] att höja	
dels förslagsanslaget till anstalter för obildbara sinnesslöa med	» 45,000:
eller således till 120,000 kronor,	
dels förslagsanslaget till ålderstillägg med	» 35,000: —
eller således till 300,000 kronor,	
dels ock förslagsanslaget till rese- och trakta- mentspenningar med	» 100,000: —
eller således till 150,000 kronor.	
transport kronor	597,190: —

transport kronor 597,190: —

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.

[10.] att i stället för det i 1912 års riksstat uppförda förslagsanslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. under sjätte hufvudtiteln uppföra ett ordinarie förslagsanslag för skrifmaterialier, expenser, ved m. m. å 350,000 kronor.

Tryckningskostnader:

[11.] att för bestridande af tryckningskostnader under sjätte hufvudtiteln uppföra ett ordinarie förslagsanslag af

» 200,982: —

Summa ökning kronor 798,172: —

Summan af hufvudtiteln
ordinarie anslag enligt nu gäl-
lande riksstat utgör..... kronor 11,550,704: —

Härför afgå
dels genom
nedsättning af an-
slaget till sjuk-
kasseväsendets be-
främjande..... kronor 43,200: —

dels ock ge-
nom minskning
af förslagsansla-
get till skrifma-
terialier och ex-
penser, ved m. m. » 75,756: — » 118,956: — » 11,431,748: —

hvidan denna hufvudtitels ordinarie anslag för
år 1913 enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle uppgå till kronor 12,229,920: —

Extra anslag.

Kungl. Maj:t föreslår Riksdagen vidare, med åberopande af ofvannämnda protokoll öfver civilärenden för den 13 innevarande januari, att under denna hufvudtitel

[12.] på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	kronor	3,000: —
--	--------	----------

att af Kungl. Maj:t ställas till statsministerns förfogande för aflönande af en handsekreterare.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att på extra stat för år 1913 bevilja till:

[13.] provisorisk lönerreglering för befattningshavare i civildepartementet, i enlighet med de i statsrådsprotokollet tillstyrkta grunder och på de däruti förordade villkor, ett förslagsanslag af	»	13,540: —
---	---	-----------

däraf högst 325 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

[14.] extra föredragande inom civildepartementet, däraf 2,500 kronor skola anses utgöra tjänstgöringspenningar;	»	7,000: —
---	---	----------

[15.] ytterligare en särskild föredragande inom civildepartementet		4,000: —
--	--	----------

[16.] förhöjning af de inom civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli anställda amanuensernas arvoden m. m.	»	24,000: —
--	---	-----------

[17.] dels fortsatt utgifvande af tidningarna »Polisunderrättelser» och »Meddelanden angående automobiltrafik»	»	26,400: —
--	---	-----------

med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis af tillgängliga medel redan under år 1912 af nämnda belopp utanordna 1,200 kronor.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[18.] att på extra stat för år 1913 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett förslagsanslag af	»	350,000: —
--	---	------------

att, hufvudsakligen under de i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 21 februari 1908 angifna vill-

transport kronor	427,940: —
------------------	------------

transport kronor 427,940: —

kor för åtnjutande af bidrag från anslaget, användas till aflöning och underhåll af särskild polisstyrka på landet, där sådan kan af förhållandena påkallas, under medgifvande tillika, dels att af detta anslag ett belopp af 10,000 kronor må användas till åtgärder i särskilda fall för gröfre brotts upptäckande och förbrytares efterspanande och gripande, dels att Kungl. Maj:t må af anslaget använda lämpligt belopp till årsarfvode åt en polistjänsteman, som förordnas att inom civildepartementet biträda ej mindre vid uppläggning och förande af register öfver den polisstyrka, som kan komma att ur vissa städers poliskårer ställas till länsstyrelsernas förfogande för beredande af polisskydd vid oroligheter å rikets landsbygd, än ock vid beredning inom departementet af frågor om samma polisstyrkas användning i förekommande fall;

[19.] att på extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af » 794,800: —
för beredande af tillfällig löneförbättring under samma år åt 118 kronofogdar, 117 häradsskrifvare och 516 läns-
män, att utgå med de i statsrådsprotokollet angifna
belopp;

[20.] att för juridiskt biträde åt de svenska
lapparna i Norge samt till lappfogdar och lappförmän
äfvensom ordningsmän inom lappbyarna på extra stat
för år 1913 anvisa » 20,500: —

Därjämte föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[21.] att för tillfällig förstärkning af arbetskraf-
terna hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen på extra
stat för år 1913 bevilja ett anslag af » 3,600: —
med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under
år 1912 af tillgängliga medel utanordna beloppet;

[22.] att för tillfällig ökning af det under väg-
och vattenbyggnadsstaten uppförda reservationsanslaget
till expenser för allmänna arbeten på extra stat för
år 1913 anvisa ett reservationsanslag af 10,000: —
att användas enligt de vid nyssnämnda anslag fästade
villkor;

 transport kronor 1,256,840: —

transport kronor 1,256,840: —

[23.] att för anordnande af inspektion å enskilda järnvägars rullande materiel på extra stat för år 1913 anvisa » 8,800: —

att för ändamålet ställas till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förfogande, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna 1,400 kronor;

[24.] att på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af till undersökningar af mindre hamnar och farleder afvensom till upprättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag; » 10,000: —

[25.] att till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 1,750,000: —

[26.] att på extra stat för år 1913 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande till understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt uppreisning af åar och farleder ett anslag af.... » 500,000: —

hvarjämte Kungl. Maj:t föreslår,

att i afseende å de statsbidrag, som för år 1913 kunna af Riksdagen beviljas till väganläggningar och vägförbättringar samt till bro- och hamnbyggnader afvensom uppreisning af åar och farleder, skola gälla de allmänna villkor och bestämmelser, hvilka finnas intagna i Riksdagens skrifvelse den 31 maj 1907.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[27.] dels att till provisorisk lönerreglering för befattningshafvare i medicinalstyrelsen, i enlighet med de i statsrådsprotokollet tillstyrkta grunder och på de däruti förordade villkor, på extra stat för år 1913 bevilja ett förslagsanslag af » 19,400: —
däraf högst 812 kronor 50 öre må användas till höjning af vikariatsersättning;

att på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af.... » 600: —
att under nämnda år med 50 kronor i månaden användas såsom personligt lönetillägg till tillförordnade medicinalrådet Gustaf Richard Stenbeck, så länge han

transport kronor 3,545,640: —

transport kronor 3,545,640: —

på grund af nådigt förordnande bestrider ett medicinalrådsämbete i medicinalstyrelsen; samt

att likaledes på extra stat för år 1913 till aflö-
nande af en extra vaktmästare hos medicinalstyrelsen
anvisa ett anslag af..... » 1,175: —

dels att för bestridande af utgifterna för ett ve-
tenskapligt råd vid medicinalstyrelsens sida samt för
anställande af två medicinalrådsassistenter på extra stat
för år 1913 bevilja ett anslag af..... » 17,650: —

dels ock att till provisorisk höjning af anslaget
till medikamentsräkningars granskning, vikariatsersätt-
ning, renskrifning, flitpenningar och tillfälliga biträden
på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af..... » 2,000: —

[28.] att till arfvode för en kontrollant af hospi-
talens ekonomiska förvaltning på extra stat för år
1913 bevilja ett anslag af..... » 5,800: —

[29.] att af det för uppförande vid Uppsala hos-
pital och asyl af ett bostadshus för öfverläkaren, tre
bostadshus af trä för betjäning och ett verkstadshus
beviljade anslag å 135,800 kronor på extra stat för år
1913 anvisa återstående beloppet..... » 60,800: —

[30.] att för utvidgning och ändring af den elekt-
riska anläggningen vid Lunds hospital och asyl på extra
stat för år 1913 anvisa ett anslag af..... » 126,000: —

[31.] att af det för anläggning af ett hospital i när-
heten af Östersund beviljade anslag å högst 2,359,000
kronor på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af..... » 500,000: —

[32.] att, i afvaktan på den proposition, som kan
komma att aflåtas angående uppförande af en sjuk-
vårdspaviljong och en uthusbyggnad å lägenheten Tom-
tebo vid därvarande centralhem för familjevården för
sinnessjuka i Korsberga socken, för ändamålet beräkna
ett anslag på extra stat för år 1913 af..... » 41,000: —

[33.] att, i afvaktan på den proposition, som må
komma att aflåtas angående uppförande af bostadshus
för betjäningen vid Vänersborgs hospital och asyl, för
ändamålet beräkna ett anslag på extra stat för år
1913 af..... » 81,400: —

transport kronor 4,381,465: —

transport kronor 4,381,465: —

[34.] att, i afvaktan på den proposition, som kan komma att aflåtas om anvisande af anslag för ny ekonomibyggnad och bostad för öfverläkaren m. m. vid Stockholms hospital, för ändamålet beräkna ett anslag på extra stat för år 1913 af.....

» 150,000: —

[35.] att på extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af

» 15,000: —

att enligt därom af Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser användas till bekostande af behandling enligt den s. k. ljusmetoden af medellösa, med sjukdomen »lupus vulgaris» behäftade personer från landsorten, under villkor att genom bidrag från vederbörande landsting eller kommuner eller annorledes bestrides det belopp, som erfordras för patientens resa fram och åter mellan hemorten och den anstalt, där behandlingen äger rum, äfvensom för hans underhåll, så länge behandlingen varar;

[36.] att till upprätthållande af verksamheten vid de genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade s. k. folksanatorierna på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af

» 200,000: —

att användas i enlighet med af Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

Därjämte föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[37.] dels att till bidrag för uppförande eller inrättande af tuberkulossjukvårdsanstalter, företrädesvis tuberkulossjukstugor, tuberkulossjukhus och tuberkulosafdelningar på andra sjukvårdsanstalter, på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af

» 400,000: —

dels besluta, att i afseende å allmänna bestämmelser för åtnjutande af statsbidrag från berörda anslag skall gälla hvad i Riksdagens skrifvelse den 30 maj 1908, n:r 195, bestämts beträffande anslag för år 1909; dels ock medgifva,

att, därest af Riksdagen till ifrågavarande ändamål förut beviljade belopp icke blifva till fullo tagna i anspråk de år, hvarför de anvisats, återstoden må för ett annat år för ändamålet disponeras; samt

transport kronor 5,146,465: —

transport kronor 5,146,465: —

att jord, som står under kronans omedelbara disposition eller tillhör någon af de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna allmänningar eller någon af de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, hvilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, må, efter af Kungl. Maj:t i hvarje särskildt fall verkställd pröfning, utan särskild ersättning till kronan på de villkor i öfrigt, Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, upplåtas till landsting, kommuner, föreningar eller enskilda för anläggning af tuberkulossjukvårdsanstalter;

[38.] dels att till bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter på extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af

542,000: —

dels ock att i afseende å allmänna bestämmelser för åtnjutande af ifrågavarande statsanslag besluta:

a) att statsbidrag må utgå allenast till sådan anstalt, som pröfvas vara på tillfredsställande sätt anordnad och där afgiften för vårdplats i allmän sjuksal för person, tillhörande vederbörande kommun eller landstingsområde, icke utgår med högre belopp än 1 krona för dag;

b) att statsbidraget må bestämmas till högst 50 öre för dag och patient, för hvilken afgiften ej är högre än 1 krona om dagen, dock med den inskränkning att för län eller stad, som ej deltagar i landsting, statsbidrag ej i något fall må utgå till flera sjukplatser än en på hvarje tusental af länets eller stadens invånare, häre dock ej inberäknadt antalet sjukplatser å kustsjukhus och kustsanatorier för skrofulösa barn, samt med undantag därjämte beträffande Jämtlands och Norrbottens län, där statsbidrag må utgå för hvarje sjukplats utan inskränkning i förhållande till invånarantalet; och

c) att Kungl. Maj:t i öfrigt må föreskrifva de bestämmelser och villkor, som för statsbidragets åtnjutande kunna finnas lämpliga att stadga.

transport kronor 5,688,465: —

transport kronor 5,688,465: —

Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[39.] att på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af » 2,700: —

att användas till stipendier för läkare, som genomgå utbildningskurser i tuberkulossjukvård;

[40.] dels på extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af 75,000: —

att enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t meddelar, användas till bekostande af provisoriska sjukvårdsanstalter vid Sätters och Västerviks hospital under tiden från och med mars till och med december månad år 1912 för personer, som till följd af barnförlamning under 1911 års epidemi lida af vanförhet, under villkor att genom bidrag från vederbörande landsting eller kommuner eller annorledes bestrides det belopp, som erfordras för patientens resa fram och åter mellan hemorten och den anstalt, där behandlingen äger rum,

dels ock medgifva, att Kungl. Maj:t må förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna beloppet;

[41.] att på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 27,000: —
att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för verkställande af undersökningar och arbeten för åstadkommande af en skematisk förteckning och beskrifning öfver Sveriges vattenfall i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den af Kungl. Maj:t förut fastställda planen.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[42.] att för upprätthållande af riks försäkringsanstaltens verksamhet på extra stat för år 1913 bevilja ett förslagsanslag af » 154,000: —

[43.] att på extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af » 20,000: —

att användas till ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med uppbörd och utbetalningar för riks försäkringsanstalten.

[44.] att till bestridande af utgifterna för statens biografbyrå på extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af 23,000: —

transport kronor 5,990,165: —

	transport kronor	5,990,165 —
att utgå i första hand af inflytande afgifter för granskning af biografbilder;		
[45.] att för anordnande af inspektion öfver elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring för år 1913 tills vidare beräkna ett anslag på extra stat af.....	»	26,200: —
Darjämte föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen		
[46.] att på extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af	»	25,000: —
att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande och användas till ersättning åt förlikningsmän för medling i arbets tvister;		
[47.] att på extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af	»	40,000: —
i och för befrämjande och organiserande af den offentliga arbetsförmedlingen i riket i enlighet med de af Riksdagen tidigare godkända grunder.		
Slutligen föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen		
[48.] att för understödjande af nationalföreningens mot emigrationen verksamhet på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	»	10,000: —
[49.] att till resestipendier för civila tjänstemän vid statsdepartementen förutom utrikesdepartementet afvensom vid de centrala ämbetsverken och landsstaten, under de villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, anvisa på extra stat för år 1913 ett belopp af	»	6,000: —
[50.] att till betäckande af vissa, i statsrådsprotokollet omnämnda, af statskontoret forskottsvis bestridda utgifter på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	589,350: —
[51.] att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 i denna månad angifna grunder, af extra lönetillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante i till civildepartementet hörande ämbetsverk och kårer å extra stat för år 1913 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af	»	20,000: —
	transport kronor	6,706,715: —

transport kronor 6,706,715: —

[52.] att till gäldande med 500 francs af Sveriges bidrag för år 1912 till den ständiga internationella föreningen för frågor rörande vägväsendet på extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af » 365: — med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna beloppet.

summa kronor 6,707,080: —

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i 1912 års riksstat upptagen och sådan den af Kungl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1912.	1913.	
ordinarie anslag	11,550,704: —	12,229,920: —	således ökning 679,216: —
extra anslag	6,528,096: —	6,707,080: —	178,984: —
summa kronor	18,078,800: —	18,937,000: —	858,200: —

Sjunde hufvudtiteln,

innefattande anslagen till finansdepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisadt:

kontant	kronor 14,048,379: —
indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag:	
friheter	» 30: —
tillsammans kronor 14,048,409: —	

vill Kungl. Maj:t i enlighet med de beslut, som innefattas i bilagda statsrådsprotokoll öfver finansärenden för denna dag, *) föreslå Riksdagen beträffande

Kammarkollegium:

[1.] att

dels medgifva,

att i staten för kammarkollegium må från och med år 1913 uppföras aflöning för ett kvinnligt biträde af högre aflöningsgrad med 1,600 kronor, däraf 900 kronor lön, 550 kronor tjänstgöringspenningar samt 150 kronor ortstillägg, afvensom för två kvinnliga biträden af lägre aflöningsgrad med 1,200 kronor till hvartdera, däraf 700 kronor lön, 350 kronor tjänstgöringspenningar samt 150 kronor ortstillägg;

att en hvar af nämnda tjänstinnehafvare må äga rätt till två ålderstillägg, hvartdera å 200 kronor efter 5 och 10 års tjänstgöring; afvensom

att biträde, som vid de nya tjänsternas uppförande i stat är anställt hos kammarkollegium och antages

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Sjunde hufvudtiteln".

till biträde å denna stat, må för åtnjutande af löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, biträdet därförinnan innehaft stadig anställning hos kollegium;

dels besluta, att för nämnda kvinnliga biträden skola gälla de af departementschefen förordade allmänna villkor och bestämmelser i fråga om fasta biträden hos vissa verk och myndigheter;

dels ock, vid bifall härtill, upptaga det i staten för kammarkollegium uppförda anslag till vikariatsersättning, renskrifnings- och tryckningskostnad, arvoden till amanuenser och flitpenningar, nu 23,300 kronor, till 21,800 kronor;

[2.] att godkänna följande tillägg till de genom nådiga kungörelsen den 26 maj 1909 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i aflöningsstaten för kammarkollegium upptagna aflöningsförmåner, nämligen

att en hvar vaktmästare i kammarkollegium må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar, samt

att, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningar och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp;

kommande, därest de nu föreslagna förändringarna i kammarkollegii stat varda godkända, det i rikstaten upptagna ordinarie anslaget till kammarkollegium, nu utgörande 117,400 kronor, att höjas med..... kronor till 119,900 kronor:

2,500: —

transport kronor

2,500: —

transport kronor

2,500: —

Statskontoret:

[3.] att

dels medgifva,

att i staten för statskontoret må från och med år 1913 uppföras aflöning för två kvinnliga biträden af högre aflöningsgrad med 1,600 kronor till hvartera, däraf 900 kronor lön, 550 kronor tjänstgöringspenningar samt 150 kronor ortstillägg, äfvensom för ett kvinnligt biträde af lägre aflöningsgrad med 1,200 kronor, däraf 700 kronor lön, 350 kronor tjänstgöringspenningar samt 150 kronor ortstillägg;

att en hvar af nämnda tjänstinnehafvare må äga rätt till två ålderstillägg, hvartera å 200 kronor, efter 5 och 10 års tjänstgöring; äfvensom

att biträde, som vid de nya tjänsternas uppförande i stat är anställt hos statskontoret och antages till biträde å denna stat, må för åtnjutande af löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, biträdet därförinnan innehaft stadig anställning hos ämbetsverket;

dels besluta, att för nämnda kvinnliga biträden skola gälla de af departementschefen förordade allmänna villkor och bestämmelser i fråga om fasta biträden hos vissa verk och myndigheter;

dels ock, vid bifall hertill, upptaga det i staten för statskontoret uppförda anslag till amanuenser, vikariatsersättning, renskrifning och flitpenningar, nu 36,000 kronor, till 33,200 kronor;

[4.] att godkänna följande tillägg till de genom nådiga kungörelsen den 18 oktober 1907 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i aflöningsstaten för statskontoret upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att en hvar vaktmästare i statskontoret må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar, samt

transport kronor

2,500: —

transport kronor 2,500: —

att, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningar och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp;

kommande, därest de nu föreslagna förändringarna i statskontorets stat varda godkända, det i riksstaten upptagna ordinarie anslaget, nu utgörande 155,800 kronor, att höjas med » 1,600: —
till 157,400 kronor.

Kostnader för taxering till skatt å inkomst och förmögenhet:

[5.] att höja det i riksstaten uppförda förslagsanslaget till kostnader för taxering till skatt å inkomst och förmögenhet, nu 400,000 kronor, med » 320,000: —
till 720,000 kronor.

Kontrollstyrelsen:

[6.] att godkänna sådant tillägg till de genom nådiga kungörelsen den 22 oktober 1909 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i aflöningsstaten för kontrollstyrelsen upptagna aflöningsförmåner, att vaktmästaren hos styrelsen må årligen, i den mån det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar.

Mynt- och justeringsverket:

[7.] att godkänna följande tillägg till de genom nådiga kungörelsen den 22 oktober 1909 stadgade vill-
transport kronor 324,100: —

transport kronor 324,100: —

kor och bestämmelser för åtnjutande af de i aflöningsstaten för mynt- och justeringsverket upptagna aflöningsförmåner, att vaktmästaren hos verket må årligen, i den mån det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar; samt

[8.] medgifva

att mynt- och justeringsverkets personal tillkommande aflöningsförhöjningar må från och med år 1912 utgå från reservationsanslaget till bestridande af de med mynt- och justeringsverkets drift förenade kostnader.

Kammarrätten:

[9.] att

dels medgifva,

att i staten för kammarrätten må från och med år 1913 uppföras aflöning för två kvinnliga biträden af lägre aflöningsgrad med 1,200 kronor till hvartdera, däraf 700 kronor lön, 350 kronor tjänstgöringspenningar samt 150 kronor ortstillägg, äfvensom för fyra kvinnliga biträden af högre aflöningsgrad (räknebiträden) med 1,600 kronor till hvartdera, däraf 900 kronor lön, 550 kronor tjänstgöringspenningar samt 150 kronor ortstillägg;

att en hvar af nämnda tjänstinnehafvare må äga rätt till två ålderstillägg, hvartdera å 200 kronor, efter 5 och 10 års tjänstgöring; äfvensom

att biträde, som vid de nya tjänsternas uppförande i stat är anställt hos kammarrätten och antages till biträde å denna stat, må för åtnjutande af löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, biträdet därförinnan innehaft stadig anställning hos kammarrätten;

dels besluta, att för nämnda kvinnliga biträden skola gälla de af departementschefen förordade all-

transport kronor 324,100: —

transport kronor 324,100: —

männa villkor och bestämmelser i fråga om fasta bi-
träden hos vissa verk och myndigheter;

dels ock, vid bifall härtill, upptaga det i staten
för kammarrätten uppförda anslag till vikariatsersätt-
ning m. m., nu 27,600 kronor, under förändrad be-
nämning »till vikariatsersättning, arfvoden åt extra bi-
träden, flitpenningar och tillfällig renskrifningskostnad»,
till 20,600 kronor; samt

[10.] att godkänna följande tillägg till de genom
nådiga kungörelsen den 17 juni 1908 stadgade villkor
och bestämmelser för åtnjutande af de i aflöningsstaten
för kammarrätten upptagna aflöningsförmåner, nämligen

att en hvar vaktmästare i kammarrätten må årligen,
i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens
behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar, samt

att, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren
eller när det erfordras för beredande åt honom af se-
mester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om
han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens be-
fattning, bestrida densamma, dock ej längre än sam-
manlagdt tre månader under ett och samma kalender-
år, med rätt att därunder, i stället för egna tjänst-
göringspenningar, åtnjuta vid sjukdomsförfall för förste
vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänst-
göringspenningar och under hans semester ett mot
samma tjänstgöringspenningar svarande belopp;

kommande, därest de nu föreslagna förändringarna
i kammarrättens stat varda godkända, det i riksstaten
upptagna ordinarie anslaget till kammarrätten, nu ut-
görande 256,500 kronor, att höjas med
till 258,300 kronor.

1,800: —

Tullverket:

[11.] att

dels, med godkännande af de utaf departements-
chefen förordade ändringar i tullverkets stater, för år
1913 bestämma anslaget för tullverket till ett mot sta-

transport kronor 325,900: —

transport kronor 325,900: —

ternas slutsumma svarande belopp af 5,953,900 kronor,
att såsom förslagsanslag utgå, hvarigenom anslaget till
tullverket skulle höjas med

» 97,000: —

dels medgifva, att för år 1913 till aflöning åt de
tjänstinnehafvare, hvilkas innehafvande befattningar an-
tingen bibehållas i den nya organisationen eller där-
städes ersättas med befattningar i lägre tjänstegrad,
men hvilka komma att kvarstå å äldre stat, må dispo-
neras aflöningarna vid motsvarande befattningar i den
nya staten, samt

att, därest innehafvare af tjänst, som med år 1913
varder indragen, måste öfverföras på indragningsstat,
till aflöning åt honom för år 1913 må af de å anslaget
till tullverket anvisade medel användas så stort be-
lopp, som motsvarar hans intjänta lön enligt 1912
års stat;

dels besluta,

att förste vaktmästaren och vaktmästarna hos
generaltullstyrelsen skola äga årligen, när sådant utan
hinder för göromålsens behöriga gång kan ske, åtnjuta
semester, en hvar under femton dagar;

att, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren
eller när det erfordras för beredande åt honom af
semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om
han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens be-
fattning, bestrida densamma, dock ej längre än sam-
manlagdt tre månader under ett och samma kalenderår
med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgörings-
penningar, åtnjuta vid sjukdomsförfall för förste vakt-
mästaren de med dennes befattning förenade tjänstgörings-
penningar och under hans semester ett mot samma
tjänstgöringspenningar svarande belopp; samt

att för de kvinnliga skrifbiträdena hos generaltull-
styrelsen skola gälla de af departementschefen förordade
allmänna villkor och bestämmelser i fråga om fasta
biträden hos vissa ämbetsverk och myndigheter;

dels och slutligen antaga det vid statsrådsproto-
kollet fogade förslag till ändring i gällande aflönings-

transport kronor 422,900: —

transport kronor 422,900: —

reglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning.

Kommerskollegium:

[12.] *dels* att från och med år 1913, med uteslutande från kommerskollegii nuvarande stat af en förste aktuarie och två aktuarier samt med minskning af det för kollegium anvisade anslaget till amanuenser och andra extra biträden m. m. med 13,010 kronor eller från 41,500 kronor till 28,490 kronor, samt med godkännande af det utaf departementschefen förordade förslag till *aflöningsstat för kommerskollegii afdelning för näringsstatistik*, för ändamålet uppföra ett ordinarie anslag å 72,325 kronor;

dels besluta att såsom förutsättning för ikraftträdande den 1 januari 1913 af lönestaten för kommerskollegii afdelning för näringsstatistik skall gälla, att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelar föreskrift, att samtliga ordinarie befattningshafvare å afdelningen skola, i den mån ej undantag kupna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst sex timmar hvarje söckendag;

dels godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i nämnda stat upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att innehafvare af ordinarie befattning å kommerskollegii afdelning för näringsstatistik skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af afdelningen eller eljest af kommerskollegium eller i öfrigt i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom därest afdelningens ställning inom eller till kommerskollegium förändras eller kommerskollegii ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifråga-

transport kronor 422,900: —

transport kronor 422,900: —

varande afdelning tillhörande göromål öfverflyttas till annan afdelning eller ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra å den afdelning eller i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning å näringsstatistiska afdelningen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning å nämnda afdelning ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstbefattning af hvad slag som helst, så framt ej, hvad angår byråchef, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, kommerskollegium, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstbefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen å afdelningen, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tillsvidare bibehållas;

att tjänsteman i första lönegraden är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom graden, där kommerskollegium, till befordrande af arbetets oafbrutna gång, finner honom lämplig och behöflig;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra

transport kronor 422,900: —

transport kronor 422,900: —

särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till befattningshafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest befattningshafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej finnes skäligt låta honom uppbära något däraf;

att, vid sjukdomsförfall eller när det erfordras för ämbetsresor eller för beredande af semester, innehafvare af lägre befattning skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning å afdelningen, densamma, mot åtnjutande, i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men eljest af däremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare

transport kronor 422,900: —

transport kronor 422,900: —

fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvar under den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd; börande löntagare vid bestämmandet af rätten till löneförhöjning tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen eller annan samma lönegrad tillhörande befattning i kommerskollegium, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att tjänstemännen äga årligen, när sådant utan hinder för göromålsens behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, byråchef och förste aktuarie en hvar under en och en half månad samt aktuarierna en hvar under en månad;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgad;

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

att en hvar, som med eller efter 1913 års ingång tillträder befattning å afdelningen, skall vara pliktig att underkasta sig ofvan intagna villkor och bestämmelser för den nya aflöningsstatens åtjutande; samt

transport kronor 422,900: —

transport kronor 422,900: —

att de förutvarande innehafvare af befattningar å afdelningen, hvilka icke före den 1 november 1912 anmäla, att de vilja underkasta sig nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner, afvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels medgifva att kvinnligt biträde, som vid ikraftträdandet af nämnda stat är anställdt å kommerskollegii afdelning för näringsstatistik och antages till biträde å samma stat, må för åtnjutande af löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, biträdet därförinnan innehåft stadig anställning i kollegium;

dels och särskildt beträffande de i förevarande stat uppförda kvinnliga biträden besluta att för dem skola gälla de af departementschefen förordade allmänna villkor och bestämmelser ifråga om fasta biträden hos vissa verk och myndigheter;

kommande vid bifall till hvad sålunda blifvit föreslaget staten för kommerskollegium i dess helhet, nu 98,000 kronor, att höjas med till 146,815 kronor.

» 48,815: —

Patent- och registreringsverket:

[13.] att, med godkännande af det utaf departementschefen tillstyrkta förslaget till utgiftsstat för patent- och registreringsverket för år 1913 samt med förklaring, att det å ämbetsverkets omkostnadsstat uppförda förslagsanslag till provisorisk lönereglering för den å aflöningsstaten upptagna personal må för sådant ändamål disponeras i enlighet med de af departementschefen tillstyrkta grunder och på af honom i öfrigt förordade villkor,

transport kronor 471,715: —

transport kronor 471,715: —

till upprätthållande af patent- och registreringsverkets verksamhet uppföra ett reservationsanslag af 435,700 kronor, att utgå af de till patent- och registreringsverket inflytande afgifter dels för patent samt för registrering af varumärken äfvensom af mönster och modeller, dels ock för registrering af aktiebolag, försäkringsbolag och solidariska bankbolag samt för andra uppgifter till de hos verket förda bolags- och försäkringsregistren, under förutsättning tillika att de å dessa afgifter uppkommande öfverskott fortfarande såsom hittills skola efter vederbörligt tillstånd användas uteslutande för det med anslaget afsedda ändamål;

kommande vid bifall härtill anslaget till patent- och registreringsverket att höjas med » 40,700: —

Statistiska centralbyrån:

[14.] *dels* medgifva

att i staten för statistiska centralbyrån må från och med år 1913 uppföras aflöning för två byråchefer med 6,400 kronor till hvardera, däraf 4,400 kronor lön och 2,000 kronor tjänstgöringspenningar; samt

att en hvar af byråcheferna må äga rätt till ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring;

dels besluta, att de för statistiska centralbyråns tjänstepersonal i öfrigt gällande villkor och bestämmelser för aflöningsförmånernas åtnjutande jämväl skola äga tillämpning på nämnda byråchefer;

dels höja reservationsanslaget till bibliotekets underhållande, nu 1,500 kronor, med 500 kronor till 2,000 kronor;

dels vidare höja reservationsanslaget till arfvoden åt tillfälliga biträden samt till vikariatsersättning, nu 20,000 kronor, med 500 kronor till 20,500 kronor;

dels ock från staten utesluta reservationsanslaget till officiella statistiska trycket 17,300 kronor, till en statistisk tidskrift 1,400 kronor samt till utarbetande af en aflönings- och pensionsstatistik 1,000 kronor;

transport kronor 512,415: —

transport kronor 512,415: —
kommande vid bifall till hvad jag sålunda föreslagit de ordinarie anslagen till statistiska centralbyrån, nu utgörande tillhopa 69,600 kronor, att minskas med 5,900 kronor till 63,700 kronor.

Befrämjande i allmänhet af slöjderna:

[15 o. 16.] att höja och under anslagstiteln »befrämjande i allmänhet af slöjderna» såsom reservationsanslag uppföra

dels det nu anvisade anslaget till reseunderstöd åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, hvilka icke ägna sig åt bergshandteringen, med 5,000 kronor från 20,000 kronor till 25,000 kronor;

dels ock det till reseunderstöd åt idkare af handverk och annan mindre industri, oberoende af den omständigheten, huruvida ifrågavarande yrkesidkare själfva deltaga i yrkesarbetet eller icke, nu anvisade anslag å 15,000 kronor med 3,000 kronor till 18,000 kronor, med förklarande tillika, att anslaget må användas till understöd åt idkare af handverk och annan mindre industri, oberoende af den omständigheten, huruvida de själfva deltaga i yrkesarbetet eller icke, hvilka önska att genom resor inom Sverige eller i främmande länder förvärfva ytterligare insikter och erfarenhet i sitt yrke,

äfvensom medgifva, att från och med år 1912 förefintliga besparingar å ifrågavarande anslag från föregående år må användas på samma sätt som det löpande årets anslag;

kommande, i händelse af bifall till hvad sålunda föreslagits, anslaget till befrämjande i allmänhet af slöjderna att ökas med..... » 8,000: —
från 98,500 kronor till 106,500 kronor.

Befrämjande i allmänhet af bergsbruket:

[17.] *dels* att från och med år 1913 såsom reservationsanslag i riksstaten upptaga det till understöd åt personer, hvilka önska att i främmande länder för-

transport kronor 520,415: —

transport kronor 520,415: —

värfva sig ökad insikt och skicklighet i hvad till bergshandteringen hör, under anslagstiteln »befrämjande i allmänhet af bergsbruket» uppförda anslag å 6,000 kronor, dels ock medgifva, att från och med år 1912 förefintliga besparingar å ifrågavarande anslag från föregående år må användas på samma sätt som det löpande årets anslag.

Biträde inom finansdepartementet vid beredning af ärenden rörande bankväsendet m. m.:

[18.] att höja det å sjunde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till biträde inom finansdepartementet vid beredning af ärenden rörande bankväsendet samt med upprättande af statistiska uppgifter rörande bank- och hypoteksinrättningar, högst 4,000 kronor, med » 300: — till högst 4,300 kronor.

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.:

[19.] att förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., för år 1912 upptaget till 100,009 kronor, bestämmes till 100,000 kronor, kommande vid bifall härtill ifrågavarande anslag att minskas med 9 kronor.

Tryckningskostnader:

[20.] att för bestridande af tryckningskostnader, som icke skola af andra medel gäldas, å sjunde hufvudtiteln uppföra ett ordinarie förslagsanslag å » 130,045: —

Beträffande öfriga ordinarie anslag under sjunde hufvudtiteln föreslår Kungl. Maj:t icke någon förändring.

Summan af hufvudtitelns ordinarie anslag enligt nu gällande riksstat utgör » 14,648,409: —

Summa kronor 14,699,169: —

Härifrån afgår genom minskning dels af anslaget till statistiska centralbyrån 5,900: —

dels ock af anslaget till skrifmaterialer och expenser, ved m. m. 9: — » 5,909: —

hvidan denna hufvudtitels ordinarie anslag för år 1913 enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle uppgå till kronor 14,693,260: —

Extra anslag.

Under åberopande af ofvannämnda protokoll öfver finansärenden för den 13 innevarande januari föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att under denna hufvudtitel å extra stat för år 1913 bevilja till:

[21.] provisorisk lönereglering för befattningshafvare i finansdepartementet, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementens ärenden ofvannämnda dag i fråga om provisorisk lönereglering för justitiedepartementet angifna grunder och på de i samma protokoll förordade villkor, ett förslagsanslag af kronor 7,770: —
däraf högst 175 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

[22.] beredande af ersättning åt en extra föredragande i finansdepartementet m. m. ett anslag af... » 10,500: —
med rätt för Kungl. Maj:t att däraf redan under innevarande år disponera 3,500 kronor;

[23.] ersättning för af statskontoret gjorda förskott » 522,911: —

[24.] förstärkning af arbetskrafterna inom statskontoret » 16,500: —

Därjämte föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[25.] att å extra stat för år 1913 för anställande å kamrarrättens revisionsafdelning under tiden från och med den 1 juli 1912 till och med den 31 december 1913 af tre extra revisorer och fyra räknebiträden bevilja » 23,300: —
däraf högst 800 kronor må afses till vikariatsersättning under semester, med rätt för Kungl. Maj:t att af nämnda belopp redan under innevarande år disponera 7,500 kronor;

[26.] provisorisk lönereglering för befattningshafvare i öfverintendentens ämbetet, med undantag af kassören och bokhållaren, i enlighet med de af departementschefen tillstyrkta grunder och på de af honom i öfrigt förordade villkor, ett förslagsanslag af » 6,550: —

transport kronor 587,531: —

transport kronor 587,531: —

däraf högst 145 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

[27.] att för inrättande af nya tjänster vid tullverkets lokalförvaltning, i enlighet med hvad departementschefen i sitt yttrande till statsrådsprotokollet denna dag närmare utvecklat i fråga om inrättande å extra stat af vissa tjänster vid tullverkets lokalförvaltning för innevarande och nästkommande år, å extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 134,000: —
med rätt för Kungl. Maj:t att däraf redan under innevarande år disponera 57,700 kronor;

Än vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att på extra stat för år 1913 bevilja

[28.] till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i kommerskollegium, i enlighet med de af departementschefen tillstyrkta grunder och på de af honom förordade villkor, ett förslagsanslag af » 14,110: —
däraf högst 437 kronor 50 öre må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

[29.] till förstärkning af arbetskrafterna å kommerskollegii industribyrå i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af departementschefen angifna grunder anvisa ett belopp af » 16,513: —
med rätt för Kungl. Maj:t att däraf för innevarande år disponera 5,400 kronor;

[30.] till bestridande af kostnader för handläggning hos kommerskollegium af ärenden rörande svenska fartygs registrering m. m. » 10,850: —

[31.] till beredande af arfvode åt ett sjötekniskt biträde hos kommerskollegium » 3,000: —

[32.] såsom ersättning åt sakkunnigt biträde å kommerskollegii afdelning för näringsstatistik vid bergverksstatistikens utarbetande ett belopp af » 1,000: —

[33.] såsom ersättning till sakkunniga biträden å nämnda afdelning vid beräkning af enhetsvärden (riksmedelpris) å de varor, som ingå i rikets handelsomsättning, ett belopp af » 1,000: —
att af Kungl. Maj:t disponeras redan under år 1912;

transport kronor 768,004: —

	transport kronor	768,004: —
[34.] till arfvode åt en byråchef å samma afdelning för tiden september—december 1912 ett belopp af att af Kungl. Maj:t disponeras redan under år 1912.	»	2,700: —
[35.] till beredande af arfvode åt en vaktmästare hos kommerskollegium	»	1,175: —
[36.] såsom bidrag till upprätthållande af väfskolan i Borås och aflönande af en andre lärare vid samma skola	»	4,800: —
[37.] såsom bidrag till personlig löneförbättring för föreståndaren och förste läraren vid skolan Arthur Krebs ett belopp af 500 kronor och såsom bidrag till sådan löneförbättring för andre läraren därstädes Sven H. von Schedvin ett belopp af 250 kronor, eller tillhopa	»	750: —
[38.] åt föreningen för svensk hemslöjd såsom bidrag till uppehållande af dess verksamhet under nästkommande år	»	15,000: —
[39.] till understöd åt Göteborgs handelsinstitut och grosshandelssocietetens i Stockholm handelsskola, Frans Schartaus praktiska handelsinstitut, samt Malmö högre handelsinstitut	»	42,000: —
[40.] såsom bidrag till underhållande af handels-högskolan i Stockholm	»	30,000: —
[41.] till exportstipendier, såsom reservationsanslag, ett belopp af	»	20,000: —
[42.] till handelsstudiestipendier, likaledes såsom reservationsanslag, ett belopp af	»	20,000: —
[43.] till Sveriges allmänna exportförening såsom bidrag till föreningens verksamhet under innevarande år ett belopp af	»	16,800: —
med rätt för Kungl. Maj:t att redan under innevarande år disponera detsamma.		
Därjämte föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen		
[44.] att under de villkor, som innefattas i det mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena sidan, samt rederiaktiebolaget Nordstjernan å andra sidan afslutade kontrakt, af det af Riksdagen såsom understöd till rederiaktiebolaget Nordstjernan för uppehållande under åren 1911—1915 af regelbunden ångbåtsförbindelse mellan Sverige samt La Plata-länderna och Brasilien		
	transport kronor	921,229: —

	transport kronor	921,229: —
beviljade anslag af 500,000 kronor på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af.....	»	100,000: —
[45.] dels att utaf det af Riksdagen såsom understöd åt aktiebolaget svenska ostasiatiska kompaniet för fortsatt uppehållande under tiden 1 augusti 1912—31 december 1917 af regelbunden ångbåtsförbindelse mellan Sverige och Ostasien beviljade förslagsanslaget å högst 985,000 kronor att jämte besparingarna å det af 1907 års Riksdag till bolaget för liknande ändamål beviljade anslag af 1,850,000 kronor på de villkor, Kungl. Maj:t i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 7 april 1911 rörande denna fråga angifna grunder må finna skäligt föreskrifva, utbetalas till bolaget, å extra stat för år 1913, för gäldande intill 60 procent af ej mindre de af bolaget för dess fartyg erlagda afgifter i Suezkanalen än äfven följande med passerandet af kanalen förenade kostnader, nämligen fyr- och båk-avgifter, utgifter för sundhetspass och sanitära avgifter, avgifter för tull- och hamnklarering samt avgifter för lotsning under natten i Port Saids hamn, anvisa ett belopp af högst		
dels och medgifva att till beredande af sådant understöd åt bolaget under år 1913 af ifrågavarande besparingar må användas ett belopp af högst 90,000 kronor.		
Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen		
[46.] att, i afbidan på den nädiga proposition i ämnet, som Kungl. Maj:t kan komma att till Riksdagen aflåta, till provisorisk lönereglering åt bergmästarna å extra stat för år 1913 beräkna ett belopp af.....	»	11,150: —
[47.] att å extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af.....	»	29,650: —
att under hufvudsakligen enahanda villkor, som hittills varit fästa vid statsunderstöd för ifrågavarande ändamål, utgå såsom bidrag till uppehållande af undervisningen vid bergsskolorna i Filipstad och Falun,		
	transport kronor	1,272,029: —

transport kronor 1,272,029: —

med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1912 af anslaget disponera 3,000 kronor för samma ändamål.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att på extra stat för år 1913 anvisa

[48.] till ersättning åt sjömanshusen för dem åliggande bestyr med värnpliktiges inskrifning och redovisning m. m.	40,000: —
---	-----------

Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att på extra stat för år 1913 anvisa

[49.] dels till arfvode åt en extra ordinarie förste aktuarie i statistiska centralbyrån ett anslag af 5,600 kronor, hvaraf 1,800 kronor motsvarande tjänstgöringspenningar, dels till arfvoden åt tre extra ordinarie aktuarier i samma ämbetsverk ett anslag af 3,900 kronor för hvardera, hvaraf 1,500 kronor motsvarande tjänstgöringspenningar, eller tillsamman till arfvoden åt en extra ordinarie förste aktuarie och tre extra ordinarie aktuarier i statistiska centralbyrån ett anslag af	17,300: —
--	-----------

[50.] dels till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i statistiska centralbyrån, i enlighet med de af departementschefen tillstyrkta grunder och på de af honom förordade villkor, ett förslagsanslag af	11,583: —
--	-----------

[51.] dels till förstärkning af det till arfvoden åt tillfälliga biträden hos statistiska centralbyrån samt till vikariatsersättningar därstädes å ordinarie stat anvisade anslag ett anslag af

[52.] dels ock till utgifvande af en statistisk tidskrift	29,200: —
---	-----------

Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen	1,400: —
---	----------

[53.] att såsom anslag till dispaschörsväsendet på extra stat för år 1913 anvisa till arfvode åt två dispaschörsassistenten, anställda den ene i Stockholm och den andre i Göteborg, 2,000 kronor åt dem hvar eller tillhopa	4,000: —
--	----------

[54.] att till bestridande af kostnaderna för den öfverståthållareämbetet och länsstyrelserna åliggande befattning med registreringar och anmälningar till

transport kronor 1,375,512: —

	transport kronor	1,375,512: —
förenings-, försäkrings- och handelsregistren å extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag å	»	4,000: —
samt medgifva att de till nämnda myndigheter inflytande afgifter för sådana registreringar och anmälningar må tillföras detta anslag såsom särskilda upp- bördsmedel;		
[55.] att å extra stat för år 1913 anvisa ett be- lopp af.....	»	1,400,000: —
att fördelas mellan landsting och städer, som icke del- taga i landsting, efter förhållandet mellan den bevill- ning af fast egendom samt af inkomst, som debiterats på grund af vederbörande pröfningsnämnds år 1913 verkställda eller fastställda taxeringar inom landstings- område eller stad, hvarom nu nämnts, och den i samma ordning debiterade bevillningssumman för hela riket;		
[56.] att på extra stat för år 1913 bevilja ett an- slag af.....	»	600,000: —
att i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de af de- partementschefen angifna grunder utdelas till sådana landskommuner och köpingar, där ett mera stadig- varande, synnerligt betungande skattetryck är rådande;		
[57.] att till bestridande af kostnaden för gäldande af årspremier för brandförsäkring af operabyggnaden och dramatiska teaterbyggnaden vid Nybroplanen i Stock- holm på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	40,175: —
[58.] att till bestridande af kostnaden för gäldande af årspremie för brandförsäkring af staten tillhörig, i operabyggnaden förvarad lös egendom på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af.....	»	3,668: —
[59.] att till bestridande af kostnaden för gäldande af årspremie för brandförsäkring af staten tillhörig, i dramatiska teaterbyggnaden förvarad lös egendom lika- ledes på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af....	»	1,735: —
[60.] att, till beredande, i enlighet med de i stats- rådsprotokollet för den 13 innevarande januari angifna grunder, af extra lönetillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante i till finansdepartementet		

 transport kronor 3,425,090: —

transport kronor	3,425,090: —
hörande ämbetsverk och kårer, å extra stat för år 1913 såsom förslagsanslag anvisa ett belopp af.....	» 8,000: —
[61.] att, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna under år 1913 för den af föreningen för arbetarskydd i Stockholm anordnade permanenta utställningen af skyddsanordningar mot olycksfall och ohälsa i arbetet, på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af.....	» 4,000: —
[62.] att, i afbidan på den nådiga proposition i ämnet, som Kungl. Maj:t kan komma att till Riksdagen aflåta, till bestridande af kostnaderna för utgifvande af ny upplaga af handboken »Sveriges land och folk», å extra stat för år 1913 beräkna ett belopp af	» 20,000: —
Slutligen föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att på extra stat för år 1913 bevilja	
[63.] såsom bidrag till det mellanfolkliga arbetsamtet i Basel	» 750: —
tillsammans kronor	3,457,840: —

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i riksstaten för år 1912 upptagen och sådan den af Kungl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1912.	1913.		
ordinarie anslag	14,048,409: —	14,693,260: —	således ökning kronor	644,851: —
extra »	2,587,791: —	3,457,840: —	» » »	870,049: —
summa kronor	16,636,200: —	18,151,100: —	således ökning kronor	1,514,900: —

Åttonde hufvudtiteln,

innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisadt:

kontant	kronor 24,537,950: —
indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag:	
friheter	» 2,500: —
ersättningar	» 506,487: —
	<u>tillsammans kronor 25,046,937: —</u>

vill Kungl. Maj:t, i enlighet med de beslut, som innefattas uti bilagda statsrådsprotokoll öfver ecklesiastikärenden den 13 innevarande januari*, föreslå Riksdagen beträffande

Riks- och landsarkiven:

[1.] att under rubrik: »Till inköp af arkivalier och tryckta arbeten» i ordinarie staten för hvart och ett af landsarkiven i Vadstena, Uppsala och Lund uppföra ett belopp af 150 kronor och för arkivdepån i Visby ett belopp af 50 kronor samt att för ändamålet höja anslaget till riks- och landsarkiven från dess nuvarande belopp, 101,150 kronor, till 101,650 kronor, eller med kronor 500: —

[2.] att godkänna följande tillägg till de genom kungl. kungörelsen den 11 juni 1909 stadgade villkoren och bestämmelserna för åtnjutande af de i ny aflöningsstat för riksarkivet upptagna aflöningsförmåner, nämligen

att enhvar vaktmästare må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar, samt

transport kronor 500: —

* Se bil. till statsverkspropositionen: "Åttonde hufvudtiteln".

transport kronor

500: —

att vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningarna och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp;

Kungl. biblioteket:

[3.] att dels i staten för kungl. biblioteket uppföra ett kvinnligt skrifbiträde med en aflöning af 1,200 kronor, däraf 700 kronor lön, 350 kronor tjänstgöringspenningar och 150 kronor ortstillägg, med rätt till två ålderstillägg till lönen, hvarterda å 200 kronor, efter respektive 5 och 10 års tjänstgöring;

dels vid bifall härtill bestämma, att det i nämnda stat uppförda anslaget till vikariatsersättning m. m. skall under förändrad benämning »till vikariatsersättning, arfvoden, flitpenningar åt extra biträden, tillfällig renskrifning, eftermiddagstjänst m. m.» upptagas till ett belopp af 19,100 kronor;

dels för genomförande af ifrågavarande förändringar i staten öka det i riksstaten under rubriken: kungl. biblioteket upptagna anslaget med » hvarigenom samma anslag, nu 131,500 kronor, kommer att uppgå till 131,800 kronor;

dels föreskrifva, att beträffande ifrågavarande skrifbiträde skola lända till efterrättelse de allmänna villkor och bestämmelser, som af chefen för finansdepartementet i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 innevarande januari föreslagits i fråga om fasta biträden hos vissa ämbetsverk och myndigheter, med bestämmelse tillika att skrifbiträde,

transport kronor

300: —

transport kronor

800: —

som vid den nya befattningens tillkomst å ordinarie stat är anställdt vid kungl. biblioteket och antages till skrifbiträde å stat, äger att för åtnjutande af löneförhöjning räkna sig till godo den tid, hon därförinnan innehaft stadig anställning vid biblioteket;

dels ock medgifva, att de ofvannämnda skrifbiträde vid kungl. biblioteket tillkommande ålderstilläggen må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg;

[4.] att godkänna följande tillägg till de genom kungl. kungörelsen den 11 juni 1909 stadgade villkoren och bestämmelserna för åtnjutande af de i ny aflöningsstat för kungl. biblioteket upptagna aflöningsförmånerna, nämligen

att enhvar vaktmästare i kungl. biblioteket må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar, samt

att vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, annan vaktmästare skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med dennes befattning förenade tjänstgöringspenningarna och under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp;

Nationalmuseum:

[5.] att i afbidan på nådig proposition angående ny stat för nationalmuseum m. m. för sagda ändamål beräkna en höjning i ordinarie anslaget till nationalmuseum från dess nuvarande belopp, 60,850 kronor, till 111,150 kronor eller med.....

50,300: —

transport kronor

51,100: —

transport kronor 51,100: —

Kleresistaten:

[6.] att dels medgifva, att under anslaget till kleresistaten må uppföras ett belopp af 25 kronor 20 öre, utgörande värdet af två tunnor kronotiondespannmål af det sädesslag, hvari tionden inom Västernorrlands län utgår, eller korn, förvandlade till penningar på sätt i nådiga förordningen den 23 juli 1869 föreskrifves, att såsom ersättning för prostetunnor för Örnsköldsviks och Trehörningsjö församlingar årligen utgå till kontraktsprosten i Angermanlands nordöstra kontrakt;

dels ock för samma ändamål öka den under kleresistaten uppförda anvisningen i kontant, nu 29,721 kronor, till 29,746 kronor 20 öre eller i rundt tal 29,747 kronor eller sålunda med

26: —

Vid bifall härtill kommer summan af de under anslaget till kleresistaten uppförda belopp, nu 369,308 kronor, att utgöra 369,334 kronor.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t i enlighet med beslut, som innefattas i förenämnda statsrådsprotokoll, Riksdagen beträffande

Domkapitlens expeditioner:

[7.] att — med uteslutande från och med år 1913 ur gällande aflöningsstat för tjänstemännen vid de ecklesiastika konsistorierna af följande nu utgående belopp, nämligen från domkyrkan i Uppsala 520 kronor till notarien och 500 kronor till amanuensen vid domkapitlet därstädes samt från domkyrkan i Strängnäs 400 kronor till notarien vid därvarande domkapitel — för fyllande af dessa tjänstemäns aflöning till i staten upptagna belopp höja ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner från dess nuvarande belopp, 89,930 kronor, till 91,350 kronor med

» 1,420: —

transport kronor 52,546: —

transport kronor

52,546: —

Universitetet i Uppsala:

[8.] att dels medgifva, att till godtgörelse åt en af kanslern för rikets universitet på högst ett år i sänder förordnad, i församlingstjänsten högt förtjänt och i teologiska studier väl vitsordad prästman, som skall vara direktor för ett praktiskt öfningsinstitut inom teologiska fakulteten vid universitetet i Uppsala, må tillsvidare från och med höstterminen 1912 användas odisponerade kontanta aflöningen enligt universitetets stat för däri uppförda extra ordinarie professuren i praktisk teologi, utgörande med inberäkning af afkomsten från Börje prebendepastorat 4,500 kronor;

dels ock föreskrifva, att under den tid, nämnda aflöning på nyss angifvet sätt användes, det i vederbörlig ordning beräknade värdet af 6 famnar ved in natura, som i staten anslagits för berörda lärostol, skall ingå till den vid universitetet befintliga ålders-tilläggsfonden;

[9.] att i utgiftsstaten för universitetet i Uppsala, afdelningen A) Aflöningar m. m., Medicinska fakulteten, uppföra en professur i hygien och bakteriologi med enahanda aflöningsförmåner, som tillkomma universitetsprofessorer i allmänhet, och med skyldighet för tjänstens innehafvare att vara underkastad de för dessa förmåners åtnjutande fastställda villkoren och bestämmelserna, afvensom att för ändamålet höja det ordinarie anslaget till universitetet i Uppsala med.....

, 7,500: —

[10.] att, för beredande af höjning af det i utgiftsstaten för universitetet i Uppsala, afdelningen B) Till materiell m. m., under rubriken Teologiska seminariet upptagna kontanta anslaget från nuvarande beloppet, 750 kronor, till 1,200 kronor, öka det ordinarie anslaget till nämnda universitet med.....

, 450: —

[11.] att, för beredande af medel till inköp af böcker och annan undervisningsmateriell afvensom för tillfälliga utgifter åt seminarierna i statistik och i konst-

transport kronor

60,496: —

	transport kronor	60,496: —
historia vid universitetet i Uppsala samt af ökade tillgångar för enahanda ändamål åt de vid samma universitet befintliga seminarierna för tyska språket och för engelska språket, höja det ordinarie anslaget till samma universitet med	»	750: —
[12.] att, för beredande af höjning af det i utgiftsstaten för universitetet i Uppsala, afdelningen B) Till materiell m. m., under rubriken Fysiologiska institutionen upptagna kontanta anslaget å 3,650 kronor, öka det ordinarie anslaget till nämnda universitet med	»	1,150: —
[13.] att dels höja arfvodet till notarien hos medicinska fakulteten vid Uppsala universitet från dess nuvarande belopp, 200 kronor, till 600 kronor, dels ock höja arfvodet åt notarien hos filosofiska fakulteten vid samma universitet från för närvarande utgående belopp, 300 kronor, till 1,000 kronor, samt förty öka det ordinarie anslaget till universitetet med tillhopa....	»	1,100: —
[14.] att i staten för universitetet i Uppsala, afdelningen A) Aflöningar m. m., under Fysiska institutionen uppföra ytterligare en vaktmästarebefattning med enahanda aflöningsförmåner, som tillkomma institutionsvaktmästare i allmänhet, och med skyldighet för innehafvaren att vara underkastad de för dessa förmåners åtnjutande fastställda villkoren och bestämmelserna, samt att för ändamålet höja det ordinarie anslaget till nämnda universitet med.....	»	1,050: —
[15.] att i afbidan på nådig proposition angående lönerreglering för amanuenser med flera liknande befattningshafvare vid universitetet i Uppsala för genomförande af sagda lönerreglering beräkna en ökning af den ordinarie staten för nämnda universitet med.....	»	29,000: —
kommande bifall till hvad under punkt 8 föreslagits icke att medföra någon ökning af anslaget till universitetet i Uppsala, hvaremot bifall till hvad som föreslagits under punkterna 9—15 förorsakar en ökning i samma anslag, nu 793,436 kronor, med sammanlagdt 41,000 kronor eller till 834,436 kronor;		

transport kronor 93,546: —

transport kronor 93,546: —

Universitetet i Lund:

[16.] att i utgiftsstaten för universitetet i Lund, afdelningen A) Aflöningar m. m., Teologiska fakulteten, uppföra en professur i teologisk encyklopedi och teologiska prenotationer med enahanda aflöningsförmåner, som tillkomma universitetsprofessorer i allmänhet, och med skyldighet för tjänstens innehafvare att vara underkastad de för dessa förmånens åtnjutande fastställda villkoren och bestämmelserna, äfvensom att för ändamålet höja det ordinarie anslaget till Lunds universitet med.....

» 7,500: —

[17.] att i utgiftsstaten för universitetet i Lund, under afdelningen A) Aflöningar m. m. och rubriken Teologiska fakulteten, för anställande enligt af Kungl. Maj:t meddelade närmare bestämmelser af en biträdande lärare å fakultetens praktiskt teologiska afdelning, uppföra ett anslag af 3,000 kronor samt för sådant ändamål höja det ordinarie anslaget till sagda universitet med

» 3,000: —

[18.] att i staten för universitetet i Lund, afdelningen A) Aflöningar m. m. Filosofiska fakultetens humanistiska sektion, uppföra en ny professur i nordiska språk med enahanda aflöningsförmåner, som tillkomma universitetsprofessorer i allmänhet, och med skyldighet för tjänstens innehafvare att vara underkastad de för dessa förmånens åtnjutande fastställda villkoren och bestämmelserna, äfvensom att för ändamålet höja det ordinarie anslaget till Lunds universitet med

» 7,500: —

[19.] att dels höja arfvodet till notarien hos medicinska fakulteten vid universitetet i Lund från 200 kronor till 400 kronor, dels ock höja arfvodet åt notarien hos filosofiska fakulteten vid samma universitet från 500 kronor till 750 kronor samt förty öka det ordinarie anslaget till universitetet med tillhopa.....

» 450: —

[20.] att, för beredande af ökning af det i utgiftsstaten för universitetet i Lund, afdelningen B) Till materiell m. m., under rubriken Fysiologiska institutionen upptagna anslaget af 4,000 kronor, höja det ordinarie anslaget till nämnda universitet med.....

» 500: —

transport kronor 112,496: —

transport kronor 112,496: —

[21.] att, för beredande af medel till inköp af böcker och annan undervisningsmaterieell samt tillfälliga utgifter för seminarier inom humanistiska sektionen af filosofiska fakulteten vid universitetet i Lund, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af chefen för ecklesiastikdepartementet framställda förslag, höja det ordinarie anslaget till nämnda universitet med » 1,425: —

[22.] att, för beredande af ökning af det i utgiftsstaten för universitetet i Lund, afdelningen B) Till materieell m. m., under rubriken fysiska institutionen upptagna anslaget af 4,000 kronor, höja det ordinarie anslaget till nämnda universitet med » 1,000: —

[23.] att i afbidan på nådig proposition angående lönerreglering för amanuenser med flera liknande befattningshafvare vid universitet i Lund för genomförande af sagda lönerreglering beräkna en ökning af den ordinarie staten för nämnda universitet med » 32,000: —

kommande vid bifall till hvad under punkterna 16—23 föreslagits det ordinarie anslaget till universitetet i Lund, nu 667,791 kronor, att ökas med sammanlagdt 53,375 kronor eller till 721,166 kronor;

Karolinska mediko-kirurgiska institutet:

[24.] att höja det till materieell för histologiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet på ordinarie stat uppförda anslaget från dess nuvarande belopp, 2,000 kronor, till 3,000 kronor eller med » 1,000: —

[25.] att dels under förändrad benämning: »till materieell för den fysiologiska institutionen» öka det nu å karolinska mediko-kirurgiska institutets stat uppförda anslaget till fysiologiska anstaltens underhåll och drift från dess nuvarande belopp, 3,000 kronor, till 3,500 kronor eller med » 500: —

dels ock för underhåll af den med nämnda institution förbundna djur- och operationsafdelningen å karolinska institutets stat uppföra ett anslag af » 1,500: —

transport kronor 149,921: —

transport kronor 149,921: —

[26.] att dels å ordinarie stat för karolinska mediko-kirurgiska institutet uppföra ett kvinnligt tekniskt biträde vid det kliniska laboratoriet å serafimerlasarettet med en aflöning af 1,200 kronor, däraf 700 kronor lön, 350 kronor tjänstgöringspenningar och 150 kronor ortstillägg, och med rätt till två ålders- tillägg, hvarterda å 200 kronor, efter respektive 5 och 10 års tjänstgöring;

dels föreskrifva, att i institutets stat skall intagas bestämmelse därom, att därest ifrågavarande biträde i sådan egenskap åtnjuter fri bostad och bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej utgå till henne äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen;

dels till aflöning åt omförmälda biträde höja anslaget till karolinska institutet med ett belopp af.....

1,200: —

dels föreskrifva, att beträffande ifrågavarande biträde skola lända till efterrättelse de allmänna villkor och bestämmelser, som af chefen för finansdepartementet i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 innevarande januari föreslagits i fråga om fasta biträden hos vissa ämbetsverk och myndigheter, med bestämmelse tillika att biträde, som vid den nya befattningens tillkomst å ordinarie stat är anställdt vid karolinska institutet och antages till biträde å stat, äger att för åtnjutande af löneförhöjning räkna sig till godo den tid, hon därförinnan innehaft stadig anställning vid institutet;

dels ock medgifva, att de ofvannämnda biträde vid institutet tillkommande ålderstilläggen må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg;

[27.] att i afbidan på nådig proposition angående löneroglering för amanuenser med flera liknande befattningshafvare vid karolinska mediko-kirurgiska institutet för genomförande af sagda löneroglering beräkna en ökning af den ordinarie staten för nämnda institut med.....

43,000: —

transport kronor 194,121: —

transport kronor 194,121: —

kommande vid bifall till hvad under punkterna 24—27 föreslagits det ordinarie anslaget till karo-linska mediko-kirurgiska institutet, nu 319,335 kronor (däraf till tandläkarinstitutet 31,700 kronor förslagsan-slag högst), att ökas med tillhopa 47,200 kronor eller till 366,535 kronor (däraf till tandläkarinstitutet 31,700 kronor förslagsanslag högst);

Universitetskanslersexpeditionen:

[28.] att staten för universitetskanslersexpeditionen måtte, utan ändring i statens slutsumma, jämkas på det sätt, att tjänstebiträdets arfvode höjes till 1,500 kronor och att till anlitande af sakkunniga biträden såsom förslagsanslag högst uppföres ett belopp af 1,650 kronor.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t, i enlighet med be-slut, som innefattas i förenämnda statsrådsprotokoll, Riksdagen beträffande

Allmänna läroverken:

[29.] att dels å ordinarie stat för öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk uppföra a) två kvinnliga skrifbiträden med en aflöning af 1,200 kronor, däraf 700 kronor lön, 350 kronor tjänstgöringspenningar och 150 kronor ortstillägg, och med rätt till två ålderstill-lägg, hvartdera å 200 kronor, efter respektive 5 och 10 års tjänstgöring; b) ett kvinnligt biträde med en aflöning af 1,600 kronor, däraf 900 kronor lön, 550 kronor tjänstgöringspenningar och 150 kronor orts-tillägg, och med rätt till två ålderstillägg, hvartdera å 200 kronor, efter respektive 5 och 10 års tjänst-göring;

dels för aflöning åt omförmälda biträden öka an-slaget till öfverstyrelsen med

4,000: —

transport kronor 198,121: —

transport kronor 198,121: —

dels föreskrifva, att beträffande ifrågavarande skrifbiträden skola lända till efterrättelse de allmänna villkor och bestämmelser, som af chefen för finansdepartementet i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 innevarande januari föreslagits ifråga om fasta biträden hos vissa ämbetsverk och myndigheter, med iakttagande därvid, att beträffande villkor och bestämmelser för aflöningsförmånernas åtnjutande skola i tillämpliga delar gälla de i sådant hänseende beträffande vaktmästaren hos öfverstyrelsen gifna föreskrifterna samt med bestämmelse tillika, att skrifbiträde, som vid vederbörande nya befattnings tillkomst å ordinarie stat är anställdt hos öfverstyrelsen och antages till skrifbiträde å stat, äger att för åtnjutande af löneförhöjning räkna sig till godo den tid, hon därförinnan innehaft stadig anställning hos öfverstyrelsen;

dels ock medgifva, att de ofvannämnda skrifbiträden hos öfverstyrelsen tillkommande ålderstilläggen må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg;

[30.] att höja det för öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk under rubrik »för tillfällig adjunktion, vikariatsersättning, hyra för lokal och expenser m. m.» uppförda anslaget från dess nuvarande belopp, 11,650 kronor, till 13,200 kronor, eller med

1,550: —

[31.] att godkänna det tillägg till de af Riksdagen år 1909 antagna villkoren och bestämmelserna beträffande vaktmästaren hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk för åtnjutande af de för honom då fastställda nya löneförmånerna, att vaktmästaren må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar;

[32.] att, för beredande af medel för upprättande vid de allmänna läroverken af dels 6 lektors- och 5 adjunktsbefattningar från och med den 1 januari 1913, dels ock 1 lektors- och 5 adjunktsbefattningar från och med den 1 juli 1913, att på de särskilda lärover-

transport kronor 199,671: —

transport kronor	199,671: —
------------------	------------

ken fördelas på sätt Kungl. Maj:t bestämmer, höja reservationsanslaget till de allmänna läroverken med	»	58,000: —
---	---	-----------

[33.] att öka anslaget till arfvoden åt skolläkare vid de allmänna läroverken från dess nuvarande belopp, 9,550 kronor, till 9,600 kronor, eller med	»	50: —
--	---	-------

Bifall till hvad under punkt 31 föreslagits kommer ej att medföra någon ökning af anslaget till de allmänna läroverken. Däremot kommer, under förutsättning att hvad under punkterna 29—30 samt 32 och 33 föreslagits varder af Riksdagen bifallet, härigenom att orsakas en ökning af reservationsanslaget till de allmänna läroverken med tillhopa 63,600 kronor, eller från 5,732,578 kronor till 5,796,178 kronor.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att be-
träffande

Högre lärarinneseminariet:

[34.] dels fastställa den af departementschefen i statsrådsprotokollet framlagda staten för högre lärarinneseminarier samt förty minska det för denna läroanstalt uppförda anslaget från dess nuvarande belopp, 77,250 kronor, till 76,350 kronor, alltså med 900 kronor,

dels förklara, att en i staten upptagen ny ämneslärarinnetjänst ej må inrättas, förr än vederbörande innehafvare af en i staten hittills upptagen adjunktsbefattning upphört att uppbära aflöning såsom adjunkt vid seminariet,

dels medgifva, att den rektorn vid seminariet, därest fri bostad ej af honom åtnjutes, tillkommande hyresersättningen må utgå med 2,000 kronor årligen;

Enskilda läroanstalter:

[35.] att höja anslaget till enskilda mellanskolor från dess nuvarande belopp, 60,000 kronor, till 70,000 kronor, eller med	»	10,000: —
---	---	-----------

transport kronor	267,721: —
------------------	------------

transport kronor 267,721: —

[36.] att höja anslaget till högre flickskolor från dess nuvarande belopp, 375,000 kronor, till 400,000 kronor eller med.....

» 25,000: —

[37.] dels höja anslaget till högre goss- och samskolor från dess nuvarande belopp, 120,000 kronor, till 170,000 kronor eller med.....

» 50,000: —

dels ock, med ändring af punkt 5 i de af Riksdagen godkända särskilda bestämmelserna i fråga om anslaget till högre goss- och samskolor samt med infogande af en ny punkt 6 i dessa bestämmelser, föreskrifva, att nämnda punkter 5 och 6 skola hafva följande lydelse:

5. Statsunderstödet till högre gosskola eller högre samskola må kunna utgå, för år räknadt, för det skolstadium, som i afseende på undervisningens mål motsvarar realskolan, med högst 9,000 kronor och för det skolstadium, som i nämnda afseende motsvarar gymnasiet, med högst 6,000 kronor, hvarjämte särskildt understöd må kunna tillkomma dels, enligt de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t äger meddela, läroverk, som i större omfattning anlitar manliga lärarkrafter, dels ock, på sätt i punkt 6 närmare angifves, läroverk, som uppehåller på ändamålsenligt sätt anordnad undervisning i särskildt praktiska ämnen.

6. Understödet för undervisning i sådana praktiska ämnen må kunna under de villkor i öfrigt, Kungl. Maj:t äger fastställa, för hvar läroverk utgå dels för undervisning i huslig ekonomi med högst 1,500 kronor för år på det sätt, att högst 600 kronor utgå för kurs i ämnet, omfattande en lärjungegrupp, samt, intill nyss angifna maximibelopp, med ytterligare högst 300 kronor för hvarje därutöfver tillkommande lärjungegrupp, dels ock för undervisning i slöjd eller därmed jämförligt annat praktiskt arbete med högst 2,000 kronor för år, under iakttagande, att för hvarje arbetsafdelning om femton lärjungar beräknas ett belopp af högst 150 kronor;

transport kronor 342,721: —

transport kronor 342,721: —

[38.] dels föreskrifva, att punkten 6 i de af Riksdagen godkända särskilda bestämmelserna i fråga om anslaget till enskilda lärarinneseminarier skall hafva följande ändrade lydelse:

6. Statsunderstöd till enskildt lärarinneseminarium må kunna utgå, för år räknadt, med högst 3,000 kronor för hvarje läsaafdelning, dels ock höja anslaget till enskilda lärarinneseminarier från dess nuvarande belopp, 20,000 kronor, till 36,000 kronor eller med

» 16,000: —

Vid bifall till hvad under punkterna 35—38 föreslagits kommer reservationsanslaget till de enskilda läroanstalterna, nu 575,000 kronor, att ökas med tillhopa 101,000 kronor eller till 676,000 kronor samt sammanlagda beloppet af sagda reservationsanslag och förslagsanslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, 190,000 kronor, att uppgå till 866,000 kronor.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen beträffande

Folkundervisningen:

[39.] att, för beredande af ökad anslag till materiell, ved och ljus m. m. vid folkskoleseminariet i Linköping, höja anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med

» 1,475: —

[40.] att, för beredande af tillgång till bestridande af kostnader för förekommande tillfälliga behof vid rikets folkskoleseminarier, höja anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med

» 15,000: —

Vid bifall till hvad under punkterna 39 och 40 föreslagits kommer anslaget till seminarier för folkskollärares bildande att höjas från sitt nuvarande belopp, 600,690 kronor, med 16,475 kronor till 617,165 kronor samt reservationsanslaget till folkundervisningen, nu 774,940 kronor, att uppgå till 791,415 kronor.

Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen beträffande folkundervisningen

transport kronor 375,196: —

transport kronor 375,196: —

[41.] att höja förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor från 10,650,000 kronor till 11,200,000 kronor med..... »

550,000: —

[42.] att *del*s medgifva, att af förslagsanslaget till understöd åt folkhögskolor må såsom understöd åt sådana i verksamhet varande folkhögskolor i riket, som visat sig gagneliga och af Kungl. Maj:t pröfvas vara i behof af dylikt understöd, utgå

a) till folkhögskola, som pågår minst 20 veckor, högst 4,500 kronor;

b) till kvinnlig folkhögskola, som pågår minst 12 veckor, högst 2,700 kronor;

c) till kvinnlig kurs, som pågår samtidigt med manlig folkhögskola under minst 20 veckor och med särskild undervisning i de ämnen, där sådant erfordras, högst 2,700 kronor;

d) till en andra årskurs vid folkhögskola, som åtnjuter statsunderstöd till sin första årskurs, högst 2,500 kronor vid manlig folkhögskola och 1,500 kronor vid kvinnlig folkhögskola, dock under förutsättning att antalet elever i andra årskursen uppgår till minst fjärdelen af medeltalet elever i motsvarande första årskursen under närmast föregående femårsperiod eller vid nyinrättad skola för den tid skolan varit i verksamhet; samt därjämte

e) till anordnande af parallellafdelning vid folkhögskola, då sådant pröfvas vara vid undervisningen i öfningsämnena oundgängligen erforderligt, extra anslag af högst 1,500 kronor till manlig kurs och 1,000 kronor till kvinnlig kurs;

allt under villkor

att styrelsen erhållit delaktighet i för lärarna afsedd pensionsanstalt för såväl föreståndaren som ytterligare en lärare vid hvarje folkhögskola,

att landsting, kommuner eller enskilda hvar för sig eller gemensamt till vederbörande skola eller kurs lämna bidrag, hvilka, inberäknadt skolafgifter, sammanlagdt uppgå till minst lika belopp som det, hvarmed stats-

transport kronor 925,196: —

transport kronor 925,196: —

bidraget öfverskjuter 2,000 kronor för manlig kurs och 1,000 kronor för kvinnlig kurs,

att innan anslag första gången beviljas åt folkhögskola, dennas behöflighet skall vara vitsordad af vederbörande landsting,

att vederbörande skolor skola vara underkastade de närmare bestämmelser angående skolornas inspektion samt lärarnas pensionering, antagande och entledigande, som Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, samt

att berättelse öfver skolans eller kursens verksamhet årligen af skolstyrelsen ingifves såväl till Kungl. Maj:t som till vederbörande landsting;

dels medgifva, att af förslagsanslaget till understöd åt folkhögskolor må utgå ett belopp af högst 4,000 kronor årligen till arvode åt en af Kungl. Maj:t för viss tid tillsatt inspektör öfver folkhögskolorna i riket;

dels höja förslagsanslaget till understöd åt folkhögskolor från dess nuvarande belopp, 220,000 kronor, till 353,000 kronor med

» 133,000: —

dels ock höja anslaget till stipendier åt elever vid folkhögskolor från dess nuvarande belopp, 35,000 kronor, till 80,000 kronor med

» 45,000: —

Vid bifall till hvad under punkterna 39—42 föreslagits kommer anslaget till folkundervisningen att ökas med 744,475 kronor, eller från 13,060,440 kronor till 13,804,915 kronor.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t, i enlighet med beslut, som innefattas i förenämnda statsrådsprotokoll, Riksdagen beträffande

Understöd åt folkbibliotek:

[43.] att i afbidan på nådig proposition angående omorganisation af folkbiblioteksväsendet m. m. beräkna en höjning af förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek från nuvarande beloppet, 60,000 kronor, till 180,000 kronor eller med

» 120,000: —

transport kronor 1,223,196: —

transport kronor 1,223,196: —

De tekniska läroverken:

[44.] att dels fastställa den af departementschefen i statsrådsprotokollet framlagda staten för tekniska högskolan för år 1913 samt förty öka högskolans stat från 281,400 kronor till 306,150 kronor eller med »

24,750: —

dels ock föreskrifva, att beträffande det i staten upptagna skrifbitrådet skola lända till efterrättelse de allmänna villkor och bestämmelser, som af chefen för finansdepartementet till statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 innevarande januari föreslagits i fråga om fasta biträden hos vissa ämbetsverk och myndigheter, med bestämmelse tillika att skrifbiträde, som vid den nya befattningens tillkomst å ordinarie stat är anställdt vid tekniska högskolan och antages till skrifbiträde å stat, äger att för åtnjutande af löneförhöjning räkna sig till godo den tid, bitrådet därförinnan innehåft stadig anställning vid högskolan;

[45.] att i afbidan på nådig proposition angående anordnande af en fjärde (frivillig) årskurs vid husbyggnadsfackskolan vid Chalmers tekniska läroanstalt för omförmälda ändamål beräkna en höjning af staten för nämnda läroanstalt med förslagsvis »

5,900: —

[46.] att dels, med uteslutande ur staten för Chalmers tekniska läroanstalt af en lärarbefattning i landtmäteri med en aflöning af 400 kronor, i staten uppföra en lärare i geodesi med en aflöning af 2,500 kronor och för detta ändamål höja nuvarande anslaget till Chalmers tekniska läroanstalt med ett belopp af »

2,100: —

dels ock i staten för nämnda läroanstalt uppföra ytterligare en vaktmästarbefattning med enahanda löneförmåner och aflöningsvillkor som för öfriga vaktmästare vid anstalten samt för detta ändamål höja det ordinarie anslaget till densamma med »

1,050: —

kommande vid bifall till hvad under punkterna 44—46 föreslagits anslaget till de tekniska läroverken att ökas med tillhoppa 33,800 kronor eller från dess nuvarande belopp, 664,225 kronor, till 698,025 kronor;

transport kronor 1,256,996: —

transport kronor 1,256,996: —

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen:

[47.] att i afbidan på nådig proposition angående förhöjning af anslaget till allmänna barnbördshuset för ifrågavarande ändamål beräkna en höjning i det ordinarie anslaget till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen från dess nuvarande belopp, 63,533 kronor, till 135,680 kronor eller med

» 72,147: —

Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:

[48.] att dels i staten för vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien uppföra ett kvinnligt skrifbiträde med en aflöning af 1,200 kronor, däraf 700 kronor lön, 350 kronor tjänstgöringspenningar och 150 kronor ortstillägg, med rätt till två ålderstillägg till lönen, hvartdera å 200 kronor, efter respektive 5 och 10 års tjänstgöring;

dels vid bifall härtill minska det å akademien stat uppförda anslaget å 25,000 kronor till amanuenser och vikariatsersättning samt extra biträden och vaktbetjäning med 1,200 kronor till 23,800 kronor;

dels föreskrifva, att beträffande ifrågavarande skrifbiträde skola lända till efterrättelse de allmänna villkor och bestämmelser, som af chefen för finansdepartementet i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 innevarande januare föreslagits i fråga om fasta biträden hos vissa ämbetsverk och myndigheter, med bestämmelse tillika att skrifbiträde, som vid den nya befattnings tillkomst å ordinarie stat är anställt vid vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien och antages till skrifbiträde å stat, äger att för åtnjutande af löneförhöjning räkna sig till godo den tid, hon därförinnan innehaft stadig anställning vid akademien;

dels ock medgifva, att de ofvannämnda skrifbiträde vid akademien tillkommande ålderstilläggen må

transport kronor 1,329,143: —

transport kronor 1,329,143: —

utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg;

[49.] att godkänna sådant tillägg till de genom kungl. kungörelsen den 11 juni 1909 stadgade villkoren och bestämmelserna för åtnjutande af de i ny aflöningsstat för akademien upptagna aflöningsförmånerna, att vaktmästarna hos akademien må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar;

[50.] att höja det under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens stat uppförda anslaget för tryckningskostnader samt utgifvande af planschverk öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m. från 7,000 kronor till 12,000 kronor med

» 5,000: —

Bifall till hvad under punkterna 48 och 49 föreslagits medför ej någon ökning af anslaget till vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien. Bifalles däremot hvad under punkten 50 föreslagits, kommer härigenom att förorsakas en ökning af ifrågavarande anslag med 5,000 kronor eller från 83,900 kronor (där af 1,000 kronor reservationsanslag) till 88,900 kronor (däraf 1,000 kronor reservationsanslag).

Vidare föreslår Kungl. Maj:t, i enlighet med beslut, som innefattas i förenämnda statsrådsprotokoll, Riksdagen beträffande

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:

[51.] att dels godkänna följande ändrade lydelse af inkomststaten för institutet och förskolan för blinda å Tomtebodas:

A. Inkomststat.

Ordinarie statsanslag.....	kronor	72,500: —
Elevavgifter	»	46.500: —

Summa kronor 119,000: —;

transport kronor 1,334,143: —

transport kronor 1,334,143: —

dels och höja det under rubriken: »Institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas» i riksstaten uppförda anslaget från 69,500 kronor till 72,500 kronor eller med

» 3,000: —

[52.] att af förslagsanslaget till befrämjande af döfstumundervisningen må utgå ej mindre till uppehållande af för döfstumma afsedda landtbruksskolor under de villkor, Kungl. Maj:t äger bestämma, för år räknadt, statsbidrag med högst 250 kronor för hvarje döfstum, som inom sådan landtbruksskola eller på dess bekostnad åtnjuter underhåll, än äfven till arvode för inspektion af sådan döfstumundervisning ett årligt belopp af högst 300 kronor;

[53.] att rektorn vid förskolan för blindas i Växjö Thore Rupert må för erhållande af ålderstillägg i sin innehafvande befattning, under i öfrigt gällande villkor, tillgodoräkna sig fem år af sin tjänstgöring såsom ämneslärare vid institutet för blindas å Tomteboda.

Bifall till hvad under punkterna 52 och 53 föreslagits, föranleder ingen ökning af anslaget till undervisningsanstalter för döfstumma och blindas. Bifalles däremot hvad under punkt 51 föreslagits, kommer nyssnämnda anslag att ökas från 287,500 kronor till 290,500 kronor eller med 3,000 kronor.

Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen be-
träffande

Ålderstillägg:

[54.] att öka det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget till ålderstillägg från 135,000 kronor till 139,000 kronor eller med

» 4,000: —

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.:

[55.] att höja förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. från nuvarande beloppet

transport kronor 1,341,143: —

transport kronor 1,341,143: —

55,095 kronor (däraf till domkapitlens expeditioner
högst 10,000 kronor), till 63,000 kronor (däraf till
domkapitlens expeditioner högst 10,000 kronor) eller
med

» 7,905: —

Tryckningskostnader:

[56.] att för bestridande af tryckningskostnader,
som icke skola af andra medel gäldas, å åttonde huf-
vudtiteln uppföra ett ordinarie förslagsanslag af

» 15,025: —

Summa ökning kronor 1,364,073: —

Afdrages härifrån den i punkten 34 anmärkta
minskningen i anslaget till högre lärarinneseminariet....

» 900: —

blifver ökningen kronor 1,363,173: —

Om till förestående belopp lägges de ordinarie
anslagens nuvarande slutsumma.....

» 25,046,937: —

komma åttonde hufvudtitelns ordinarie anslag att
uppgå till.....

kronor 26,410,110: —

Extra anslag.

För behof af tillfällig beskaffenhet, hänförliga under åttonde hufvudtiteln, vill Kungl. Maj:t, på sätt omförmälda statsrådsprotokoll öfver ecklesiastikärenden vidare innehåller, föreslå Riksdagen att på extra stat för år 1913 bevilja i afseende å

**Ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts
kansli:**

[57.] dels till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i ecklesiastikdepartementet å extra stat för år 1913 bevilja ett förslagsanslag af..... kronor 12,095: —

hvaraf högst 275 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester;

dels ock godkänna af chefen för ecklesiastikdepartementet i åberopade statsrådsprotokollet förordade villkor för åtnjutande af de provisoriska aflöningstilläggen samt föreskrifter till iakttagande vid utbetalningen af aflöningstilläggen;

[58.] att, i likhet med hvad för år 1912 ägt rum, för beredande af arfvode å 7,800 kronor, hvaraf 2,500 kronor må anses motsvara tjänstgöringspenningar, åt en extra byråchef inom ecklesiastikdepartementet på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af..... » 7,800: —

[59.] att för beredande af arfvoden åt extra föredragande i ecklesiastikdepartementet m. m. på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af..... » 15,600: —

med rätt för Kungl. Maj:t att häraf förskottsvis under år 1912 af tillgängliga medel utanordna 5,550 kronor.

[60.] att till förhöjning af de inom ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli anställda amanuensernas arfvoden m. m. på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af..... » 14,450: —

[61.] att till biträden vid utförande af de inom ecklesiastikdepartementet förekommande statistiska arbetena på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af..... » 6,700: —

transport kronor 56,645: —

transport kronor 56,645: —

Riks- och landsarkiven:

[62.] att dels till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia, på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af

» 4,500: —

dels ock medgifva, att för enahanda ändamål må disponeras hvad som icke blifvit användt af de af 1911 års Riksdag för ändamålet anslagna medlen;

[63.] dels att på extra stat för år 1913 anvisa till arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Uppsala 1,800 kronor, till arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Vadstena 1,800 kronor, till arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Lund 1,800 kronor samt till arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Göteborg 1,800 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t, hvad angår hvart och ett af dessa belopp, att, om särskilda förhållanden skulle därtill föranleda, bestämma om medlens användande till ersättning åt flera extra biträden vid landsarkivet i fråga,

dels ock att likaledes på extra stat för år 1913 bevilja till ersättning åt extra biträden vid landsarkivet i Uppsala 1,000 kronor och till ersättning åt extra biträden vid landsarkivet i Lund likaledes 1,000 kronor,

eller sålunda för omförmälda ändamål på extra stat för år 1913 anvisa tillhopa.....

» 9,200: —

Kungl. biblioteket:

[64.] att till redigering af den för Sveriges offentliga bibliotek gemensamma accessionskatalogens 27:e årgång, omfattande år 1912, på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af

» 1,500: —

[65.] att på extra stat för år 1913 anvisa till inbindning af obundna böcker i kungl. bibliotekets äldre samlingar ett belopp af

» 10,000: —

transport kronor 81,845: —

transport kronor	81,845: —
och till utarbetande af katalog öfver ofullständigt förtecknade delar af dessa samlingar ett belopp af »	11,000: —
[66.] att för inledande af ny värmeledning i kungl. bibliotekets byggnad, utförande af vissa ändrings- och inredningsarbeten därstädes samt anskaffande af bord, montrar m. m. på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	61,000: —

Nationalmuseum:

[67.] att i afbidan på nådig proposition angående ny stat för nationalmuseum m. m. till aflöning åt tre vaktmästare därstädes beräkna på extra stat för år 1913 ett belopp af	3,600: —
---	----------

Lifrustkammaren:

[68.] att på extra stat för år 1913 anvisa dels för tillsyn, underhåll och vård af lifrustkammarens samlingar ett belopp af	6,200: —
dels ock för istandsättande af vissa föremål i nämnda samlingar ett belopp af	300: —

Domkapitlens expeditioner:

[69.] att till förstärkande af ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af	5,770: —
[70.] att för beredande af ökad anslag för år 1913 till vikariatsersättning, extra biträde, renskrifning m. m. vid Stockholms stads konsistorium på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af	500: —

transport kronor 170,215: —

transport kronor 170,215: —

Universitetet i Uppsala:

[71.] att till arfvode åt en lärare i symbolik vid universitetet i Uppsala med den undervisnings- och examinationsskyldighet, som i vederbörlig ordning bestämmes, på extra stat för år 1913 uppföra ett anslag af

» 1,500: —

[72.] att till arfvode åt en biträdande lärare i medicin vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af

» 3,000: —

[73.] att till förstärkande af lärarkrafterna i kirurgi vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af

» 2,000: —

[74.] att för anordnande vid institutionen för medicinsk och fysiologisk kemi vid universitetet i Uppsala af den i stadgan för medicinska examina föreskrifna undervisningskursen i allmän kemi på extra stat för år 1913 bevilja till arfvode åt en lärare vid kursen 2,500 kronor samt till höjning af institutionens anslag till materiell m. m. 1,000 kronor eller tillhopa

» 3,500: —

[75.] att för anställande af lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af

» 9,000: —

[76.] att till arfvode åt en lärare vid universitetet i Uppsala i nordisk och jämförande fornkunskap med den tjänstgöringsskyldighet, som af Kungl. Maj:t bestämmes, på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af

» 3,500: —

att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för ifrågavarande undervisnings meddelande finnes att tillgå samt med villkor att, därest vederbörande lärare är innehafvare af docentstipendium, arfvodet för undervisningen skall minskas, så att detsamma jämte stipendiet ej öfverstiger 5,000 kronor;

[77.] att till arfvode åt en lärare vid universitetet i Uppsala med åliggande att biträda vederbörande professor i estetik samt litteratur- och konsthistoria vid uppehållande af undervisnings- och examinationsskyldigheten i samma ämne enligt de närmare bestäm-

transport kronor 192,715: —

	transport kronor	192,715: —
melser, som af Kungl. Maj:t meddelas, på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af..... »		3,500: —
med villkor att, därest vederbörande lärare är innehafvare af docentstipendium, arfvodet för undervisningen skall minskas, så att detsamma jämte stipendiet ej öfverstiger 5,000 kronor;		.
[78.] att såsom bidrag till uppehållande af verksamheten vid det pedagogiska seminariet vid universitetet i Uppsala och den med seminariet förbundna öfnings-skolan på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af »		5,000: —
[79.] att till uppehållande af öfningarna å institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af..... »		1,500: —
[80.] att till aflöning åt en assistent vid det meteorologiska observatoriet i Uppsala samt till bestridande af löpande utgifter för de vid observatoriet anordnade seismologiska undersökningarna på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af..... »		2,000: —
[81.] att af redan beviljadt anslag till arfvode åt en för biträde vid arbetet med den internationella solarforsknigen anställd assistent vid den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1913 anvisa återstående beloppet..... »		1,500: —
[82.] att dels medgifva, att gymnastikläraren och biträdande gymnastikläraren vid universitetet i Uppsala må för år 1913 komma i åtnjutande af tillfällig löneförbättring med följande belopp:		
gymnastikläraren 1,410 kronor, däraf 660 kronor lön och 750 kronor tjänstgöringspenningar, samt biträdande gymnastikläraren 500 kronor arfvode; dels för bestridande af berörda aflöningsförbättringar på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af »		1,910: —
dels ock godkänna det villkor för gymnastiklärarens åtnjutande af ifrågavarande aflöningsförbättring, att han icke må med sin tjänst förena annan tjänstebefattning, allmän eller enskild, såframt ej kanslern för rikets universitet, uppå därom gjord framställning och		
	transport kronor	208,125: —

	transport kronor	208,125: —
efter pröfning, att tjänstebefattningen ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid universitetet, finner befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas;		
[83.] att till Uppsala universitets bibliotek på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	10,000: —
[84.] att för anordnande vid universitetet i Uppsala af undervisning i bokföring enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt meddela, på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	»	600: —
[85.] att till utgifvande af Uppsala universitets årsskrift på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	5,000: —
[86.] att, i afbidan på särskild nådig proposition i ämnet, för ny byggnad för zoologiska institutionen vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1913 beräkna ett belopp af	»	90,000: —

Kungl. Maj:t föreslår vidare Riksdagen beträffande

Universitetet i Lund:

[87.] att för anordnande af kostnadsfri propedeutisk undervisning i allmän kirurgi vid universitetet i Lund på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	»	1,500: —
[88.] att för anordnande af den i stadgan angående medicinska examina föreskrifna undervisningskursen i allmän kemi vid universitetet i Lund på extra stat för år 1913 uppföra dels till aflöning åt en lärare vid kursen 2,000 kronor, dels ock till materiell för densamma 500 kronor eller tillhoppa	»	2,500: —
[89.] att för universitetet i Lund på extra stat för år 1913 till arfvode åt en biträdande lärare i medicin anvisa ett belopp af	»	2,000: —
[90.] att af redan beviljadt anslag för anställande af lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Lund på extra stat för år 1913 anvisa återstående beloppet	»	9,000: —
	transport kronor	328,725: —

transport kronor 328,725: —

[91.] att till uppehållande vid universitetet i Lund af undervisning i slaviska språk, företrädesvis ryska, på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af » 2,500: —

[92.] att till arfvode åt en lärare vid universitetet i Lund med åliggande att biträda vederbörande professor i estetik samt litteratur- och konsthistoria vid uppehållande af undervisnings- och examinationsskyldigheten i samma ämne enligt de närmare bestämmelser, som af Kungl. Maj:t meddelas, på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af » 3,500: —

med villkor att, därest vederbörande lärare är innehafvare af docentstipendium, arfvodet för undervisningen skall minskas, så att detsamma jämte stipendiet ej öfverstiger 5,000 kronor;

[93.] att för aflönande af en föreståndare för universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett med den tjänstgöringsskyldighet, som af Kungl. Maj:t bestämmes, på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af » 4,000: —

med villkor att, därest vederbörande föreståndare är innehafvare af docentstipendium, arfvodet skall minskas, så att detsamma jämte stipendiet ej öfverstiger 5,000 kronor;

[94.] att för uppehållande af undervisning i entomologi och vård af de entomologiska samlingarna vid universitetet i Lund på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 3,000: —

att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för tjänstgöringens bestridande finnes att tillgå;

[95.] att af förut beviljad anslag till uppförande af ny byggnad för den botaniska institutionen vid universitetet i Lund på extra stat för år 1913 anvisa återstående belopp, » 100,000: —

[96.] att till materiell m. m. för universitetsbiblioteket i Lund å extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 10,000: —

transport kronor 451,725: —

	transport kronor	451,725: —
[97.] att för anordnande vid universitetet i Lund af undervisning i bokföring enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt meddela, på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af.....	»	600: —
[98.] att till materiell för inrättningen för gymnastik och fäktkonst vid universitetet i Lund på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af.....	»	500: —
[99.] att för utgifvande af Lunds universitets årsskrift på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af.....	»	4,000: —
[100.] att för åvägabringande af ny uppvärmnings- och ventilationsanläggning i universitetsbyggnaden i Lund, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med härför uppgjort förslag, på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af.....	»	42,170: —
[101.] att för anordnande af elektrisk belysning i universitetshuset i Lund i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och kostnadsförslag på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	8,470: —
[102.] att för upprättande vid universitetet i Lund af en seismografisk anstalt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjort förslag på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af.....	»	11,100: —

Karolinska mediko-kirurgiska institutet:

[103.] att på extra stat för år 1913 anvisa dels till arfvode åt ett skrifbiträde åt rektor m. fl. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet ett anslag af 800 kronor,

dels ock till godtgörelse åt ett biträde vid nämnda instituts bibliotek, utöfver därför redan från anslaget till biblioteket utgående belopp, ett anslag af 700 kronor eller således tillhoppa

[104.] att för upprätthållande af den karolinska mediko-kirurgiska institutet åliggande undervisningen och sjukvården vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker under den tid af år 1913, hvarunder de ordi-

transport kronor 520,065: —

transport kronor	520,065: —
narie lärarna vid institutet icke ombesörja nämnda undervisning och sjukvård, på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af [105.] att för karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1913 anvisa: dels till arfvode åt en biträdande lärare i medicin 3,000 kronor, dels till arfvode åt en biträdande lärare i kirurgi 3,000 kronor, dels ock till uppehållande af assistenttjänstgöring vid allmänna barnhuset i Stockholm 600 kronor, tillhoppa [106.] att för karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1913 bevilja: dels till arfvode åt en föreståndare för röntgeninstitutet å Serafinerlasarettet 3,000 kronor, dels ock till aflöning åt erforderligt biträde åt föreståndaren och till underhåll af röntgeninstrumentariet 2,000 kronor, tillhoppa [107.] att för karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1913 bevilja dels till arfvode åt ett lärarbiträde vid den förberedande kursen i allmän kemi 2,500 kronor, dels ock till materiell vid kemiska institutionen 1,500 kronor, tillhoppa [108.] att för beredande af tillgång till ett belopp af 2,400 kronor att, lika fördeladt mellan den anatomiska och den histologiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, användas till aflönande af nödigt arbetsbiträde vid en hvar af nämnda institutioner utöfver de för ändamålet disponibla, å ordinarie stat uppförda aflöningsmedlen för en preparator, 1,650 kronor, på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af [109.] att för karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1913 anvisa: till en pediatrik klinik vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn » en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm under villkor, hvad sistnämnda anslag beträffar, att Stockholms stad för polikliniken tillskjuter enahanda belopp för år 1913;	» 1,500: — » 6,600: — » 5,000: — » 4,000: — » 750: — » 1,800: — » 3,500: —
transport kronor	543,215: —

transport kronor 543,215: —

[110.] att för inköp af ett mikroskop för laboratorn i patologisk anatomi vid karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af

» 1,150: —

[111.] att till tackande af brist i karolinska mediko-kirurgiska institutets allmänna materiellanslag tillse vidare på extra stat för år 1913 beräkna ett belopp af

» 4,600: —

Universitetet och karolinska institutet gemensamt:

[112.] att till resestipendier åt ordinarie lärare och vissa andra tjänstemän vid rikets universitet samt karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af

» 10,000: —

Undervisning i epidemiologi:

[113.] att för anordnande vid epidemisjukhusen i Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala af klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af

» 6,000: —

att användas enligt af Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser;

Allmänna läroverken:

[114.] att till arvode åt en amanuens hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af

» 1,500: —

[115.] att för beredande af medel till gäldande af hyra för ämbetslokal åt öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk under hyresåret 1 oktober 1912—30 september 1913 på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af

» 5,000: —

[116.] att medgifva, att utöfver de ordinarie första lärarinnor och lärarinnor vid statens samskolor å stat tillkommande löneförmåner må för år 1913 till en hvar af nämnda befattningshafvare såsom tillfällig löneförbättring utgå ett belopp af 500 kronor, där af $\frac{2}{3}$ skola anses utgöra lön och $\frac{1}{3}$ tjänstgöringspenningar, äfven om att till extra ordinarie ämneslärarinnor må utöfver redan stadgade arvoden för samma år utgå

transport kronor 571,465: —

transport kronor 571,465: —

tilläggsarfvode till ett belopp af 200 kronor för hvar och en sådan med full kompetens samt 400 kronor för hvarje dylik lärarinna utan berörda kompetens, samt att för bestridande af statsverkets andel i kostnaden för tillfällig löneförbättring åt ifrågavarande ordinarie lärarpersonal på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	21,750: —
[117.] att till arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	»	104,500: —
[118.] att till extra arfvoden åt teckningslärare vid de allmänna läroverken på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	»	13,000: —
[119.] att till extra arfvoden åt musiklärare vid de allmänna läroverken på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af	»	4,000: —
[120.] att medgifva, att till skolläkare vid allmänna läroverk må såsom ersättning för dem i nämnda egenskap åliggande göromål, förutom det redan förut af statsmedel och af läroverkets ljus- och vedkassa utgående arfvodet, utgå ytterligare ett belopp, motsvarande 1 krona för hvarje under höstterminen vid läroverket närvarande lärjunge, samt att för detta ändamål på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	23,000: —
[121.] att för upprätthållande under år 1913 vid högre realläroverket i Göteborg och vid högre latinläroverket därstädes af profärskurser för praktisk utbildning af blifvande lärare vid de allmänna läroverken, utöfver de å det ordinarie anslaget till praktisk utbildning af blifvande lärare vid de allmänna läroverken tillgängliga medlen, på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af	»	8,950: —
[122.] att för anställande genom öfverstyrelsens för rikets allmänna läroverk försorg och enligt de närmare bestämmelser, som af densamma meddelas, af undersökningar rörande munhygien vid de allmänna läroverken på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	»	2,000: —
transport kronor		748,665: —

transport kronor 748,665: —

Högre lärarinneseminariet:

[123.] att för högre lärarinneseminariet på extra stat för år 1913 anvisa:		
till uppehållande af hushållsskolans verksamhet	kronor 8,500: —	
» stipendier	» 1,000: —	
» expenser	» 2,000: —	
» arfvoden åt extra lärarinnor och timlärare m. m.	» 11,000: —	
» förhyrande af lokal för normalskolans lägsta klasser	» 3,000: —	
» uppehållande af den valfria fjärde årskursen	» 3,000: —	
» förhyrande af lokaler för undervisning i biologi och teckning	» 3,000: —	
» undervisning i träslöjd	» 300: —	
» inköp af materiell för undervisningen i biologi och fysik, återstoden af redan beviljadt anslag å 6,600 kronor	» 3,300: —	
eller tillhopa	»	35,100: —

Enskilda läroanstalter och kommunala mellanskolor:

[124.] att till resestipendier åt lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter och kommunala mellanskolor under de villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af		
	»	10,000: —
[125.] att dels till resestipendier, dels ock till understöd vid fortsatta studier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid lärarinneutbildningsanstalter i huslig ekonomi äfvensom åt skolkökslärarinnor vid andra läroanstalter, under de villkor och bestämmelser Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af		
	»	2,000: —

transport kronor 795,765: —

transport kronor 795,765: —

Folkundervisningen:

[126.] dels medgifva, att tillfällig löneförbättring må för år 1913 till de ordinarie lärarna och lärarinnorna vid folkskoleseminariernas öfningsskolor utgå, i Stockholm och Göteborg med 400 kronor för lärare och 300 kronor för lärarinna och i öfriga städer med 300 kronor för lärare och 200 kronor för lärarinna, dels ock för bestridande af berörda löneförbättring på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	8,200: —
[127.] att af det till inköp af tomt samt till uppförande af nya byggnader för folkskoleseminariet i Falun beviljade anslaget af 537,100 kronor på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	200,000: —
[128.] att i afbidan på nådig proposition om anslag till inköp af tomt och uppförande af nya byggnader för folkskoleseminariet i Uppsala på extra stat för år 1913 beräkna ett belopp af	»	200,000: —
[129.] att för ordnande af gårds- och lekplan vid folkskoleseminariet i Växjö på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	5,129: —
[130.] att för beredande under år 1912 af ökad anslag till materiell, ved och ljus m. m. vid folkskoleseminariet i Linköping på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	4,900: —
[131.] att för uppehållande af undervisningen vid seminariet i Göteborg i förhyrda lokaler samt anordnande af parallellklasser därstädes på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	50,400: —
[132.] att till arfvode åt läraren i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminariet i Luleå samt för undervisning i hygien därstädes på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af	»	700: —
[133.] att för uppehållande af undervisning i folkskolans högre afdelning vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar, Landskrona, Strängnäs, Härnösand, Skara, Växjö och Luleå förenade öfningsskolorna på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af	»	18,315: —
transport kronor		1,283,409: —

transport kronor 1,283,409: —

[134.] att till anordnande under år 1913 af en för manliga studenter afsedd parallellafdelning till fjärde klassen vid folkskoleseminariet i Vaxjö afvensom till undervisning i slöjd uti nämnda parallellafdelning på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af

» 4,023: —

[135.] att till understöd för uppehållande af Stockholms privata folkskollärarynnesseminarium under år 1913 på extra stat för samma år bevilja ett anslag af att utgå på de närmare villkor, som af Kungl. Maj:t bestämmas;

» 6,300: —

[136.] att till understöd för uppehållande af Göteborgs kvinnliga folkskoleseminarium under år 1913 på extra stat för samma år bevilja ett anslag af att utgå på de närmare villkor, som af Kungl. Maj:t bestämmas;

» 6,300: —

[137.] att till anordnande, i enlighet med de närmare bestämmelser Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, af repetitionskurser i gymnastik för folkskollärare och folkskollärarinnor på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af

» 12,900: —

[138.] att till understöd för anordnande under år 1913 vid Adelsnäs trädgårdsskola, i enlighet med de närmare bestämmelser Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, af fortbildningskurser i trädgårdsskötsel för folkskollärare afvensom för lärare i nämnda ämne vid rikets folkskoleseminarier på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af

» 1,300: —

[139.] att till understöd för anordnande under år 1913 vid Norrlands trädgårdsskola, i enlighet med de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, af kurser i trädgårdsskötsel för folkskollärare afvensom för lärare i nämnda ämne vid rikets folkskoleseminarier på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af

» 1,250: —

[140.] att, för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på längre afstånd från skolorna boende skolpliktiga barn inom Vilhelmna, Risbäcks, Stensele, Tärna, Sorsele, Arjeplogs och Malå församlingar samt,

transport kronor 1,315,482: —

	transport kronor	1,315,482: —
i mån af tillgång och behof, jämväl Fredrika församling, på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af.....	»	20,000: —
att användas enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt meddela;		
[141.] att, för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på längre afstånd från skola boende skolpliktiga barn inom Hotagens församling i Jämtlands län, på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af....	»	1,000: —
att användas enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt meddela;		
[142.] att till resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskoleseminarierna, under de villkor och bestämmelser Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af.....	»	2,000: —
[143.] att till resestipendier åt folkskollärare och folkskollärarinnor, enligt de villkor och bestämmelser Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1913 uppföra ett anslag af.....	»	8,000: —
[144.] att till resestipendier åt lärare och lärarinnor vid småskoleseminarier samt mindre folkskolor och småskolor äfvensom biträdande lärare och lärarinnor vid folkskolor, enligt de villkor och bestämmelser Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	3,000: —

Understöd åt folkbibliotek:

[145.] att i afbidan på nådig proposition angående omorganisation af folkbiblioteksväsendet m. m. på extra stat för år 1913 till utarbetande af en grundkatalog öfver för folkbibliotek lämplig litteratur beräkna ett belopp af	»	10,000: —
[146.] att i afbidan på nådig proposition angående omorganisation af folkbiblioteksväsendet m. m. till understöd åt folkbibliotek för deras verksamhet under år 1912 på extra stat för år 1913 beräkna ett förslagsanslag å	»	50,000: —

transport kronor 1,409,482: —

transport kronor 1,409,482: —

De tekniska läroverken:

[147.] att på extra stat för år 1913 af redan beviljad anslag till bestridande af kostnaderna för nya byggnader för tekniska högskolan med utrustning och inredning samt för terrasseringsarbeten m. m. å 4,619,000 kronor anvisa ytterligare

» 750,000: —

[148.] att på extra stat för år 1913 för tekniska högskolan anvisa:

till förhöjning af aflöningsförmånerna vid lektoratet i elektrokemi kronor 1,000: —

hvaraf 500 kronor skola anses såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar,

till förstärkning af lärarkrafterna » 14,850: —

till arfvode åt en speciallärare i elektroteknik » 2,000: —

till arfvode åt en speciallärare i kemi » 1,200: —

till höjning af kamrerarens arfvode » 700: —

till arfvode åt speciallärare i industriell ekonomi, statskunskap och sociallagstiftning » 3,500: —

till arfvode åt en speciallärare i fabrikshygien » 1,500: —

till arfvode åt en speciallärare i bokföring » 1,000: —

till inköp af ett passageinstrument för den geodetiska institutionen » 2,000: —

till inköp af en »Jäderins basmättningsapparat» för samma institution » 1,000: —

samt

transport kronor 28,750: — kronor 2,159,482: —

transport kronor 28,750: — kronor 2,159,482: —

till ombyggnad och reparation
af högskolans värmeledningar » 5,300: —

tillhoppa » 34,050: —

[149.] dels att af det för utförande af om- och
tillbyggnadsarbeten vid Chalmers tekniska läroanstalt
af 1911 års Riksdag beviljade anslag å 455,000 kronor
på extra stat för år 1913 anvisa » 150,000: —dels att för anskaffande af apparater m. m. för
utrustning af elektrotekniska laboratoriet vid läro-
anstalten på extra stat för år 1913 anvisa ett an-
slag af » 25,000: —dels ock att å extra stat för år 1913 till löneför-
bättring för följande lärare vid anstalten anvisa:

för läraren i verkstadsarbete kronor 500: —

» andre läraren i matematik » 750: —

» » i allmän kemi » 750: —

» läraren i skeppsbyggeri » 750: —

samt

» läraren i frihandsteckning » 650: —

tillhoppa » 3,400: —

dels att till arfvode åt en lärare i byggnadslära
på extra stat för år 1913 beräkna ett belopp af » 2,000: —[150.] att för beredande af provisorisk löneregler-
ing med 20 % å i stat uppförda aflöningsförmåner åt
befattningshafvare vid tekniska skolan i Stockholm,
med undantag för skolans föreståndare i hans egen-
skap af sådan samt såsom föreståndare för högre
konstindustriella skolan och öfverlärare inom denna
afdelning, på extra stat för år 1913 bevilja ett an-
slag af » 4,600: —med beräknande att till denna lönereglering bidrag
lämnas af Sjöstedtska fonden med ett belopp af 480
kronor samt under villkor, att Stockholms stad för
ändamålet särskildt tillskjuter ett belopp af 4,600
kronor;

transport kronor 2,378,532: —

transport kronor 2,378,532: —

[151.] att för uppehållande af verksamheten vid tekniska skolan i Stockholm på extra stat för år 1913 anvisa:

för förhöjning af betjäningens aflöning kronor	446: —
» » » underlärarnas » »	9,905: —
» » » anslaget för den extra ordinarie undervisningen	» 260: —
» » » anslaget till belysning »	750: —
» » » anslaget till inventariers anskaffande och underhåll.....	» 1,000: —
» » » anslaget till undervisningsmateriell.....	» 1,750: —
» » » anslaget till diverse utgifter	» 2,050: —

tillhopa » 16,161: —

under villkor att Stockholms stad för år 1913, utöfver förut anslagna medel å 7,500 kronor, för berörda ändamål bidrager med 16,161 kronor;

[152.] att för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping på extra stat för år 1913 anvisa: till undervisning i svenska språket 200 kronor, till betjäningens aflöning 400 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,000 kronor, till assistenter och repetitörer 400 kronor, till undervisning i främmande språk 400 kronor, till höjd aflöning åt läraren i frihandsteckning 150 kronor, till bibliotek och samlingar 300 kronor samt till undervisning i verkstadsarbete 1,100 kronor, tillhopa

» 4,950: —

[153.] att för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Malmö på extra stat för år 1913 anvisa till betjäningens aflöning 1,000 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,200 kronor, till en parallellafdelning i första årskursen 4,500 kronor, till en parallellafdelning i andra årskursen 5,000 kronor, till en parallellafdelning i tredje årskursen 1,000 kronor

transport kronor 2,399,643: —

transport kronor 2,399,643: —

samt till inköp af undervisningsmaterieU 750 kronor
eller tillhopa

» 14,450: —

[154.] att för uppehåUande af verksamheten vid
tekniska elementarskolan i Örebro på extra stat för år
1913 anvisa till höjda aflöningar åt extra lärarna i
svenska språket, främmande språk, frihandsteckning
och modellering 825 kronor, till höjd ersättning för
bestridande af sekreterar- och kamrerargöromålen 100
kronor, till arfvode åt extra lärare för undervisning i
parallellklasser 13,075 kronor, till biträden i landt-
måteri m. m. 200 kronor, till biträden på verkstaden
1,570 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor samt
till lyshåUning, uppvärmning m. m. 3,300 kronor eller
tillhopa

» 19,920: —

[155.] att för uppehåUande af verksamheten vid
tekniska elementarskolan i Borås på extra stat för år
1913 anvisa till undervisning i verkstadsarbete 700
kronor, till undervisning i svenska och främmande
språk 500 kronor, till undervisning i frihandsteckning
200 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor samt
till lyshåUning, uppvärmning m. m. 2,000 kronor,
tillhopa

» 4,250: —

[156.] att för uppehåUande af verksamheten vid
tekniska elementarskolan i Härnösand på extra stat
för år 1913 anvisa till undervisning i svenska språket
200 kronor, till undervisning i främmande språk 400
kronor, till lyshåUning, uppvärmning m. m. 2,900 kro-
nor, till betjäningens aflöning 850 kronor samt till
förhöjning af arfvodet till gymnastiklärare 200 kronor
eller tillhopa

» 4,550: —

[157.] att för beredande af tillfåUlig löneförbått-
ring åt rektor, ordinarie lärare, tjänstemån och vakt-
mästare vid tekniska skolan i Eskilstuna på extra stat
för år 1913 anvisa ett anslag af

» 602: —

under villkor att Eskilstuna stad för nämnda
ändamål bidrager med 601 kronor;

[158.] att dels till understöd åt lägre tekniska
yrkesskolor, på det i statsrådsprotokollet öfver eckle-

transport kronor 2,443,415: —

transport kronor 2,443,415: —

siastikärenden för den 13 januari 1906 angifna villkoret rörande bidrag från vederbörande kommun, dels ock till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af med rätt för Kungl. Maj:t att häraf under år 1912 för berörda ändamål förskottsvis använda ett belopp af högst 15,000 kronor;

» 130,000: —

[159.] att till resestipendier åt föreståndare och facklärare vid lägre tekniska läroanstalter, under de villkor och bestämmelser Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af

» 3,000: —

[160.] att till understöd för uppehållande af slöjd-föreningens i Göteborg skola på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af

» 30,000: —

att, under villkor att Göteborgs stad för skolan tillskjuter minst lika mycket för år 1913 äfvensom på de öfriga villkor, som Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, ställas till styrelsens för skolan förfogande för därmed afsedt ändamål;

Gymnastiska centralinstitutet:

[161.] dels medgifva, att tillfällig aflöningsförbättring för år 1913 må kunna tillkomma följande befattningshafvare vid gymnastiska centralinstitutet med nedannämnda belopp:

öfverlärare 1,000 kronor, däraf 500 kronor lön och 500 kronor tjänstgöringspenningar,

lärare 1,000 kronor, däraf 500 kronor lön och 500 kronor tjänstgöringspenningar,

lärarinna 500 kronor, däraf 250 kronor lön och 250 kronor tjänstgöringspenningar, samt

vaktmästaren och portvakten hvardera 200 kronor; dels för bestridande af berörda aflöningsförbättringar på extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af högst

» 8,400: —

transport kronor 2,614,815: —

transport kronor 2,614,815: —

dels och godkänna följande villkor för åtnjutande af ifrågavarande aflöningsförbättringar,

att tjänstinnehafvare, som erhållit tillstånd att med sin tjänst vid gymnastiska centralinstitutet förena militär beställning, icke må tillgodonjuta aflöningsförbättring, hvarom nu är fråga,

att i öfrigt, fränsetd föreningen af föreståndarbefattningen vid institutet med öfverlärartjänst därstädes, tjänstinnehafvare icke må med den tjänst, för hvilken aflöningsförbättring utgår, förena annan tjänstebefattning, allmän eller enskild, såframt ej, hvad angår öfverlärare, Kungl. Maj:t och, hvad angår annan tjänstinnehafvare vid institutet, direktionen, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid institutet, finner befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas, samt

att öfverlärare eller lärarinna, som i sådan egenkap åtnjuter fri bostad, skall, utöfver det för denna förmån i gällande stat för institutet bestämda afdrag å lönen, vidkännas ytterligare sådant afdrag med, öfverlärare 300 kronor och lärarinna 150 kronor;

[162.] att för uppehållande af gymnastiska centralinstitutets verksamhet under år 1913 anvisa ett anslag på extra stat för samma år af.....

7,650: —

att användas med nedanstående belopp till följande ändamål, nämligen:

till förhöjning af anslaget till arfvoden å extra lärare.....	kronor 5,400: —
» förhöjning af anslaget till ved, ljus, materiell, samlingar m. m. »	1,450: —
» aflöning åt extra vaktmästarbiträde	800: —

tillhopa kronor 7,650: —

[163.] att för nyanskaffning och till förbättring af redan befintlig materiell för undervisning i sabelhuggning vid gymnastiska centralinstitutet på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af högst

1,800: —

transport kronor 2,624,265: —

transport kronor 2,624,265: —

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen:

[164.] att till anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor och till beredande, såvidt ske kan, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinnorna däri under den tid, de genomgå dessa kurser, på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af » 2,000: —

[165.] att af det för uppförande af nya byggnader för allmänna barnbördshuset i Stockholm m. m. beviljade anslag, 304,640 kronor, å extra stat för år 1913 anvisa återstoden » 54,640: —

Vetenskapsakademien:

[166.] att på extra stat för år 1913 bevilja 2,000 kronor för inlösen af fullständiga exemplar och enstaka delar af en internationell, fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur samt 1,600 kronor för upprätthållande under samma år af den för ifrågavarande katalogarbete anordnade regionalbyrån för Sverige eller sammanlagdt » 3,600: —

[167.] att af förut beviljadt anslag till bestridande af den på Sverige belöpande andelen i kostnaderna för den internationella jordmätningen på extra stat för år 1913 anvisa ytterligare » 1,424: —

Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:

[168.] att till täckande af brist, som uppstått å det under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens stat uppförda anslaget till tryckningskostnader samt utgifvande af planschverk öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m., på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 3,500: —

[169.] att för vissa inredningsarbeten i statens historiska museum på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 3,000: —

transport kronor 2,692,429: —

transport kronor 2,692,429: —

[170.] att till ersättning åt föreståndaren för arkivdepån i Visby Oskar Vilhelm Wennersten för hans arbete med Gottlands arkeologiska undersökning på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	800: —
[171.] att för undersökning af en påbyggnad vid Alvastra på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	2,000: —
[172.] att i afbidan på nådig proposition angående anslag för inköp af vissa delar af ön Björkö i Malaren för ifrågavarande ändamål på extra stat för år 1913 beräkna ett belopp af	»	115,000: —
[173.] att till istandsättande af Södra Råda ödekyrka på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	9,500: —

Musikaliska akademien:

[174.] att till ombyggnad, tillökning och modernisering af musikkonservatoriets orgel på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	8,634: —
--	---	----------

Naturhistoriska riksmuseum:

[175.] att dels medgifva, att för utförande af afloppsledning från naturhistoriska riksmuseets och Sveriges geologiska undersöknings nya byggnader vid Djurgårds-Frescati till Lilla Värtan i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett af ingenjören C. J. Gimberg den 29 maj 1909 upprättadt, å karta affattadt förslag må af riksmuseets byggnadsfond användas ett belopp af högst 46,290 kronor;

dels ock af förut såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för uppförande af omförmälda nya byggnader för naturhistoriska riksmuseet beviljadt anslag å 567,184 kronor på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	326,040: —
---	---	------------

[176.] att för inköp och montering af föremål, afsedda till skådesamling för naturhistoriska riksmuseets entomologiska afdelning, bevilja ett anslag af 10,000 kronor och däraf på extra stat för år 1913 anvisa	»	5,000: —
---	---	----------

transport kronor 3,159,403: —

transport kronor 3,159,403: —

[177.] att för inredning af naturhistoriska riksmuseets nybyggnader vid Frescati bevilja ett anslag af 633,500 kronor och därpå på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	›	210,000: —
[178.] att till gäldande af kostnaderna under år 1913 för flyttning af naturhistoriska riksmuseets samlingar till de nya byggnaderna vid Frescati på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	›	15,000: —
[179.] att till vård, underhåll och förkofran af naturhistoriska riksmuseets etnografiska afdelning på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	›	6,200: —
[180.] att för brandförsäkring af naturhistoriska riksmuseets samlingar och macerationsbyggnaden vid Värtan på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	›	2,428: —
[181.] att för beredande af personlig löneförbättring åt amanuensen vid naturhistoriska riksmuseets mineralogiska afdelning G. Flink och amanuensen vid samma museums botaniska afdelning G. A. H. Dahlstedt med 2,000 kronor till dem hvardera på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	›	4,000: —

Meteorologiska centralanstalten:

[182.] att på extra stat för år 1913 anvisa dels till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid meteorologiska centralanstalten 10,250 kronor, hvaraf 1,100 kronor såsom personligt tillägg i arfvode åt amanuensen vid anstalten Nils Ekholm samt 3,000 kronor såsom arfvode åt en andre amanuens med hufvudsaklig uppgift att biträda vid väderlekstjänsten om förmiddagarna under hela året och med skyldighet att, om så påfordras, mot en särskild ersättning af 600 kronor biträda vid väderlekstjänsten om eftermiddagarna under månaderna juli—september, dels ock till upprätthållande af två meteorologiska stationer, den ena i Gällivare och den andra i norra Värmland eller i norra Dalarna, 600 kronor eller således tillhopa	›	10,850: —
transport kronor		3,407,881: —

transport kronor 3,407,881: —

[183.] att till utförande under meteorologiska centralanstaltens ledning och kontroll af vissa meteorologiska observationer för den hydrografiska undersökningen af Sveriges färskvatten på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 13,700: —

[184.] att af förut såsom bidrag från Sverige för åren 1911—1913 till bekostande af den internationella kommissionens för vetenskaplig luftsegling publikation af undersökningar rörande de högre luftlagren redan beviljadt anslag å 2,160 kronor på extra stat för år 1913 anvisa återstoden » 720: —

[185.] att af förut för meteorologiska centralanstaltens förseende med dagliga meteorologiska telegram från Färöarna och Island beviljadt anslag å 144,000 kronor på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 4,320: —

Undervisningsanstalter för döfstumma och blind:

[186.] att till handtverksskolan i Kristinehamn för blind på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 20,000: —

[187.] att, liksom flera föregående år ägt rum, på extra stat för år 1913 bevilja till tryckning af blindskrifter 2,500 kronor samt till understöd åt blindlärarelever och reseunderstöd åt blindlärare 1,200 kronor, tillhopa » 3,700: —

[188.] att till resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor (döfstumskolor, blindskolor och sinnesslöanstalter) på de villkor och under de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva, på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 1,000: —

[189.] att till täckande af under åren 1907, 1908 och 1910 uppkommen brist i staten för institutet och förskolan för blind på Tomtebodas på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 9,595: —

[190.] att till understöd åt De blindas förening på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af » 25,000: —

att utgå enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt meddela;

transport kronor 3,485,916: —

transport kronor 3,485,916: —

Undervisningsanstalter för vanföra:

[191.] att på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	30,000: —
att användas dels i öfverensstämmelse med förut angifna grunder till understöd åt de i Göteborg, Hälsingborg och Stockholm af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra, dels ock för bekostande af dessa anstalters inspektion;		
[192.] att dels af det till föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg såsom bidrag till kostnaderna för en nybyggnad för vanföranstalten i nämnda stad beviljade anslaget å 75,000 kronor på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	25,000: —
dels af det till föreningen för bistånd åt vanföra inom Skåne såsom bidrag till kostnaderna för en nybyggnad för ortopedisk poliklinik och sjukafdelning i Hälsingborg beviljade anslaget af 40,000 kronor på extra stat för år 1913 anvisa återstoden		
båda beloppen att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma;	»	20,000: —

Diverse anslag:

[193.] att för beredande af religionsvård åt svenska sjömän i utländska hamnar samt åt andra därstädes sig uppehållande landsmän på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	34,000: —
[194.] att till aflöning åt pastor vid svenska Victoriaförsamlingen i Berlin på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	6,000: —
[195.] att af förut beviljadt anslag för anställande under åren 1912—1914 af en extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gällivare—Riksgränsen samt vid järnvägsbyggnaden Gällivare—Porjus på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	3,500: —
transport kronor		3,604,416: —

transport kronor 3,604,416: —

[196.] att af förut beviljade anslag dels till fyra kontraktsadjunkter inom Lappmarken, dels ock till resekostnadsersättning åt dessa på extra stat för år 1913 anvisa återstoden eller af anslaget till kontraktsadjunkterna » 8,000: —
 och af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa » 1,300: —

[197.] att af förut beviljade anslag på extra stat för år 1913 anvisa:

dels till anställande af två kontraktsadjunkter inom Norrbottens norra kontrakt samt Juckasjärvi och Kare-
 suando församlingar af Lappmarkens tredje kontrakt » 4,000: —
 dels till resekostnadsersättning åt dessa » 500: —
 dels ock till utbildande vid universitet af präster,
 förtrogna med finska språket » 2,250: —

[198.] att till resestipendier åt prästmän, under
 de villkor och bestämmelser Kungl. Maj:t kan finna
 godt föreskrifva, på extra stat för år 1913 anvisa ett
 belopp af » 8,000: —

[199.] att till bestridande af kostnaderna för ut-
 redning rörande ecklesiastika boställen på extra stat
 för år 1913 bevilja ett förslagsanslag å » 10,000: —

[200.] att af förut beviljad anslag å 125,000
 kronor såsom bidrag till uppförande af en svensk kyrka
 med samlingslokal och pastorsbostad m. m. för svenska
 församlingen i Paris på extra stat för år 1913 anvisa
 återstoden » 75,000: —

[201.] att för beredande af arfvodestillökning åt
 bibliotekarien vid stifts- och läroverksbiblioteket i Lin-
 köping på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 1,500: —
 att utgå enligt de närmare bestämmelser, Kungl.
 Maj:t kan finna godt föreskrifva;

[202.] att för motarbetande genom offentligt upp-
 lysningsarbete af den i Sverige bedrifna mormonvärf-
 ningen på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af » 8,000: —
 att användas enligt Kungl. Maj:ts bepröfvande;

[203.] att i likhet med hvad som skett för år 1912
 på extra stat för år 1913 till nordiska museet anvisa
 ett belopp af » 70,000: —

transport kronor 3,792,966: —

transport kronor 3,792,966: —

att, under villkor att utaf ledamöterna i museets nämnd en är af Kungl. Maj:t förordnad afvensom på de öfriga villkor, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, ställas till nämndens förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål;

[204.] att på extra stat för år 1913 till kulturhistoriska museet i Lund anvisa ett belopp af » 15,000: —

att, under villkor dels att utaf ledamöterna i styrelsen för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige en är af Kungl. Maj:t förordnad, dels ock att föreningen icke må äga att utan Kungl. Maj:ts tillstånd föryttra något museets samlingar tillhörande föremål med undantag af dupletter samt under de ytterligare villkor, Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva, ställas till styrelsens förfogande för att användas för museets förvaltningskostnader och i främsta rummet till aflöning af två vetenskapligt och fackmässigt utbildade biträden vid museet;

[205.] att till befrämjande af föreningen Pietas' verksamhet under år 1913 på extra stat för samma år bevilja ett anslag af » 2,000: —

under villkor att föreningen till statens historiska museum med äganderätt öfverlämnar genom föreningens försorg utförda fotografier, register och beskrifningar öfver behandlade föremål;

[206.] att till understöd åt musikhistoriska museet på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 3,000: —

att utgå på de villkor och under de förbehåll, Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva;

[207.] att jämväl för år 1913 på extra stat till svenska fornskriftsällskapet anvisa ett belopp af » 2,000: —

[208.] att till understöd åt samfundet för utgifvande af handskrifter rörande Skandinaviens historia på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 1,000: —

under villkor att samfundet till ecklesiastikdepartementet aflämnar 50 exemplar af den för anslagsåret afsedda publikationen;

 transport kronor 3,815,966: —

transport kronor 3,815,966: —

[209.] att på extra stat för år 1913 till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Nordiskt medicinskt arkiv anvisa ett belopp af » 5,000: —

dock under villkor att af tidskriften för år 1913 kostnadsfritt öfverlämnas till hvartdera af universitetsbiblioteken i Uppsala och Lund 10 exemplar samt till karolinska mediko-kirurgiska institutets bibliotek 5 exemplar, af hvilka behöfligt antal i främsta rummet tilldelas vederbörande institutioner och kliniker vid de medicinska undervisningsanstalterna;

[210.] att till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Acta mathematica på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 3,000: —

[211.] att på extra stat för år 1913 till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Sfinx anvisa ett belopp af » 1,200: —

med villkor att dess utgifvare kostnadsfritt öfverlämnar till universitetsbiblioteket i Uppsala 40 exemplar och till universitetsbiblioteket i Lund 20 exemplar af tidskriften för att användas för dessa biblioteks bytesverksamhet med utlandet;

[212.] att för år 1913 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett extra anslag af » 5,000: —

att på de villkor, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma, användas till understöd för utgifvande äfven under år 1913 af tidskriften »Nyare bidrag till kännedomen om de svenska landsmålen och svenskt folklif»;

[213.] att, för att bereda forskare från Sverige tillfälle till vetenskapligt arbete vid en eller flera utländska biologiska stationer, på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af » 1,800: —

[214.] att på extra stat för år 1913 anvisa dels till arfvode åt ortnamnskommitténs sekreterare under år 1913 ett belopp af » 4,000: —

dels ock af förut beviljad belopp till utförande af undersökningar rörande ortnamn inom Värmlands län återstoden » 5,000: —

transport kronor 3,840,966: —

transport kronor 3,840,966: —

[215.] att på extra stat för år 1913 för inlösen hos aktiebolaget Ljus af 150 exemplar af de nio första häftena af ortnamnskommitténs arbete öfver ortnamn i Älfsborgs län anvisa ett belopp af.....	»	2,955: —
[216.] att för insamling, förteckning och undersökning af svenska folkminnen på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	»	4,500: —
att utgå på de villkor och i enlighet med de bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva;		
[217.] att af det af 1910 års Riksdag för bearbetning och utgifning af de vetenskapliga resultaten af filosofie doktorn Sven Hedins resa i Centralasien beviljade anslaget af 75,000 kronor på extra stat för år 1913 anvisa återstående	»	25,000: —
[218.] att af ett till fasta årliga understöd under åren 1911—1913 åt inhemska skönlitterära författare af utmärkt förtjänst redan beviljad anslag å 30,000 kronor på extra stat för år 1913 anvisa återstående....	»	10,000: —
[219.] att till resestipendier för år 1913 åt journalister, företrädesvis medarbetare, som hafva redaktionellt arbete i svensk tidning eller journalistisk byrå till hufvudsaklig sysselsättning, på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	»	4,000: —
att efter sakkunnigas hörande af Kungl. Maj:t fördelas under de villkor för stipendiernas åtnjutande, som Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma;		
[220.] att för upprätthållande under tiden den 1 september 1912—den 1 september 1913 af svensk undervisning för svenska barn i Berlin på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af.....	»	1,600: —
att utgå enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva;		
[221.] att för upprätthållande under tiden den 1 juli 1912—den 1 juli 1913 af svensk undervisning för svenska barn i London på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af.....	»	2,000: —
att utgå enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva;		

transport kronor 3,891,021: —

transport kronor 3,891,021: —

[222.] att för upprätthållande under tiden den 1 september 1912—1 september 1913 af svensk undervisning för svenska barn i Hamburg på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af

» 1,600: —

att utgå enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva;

[223.] att för understöd under angifna villkor åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af

» 270,000: —

af hvilket anslag dels högst 10,000 kronor må kunna på de villkor, som Kungl. Maj:t bestämmer, användas till understöd åt centralbyråer och, undantagsvis, afven åt andra sammanslutningar för förmedling af dylika föreläsningar, dels 2,000 kronor må användas till arfvode åt en särskild föredragande för föreläsningsärenden inom ecklesiastikdepartementet, tillika konsulent för föreläsningsverksamheten, dels högst 3,000 kronor må, i enlighet med af Kungl. Maj:t fastställda villkor, kunna användas för understöd åt sådana nybildade anstalter, hvilkas ordsbidrag ej uppgår till 200 kronor, dels ock högst 8,000 kronor må, likaledes enligt af Kungl. Maj:t fastställda villkor, kunna användas till understöd åt vissa anstalter och föreningar för ersättande af hafda resekostnader för föreläsare;

[224.] att såsom bidrag till täckande af kostnaderna för de föreläsningsskurser, som från universiteten i Uppsala och Lund varda på begäran vare sig af institution, som ej åtnjuter särskildt till populärvetenskapliga föreläsningar beviljad statsunderstöd, eller af viss kommun eller enskild person anordnade att under år 1913 eller senare hållas utom universitetsstäderna, på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af

» 7,000: —

hvaraf 4,000 kronor till Uppsala universitet och 3,000 kronor till Lunds universitet, att utgå under villkor att den, som begärt föreläsning, för täckande af före-

transport kronor 4,169,621: —

transport kronor 4,169,621: —

läsarens resekostnad och arfvode tillskjuter minst lika mycket som staten;

[225.] att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1913 eller senare vid universitetet i Lund anordnas för allmänheten, på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af..... » 5,000: —

[226.] att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de föreläsningskurser, som äro afsedda att under sommaren 1913 eller senare i Stockholm anordnas för allmänheten, på extra stat för år 1913 uppföra ett anslag af..... » 4,000: —

[227.] att för understödjande af Svenska skolmuseet på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af..... » 3,000: —

att på de villkor, Kungl. Maj:t kan finna godt bestämma, för sagda ändamål ställas till centralstyrelsens för Sveriges allmänna folkskolläraryörening förfogande;

[228.] att såsom bidrag till upprätthållande af pedagogiska biblioteket i Stockholm, under de villkor Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af..... » 5,500: —

[229.] att till understöd, under de villkor Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, för anordnande af undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i hushålls ekonomi på extra stat för år 1913 anvisa åt styrelsen för Uppsala enskilda läroverk 14,000 kronor, åt styrelsen för aktiebolaget Ateneum för flickor i Stockholm 4,000 kronor och åt Göteborgs allmänna folkskolestyrelse 2,500 kronor, tillhoppa..... » 20,500: —

[230.] att såsom bidrag till upprätthållande af Åsgårds skolkoloni, under de villkor Kungl. Maj:t bestämmer, på extra stat för år 1913 bevilja ett belopp af..... » 3,000: —

[231.] att för vidtagande af åtgärder till höjande af musiklifvet i Sverige på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af » 28,000: —

transport kronor 4,238,621: —

transport kronor 4,238,621: —

att utgå under de villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva;

[232.] att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 innevarande januari angifna grunderna, af extra lönetillägg för år 1912 åt en del tjänstemän och betjante i vissa till ecklesiastikdepartementet hörande ämbetsverk och kårer, på extra stat för år 1913 anvisa, såsom förslagsanslag, ett belopp af.....

» 15,000: —

[233.] att för återgåldande af belopp, som af statskontoret och öfverintendentsämbetet förskottsvis utbetalats, på extra stat för år 1913 anvisa.....

» 130,869: —

summa kronor 4,384,490: —

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes upptagen i 1912 års riksstat och sådan den af Kungl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1912.	1913.	
ordinarie anslag	25,046,937: —	26,410,110: —	således ökning kronor 1,363,173: —
extra »	2,771,163: —	4,384,490: —	» » » 1,613,327: —
summa kronor	27,818,100: —	30,794,600: —	således ökning kronor 2,976,500: —

Nionde hufvudtiteln,

innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisadt:

kontant	kronor	4,571,617: —
friheter	›	7,730: —
ersättningar	›	1,664: —
tillsammans kronor		4,581,011: —

vill Kungl. Maj:t i enlighet med de beslut, som innefattas uti bilagda statsrådsprotokoll öfver jordbruksärenden den 13 januari 1912, föreslå Riksdagen beträffande

Landtbruksstyrelsen:

[1.] att godkänna sådant tillägg till de den 2 oktober 1908 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i ny aflöningsstat för landtbruksstyrelsen upptagna aflöningsförmåner, att vaktmästaren hos styrelsen må årligen, i den mån det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under femton dagar.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar:

[2.] att, med godkännande af i statsrådsprotokollet sammanfattade grunder för statsbidrag åt landt-hushållsskolor, för berörda ändamål under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmanna-

närings» under benämning »understöd åt landhushållsskolor» uppföra ett särskildt förslagsanslag å 36,000 kronor.

Ökningen utföres med kronor 36,000: —

[3.] att

dels under det i samma anslagstitel ingående bestämda anslag under benämning »den lägre landtbruksundervisningen» uppföra ett anslag å sammanlagdt 166,500 kronor, däraf 67,500 kronor till understöd åt nio landbruksskolor i södra och mellersta Sverige, 24,000 kronor till understöd åt fyra landtbruksskolor i Dalarna och Norrland, 70,000 kronor till understöd åt vissa elever vid landtbruksskola, landtmannaskola, landthushållsskola och fast undervisningskurs för småbrukare samt 5,000 kronor till inspektion öfver de lägre landtbruksundervisningsanstalterna;

dels ock höja det under anslagstiteln upptagna förslagsanslaget till understöd åt landtmannaskolor, nu 50,000 kronor, med 100,000 kronor till 150,000 kronor.

Bifall till hvad under denna punkt föreslagits föranleder höjning i det bestämda anslaget med..... » 74,500: —
och i förslagsanslaget till understöd åt landtmannaskolor med » 100,000: —

[4.] att höja den under här ifrågavarande anslagstitel uppförda anslagsposten till understöd åt personer, som ägna sig åt landtbrukets studerande från 10,000 kronor till 15,000 kronor eller med..... » 5,000: —

Vid bifall till hvad sålunda under punkterna 2, 3 och 4 hemställts skulle följaktligen det i anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanärings» ingående bestämda anslaget höjas med sammanlagdt 79,500 kronor äfvensom förslagsanslaget till understöd åt landtmannaskolor med 100,000 kronor, hvarjämte under anslagstiteln skulle uppföras till understöd åt landthushållsskolor ett förslagsanslag å 36,000 kronor, hvadan anslagstiteln i sin helhet skulle undergå höjning med sammanlagdt 215,500 kronor, eller således från 372,840 kronor till 588,340 kronor, samt erhålla följande uppställning:

transport kronor 215,500: —

transport kronor 215,500: —

bestämmt anslag:

till landtbruksinstituten m. m. kronor 402,340: —

förslagsanslag:

till understöd åt

landtmanna-

skolor..... kronor 150,000: —

till understöd åt

landthushålls-

skolor..... » 36,000: — » 186,000: —

summa kronor 588,340: —

**Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmanna-
näringar:**

[5.] att anslagstiteln »befrämjande i allmänhet af
jordbruk och landtmannanäringar», nu 303,800 kronor,
må höjas med
till 332,000 kronor.

» 28,200: —

Veterinärväsendet:

[6.] att, för beredande af medel till anställande af
sex legitimerade veterinärer såsom veterinärstipendiater
med skyldighet att, mot årligt arvode af 1,000 kronor
till dem hvar, på kallelse af medicinalstyrelsen biträda
vid den civila husdjurssjukvården, höja anslaget till
länsveterinärer och veterinärstipendiater med
eller således från 82,900 kronor till 86,500 kronor.

» 3,600: —

[7.] att

ej mindre under riksstatens nionde hufvudtitel
uppföra såsom bidrag till distriktsveterinärers aflönande
ett förslagsanslag å

» 146,000: —

än äfven besluta, att sistnämnda anslag må, jämte
anslaget till länsveterinärer och veterinärstipendiater,
i riksstaten uppföras under en gemensam anslagstitel:
»veterinärväsendet» med följande uppställning:

transport kronor 393,300: —

transport kronor 393,300: —

bestämdt anslag:

till länsveterinärer och veterinär-
stipendiater..... kronor 86,500: —

förslagsanslag:

till bidrag till distriktsveterinärers
aflöande..... » 146,000: —

summa kronor 232,500: —

Fiskerinäringens understöd:

[8.] att, för tillsättande från och med år 1913 af en sjuätte fiskeriintendentsbefattning, höja det under anslagstiteln: »fiskerinäringens understöd» uppförda anslag till »statens fiskeriadministration» från 28,000 kronor till 32,000 kronor eller med.....

» 4,000: —

[9.] att höja det under samma anslagstitel uppförda anslaget till »fiskeriadministrationen och fiskets befrämjande i de särskilda orterna» med.....

» 35,000: —

eller således från 30,000 kronor till 65,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att på de villkor, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, däraf anvisa 20,000 kronor till insamlande af primäruppgifter för fiskeristatistiken.

Vid bifall till hvad under punkterna 8 och 9 föreslagits kommer anslagstiteln till »fiskerinäringens understöd» att ökas med tillhopa 39,000 kronor eller således från 72,000 kronor till 111,000 kronor.

Skogsundervisning och skogshushållning i allmänhet:

[10.] att

dels i afvidan på den proposition angående uppförande på ordinarie stat af statens skogsförsöksanstalt, Kungl. Maj:t må komma att till Riksdagen aflåta, i det under anslagstiteln: »skogsundervisning och skogshushållning i allmänhet» uppförda anslaget till statens

transport kronor 432,300: —

	transport kronor	432,300: —
skogsförsöksanstalt beräkna en förhöjning från 29,000 kronor till 47,175 kronor eller således med	»	18,175: —
<i>dels</i> medgifva, att till statens skogsingenjör Tell Grenander må, från och med år 1913 tillsvidare, så länge han fortfarande i denna egenskap med godt vitsord tjänstgör, utgå såsom personligt ålderstillägg ett belopp af 400 kronor för år räknadt;		
<i>dels</i> ock, utöfver berörda till 18,175 kronor beräknade förhöjning, höja anslagstitelns slutsumma med ytterligare	»	9,000: —
Vid bifall härtill skulle följaktligen i anlagstitelns slutsumma, nu 185,000 kronor, beräknas en höjning med sammanlagdt 27,175 kronor eller således till 212,175 kronor.		

Landtmäteristaten:

[11.] att		
<i>dels</i> i den för landtmäteristytelsen gällande aflöningsstat uppföra tre kvinnliga biträden med i statsrådsprotokollet tillstyrkta aflöningsförmåner och i sammanhang därmed ej mindre nedsätta den i berörda stat »till extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning» upptagna anslagspost, nu 23,500 kronor, till 20,500 kronor eller således med 3,000 kronor än äfven höja statens slutsumma, nu 72,000 kronor, till 73,000 kronor eller således med	»	1,000: —
<i>dels</i> föreskrifva att för åtnjutande af berörda för kvinnliga biträden upptagna aflöningsförmåner skola gälla i samma protokoll omnämnda allmänna grunder äfvensom medgifva, att kvinnligt biträde, som vid ingången af år 1913 är anställt hos landtmäteristytelsen och antages till biträde å styrelsens stat, skall äga att för åtnjutande af ålderstillägg räkna sig till godo den tid, biträdet därförinnan innehaft stadig anställning hos styrelsen;		
<i>dels</i> ock godkänna följande tillägg till de genom Kungl. kungörelsen den 23 oktober 1908 fastställda		

transport kronor 460,475: —

transport kronor 460,475: —

allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande af aflöning å landtmäteristyrelsens stat, nämligen:

att enhvar vaktmästare hos landtmäteristyrelsen må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålen behöriga gång, åtnjuta semester under femton dagar samt

att vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren eller när det erfordras för beredande åt honom af semester, den andra vaktmästaren skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästare de med hans befattning förenade tjänstgöringspenningar men under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp.

Vid bifall till hvad sålunda föreslagits skulle anslagstiteln undergå höjning från 535,400 kronor med 1,000 kronor till 536,400 kronor.

Rikets allmänna kartverk:

[12.] att

dels godkänna de i statsrådsprotokollet framlagda förslagen till aflöningsstat och öfvergångsstat för den civila personalen vid rikets allmänna kartverk att gälla från och med år 1913 äfvensom de villkor och bestämmelser, som föreslagits för åtnjutande af de i samma stater upptagna aflöningsförmåner;

dels medgifva, att därest gravören C. F. Söderberg vid befordran till befattning å den nya aflöningsstaten för samma arbete, som det till tjänsten hörande, under föregående år åtnjutit arfvode till belopp öfverstigande, hvad enligt staten skall utgå till innehafvaren, Söderberg må, så länge han i tjänsten kvarstår, beredas fyllnad i aflöningen för dess uppbringande till arfvodets belopp;

transport kronor 460,475: —

transport kronor 460,475: —

dels ock höja de under anslagstiteln: »rikets allmänna kartverk» å ordinarie stat under nionde hufvudtiteln uppförda särskilda anslag, nämligen:

bestämda anslaget från 67,900 kronor med	»	100,020: —
till 167,920 kronor,		
förslagsanslaget från 21,400 kronor med	»	7,180: —
till 28,580 kronor, samt		
reservationsanslaget från 131,500 kronor, med	»	12,800: —
till 144,300 kronor.		

Vid bifall här till skulle anslagstitelns slutsumma, nu 220,800 kronor, undergå höjning med 120,000 kronor till 340,800 kronor och erhålla följande utseende:

bestämdt anslag:

till aflöningar kronor 167,920: —

förslagsanslag:

till ålderstillägg » 28,580: —

reservationsanslag:

till kartarbeten m. m. » 144,300: —

summa kronor 340,800: —

Sveriges geologiska undersökning:

[13.] godkänna följande tillägg till de den 10 december 1909 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i aflöningsstaten för Sveriges geologiska undersökning upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att enhvar vaktmästare i nämnda verk må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under femton dagar, samt

att vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren, eller när det erfordras för beredande åt honom af se-

transport kronor 580,475: —

transport kronor 580,475: —

mester, vaktmästaren skall vara skyldig att, om han förordnas att uppehålla förste vaktmästarens befattning, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår, med rätt att därunder, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall för förste vaktmästaren de med hans befattning förenade tjänstgöringspenningar, men under hans semester ett mot samma tjänstgöringspenningar svarande belopp.

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.:

[14.] att höja det å nionde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., nu 40,479 kronor, till 60,000 kronor, eller sålunda med » 19,521: —

Tryckningskostnader:

[15.] att för bestridande af tryckningskostnader, som icke skola af andra medel gäldas, å nionde hufvudtiteln uppföra ett förslagsanslag å » 32,039: —
summa kronor 632,035: —

Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år finnas å nionde hufvudtiteln uppförda, föreslår Kungl. Maj:t icke någon ändring.

Nionde hufvudtitelns ordinarie anslag uppgå för innevarande år till kronor 4,581,011: —

Vid bifall till de af Kungl. Maj:t framställda förslagen om höjning i anslagen

till undervisningsanstalter för
jordbruk och landtmannanäringar kr. 215,500
» befrämjande i allmänhet
af jordbruk och landtmannanäringar » 28,200
» veterinärväsendet » 149,600

transport kr. 393,300

kronor 4,581,011: —

transport kr.	393,300	kronor	4,581,011: —
till fiskerinäringens understöd	kr. 39,000		
» skogsundervisning och skogshushållning i allmänhet.....	» 27,175		
» landtmäteristaten	» 1,000		
» rikets allmänna kartverk »	120,000		
» skrifmaterialier och expenser, ved m. m.....	» 19,521		
samt om uppförande af ett anslag till tryckningskostnader	» 32,039		
summa kronor	632,035		
skulle alltså de ordinarie anslagen ökas med kronor.....		632,035: —	
och komma att uppgå till kronor		5,213,046: —	

Extra anslag.

Kungl. Maj:t föreslår vidare, under återopande af ofvannämnda protokoll öfver jordbruksärenden för den 13 innevarande januari, att under nionde hufvudtiteln må å extra stat för år 1913 beviljas:

[16.] till provisorisk lönereglering för befattningshafvande i jordbruksdepartementet i enlighet med i statsrådsprotokollet angifna grunder och på enahanda villkor som för innevarande år, ett förslagsanslag af kronor 6,610: —

däraf högst 162 kronor 50 öre må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

[17.] för aflönande af en kanslisekreterare inom jordbruksdepartementet 5,050 kronor, däraf 1,600 kronor skola anses såsom tjänstgöringspenningar, och såsom personligt ålderstillägg åt extra kanslisekreteraren i departementet Hjalmar Almgren, därest han fortfarande i denna befattning tjänstgör, 450 kronor eller således tillhopa..... » 5,500: —

transport kronor 12,110: —

	transport kronor	12,110: —
[18.] för beredande af arvode åt extra föredragande inom jordbruksdepartementet m. m. ett anslag af	»	4,000: —
Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen		
[19.] att till bestridande af kostnaderna för vissa byggnadsföretag m. m. vid Alnarp bevilja ett anslag af 150,400 kronor och däraf på extra stat för år 1913 anvisa	»	117,200: —
med rätt för Kungl. Maj:t att af sistnämnda be- lopp under år 1912 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna, hvad som må finnas erforderligt.		
[20.] att af det utaf 1911 års Riksdag beviljade anslaget å 144,000 kronor för uppförande af vissa byggnader vid landbruksinstitutet vid Ultuna m. m. på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	50,000: —
med rätt för Kungl. Maj:t att däraf under år 1912 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna hvad som må finnas erforderligt.		
[21.] att, i afvaktan på den nådiga proposition angående anslag att användas till vissa byggnadsar- beten vid Ultuna landbrukskola och egendom, Kungl. Maj:t kan komma att till Riksdagen aflåta, på extra stat för år 1913 beräkna ett anslag af	»	38,000: —
att å extra stat för år 1913 anvisa		
[22.] till undervisningsmateriell för landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp ett anslag af	»	3,000: —
[23.] till beredande af statsbidrag åt Fredrika- Bremer-förbundets landthushållningsskola vid Rimforsa för utbildande af lärarinnor ett anslag af	»	6,000: —
[24.] till beredande af statsbidrag åt fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala för utbildning af lära- rinnor i landthushållning å skolans landtgård Brogård ett anslag af	»	4,000: —
[25.] såsom bidrag till aflöning åt tolf jordbruks- konsulenter i Dalarna och Norrland samt åt tolf jord- brukskonsulenter i södra och mellersta Sverige un- der villkor, att konsulenternas rese- och traktaments- ersättning bekostas af landsting, hushållningssällskap		
	transport kronor	234,310: —

	transport kronor	234,310: —
eller eljest, och, hvad angår konsulenterna i södra och mellersta Sverige, att vederbörande hushållningssällskap under det år, för hvilket statsbidrag sökes, på egen bekostnad och utan anlitan­de till någon del af statsbidraget, anställer en eller flera ytterligare jordbrukskonsulenter, samt på de villkor i öfrigt, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, ett anslag af	»	60,000: —
[26.] såsom bidrag till aflöning af vandringsrättare i Dalarna och Norrland under villkor, att kostnaderna för desamma i öfrigt bestridas af landsting, hushållningssällskap eller eljest samt på de villkor i öfrigt, Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, ett anslag af	»	18,000: —
[27.] till anordnande af utbildningskurser för kontrollassistenter ett anslag af	»	11,900: —
[28.] till anordnande af utbildningskurser för ladugårdsförmän ett anslag af	»	18,800: —
Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att		
[29.] dels med godkännande af i statsrådsprotokollet framlagdt förslag till stat för statens veterinär-bakteriologiska anstalt för år 1913 för uppehållande af anstaltens verksamhet under samma år å extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	31,320: —
dels ock medgifva, att af hvad vid utgången af år 1911 icke blifvit använt af tidigare för ändamålet beviljade anslag ett belopp af högst 7,500 kronor må under år 1912 för enahanda ändamål af Kungl. Maj:t disponeras.		
[30.] att å extra stat för år 1913 till Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag å	»	68,000: —
att användas till uppehållande af veterinärinstitutets verksamhet med rätt för Kungl. Maj:t att utaf sagda anslag under år 1912 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna 17,000 kronor.		
Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att å extra stat för år 1913 bevilja		
[31.] såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landtbruksmöten	»	7,500: —
samt		
	transport kronor	449,830: —

	transport kronor	449,830: —
[32.] till prisbelöningar vid allmänna landtbruks- möten	»	17,500: —
[33.] till fortsatt uppehållande af de vid landt- bruksinstitutet vid Ultuna samt landtbruks- och mejeri- institutet vid Alnarp inrättade anstalter för profning af redskap och maskiner för landtbrukets behof ett anslag af	»	23,000: —
Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen		
[34.] att å extra stat för år 1913 anvisa såsom bidrag till underhåll af åtta kemiska stationer för jord- brukets och näringarnas behof — inom de orter, där landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, förbundit sig att upprätta laboratorium och bekosta ej mindre lokal för detta jämte bostad eller hyres- medel för kemist och assistent än äfven aflöningen till dessa och laboratorietjänaren äfvensom de årliga ut- gifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — 6,000 kronor för hvarje station eller tillhopa	»	48,000: —
[35.] att såsom bidrag till underhåll af en för öfra Norrland afsedd kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norr- bottens län — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll med sammanlagdt minst 8,250 kro- nor — på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	13,750: —
[36.] att på extra stat för år 1913 till Kungl. Maj:ts förfogande anvisa ett anslag af	»	10,000: —
för att — med högst 1,000 kronor för hvarje anstalt — användas till understöd åt sådana frökontroll- anstalter, som af landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och hvilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i af- seende på analysmetoder och öfriga förhållanden, som af Kungl. Maj:t fastställas.		
[37.] att såsom bidrag till åtgärder för beford- rande af den inhemska odlingen af frö utaf klöfver, gräs och foderrotfrukter på extra stat för år 1913 an- visa ett belopp af	»	15,000: —
	transport kronor	577,080: —

	transport kronor	577,080: —
[38.] att till anställande af en statskonsulent i fröodling på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	6,500: —
[39.] att såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	35,000: —
[40.] att till utbildande af en stipendiat i boskaps-skötsel och mejerihushållning på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	1,500: —
[41.] att för anställande af en första och en andra torfingenjör samt tre torfassistenter på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	25,000: —
[42.] till upprätthållande af en torfskola under åren 1913—1917 bevilja ett anslag af 35,000 kronor och däraf på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af	»	7,000: —
[43.] att för vidtagande af sådana åtgärder, som kunna finnas vara ägnade att främja lösningen af frågan angående lämpligaste sättet att tillgodogöra den i landets torfmossar befintliga tillgång af brännторf, torfströ m. m., på extra stat för år 1913 att i mån af behof användas anvisa ett belopp af	»	10,000: —
med rätt därjämte för Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under år 1912 af tillgängliga medel utanordna 5,000 kronor samt likaledes i mån af behof under år 1913 för enahanda ändamål disponera hvad vid utgången af år 1912 icke blifvit använt af tidigare för samma ändamål på extra stat beviljade medel.		
Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att på extra stat för år 1913 bevilja		
[44.] till understöd åt svenska mosskulturföreningen	»	35,000: —
[45.] till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket	»	250,000: —
[46.] till anställande af en statskonsulent för det mindre jordbruket	»	6,500: —
[47.] såsom bidrag till åtgärder för främjande af ordnad bokföring vid mindre jordbruk ett förslagsanslag af	»	15,000: —
	transport kronor	938,580: —

transport kronor 968,580: —

[48.] dels till ökad statsbidrag till fortgående smörprofningar ett anslag af 10,000 kronor samt dels till bestridande af kostnaderna för kontrollen öfver vattenhalten i svenskt exportsmör ett anslag af 6,000 kronor, eller tillhopa	»	16,000: —
[49.] till fjäderfäafvelns befrämjande	»	20,000: —
[50.] såsom bidrag till upprätthållande af afvelscentra för nötboskap	»	11,000: —
[51.] till främjande af nötboskapsafveln inom Norrbottens län	»	5,000: —
[52.] till åtgärder för höjande af landets svinafvel	»	30,000: —
[53.] till insamlande af jordbruksstatistiska uppgifter genom lokalundersökningar ett anslag af	»	25,000: —
Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen:		
[54.] att i afbidan på det förslag i ämnet, Kungl. Maj:t må komma att i samband med proposition angående skogsundervisningens ordnande underställa Riksdagens pröfning, för uppförande af nybyggnad för entomologiska afdelningen vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet på extra stat för år 1913 beräkna ett anslag af	»	50,000: —
[55.] att för bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå på extra stat för år 1913 bevilja	»	4,630: —
[56.] att för år 1913 på extra stat anvisa till anställande af en andre instruktör i husslöjd och såsom personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander, därest han fortfarande i denna egenskap med godt vitsord tjänstgör	»	3,500: —
[57.] att till underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafs-fisken under annan tid af året än vintermånaderna på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	34,000: —
[58.] att till bestridande af kostnader för försäkring af fartyget Skagerak på extra stat för år 1913 anvisa	»	5,200: —

transport kronor 1,172,910: —

transport kronor 1,172,910: —

[59.] att till utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven på extra stat för år 1913 bevilja tillhopa	»	26,100: —
[60.] att såsom bidrag till anordnande af undervisningskurser och hållande af föredrag i navigation m. m. för bohuslänska fiskare på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	1,400: —
under förutsättning att af Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap eller landsting eller eljest för ändamålet tillskjutas minst 1,150 kronor samt med rätt för Kungl. Maj:t att låta af förstnämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 700 kronor;		
[61.] att till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	17,500: —
däraf till upprätthållande af föreningens fiskeriskola 8,500 kronor och såsom bidrag till föreningens försöks- och fiskodlingsverksamhet 9,000 kronor;		
[62.] att för bestridande af underhålls- och driftkostnader för det för fiskeriadministrationens behof byggda fartyg Eystrasalt på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af	»	8,500: —
[63.] att för stationerande under vintern 1912—1913 af ett armeradt ångfartyg vid rikets kuster för åstadkommande af ordning och skydd vid fiskets bedrifvande på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af	»	20,000: —
Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen:		
[64.] dels att medgifva, att det till kronolägenheterna Motala Kungsfiske n:r 26 och Motala Herrekvarn n:r 27 i Motala socken af Östergötlands län för närvarande hörande fiskevatten må från och med den 1 januari 1913 enligt af Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser disponeras för en statens fiskodlingsanstalt vid Motala, dels ock att till anläggning af en sådan fiskodlingsanstalt på extra stat för år 1913 anvisa	»	28,000: —
med rätt för Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under år 1912 af tillgängliga medel utanordna hvad som må finnas erforderligt;		

transport kronor 1,274,410: —

transport kronor 1,274,410: —

[65.] att af det utaf 1911 års Riksdag beviljade anslaget å 2,788,000 kronor till bestridande af kostnaderna för utförande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de af fiskehamnskommissionen uppgjorda planer af hamnbyggnader vid Träslöf m. fl. hamnar, på extra stat för år 1913 anvisa.....

» 232,000: —

att enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t må finna godt meddela, för ifrågavarande ändamål användas under villkor om kostnadsfri upplåtelse ej mindre af själfva området för hamnarna än äfven af det område i land, som med hänsyn till den rörelse, som är afsedd att i hamnarna bedrivas, bör för det gemensamma behovet afsöndras;

[66.] att på extra stat för år 1913 för utförande af vissa arbeten vid Barsebäcks hamn anvisa ett anslag å.....

» 30,000: —

under villkor att nu gällande bestämmelser för erhållande af understöd från bro- och hamnbyggnadsfonden skola i fråga om berörda anslag i tillämpliga delar lända till efterrättelse;

[67.] att för uppehållande under år 1913 af verksamheten vid den hydrografiska byrån med under densamma omedelbart lydande observationsstationer på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 55,000 kronor, samt för verkställande under år 1913 af hydrogeologiska specialundersökningar på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 3,000 kronor, eller tillhopa

» 58,000: —

[68.] att till anställande af extra lärarkrafter vid skogsinstitutet på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af.....

» 8,000: —

[69.] att medgifva, att för de för inrättandet af Hammarsebo skogsskola erforderliga byggnadsarbeten må utaf de vid utgången af år 1911 å reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet befintliga reservationer under åren 1912 och 1913 af Kungl. Maj:t användas ett belopp ej öfverstigande 18,100 kronor;

transport kronor 1,602,410: —

transport kronor 1,602,410: —

[70.] att i afbidan på den nådiga proposition angående skogsundervisningens ordnande, Kungl. Maj:t må komma att aflåta till Riksdagen, för uppförande af nybyggnader för skogsundervisningens behof m. m. på extra stat för år 1913 beräkna ett anslag af

» 405,000: —

[71.] att till bestridande af kostnaderna för vissa af distriktslandtmätare företagna tjänsteresor å extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af

» 30,000: —

[72.] att på extra stat för år 1913 till Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af

» 36,300: —

att användas till landtmäteriuundervisningens ordnande och bedrivande under läsåret 1912—1913 i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af landtmäteristyrelsen den 6 november 1909 framställda, i statsrådsprotokollet för den 8 april 1910 närmare angifna förslag, med rätt för Kungl. Maj:t att utaf sagda belopp under år 1912 af tillgängliga medel förskottsvis för ändamålet utanordna erforderligt belopp;

[73.] att till fortsatt reparation och renovation af kartor i landtmäterikontoren i länen på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af

» 20,000: —

[74.] att till anskaffande för landtmäterikontorets i Umeå räkning af kopior utaf vissa skifteskartor med tillhörande handlingar på extra stat för år 1913 anvisa

» 18,000: —

med rätt för Kungl. Maj:t att utaf sagda belopp under år 1912 förskottsvis af tillgängliga medel för ändamålet utanordna 9,000 kronor.

[75.] att till utvidgning m. fl. arbeten vid Skaraborgs läns landtmäterikontor anvisa å extra stat för år 1913 ett anslag af

» 13,000: —

[76.] att till uppläggande af nytt registratur och arkivens ordnande vid landtmäterikontoren å extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af

» 24,000: —

med rätt för Kungl. Maj:t att däraf under år 1912 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna, hvad som må finnas erforderligt.

transport kronor 2,148,710: —

transport kronor 2,148,710: —

bidrag utan återbetalningsskyldighet af myrutdikningar och vattenaftappningar inom Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att å extra stat för år 1913 anvisa

[77.] för inköp af litteratur för rikets allmänna kartverks behof ett anslag af	»	4,500: —
---	---	----------

[78.] till bestridande af kostnader för namngranskning för rikets allmänna kartverks behof ett anslag af	»	3,000: —
--	---	----------

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[79.] att till bestridande af kostnaderna under år 1913 för Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten och för utgifvande af de på nämnda institutions undersökningar grundade kartor, afhandlingar och uppsatser på extra stat för samma år bevilja	»	36,000: —
---	---	-----------

[80.] att af det utaf 1908 års Riksdag beviljade anslaget å 580,610 kronor för verkställande af nybyggnad för Sveriges geologiska undersökning å extra stat för år 1913 anvisa	»	124,110: —
--	---	------------

Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att å extra stat för år 1913 anvisa

[81.] för bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar såsom förslagsanslag	»	35,000: —
---	---	-----------

[82.] till understöd åt synnerligen betungade väghållningsdistrikt	»	400,000: —
--	---	------------

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att

[83.] dels på extra stat för år 1913 till Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af	»	50,000: —
---	---	-----------

att användas till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen,

dels ock medgifva, att hvad vid utgången af år 1912 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag må under år 1913 användas för enahanda ändamål.

Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att

[84.] på extra stat för år 1913 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning norrländska afdikningsanslaget, till understödjande medelst stats-

transport kronor 2,801,320: —

transport kronor 2,801,320: —

af till åker eller äng lämplig jord eller minskning af frostländighet för närliggande bygd, ett belopp af..... »

1,100,000: —

med företrädesrätt för sökande från Gäfleborgs län och Dalarna att af detta belopp erhålla bidrag till högst 100,000 kronor.

[85.] *dels* på extra stat för år 1913 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning allmänna afdikningsanslaget, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af myrutdikningar och vattenaftappningar inom andra delar af riket än Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling af till åker eller äng lämplig jord eller minskning af frostländighet för närliggande bygd, ett belopp af..... »

350,000: —

däraf högst 50,000 kronor må utgå till afdikning af sådan mark, hvars torrläggning afser endast minskning af frostländighet för närliggande bygd;

dels ock besluta sådan ändring i villkoren för erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag från allmänna afdikningsanslaget, att bidraget för hvarje företag må bestämmas till högst en tredjedel af beräknade kostnaden för afdikning af till åker eller äng lämplig jord samt till högst hälften af samma kostnad för afdikning af sådan mark, hvars torrläggning afser endast minskning af frostländighet för närliggande bygd;

[86.] medgifva,

dels att under år 1913 inflytande flottningsafgifter må användas till bestridande af kostnader för reglering af flottleder inom riket;

dels ock att de medel, som af föregående års anslag till bestridande af kostnader för reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län vid 1912 års slut må finnas disponibla, må under år 1913 till enahanda ändamål användas utan begränsning till vissa län.

Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[87.] att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verk-

transport kronor 4,251,320: —

transport kronor 4,251,320: —

samhet på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af

» 67,500: —

Vidare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att å extra stat för år 1913 anvisa

[88.] för skogsodlingens befrämjande, att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas antingen skogsvårdsstyrelser, till hvilka landsting eller hushållningssällskap för ändamålet lämnat bidrag, eller i landstingsområde, där sådan styrelse icke finnes, landsting eller hushållningssällskap, under iakttagande att i intetdera fallet statsbidrag må till något landstingsområde utgå med högre belopp än det, hvarmed landsting och hushållningssällskap tillsammans eller ettdera af dem till ändamålet bidragit, samt att landsting eller hushållningssällskap, som undfått dylikt bidrag, skall vara skyldigt att efter årets utgång till Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshafvande afgifva redogörelse öfver användningen af de utaf staten samt af landsting eller hushållningssällskap lämnade bidrag

» 100,000: —

[89.] såsom bidrag till anordnande af jordförmedlingsbyråer för egnahemslånerörelsen ett anslag af

» 20,000: —

Ytterligare föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[90.] att för lindring af fraktkostnaderna vid transport å järnväg af kalk, kalkstensmjöl och mörgel för jordbrukets behof på extra stat för år 1913 anvisa, såsom förslagsanslag

» 380,000: —

[91.] att till befrämjande af afsättningen i främmande länder af alster af svenska landtbruket och dess binäringar samt fiskerinäringen på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af

» 24,000: —

[92.] att till bestridande af kostnaden för Sveriges deltagande uti internationella landtbruksinstitutet i Rom på extra stat för år 1913 anvisa

» 5,000: —

[93.] att, till understöd åt svenska fattigvårdsförbundet på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af

» 14,000: —

däraf såsom bidrag till ordnande af konsulentverksamhet för barnavård 3,000 kronor;

 transport kronor 4,861,820: —

transport kronor 4,861,820: —

[94.] att till betäckande af utaf statskontoret förskottsvis bestridda utgifter på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af » 162,934: —

Slutligen föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[95.] att, till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 januari 1912 angifna grunder, af extra lönetillägg för år 1912 åt en del tjänstemän och betjante vid under jordbruksdepartementet lydande verk och stater, å extra stat för år 1913 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af » 5,000: —

tillsammans kronor 5,029,754: —

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes upptagen i 1912 års riksstat och sådan den nu är föreslagen af Kungl. Maj:t, utfaller på följande sätt:

	1912.	1913.	
ordinarie anslag	4,581,011: —	5,213,046: —	således ökning kr. 632,035: —
extra anslag	3,951,889: —	5,029,754: —	» » » 1,077,865: —
summa kronor	8,532,900: —	10,242,800: —	således ökning kr. 1,709,900: —

Tionde hufvudtiteln,

innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Pensionsstaten:

I afseende å denna stat, för hvilken gällande riksstat upptager kontant 2,649,428 kronor, föreslår Kungl. Maj:t enligt bilagda statsrådsprotokoll*) Riksdagen

[1.] att höja det under riksstatens tionde hufvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén,

nu	kronor	119,812: —
med	»	917: —
till	kronor	120,729: —;

[2.] att höja det under riksstatens tionde hufvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond,

nu	kronor	25,000: —
med	»	1,000: —
till	kronor	26,000: —;

[3.] att förre båtsmännen vid Blekinge 1:a kompani nr 84 *Per Otto Svensson Art* och vid Norrlands 1:a kompani nr 75 *Olof Olsson Långbro* (Långbo) må tilldelas pension såsom hade de tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknadt;

[4.] att höja det på ordinarie stat under tionde hufvudtiteln under rubrik »Bidrag till döfstumläraernas pensionsanstalt» uppförda förslagsanslag från 30,000 kronor till 35,000 kronor eller med 5,000 kronor;

[5.] att de vid den allmänna folkundervisningen anställda lärare och lärarinnor i slöjd, hvilka erhålla minst samma aflöning som författningsenligt tillkommer småskollärarinnor, må, därest till deras aflönande erhålles statsbidrag och de meddela undervisning minst 20 timmar i veckan, under iakttagande i tillämpliga delar af föreskrifterna i reglementet för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt vinna delaktighet i nämnda anstalt;

*) Se bil. till statsverkspropositionen: »Tionde hufvudtiteln».

[6.] att beräkna förslagsanslaget till pensionering af civila tjänstinnehavare, nu 100,000 kronor, med ett till 600,000 kronor förhöjdt belopp.

Vid bifall till de, enligt hvad ofvan nämnts, framställda förslag komma således de ordinarie anslagen till pensionsstaten, i nu gällande riksstat upptagna till sammanlagdt.....

kronor 2,649,428: —

att sluta å ett belopp af.....

kronor 3,156,345: —

Allmänna indragningsstaten:

För allmänna indragningsstaten är i nu gällande riksstat anvisadt konstant 2,465,574 kronor.

Beträffande denna stat föreslår Kungl. Maj:t:

[7.] att föreståndaren vid kronohäktet i Lycksele *Lars Gustaf Larsson* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från sin befattning, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af niohundra kronor;

[8.] att kokerskan vid straffängelset i Växjö *Kajsa Svensdotter* må från och med månaden näst efter den, hvarunder hennes anställning upphör, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af 230 kronor;

[9.] att envoyéen *Johan Anton Wolff Grip* må från och med den 1 januari 1912 under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af 6,000 kronor;

[10.] att kontorsbiträdet vid svenska konsulatet i Köpenhamn *Andreas Christian Bang* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han entledigas från nämnda befattning, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 2,400 kronor;

[11.] att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Karl Gustaf Andersson* må erhålla en årlig pension af 300 kronor å allmänna indragningsstaten, att utgå från och med månaden näst efter den, då han erhåller afsked från sin anställning som renhållningskarl vid kommandantskapet å Karlsborg;

[12.] att vaktmästaren vid intendenturkåren, förrådsvaktmästaren vid Kalmar regemente *Samuel Johan Hultgren* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han, sedan han uppnått den för erhållande af gratial från Vadstena krigsmanshushus kassa stadgade ålder, entledigas från sin befattning, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att densamma jämte det honom tillkommande gratial från berörda kassa uppgår till 360 kronor årligen eller alltså 211 kronor;

[13.] att fortifikationsarbetaren *Nils Johansson* må från och med månaden näst efter den, då han entledigas från sin anställning vid fortifikationsarbetena i Karlskrona, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 300 kronor;

[14.] att förre båtsmannen *Per Otto Åkesson Byman* må från och med år 1912 å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig tilläggspension af 286 kronor;

[15.] att lektorn vid sjökrigsskolan, filosofie doktorn *Johan Adolf Bruun* skall den 1 juli 1913 uppföras å allmänna indragningsstaten med rätt till de aflöningsförmåner, af hvilka han vid öfverflyttningen är i åtnjutande, efter afdrag dock för hvad som motsvarar den pensionsavgift, han jämlikt bestämmelserna i lagen angående civila tjänstnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 eljest haft att erlägga, samt med skyldighet dels att, i händelse han efter förflyttningen till indragningsstaten erhåller annan ordinarie befattning å rikets, Riksdagens eller kommunens stat, i allo fråntråda aflöningsförmånerna å indragningsstaten, såvida de understiga eller äro lika med de nya aflöningsförmånerna samt, därest aflöningsförmånerna å indragningsstaten öfverstiga berörda nya aflöningsförmåner, vidkännas mot de senare svarande afdrag, dels ock att, när han, kvarstående å indragningsstaten, uppnått 65 lefnadsår, åtnöjas med pension å indragningsstat mot svarande den del af de till honom från och med år 1912 utgående aflöningsförmåner, som äro att hänföra till lön och ålderstillägg;

[16.] att civilingenjören *Carl Adolf Nordström* må under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 900 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder han varder entledigad från lärarbefattningen i kemi vid sjökrigsskolan;

[17.] att tjänstförrättande byråingenjören af första klass vid statens järnvägar *Anders Henrik Larson* må från och med månaden näst efter den, då hans anställning vid statens järnvägar upphör, under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp af 2,100 kronor;

[18.] att extra polismannen vid statens järnvägar *Johan Jansson* må från och med månaden näst efter den, då hans anställning vid statens järnvägar upphör, under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp af 500 kronor;

[19.] dels medgifva att för docenten i kemi filosofie doktorn *Theodor Svedberg* må vid universitetet i Uppsala inrättas en personlig professur i fysikalisk kemi, med skyldighet för Svedberg ej mindre att i tillämpliga delar vara underkastad de för universitetsprofessorer i allmänhet för åtnjutande af nu gällande aflöningsförmåner stadgade villkoren och bestämmelserna än äfven att vid den ålder, då annan universitetsprofessor är skyldig att afgå från tjänsten, mot åtnjutande af pension, beräknad efter samma grunder, som stadgats be-

träffande öfriga universitetsprofessorer, frånträda sin professur, dels ock för berörda ändamål på allmänna indragningsstaten till årlig aflöning åt Svedberg anvisa ett belopp af 3,700 kronor, däraf 1,200 kronor skola, tillika med de från C. F. Liljewalchs fond för personliga professurer vid Uppsala universitet till aflöning vid professuren utgående medel, utgöra lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar, jämte ett ålderstillägg å 600 kronor efter 5 års tjänstgöring;

[20.] att förre ritmästaren vid universitetet i Uppsala *Carl Gustaf Holmgren* må från och med den 1 oktober 1911 under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 500 kronor;

[21.] att preparatorn vid anatomisk-histologiska institutionen vid universitetet i Lund *Otto Mattson* må äga att från och med den 1 januari 1913, så länge han kvarstår i sin nuvarande befattning, å allmänna indragningsstaten uppbära ett personligt lönetillägg till belopp af 500 kronor;

[22.] att föreskrifva, att beloppet af den i staten för högre lärarinneseminarier nu uppförda aflöning till en adjunkt, 3,000 kronor, skall, under förutsättning att adjunktsbefattningen från och med år 1913 uteslutes ur nämnda stat samt att nuvarande innehafvaren af adjunktsbefattningen *Erik Gustaf Jonas Lilljebjörn* vid sagda års ingång kvarstår i densamma, från samma tid till Lilljebjörn utgå å allmänna indragningsstaten, med rätt för Lilljebjörn att på sätt hittills ägt rum uppbära honom tillkommande ålderstillägg och hyresbidrag samt att i öfrigt enligt fastställda föreskrifter åtnjuta sina aflöningsförmåner men utan ändring i gällande bestämmelser rörande Lilljebjörns pensionering;

[23.] att läraren i modellering vid Chalmers tekniska läroanstalt, bildhuggaren *Carl Gottlieb Junghänel* må från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från lärarbefattningen blifver honom beviljadt, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 450 kronor;

[24.] att vaktmästaren vid realskolan i Karlshamn *Carl Mattson* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han varder entledigad från sin vaktmästaresyssla, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 400 kronor årligen;

[25.] att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Halmstad C. E. Lindströms änka *Carolina Petronella Lindström*, född Kjellander, må under sin återstående lifstid, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd å 200 kronor, att utgå från början af år 1912;

[26.] att lektorn vid högre allmänna läroverket i Gäfle *Karl Oskar Fyhrvall* må, sedan han afgått från sin lektorsbefattning, å allmänna indragningsstaten åtnjuta sådan fyllnad i den honom enligt vederbörande pensionslag

tillkommande pension, att pensionen jämte fyllnadsbeloppet uppgår till 4,000 kronor;

[27.] att adjunkten vid högre realläroverket å Östermalm i Stockholm tillförordnade läroverksrådet *Nils Gerhard Vilhelm Lagerstedt* må, därest han fortfarande och intill tiden för sin afgång från sin innehafvande adjunktstjänst innehar förordnande som läroverksråd, från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked från adjunktstjänsten varder honom beviljad samt förordnandet som läroverksråd upphör, utom det pensionsbelopp, hvartill han i egenskap af adjunkt författingsenligt finnes berättigad, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära tilläggspension till belopp af 1,600 kronor årligen;

[28.] att eldaren och maskinisten vid naturhistoriska riksmuseet *Lars Larsson Bloms* änka *Anna Sofia Blom*, född Wårnholm, må under sin återstående lifstid från och med år 1912, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd af 150 kronor;

[29.] att för år 1913 å allmänna indragningsstaten anvisa ett anslag å 4,800 kronor att enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt meddela, användas till understöd af högst 600 kronor åt sådana äldre behöfvande folkskollärare, hvilka oförvitligt skött sin tjänst men därifrån erhållit afsked före år 1867;

[30.] att för år 1913 å allmänna indragningsstaten anvisa och till Kungl. Maj:ts disposition ställa ett anslag af 25,000 kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, afgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, samt under enahanda villkor och bestämmelser i öfrigt, som — med fränseende af understödsbeloppets storlek — gälla beträffande det för år 1912 uti förevarande afseende beviljade anslag, nämligen

att lärares och lärarinnas tjänstgöring afslutats så tidigt, att ålderdomsunderstöd enligt nyssnämnda nådiga reglemente icke kunnat honom eller henne beviljas, eller före utgången af år 1891;

att sådan från tjänsten afgången lärare eller lärarinna uppnått en lefnadsålder af minst femtiofem år;

att han eller hon styrkes befinna sig i behöfvande omständigheter;

att det belopp, hvartill understöd högst må meddelas, bestämmes till 200 kronor årligen; samt

att Kungl. Maj:t må åga att meddela de närmare föreskrifter i ämnet, hvilka befinnas erforderliga;

[31.] att för år 1913 å allmänna indragningsstaten anvisa ett anslag å 25,000 kronor att enligt de grunder, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela,

användas till understöd till sådan äldre behöfvande lärare och lärarinna vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extraordinarie lärare och lärarinna vid folkskola, som efter oförvitlig tjänstgöring erhållit understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, men erhållit afsked före utgången af år 1909, dock att understödet tillsammans med det från nämnda ålderdomsunderstödsanstalt utgående må komma att utgöra högst 200 kronor;

[32.] att rektorn vid förskolan för blinda i Växjö Gustaf Albert Lybergs änka *Agnes Maria Lyberg*, född Lagerstam, må under sin återstående lifstid, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension å 300 kronor, att utgå från början af år 1912;

[33.] att biträdande läraren i violinspelning vid musikkonservatoriet, professorn *Johan Fridolf Book* må från och med månaden näst efter den, under hvilken han frånträdtt eller frånträder sin ifrågavarande befattning vid musikkonservatoriet, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 230 kronor;

[34.] att vaktmästaren *Lars Henrik Klang* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han efter uppnådd ålder af 67 år erhåller entledigande från sin nu innehafvande vaktmästarsyssla, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 620 kronor;

[35.] att vaktmästaren *Nils Vilhelm Thulin* må från månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från sin anställning vid landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 800 kronor;

[36.] att förra portvakten hos landtmästeristyrelsen och ekonomiska kartverket änkan *Johanna Karolina Jonsson*, född Bergstedt, må från och med april månad 1912 under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af 200 kronor att utgå från allmänna indragningsstaten;

[37.] att förre domänintendenten Henrik Jakob Ljungbecks änka *Eva Ljungbeck*, född Karlsson, må å allmänna indragningsstaten, från och med maj månad 1911 räknadt, under sin återstående lifstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, åtnjuta en årlig pension af 500 kronor;

[38.] att förre yrkesinspektören *Herman August Nylén* må från och med den 1 oktober 1911 under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 1,340 kronor;

[39.] att biträdet hos statistiska centralbyrån *Anna Maria Idström* må från och med den 1 januari 1913 under sin återstående lifstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till belopp af 550 kronor;

[40.] att anslaget till allmänna indragningsstaten måtte minskas med 46,104 kronor eller från 2,465,574 kronor till kronor 2,419,470: —

Lägges härtill anslaget till pensionsstaten » 3,156,345: —

skulle slutsumman af tionde hufvudtitelns ordinarie anslag blifva..... » 5,575,815: —

Extra anslag.

Beträffande extra anslag under denna hufvudtitel föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen

[41.] att å extra stat för år 1913 anvisa ett förslagsanslag af 2,900,000 kronor, att användas såväl till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att afstå de för året densamma tillkommande vederlag för de till statsverket indragna rusthållsavgifterna, som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående;

[42.] att till förstärkande af det i 1912 års riksstat uppförda anslaget för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén å extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af 917 kronor;

[43.] att för utdelande af tillfälliga understöd åt afskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de af Kungl. Maj:t med 1907 års Riksdag bestämda grunder å extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1913 uppföra ett förslagsanslag af 24,131 kronor;

[44.] att till förstärkande af det i 1912 års riksstat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond å extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af 1,000 kronor;

[45.] att dels medgifva att, enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, äldre behöfvande folkskollärer och folkskollärarinnor, hvilka före år 1907 erhållit afsked med pension från folkskollärarnas pensionsinrättning, må för år 1913 tillerkännas understöd till så stort belopp, att detsamma tillsammans med pensionsbeloppet uppgår till 600 kronor;

dels ock för ändamålet på extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1913 anvisa ett belopp af 36,637 kronor;

[46.] att för bestridande af de extra pensionsavgifter, hvilka på grund af § 8 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning nu utgå eller till följd af de af 1906 och 1907 års Riksdagar beslutade ändrade bestämmelser om delaktighetsbeloppen i nämnda inrättning komma att utgå, på extra stat för år 1913 under riksstatens tionde hufvudtitel bevilja ett förslagsanslag å 20,000 kronor;

[47.] att å extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1913 uppföra ett förslagsanslag af 4,000 kronor för utdelande af tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, under villkor att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behöfvande omständigheter och antingen erhållit afsked med pension från allmänna indragningsstaten till belopp, understigande 500 kronor, eller ock under år 1908 erhållit afsked med afkortad pension från anslaget till pensionering af civila tjänstinnehafvare, samt att i afseende å understödets storlek iakttages, att detsamma jämte den utgående pensionen icke må tillsammans öfverstiga 500 kronor;

[48.] att till förbättring af pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt å extra stat för år 1913 under riksstatens tionde hufvudtitel bevilja ett förslagsanslag å 31,000 kronor;

hvarigenom summan af tionde hufvudtitelns extra anslag för år 1913 komme att utgöra 3,017,685 kronor.

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i riksstaten för år 1912 upptagen och sådan den af Kungl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1912.	1913.	
ordinarie anslag	5,115,002:—	5,575,815:—	således ökning kronor 460,813:—
extra »	2,968,798:—	3,017,685:—	» ökning » 48,887:—
summa kronor	8,083,800:—	8,593,500:—	således ökning kronor 509,700:—

Riksdags- och revisionskostnader.

Räntor å statsskulden.

I enlighet med de beslut, som innefattas i bilagda statsrådsprotokoll öfver finansärenden för den 13 innevarande januari *), vill Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen att

dels för bestridande af riksdags- och revisionskostnader m. m. för år 1913 anvisa ett förslagsanslag å..... kronor 1,418,000: —

dels och för betalning af räntor å statsskulden m. m. för samma år anvisa likaledes ett förslagsanslag å..... » 23,694,000: —

tillsammans kronor 25,112,000: —

*) Se bil. till stataverkspropositionen: "Riksdags- och revisionskostnader. Räntor å statsskulden".

Utgifter för kapitalökning.

I afseende å utgifterna för kapitalökning föreslår Kungl. Maj:t enligt bilagda statsrådsprotokoll* Riksdagen:

Statens affärsverksamhet:

Postverket.

[1.] att för inköp af inventarier för postverkets behof för år 1913 anvisa ett anslag af kronor 266,000: — med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna 125,000 kronor;

Telegrafverket.

[2.] dels att medgifva, att för telegrafverkets räkning må inköpas lägenheten Åkestorp n:o 1 i Boden för en köpeskillning af 3,700 kronor samt lägenheterna Fredriksro nr 2 och Västervik nr 1 därstädes för en köpeskillning af tillhopa 1,000 kronor, och att å den tomt, som skulle bildas af nämnda lägenheter, må uppföras en förrådsbyggnad för en kostnad, ej öfverstigande 11,300 kronor; samt

att å telegrafverket tillhörig tomt i Karlshamn må uppföras en telegrafstationsbyggnad, inrymmande jämväl lokaler för postkontoret i staden, för en kostnad, ej öfverstigande 325,000 kronor;

dels ock att för år 1913 anvisa till inköp och bebyggande af fastigheter för telegrafverkets räkning ett anslag af

500,000: —

transport kronor 766,000: —

* Se bil. till statsverkspropositionen: "Utgifter för kapitalökning".

transport kronor	766,000: —
[3.] att för inköp af stationsinventarier för telegrafverkets behof för år 1913 anvisa ett anslag af....	100,000: —
[4.] att för fortsatt utveckling af statens telegraf- och telefonväsende för år 1913 anvisa ett anslag, att utgå af lånemedel, af	» 4,000,000: —
med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna beloppet;	
[5.] dels att för anordnande af telefonförbindelse med Gottland beräkna ett anslag för år 1913, att utgå af lånemedel, af	» 900,000: —
dels ock att för anordnande af telefonförbindelse med Holmön beräkna ett anslag för år 1913 af	» 14,000: —
med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna sistnämnda belopp;	

Statens järnvägar.

[6.] att till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens redan trafikerade järnvägar för år 1913 anvisa ett belopp af	» 2,447,600: —
med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna 600,000 kronor;	
[7.] att, i afvaktan på den proposition, som kan komma att aflåtas angående anslag till vissa byggnader vid Järfva, Mjölby och Uppåkra stationer, för ändamålet beräkna ett anslag för år 1913 af	» 442,000: —
[8.] att för inköp af mark, som erfordras för utvidgning af vissa järnvägsstationer, för år 1913 anvisa ett anslag, att utgå af lånemedel, af	» 300,000: —
[9.] att för nya inventarier och ökad förlag vid statens järnvägar anvisa ett anslag för år 1913 af	» 2,000,000: —
[10.] att för år 1913 till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade järnvägar bevilja ett anslag, att utgå af lånemedel, af	» 3,000,000: —
[11.] att för fullföljande af vissa åtgärder för underlättande af arméns strategiska uppmarsch för år 1913 bevilja ett anslag af	» 100,000: —
[12.] att, i afvaktan på den proposition, som kan komma att aflåtas angående fortsättande af arbetet	

 transport kronor 14,069,600: —

transport kronor 14,069,600: —

med utläggande af ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna stationer m. m., för ändamålet beräkna ett anslag för år 1913, att utgå af lånemedel, af med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna 1,250,000 kronor;

» 2,900,000: —

[13.] att för fortsättande af arbetet med utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Göteborg och Alingsås och därmed sammanhängande arbeten för år 1913 anvisa ett belopp, att utgå af lånemedel, af

» 1,100,000: —

[14.] att för år 1913 anvisa, att utgå af lånemedel, dels till fortsättande af statsbanan Järna—Norrköping ett anslag af med rätt för Kungl. Maj:t att däraf förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna 500,000 kronor;

» 3,200,000: —

dels till fortsättning af statsbanan Ulriksfors—Volgsjön ett anslag af

» 2,000,000: —

dels ock för fortsättande af statsbanan Älfsby—Piteå ett anslag af

» 1,200,000: —

[15.] att till fortsättning af statsbanan Veittijärvi—Karungi—Matarengi för år 1913 anvisa ett anslag, att utgå af lånemedel, af

» 900,000: —

[16.] att, i afvaktan på den proposition, som kan komma att aflåtas rörande anläggande af en statsbana från Sveg till Brunflo, för ändamålet beräkna ett anslag för år 1913, att utgå af lånemedel, af

» 500,000: —

[17.] att såsom tilläggsanslag för redan utförda anläggningar vid Trälleborgs ångfärjestation för år 1913 anvisa ett belopp, att utgå af lånemedel, af

» 37,300: —

[18.] att utaf det af Riksdagen för uppförande af en elektrisk kraftstation vid Porjusfallen i Stora Lule älf och i sammanhang därmed anläggning af järnväg mellan Gällivare och Porjus samt för öfriga erforderliga åtgärder i och för införande af elektrisk drift å bandelen Kiruna—Riksgränsen beviljade anslaget å 21,500,000 kronor för år 1913 anvisa ett belopp, att utgå af lånemedel, af

» 800,000: —

transport kronor 26,706,900: —

transport kronor 26,706,900: —

Statens vattenfallsverk.

[19.] att af det utaf Riksdagen för anläggning af en ny farled mellan Vänersborg och Göteborg beviljade anslaget å 22,800,000 kronor för år 1913 anvisa ett belopp, att utgå af lånemedel, af

4,500,000: —

[20.] att för år 1913 anvisa ett belopp, att utgå af lånemedel, af

1,500,000: —

att enligt de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t meddelar, användas för anläggning af ledningar, afsedda att distribuera elektrisk energi från statens kraftverk vid Trollhättan, samt för därmed sammanhängande arbeten, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna 500,000 kronor;

[21.] att för inköp af inventarier för Trollhätte kraftverk för år 1913 anvisa ett anslag, att utgå af lånemedel, af

125,000: —

med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna 75,000 kronor;

[22.] att utaf det af Riksdagen för uppförande af en elektrisk kraftstation vid Porjusfallen i Stora Luleå och i sammanhang därmed anläggning af järnväg mellan Gällivare och Porjus samt för öfriga erforderliga åtgärder i och för införande af elektrisk drift å bandelen Kiruna—Riksgränsen beviljade anslaget å 21,500,000 kronor för år 1913 anvisa ett belopp, att utgå af lånemedel, af

3,040,000: —

[23.] att af det af Riksdagen för anläggande af ett statens kraftverk vid Älfkarleby beviljade anslaget å 9,210,000 kronor för år 1913 anvisa ett belopp, att utgå af lånemedel, af

2,150,000: —

[24.] att för år 1913 anvisa ett belopp, att utgå af lånemedel, af

1,500,000: —

att enligt de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t meddelar, användas för anläggning af ledningar, afsedda att distribuera elektrisk energi från statens kraftverk

transport kronor 39,521,900: —

transport kronor 39,521,900: —

vid Älfkarleby, samt för därmed sammanhängande arbeten, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1912 af tillgängliga medel utanordna 500,000 kronor;

Statens domäners fond.

[25.] att för inköp af skogbärande eller till skogs- börd tjänlig mark för år 1913 anvisa ett anslag af	»	800,000: —
[26.] att, i afbidan på den nådiga proposition i ämnet, Kungl. Maj:t kan komma att förelägga Riks- dagen, för påbörjande och fortsättande af byggnads- företag afseende bostäder åt jägmästarna i vissa revir, tills vidare för år 1913 beräkna ett anslag af	»	49,000: —

Statens utlåningsfonder:

**Odlingslåne-, egnahemslåne-, fiskerilåne-, norrländska ny-
odlings- och jordförmedlingsfonderna.**

[27—31.] att, i afbidan på de nådiga propositioner
angående den för en hvar af nedannämnda fonder un-
der år 1913 erforderliga kapitalökning, Kungl. Maj:t
kan komma att förelägga Riksdagen, såsom kapitalök-
ning under år 1913 tillsvidare beräkna, att utgå af
lånemedel,

för odlingslånefonden	»	485,000: —
» egnahemslånefonden	»	7,500,000: —
» fiskerilånefonden	»	116,000: —
» norrländska nyodlingsfonden	»	170,000: —
» jordförmedlingsfonden	»	800,000: —

Handtverkslånefonden.

[32.] att till ökning af fondens för befrämjande af handverk och därmed jämförlig mindre industri kapital för år 1913 anvisa ett anslag, att utgå af låne- medel, af	»	25,000: —
---	---	-----------

transport kronor 49,466,900: —

transport kronor 49,466,900: —

Fond för bibanor i vissa delar af riket.

[33.] att för afsättning till fonden för att underlätta åstadkommande af bibanor inom vissa delar af riket i riksstaten för år 1913 upptaga ett belopp, att utgå af lånemedel, af » 1,000,000: —

Järnvägslånefonden.

[34.] att för afsättning till järnvägslånefonden i riksstaten för år 1913 upptaga ett belopp, att utgå af lånemedel, af » 1,500,000: —

Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby.

[35.] att för afsättning till lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby för år 1913 anvisa ett anslag, att utgå af lånemedel, af » 200,000: —

Arbetsförsäkringsfonden:

[36.] att till ökning af arbetsförsäkringsfondens kapital för år 1913 anvisa ett anslag af » 2,600,000: —

Afbetalning å statsskulden:

[37.] att för år 1913 anvisa ett anslag å » 6,349,000: —
att tillhandahållas riksgäldskontoret för afbetalning å statsskulden.

Slutsumman af utgifterna för kapitalökning vid ifrågavarande statsreglering skulle således uppgå till... kronor 61,115,900: —
däraf 40,370,900 kronor belöpa sig på statens affärsverksamhet, 11,796,000 kronor på statens utlåningsfonder, 2,600,000 kronor på arbetsförsäkringsfonden och 6,349,000 kronor äro afsedda för afbetalning å statsskulden.

De för år 1913 åskade anslag utgöra, sammanförda i grupper, sålunda:

Verkliga utgifter

	Ordinarie.		Extra.		Summa.	Kronor.
1 Hufvudtiteln	1,493,000	—	124,000	—	1,617,000	—
2 »	5,205,959	—	792,441	—	5,998,400	—
3 »	1,550,080	—	251,020	—	1,801,100	—
4 »	49,482,372	—	6,155,628	—	55,638,000	—
5 »	20,345,035	—	5,762,765	—	26,107,800	—
6 »	12,229,920	—	6,707,080	—	18,937,000	—
7 »	14,693,260	—	3,457,840	—	18,151,100	—
8 »	26,410,110	—	4,384,490	—	30,794,600	—
9 »	5,213,046	—	5,029,754	—	10,242,800	—
10 »	5,575,815	—	3,017,685	—	8,593,500	—
Säger	142,198,597	—	35,682,703	—	177,881,300	—
Riksdags- och revisionskostnader m. m.	—	—	—	—	1,418,000	—
Räntor å statsskulden m. m.	—	—	—	—	23,694,000	—
						202,993,300

Utgifter för kapitalökning

	att täckas af		Summa.
	lånemedel.	andra stats- inkomster.	
<i>Statens affärsverksamhet:</i>			
Statens järnvägar	15,937,300 —	4,989,600 —	20,926,900 —
Postverket	— —	266,000 —	266,000 —
Telegrafverket	4,900,000 —	614,000 —	5,514,000 —
Transport	20,837,300 —	5,869,600 —	26,706,900 —
Transport	— —	— —	— 202,993,300

	att täckas af		Summa.	Kronor.
	lånemedel.	andra stats- inkomster.		
Transport	—	—	—	202,993,300
Transport	20,837,300	5,869,600	26,706,900	
Statens vattenfallsverk:				
Trollhätte kanals ombyggnad .	4,500,000	—	4,500,000	
Trollhätte kraftverk	1,625,000	—	1,625,000	
Porjus kraftverk	3,040,000	—	3,040,000	
Älfkarleby kraftverk	3,650,000	—	3,650,000	
Säger vattenfallsverket:				
af lånemedel . . 12,815,000:—				
Statens domäner	—	849,000	849,000	40,370,900
Statens utlåningsfonder:				
Odlingsslånefonden	485,000	—	485,000	
Egnahemsslånefonden	7,500,000	—	7,500,000	
Fiskerislånefonden	116,000	—	116,000	
Norrländska nyodlingsfonden . .	170,000	—	170,000	
Jordförmedlingsfonden	800,000	—	800,000	
Handtverkslånefonden	25,000	—	25,000	
Fonden för bibanor i vissa delar af riket	1,000,000	—	1,000,000	
Järnvägsslånefonden	1,500,000	—	1,500,000	
Lånefonden för tjänstemannasam- hället vid Mörby	200,000	—	200,000	11,796,000
Arbetsförsäkringsfonden	—	2,600,000	—	2,600,000
För afbetalning å statsskulden . .	—	6,349,000	—	6,349,000
Säger utgifter för kapitalökning . . 61,115,900:—	45,448,300	15,667,600	—	
Summa	—	—	—	264,109,200

som utgör totalsiffran af de i riksstaten förekommande utgifter, hvilka sålunda uppgå till enahanda belopp, hvartill statsverkets tillgångar för år 1913 här ofvan beräknats; och erhåller riksstaten följande utseende:

		Kronor.
Inkomster.		
A. Egentliga statsinkomster:		
Skatter:		
Mantalspenningar	825,000: —	
Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse	51,700,000: —	
Tullar och acciser	110,200,000: —	162,725,000: —
Uppbörd i statens verksamhet	5,372,700: —	168,097,700 —
B. Inkomster af statens produktiva fonder:		
Statens affärsverksamhet	36,262,700: —	
Statens aktier	1,600,000: —	
Statens utlåningsfonder	3,791,500: —	
Arbetsförsäkringsfonden	1,380,000: —	43,034,200 —
C. Andel i riksbankens vinst för år 1911		6,311,000 —
D. I anspråk tagna kapitaltillgångar		1,218,000 —
E. Lånemedel		45,448,300 —
Sammanlagt		264,109,200 —

för år 1913.

				K r o n o r.	
Utgifter.					
<i>Verkliga utgifter.</i>					
	Ordinarie anslag.	Extra anslag.	Summa.		
Till 1 hufvudtiteln	1,493,000	124,000	1,617,000		
» 2 »	5,205,959	792,441	5,998,400		
» 3 »	1,550,080	251,020	1,801,100		
» 4 »	49,482,372	6,155,628	55,638,000		
» 5 »	20,345,035	5,762,765	26,107,800		
» 6 »	12,229,920	6,707,080	18,937,000		
» 7 »	14,693,260	3,457,840	18,151,100		
» 8 »	26,410,110	4,384,490	30,794,600		
» 9 »	5,213,046	5,029,754	10,242,800		
» 10 »	5,575,815	3,017,685	8,593,500		
Säger	142,198,597	35,682,703	177,881,300		
Riksdags- och revisionskostnader m. m.			1,418,000		
Räntor å statsskulden m. m.			23,694,000	202,993,300	—
<i>Utgifter för kapitalökning:</i>					
	Att täckas af				
	lånemedel.	andra statsin- komster.	Summa.		
Statens affärsverksamhet	33,652,300	6,718,600	40,370,900		
Statens utlåningsfonder	11,796,000	—	11,796,000		
Arbetsförsäkringsfonden	—	2,600,000	2,600,000		
För afbetalning af statsskul- den	—	6,349,000	6,349,000		
Säger	45,448,300	15,667,600	61,115,900	61,115,900	—
Summa kronor	—	—	—	264,109,200	—

Kungl. Maj:t föreslår i sammanhang härmed enligt beslut, som innefattas i bilagda statsrådsprotokoll öfver finansärenden för denna dag angående utgifterna, att Riksdagen må medgifva, att vid statsregleringen för år 1913 de i Rikets Ständers skrifvelse den 12 maj 1841 angifna grunder i afseende å dispositionen af besparingarna å hufvudtitlarna fortfarande må blifva gällande, dock att behållningar, som å anslag till nyinrättade tjänstebefattningar uppstå, innan dessa första gången tillsättas, skola till ett följande års statsreglering reserveras.

Samtliga de i denna proposition åberopade eller för öfrigt med statsregleringen sammanhang ägande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

THEODOR ADELSWÄRD.

Bilagor

till

Kungl. Maj:ts

nådiga proposition

om statsverket år 1912.

Inkomsterna.

Utgifterna.

Propositionens justering.

Inkomsterna.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 januari
1912.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
 SCHOTTE,
 BERG,
 BERGSTRÖM,
 friherre ADELSWÄRD,
 PETRÉN,
 STENSTRÖM,
 LARSSON,
 SANDSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet friherre Adelswärd, anhöll att få underställa Kungl. Maj:ts pröfning de delar af statsregleringen vid nu instundande Riksdag, som rörde beräkningen af statsverkets tillgångar för de behof, hvilka vid ifrågavarande statsreglering borde fyllas, därvid departementschefen till en början föredrog dels en af statskontoret den 13 december nästlidet år aflåten skrifvelse med inkomstberäkning för år 1913 m. m., dels ock en af fullmäktige i riksgäldskontoret till chefen för finansdepartementet aflåten skrifvelse den 7 december 1911 med förslagsberäkningar öfver riksgäldskontorets inkomster och utgifter år 1913 m. m.

Bihang till Riksd. prot. 1912. 1 Saml. 1 Afd.

Härefter anförde föredragande departementschefen:

A. Egentliga statsinkomsterna.

Skatter. Bland de inkomsttitlar, som uppföras under rubriken skatter i riksstaten, torde följande böra för år 1913 upptagas till samma belopp som för år 1912 nämligen mantalspenningar, bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter, arfsskatt, öfriga stämpelmedel, tullmedel, brännvinstillverkningsskatt och maltskatt.

I samtliga dessa fall har jag följt statskontorets i dess i berörda skrifvelse framställda förslag, och jag har i afseende å inkomsttitlarna mantalspenningar, bevillning för särskilda förmåner och rättigheter, arfsskatt, öfriga stämpelmedel, brännvinstillverkningsskatt och maltskatt icke något att tillägga till hvad statskontoret till stöd för sina beräkningar med afseende å dessa anført.

Statskontoret har beräknat tullmedlen för år 1913 till 62,000,000 kronor eller samma belopp, med hvilket denna inkomsttitel är uppförd i riksstaten för år 1912. Härvid har ämbetsverket räknat med den om ock obetydliga stegring, som tulluppbörden företett under de 11 första månaderna år 1911 i jämförelse med samma månader 1910.

Uppgifter om de debiterade tullmedlen föreligga nu jämväl för december månad 1911. De utgöra för nämnda månad 4,785,622 kronor 81 öre och för hela året 1911 61,778,285 kronor 41 öre eller 118,629 kronor 80 öre mera än år 1910, då de debiterade tullmedlen utgjorde 61,659,655 kronor 61 öre. Då tullmedlen i 1911 års riksstat beräknats till 60,000,000 kronor, utvisar denna inkomsttitel ett öfverskott af 1,778,285 kronor 41 öre.

Med hänsyn därtill att tullinkomsterna år 1911 faktiskt öfverstigit motsvarande inkomster under år 1910, lära under eljest enahanda förhållanden lika starka skäl för deras uppförande med 62,000,000 kronor få anses förefinnas nu som för ett år sedan, och då några nya faktorer, som kunna förväntas inverka på frågan, efter det att sistlidna års Riksdag beräknade berörda inkomstbelopp, icke lära hafva tillkommit, har jag i likhet med statskontoret ansett mig kunna upptaga förevarande inkomsttiteln med oförändradt belopp, 62,000,000 kronor.

Af de under rubriken skatter upptagna inkomsttitlarna har jag beräknat förhöjda belopp i förhållande till vederbörande slutsummor i 1912 års riksstat beträffande inkomst- och förmögenhetsskatt, bevillning af fast egendom samt af inkomst, sockerskatt och punschskatt. I fråga

om samtliga dessa inkomsttitlar har äfven statskontoret kalkylerat med högre belopp än 1912 års riksstat har att uppvisa.

Statskontorets beräkningar beträffande bevillning af fast egendom samt af inkomst, sockerskatt och punschskatt hafva icke gifvit mig anledning till någon erinran, i följd hvaraf jag upptagit ifrågavarande inkomsttitlar till respektive 1,400,000, 20,000,000 och 1,700,000 kronor. Inkomst- och förmögenhetsskatten, för år 1912 upptagen till 31,000,000 kronor, har af statskontoret för år 1913 beräknats till 33,000,000 kronor. Statskontoret har härvid framhållit, att, enligt från Kungl. Maj:ts befallningshafvande inkomna uppgifter, skatten för år 1911 uttaxerats med 33,893,136 kronor 17 öre och att afkortningarna att döma af erfarenheten från år 1910 kunde beräknas uppgå till ungefär 540,000 kronor. Med afseende härå och då denna inkomsttitel mera än andra vore af natur att påverkas af de uppåtgående konjunkturerna, ansåge statskontoret, att, äfven om man toge hänsyn till den omständigheten, att år 1913 större afdrag vore medgifvet än år 1911, man utan åsidosättande af nödig försiktighet kunde i riksstaten för år 1913 upptaga inkomst- och förmögenhetsskatten med ett till 33,000,000 kronor förhöjdt belopp.

Det lär icke behöfva betvivlas, att åtminstone detta belopp skall inflyta å ifrågavarande inkomsttitel under år 1913, i följd hvaraf jag utgått från detsamma i mina beräkningar.

Beträffande de under rubriken uppbörd i statens verksamhet upptagna inkomsttitlar ifrågasätter jag ändring i de i 1912 års riksstat beräknade belopp beträffande fyr- och båkmedel, bidrag till försäkringsinspektionen, patent- och varumärkes- samt registreringsafgifter äfvensom terminsafgifter från läroverken.

*Uppbörd i
statens verk-
samhet.*

Hvad fyr- och båkmedel beträffar synes mig den af statskontoret föreslagna förhöjningen från 1,700,000 kronor till 1,800,000 kronor vara väl motiverad såväl af påvista förhållanden rörande de faktiska inkomsterna i förevarande afseende som ock beträffande de utgifter, som i verkligheten svara emot dessa inkomster.

Å inkomsttiteln »bidrag till försäkringsinspektionen» föreslår jag en förhöjning från 53,000 till 59,000 kronor. Härtill föranledes jag däraf, att, enligt hvad chefen för civildepartementet meddelat mig, han har för afsikt att under sjätte hufvudtiteln göra framställning om en förhöjning till sistnämnda belopp af det mot berörda inkomsttitel svarande utgiftsanslaget till uppehållande af försäkringsinspektionens verksamhet.

Den ökning af inkomstiteln »patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter», som jag beräknar, får jag tillfälle att motivera i samband med det förslag till ökad anslag till patent- och registreringsverkets verksamhet, som jag framdeles denna dag torde få framlägga för Eders Kungl. Maj:t. Denna motivering lär också förklara skillnaden mellan mitt och statskontorets förslag i ämnet. Jag tillåter mig erinra därom, att inkomstiteln i fråga samt vederbörande utgiftsanslag, båda af mig föreslagna till 435,700 kronor, skola täcka hvarandra.

Den af statskontoret beräknade sänkningen af inkomstiteln »terminsavgifter från läroverken» synes mig väl motiverad, i följd hvaraf jag lika med statskontoret upptager densamma till 500,000 kronor.

I fråga om öfriga inkomstitlar, som under rubrik »uppbörd i statens verksamhet» finnas upptagna i 1912 års riksstat, beräknar jag i likhet med statskontoret desamma till enahanda belopp, med hvilka de äro uppförda i sistnämnda års riksstat. Hvad statskontoret till stöd för sina kalkyler rörande sagda inkomstitlar andragit kan jag i allt åberopa.

Under rubriken »uppbörd i statens verksamhet» bör slutligen för år 1913 beräknas en helt ny inkomstitel, som lämpligen bör betecknas »avgifter för granskning af biografbilder».

I § 5 i förordningen angående biografföreställningar den 22 juni 1911 finnes stadgadt, att granskning af biografbilder skall verkställas af en eller flera utaf Konungen därtill förordnade granskningsmän samt att den, som påkallat granskningen, skall därför erlägga afgift enligt särskild, af Kungl. Maj:t fastställd taxa. Enligt hvad chefen för civildepartementet meddelat mig, har han beräknat dessa avgifter för år 1913 till 21,000 kronor, med hvilket belopp jag jämväl upptagit ifrågavarande nya inkomstitel.

Enligt de af mig sålunda gjorda beräkningarne skulle summan af de egentliga statsinkomsterna för år 1913 belöpa sig till 168,097,700 kronor.

B. *Inkomster af statens produktiva fonder.*

Under denna rubrik äro i 1912 års riksstat uppförda, förutom »statens aktier» och »arbetarförsäkringsfonden», nettoinkomsterna dels af statens affärsdrifvande verk och dels af statens utlåningsfonder.

Hvad först affärsverken beträffar, har statskontoret med ledning af uppgifter, som lämnats af desamma, beräknat bruttoinkomsterna för hvar och ett af verken väsentligt högre än hvad som skett såsom förutsättning för beräkningen af nettoinkomsterna af verken i 1912 års riksstat.

I sistnämnda beräkningar ingå bruttoinkomsterna med följande belopp, nämligen: statens järnvägar 80,000,000 kronor, postverket 24,000,000 kronor, telegrafverket 15,220,000 kronor, statens vattenfallsverk (samtliga tillhoppa) 1,986,000 kronor och statens domäner 14,700,000 kronor, under det att statskontoret för år 1913 beräknat dessa inkomster till, för statens järnvägar 84,200,000, postverket 25,610,000, telegrafverket 16,250,000, statens vattenfallsverk (samtliga tillhoppa) 2,006,000 samt statens domäner 15,300,000 kronor.

För de fyra första verkens vidkommande kan utan tvifvel den, såsom det vill synas, fortfarande uppåtgående och i hvarje fall fasta ekonomiska konjunkturen fullt motivera en gynnsammare beräkning af dessa verks bruttoinkomster. Jag har ej heller beträffande de af statskontoret i sådant hänseende ifrågasatta beloppen någon anledning till erinran.

Enligt statskontorets berörda skrifvelse har järnvägsstyrelsen beräknat statens järnvägars driftkostnader för år 1913 till 65,200,000. Styrelsen har härvid förutsatt, att i driftkostnaderna icke skulle upptagas något belopp för afsättning till den i 19 § i lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond, utan att för ändamålet erforderliga medel, 500,000 kronor, borde anvisas såsom anslag på riksstaten. Under den 30 december 1911 har emellertid Kungl. Maj:t i öfverensstämmelse med 1911 års Riksdags beslut i förevarande ämne beslutat föreslå Riksdagen att för ifrågavarande ändamål af trafikmedel öfverföra till berörda fond ett belopp af 500,000 kronor, med hvilken summa följaktligen de beräknade driftkostnaderna, på sätt också af statskontoret blifvit ifrågasatt, skulle ökas.

Den för statsregleringen beräkneliga nettoinkomsten af statens järnvägar skulle under anförda förhållanden utgöra 18,500,000 kronor, till hvilket belopp jämväl statskontoret upptagit berörda inkomster i sina beräkningar.

Postverkets driftkostnader för år 1913 hafva af statskontoret efter inhämtade upplysningar beräknats till 23,100,000, i följd hvaraf statskontoret upptagit det för statsregleringen beräkneliga öfverskottet till 2,510,000 kronor.

Chefen för civildepartementet har emellertid meddelat mig, att det är hans afsikt att framdeles denna dag göra underdånig hemställan därom, att Eders Kungl. Maj:t måtte i särskild proposition föreslå Riksdagen att till driftkostnad för postverket under år 1913 anvisa 23,217,300 kronor. Då jag beräknat bruttoinkomsterna af verket för samma år till 25,610,000 kronor, skulle i riksstaten såsom inkomst från postverket upptagas 2,392,700 kronor.

Äfven vid bedömandet af storleken af det öfverskott, som för år 1913 kan beräknas på telegrafverkets inkomster, har man att utgå från i viss mån andra faktorer än dem, som förelågo vid den tidpunkten, då statskontoret framlade sina inkomstberäkningar. Statskontoret har i öfverensstämmelse med ett af telegrafstyrelsen i skrifvelse till Kungl. Maj:t den 24 november 1911 afgifvet förslag rörande telegrafverkets driftkostnader för år 1913 beräknat dessa till 11,650,000 kronor, i följd hvaraf och då bruttoinkomsterna upptagits till 16,250,000 kronor öfverskottet beräknats till 4,600,000 kronor.

Enligt hvad chefen för civildepartementet meddelat, är det hans afsikt att senare i dag göra underdånig framställning därom, att ifrågasvarande verks driftkostnader i afbidan på den proposition i ämnet, som framdeles kan varda framlagd för Riksdagen, beräknas till 11,300,000 kronor. Med driftkostnaderna upptagna till detta belopp skulle från telegrafverket kunna påräknas ett öfverskott å 4,950,000 kronor, till hvilket belopp jag alltså upptagit verkets nettoinkomster i mina beräkningar.

De af statskontoret med stöd af uppgifter från vattenfallsstyrelsen gjorda beräkningarna af de särskilda vattenfallsverkens bruttoinkomster, driftkostnader och öfverskott för år 1913 framgå af följande sammanställning:

Trollhätte kanalverk:

inkomster	473,000: —
egentliga driftkostnader	264,000: —
afsättning till förnyelsefond	30,000: —
bidrag till vattenfallsstyrelsens ut- giftsstat	18,000: —
summa driftkostnader	312,000: —
öfverskott	161,000: —

Trollhätte kraftverk:

inkomster	1,360,000: —	
egentliga driftkostnader	440,000: —	
afsättning till förnyelsefond	102,000: —	
bidrag till vattenfallsstyrelsens ut- giftsstat	45,000: —	
summa driftkostnader	587,000: —	
öfverskott		773,000: —

Trollhätte fastighetsförvaltning:

inkomster	50,000: —	
egentliga driftkostnader	20,000: —	
afsättning till förnyelsefond	5,000: —	
bidrag till vattenfallsstyrelsens ut- giftsstat	1,000: —	
summa driftkostnader	26,000: —	
öfverskott		24,000: —

Diverse vattenfall och fastigheter inom Älfsborgs samt Göteborgs och Bohus län:

inkomster	103,000: —	
egentliga driftkostnader	4,000: —	
afsättning till förnyelsefond	5,000: —	
bidrag till vattenfallsstyrelsens ut- giftsstat	5,000: —	
summa driftkostnader	14,000: —	
öfverskott		89,000: —

Vattenfall och fastigheter, inköpta för elektrisk drift vid statens järnvägar:

inkomster	9,000: —	
driftkostnader	5,000: —	
öfverskott		4,000: —

Diverse vattenfall och fastigheter:

inkomster	11,000: —	
egentliga driftkostnader	3,000: —	

bidrag till vattenfallsstyrelsens ut-		
giftsstat	1,000: —	
summa driftkostnader		4,000: —
öfverskott		7,000: —

Dessa beräkningar, som chefen för civildepartementet förklarat sig godkänna och mot hvilka icke heller jag har något att erinra, skilja sig från vattenfallsstyrelsens till statskontorets förfogande ställda kalkyler allenast därutinnan, att Trollhätte kanalverks bidrag till handels- och sjöfartsfonden 147,000 kronor, i öfverensstämmelse med de af Kungl. Maj:t för 1911 års Riksdag framlagda inkomstberäkningarna, icke tillagts verkets driftkostnader utan frändragits dess bruttoinkomster. På de för riksstaten beräkneliga öfverskottens slutsummor, för Trollhätte kanalverk 161,000 kronor och för samtliga vattenfallsverken, tillhopa 1,058,000 kronor, inverkar den af statskontoret gjorda jämkningen i styrelsens beräkningar dock icke.

Statskontoret har beräknat bruttoinkomsterna af statens domäner under år 1913 till 15,300,000 kronor, däraf 13,600,000 kronor utgöra inkomster af statens skogar samt 1,700,000 kronor arrendemedel. I dessa beräkningar föreslår jag icke någon ändring. Under förutsättning att, i enlighet med hvad statskontoret inhämtat, driftkostnaderna komme att uppgå till 5,946,000 kronor, skulle nettobehållningen belöpa sig till 9,354,000 kronor. Då chefen för jordbruksdepartementet emellertid meddelat mig, att han ämnar föreslå proposition till Riksdagen om anvisande af ett anslag af 5,938,000 kronor till driftkostnader för statens domäner har jag upptagit nettoinkomsterna af domänerna till 9,362,000 kronor.

Utdelningen å statens aktier i Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag har i statskontorets beräkningar upptagits till 1,600,000 kronor. Jag finner ej heller i denna punkt anledning att frångå statskontorets förslag.

I enlighet med statskontorets förslag har jag upptagit de på år 1913 belöpande räntorna å nedannämnda utlåningsfonder till följande belopp, nämligen:

för nya odlingslånefonden	kronor	253,000: —
» torfindustrilånefonden	»	125,000: —
» rederilånefonden	»	650,000: —
» fiskerilånefonden	»	77,000: —
» norrländska nyodlingsfonden	»	24,000: —
» jordförmedlingsfonden	»	36,000: —

Å egnabemslånefonden har statskontoret beräknat räntorna, efter afdrag af förvaltningsbidragen 135,000, till 958,000 kronor. Enligt hvad jag från ämbetsverket inhämtat, har man härvid utgått från att för ökning af fondens kapital skulle komma att anvisas 5,000,000 kronor. Nu har emellertid chefen för jordbruksdepartementet meddelat mig, att han ämnar göra framställning i syfte att kapitalökningen bestämmes till 7,500,000 kronor. Vid sådant förhållande har jag ansett mig kunna beräkna fondens afkastning för år 1913 med 50,000 kronor högre belopp än statskontoret ifrågasatt eller till 1,008,000 kronor. Jag har härvid räknat med 3,6 procents ränta under något öfver ett halft år, hvilket i hufvudsak är samma beräkningsgrund som man följt i statskontoret.

För handtverkslånefonden har statskontoret beräknat räntorna, efter afdrag af driftkostnaderna, till 4,000 kronor. Jag har för afsikt att senare i dag framställa förslag om anvisande af anslag till täckande af fondens förvaltningskostnader under år 1913 med ett belopp af 2,000 kronor, hvarjämte jag ämnar framlägga förslag, afseende ökning af fondens kapital med 25,000 kronor år 1913. Man lär i statskontoret vid sina beräkningar å ena sidan hafva utgått från att ett förvaltningsbidrag till det af mig nu angifna belopp skulle komma att anvisas och å andra sidan, att fondens kapitalökning skulle varda något större än jag nu ifrågasätter. Med hänsyn därtill att jag hemställer om en ökning af fonden med allenast 25,000 kronor, torde dess nettobehållning icke böra beräknas högre än till 3,500 kronor.

Räntorna å järnvägslånefonden och allmänna byggnadslånefonden har jag upptagit till de belopp, till hvilka desamma beräknats af fullmäktige i riksgäldskontoret i dess förenämnda skrifvelse den 7 december 1911 eller 1,578,400 kronor å den förra fonden och 36,600 å den senare.

Bland statens produktiva fonder upptager 1912 års riksstat jämväl arbetarförsäkringsfonden. Statskontoret har beräknat räntorna å denna fond till 1,380,000 kronor och jag har mot denna beräkning ingen erinran att göra.

Vid bifall till de af mig sålunda förordade beräkningar skulle inkomsterna af statens produktiva fonder upptagas till 43,034,200 kronor.

C. Andel i riksbankens vinst.

Enligt hvad jag inhämtat från fullmäktige i riksbanken kan riksbankens vinst för år 1911 beräknas till 6,311,128 kronor 86 öre, hvarjämte finnas odisponerade vinstmedel från föregående år 686 kronor

42 öre, och hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t tacktes hos Riksdagen göra framställning, att af riksbankens vinst för år 1911 måtte för statsverkets behof anvisas ett belopp af 6,311,000 kronor, att från riksbanken utbetalas å de tider under år 1913, som Riksdagen bestämmer.

D. I anspråk tagna kapitaltillgångar.

I sin omförmälda skrifvelse hafva fullmäktige i riksgäldskontoret meddelat att under år 1913 beräknades inflyta i amorteringar å lån från järnvägslånefonden 582,500 kronor samt å lån från allmänna byggnadslånefonden 35,500 kronor. Dessa belopp lära böra, i enlighet med hvad som ägde rum med motsvarande poster i 1912 års riksstat, uppföras å riksstatens inkomstsida under rubriken »i anspråk tagna kapitaltillgångar».

I nämnda års riksstat var under berörda rubrik jämväl upptaget ett belopp af 100,000 kronor från besparingarna å reservationsanslaget till de allmänna läroverken.

Dessa besparingar utgjorde vid 1910 års utgång omkring 766,000 kronor. Enligt mig från statskontoret lämnad uppgift belöpte sig reservationerna å nämnda anslag vid utgången af år 1911 till i rundt tal 900,000 kronor. Efter samråd med chefen för ecklesiastikdepartementet anser jag mig kunna ifrågasätta, att af berörda reservationer tillföres statsregleringen såsom tillgång ett belopp af 300,000 kronor under förvarande rubrik.

Sedan i riksstaterna för åren 1907—1911 upptagits anslag å 200,000 kronor för hvar och ett af dessa år eller tillhoppa 1,000,000 kronor till understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom riket (med undantag af Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län) hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd (allmänna frostminskningsanslaget) har Kungl. Maj:t genom särskilda nådiga bref anvisat tillhoppa 664,460 kronor att utgå af ifrågavarande anslag. Sammanlagda beloppen af hvad å nämnda anslag återstå odisponeradt utgöra följaktligen 335,540 kronor.

Sedan jag i ämnet öfverlagt med chefen för jordbruksdepartementet, har jag funnit mig kunna föreslå, att till 1913 års riksstat öfverföres från berörda reservationer ett belopp af 300,000, att å riksstatens inkomstsida upptagas under titeln »besparingar å allmänna frostminskningsanslaget».

E. *Lånemedel.*

Hvad lånebehovvet angår, har jag med ledning af de uppgifter därom, som jag erhållit af vederbörande departementschefer, beräknat detsamma till 45,448,300 kronor.

Vid förberedande behandling af statsregleringen för år 1913 hafva utgifterna för nämnda år befunnits uppgå till 264,109,200 kronor eller samma belopp, till hvilket jag i mina nu omförmälda beräkningar upptagit inkomsterna för samma år. Statsregleringen för nästkommande år kan alltså verkställas, utan att några som helst nya eller ökade skatter behöfva för ändamålet tillgripas.

Statskontorets och fullmäktiges i riksgäldskontoret åberopade skrivelser torde få bifogas detta protokoll med beteckning Bil. Litt. A och Bil. Litt. B.

De af föredragande departementschefen sålunda i afseende å beräkningen af statsverkets ofvan omförmälda tillgångar och därmed sammanhängande ämnen gjorda hemställanden och förslag, i hvilka statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla.

Ur protokollet:

Gunnar Schumacher.

Bil. Litt. A.

Till Konungen.

Enligt § 2 af den för statskontoret gällande instruktion åligger det detta ämbetsverk att hvarje år före den 15 december till Eders Kungl. Maj:t inkomma med förslag till beräkning af statsverkets in-

Bihang till Riksd. Prot. 1912. 1 Saml. 1 Afd.

2 Statskontorets skrifvelse med inkomstberäkning för år 1913.

komster vid nästföljande statsreglering äfvensom med upplysning rörande de förhållanden i öfrigt, som äro af beskaffenhet att böra bringas till Eders Kungl. Maj:ts kännedom i och för uppgörande af Eders Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof.

Till åtlydnad häraf får statskontoret till en början åberopa det från trycket utgifna kapitalkonto till rikshufvudboken för år 1910 med därtill hörande tablåer och bilagor:

Å statsverkets inkomster samt å ordinarie och extra ordinarie anslag uppstod för nämnda år:

ett nettoöfverskott af kronor 9,191,639: 12
om härtill läggas:

anvisning enligt riksstaten till mötande af brist
i 1908 års statsreglering ,, 2,500,000: —

af mynt- och justeringsverkets behållning för år
1910 ,, 1,039,850: 78

behållningar å bestämda anslag till nyinrättade
tjänstebefattningar ,, 357,224: 63

och odisponerade behållningar å en del extra
statsanslag ,, 447,354: 68

så utgör öfverskottet på det hela kronor 13,536,069: 21

I 1910 års riksstat var af den i rikshufvudboken under benämning
»fonden för reserverade medel» upplagda särskilda räkning anvisadt att
utgå kronor 9,191,000: —

hvarjämte från samma fond under året tagits i
anspråk hvad som erfordrats till betäckande af
en återstående utgift å sjunde hufvudtitelns extra
ordinarie anslag »Till uppförande af en ny bo-
stadslägenhet för tillsyningsmannen öfver Vasa-
monumentet vid Utmeland i Dalarne» ,, 8,015: 55

tillsammans kronor 9,199,015: 55

Omformällda fond visade vid 1910 års början en behållning
af kronor 807,577: 62

hvertill kommer ofvannämnda öfverskott å 1910
års statsreglering ,, 13,536,069: 21

Om från summan häraf kronor 14,343,646: 83

drages hvad som, enligt här hvad ofvan angifvits,
blifvit från fonden under år 1910 utbetaladt .. ,, 9,199,015: 55

uppkommer det belopp af kronor 5,144,631: 28

Transport kronor 5,144,631: 28

Transport kronor 5,144,631: 28
 hvartill fonden för reserverade medel vid 1910
 års slut uppgick.

I 1911 års riksstat hafva till mötande af
 brist i 1909 års statsreglering anvisats kronor 4,500,000: —
 hvadan fonden vid innevarande års början hade en
 behållning af kronor 9,644,631: 28

Statskontoret erinrar, att enligt Riksdagens underdåniga skrifvelse den 31 maj 1911 (nr 249) och nådiga brefvet den 22 juni 1911 skall fonden för reserverade medel med sin vid innevarande års slut odisponerade behållning öfverföras till statsverkets kassaförlagsfond och där- efter för den fond, som bildas genom denna sammanslagning, i rikshufvudboken uppläggas ett konto, benämndt statsverkets kassafond.

Beträffande därefter själfva inkomstberäkningen för år 1913 innefattas statskontorets förslag härtill i bifogade tabell litt. A. Vid upprättande häraf har statskontoret fäst afseende *dels* därpå, huruvida å de särskilda inkomstitlarna under de senare åren enligt räkenskaperna influtna belopp haft stigande eller fallande tendens, i hvilket hänseende åberopas här bifogade, öfver de senaste fem årens inkomster upprättade och därför äfven efter då gällande riksstater uppställda tabell litt. B., *dels* ock på de vid de nya inkomstitlarna förekommande särskilda förhållanden, för hvilka statskontoret här nedan närmare redogör.

A. Egentliga statsinkomster.

Skatter.

Mantalspenningarna inflöto under år 1910 med 817,577 kronor och utvisa under femårsperioden 1906—1910 en årlig ökning af i medeltal 4,134 kronor. Inkomstiteln synes fördenskull kunna för 1913 års statsreglering beräknas till enahanda belopp som år 1912 eller 825,000 kronor.

Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse. Inkomst- och förmögenhetsskatt, bevillning. Innevarande år är det första, under hvilket de nya skattelagarna af den 28 oktober 1910 tillämpats. Vid framläggande för 1910 års Riksdag af förslag till dessa lagar hade Eders Kungl. Maj:t beräknat afkastningen af nu ifrågavarande skatt till 31,500,000

kronor. I förslaget gjorde emellertid Riksdagen vissa ändringar af beskaffenhet att inverka på skattens afkastningsförmåga.

Beträffande frågan om rätt till afdrag för utskylder anförde bevillningsutskottet i sitt betänkande nr 29 i hufvudsak följande:

I anledning af ett uttalande af kammarrätten därom, att skattskyldigs å krono- och kommunaldebetsedlar upptagna utskylder borde undantagas från beskattning, hade chefen för finansdepartementet, under medgifvande af befogenheten af denna erinran, tillika framhållit den statsfinansiella betydelsen af ett dylikt afdrag. Utskylder, därför afdrag skulle ifrågakomma, öfverstege nog, enligt departementschefens antagande, sammanlagdt 100,000,000 kronor. Afginge detta belopp från sammanlagda beskattningsbara inkomsterna i riket, måste man antagligen räkna med en nedgång i den nya skattens afkastning med icke så litet öfver 2,000,000 kronor. För att kunna erhålla fyllnad härför, skulle man åter nödgas höja skatteprogressionen. I valet mellan en sådan åtgärd eller status quo i fråga om utskylder hade departementschefen valt den senare vägen. Denna fråga hade äfven berörts i vissa motioner, hvori yrkats sådan ändring, att skattskyldig berättigades till afdrag för utskylder. Enligt utskottets förmenande hade det varit i hög grad önskvärdt, att vid den nu föreslagna omläggningen af inkomstbeskattningen den ifrågavarande afdragsrätten, hvars principiella befogenhet torde vara oomstridd, kunnat genomföras, utan att behovet af statsinkomster under den närmaste framtiden därvid tillnåtts afgörande betydelse. Under nuvarande förhållanden tilltrorde sig utskottet likväl icke att tillstyrka bifall till det af motionärerna framställda yrkandet i hela dess vidd, men för att i största möjliga omfattning undanröjda de orättvisor i förevarande afseende, som, därest intet afdrag för erlagda utskylder medgäfves, skulle föranledas af de stora ojämnheterna i den kommunala beskattningen, hade utskottet ansett sig böra nu hemställa om den ändring i 10 §, att afdrag medgäfves för alla utskylder utom kronoutskylder, däribland äfven inberäknade utskylder in natura eller i arbetsprestationer. Enligt utskottet tillhandakomna beräkningar skulle härigenom uppkomma en minskning i inkomstskatten af omkring 2,000,000 kronor, hvilken minskning i statsinkomster emellertid syntes kunna förväntas blifva täckt dels därigenom, att enligt numera gjorda beräkningar angående den skattpliktiga totalförmögenheten inom landet denna visat sig med omkring 750,000,000 kronor öfverstiga det belopp, hvartill densamma af departementschefen beräknats uppgå, och att till följd häraf afkastningen af förmögenhetsskatten torde blifva större än i propositionen antagits, dels ock därigenom att äfven inkomstskatten på goda grunder kunde antagas

gifva ej oväsentligt större utbyte än hvad i afseende härå beräknats. Med hänsyn till statsregleringen för år 1911 ansåge sig utskottet likväl ej kunna tillstyrka, att för detta år fullt afdrag för ifrågavarande utskylder beviljades, utan borde afdraget för nämnda år begränsas till femtio procent af samma utskylder.

Förutom nu berörda af Riksdagen jämväl beslutade förändring i Eders Kungl. Maj:ts förslag vidtog Riksdagen äfven andra modifikationer, af hvilka i detta sammanhang torde särskildt böra erinras om den, som afsåg att medgifva skattskyldig rätt att vid uppskattning af inkomst göra visst afdrag för aflöning, kost och öfriga utgifter för i den skattskyldiges verksamhet använda hemmavarande barn öfver 15 år. Med hänsyn till hvad sålunda förekommit, ansåg Riksdagen att inkomsttiteln icke borde i riksstaten upptagas till högre belopp än 31,000,000 kronor.

Då den nya skatten torde kunna väntas lämna ett gynnsammare resultat för år 1912 än för närmast föregående år, hemställde statskontoret i sitt underdåniga utlåtande den 14 december 1910 att, utan hänsyn till det förhållande, att år 1912 afdrag för erlagda kommunalutskylder i deras helhet vore medgifvet, skatten i riksstaten för nämnda år finge upptagas med oförändradt belopp. Detta förslag blef af Eders Kungl. Maj:t och Riksdagen godkändt.

Enligt från Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande inkomna uppgifter har skatten för innevarande år uttaxerats med 33,893,136 kronor 17 öre. Motsvarande afkortningar torde, att döma efter erfarenheten från år 1910, kunna beräknas uppgå till ungefär 540,000 kronor. Det belopp, som för riksstatsutgifternas bestridande kan påräknas, uppgår således till något öfver 33,000,000 kronor.

Med afseende härå och då denna inkomsttitel mera än andra är af natur att påverkas af de uppåtgående konjunkturerna, anser statskontoret att, äfven om man tager hänsyn till den omständigheten, att år 1913 större afdrag är medgifvet än år 1911, man utan åsidosättande af nödig försiktighet kan i riksstaten för år 1913 upptaga inkomst- och förmögenhetsskatten med ett till 33,000,000 kronor förhöjdt belopp.

Bevillning af fast egendom samt af inkomst, bevillning, har, enligt från Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande inkomna uppgifter, i taxeringslängderna för innevarande år debiterats med 1,488,834 kronor 86 öre, hvaraf omkring 4 procent torde komma att afkortas. Vid sådant förhållande får statskontoret hemställa, att titeln i 1913 års riksstat må varda upptagen med 1,400,000 kronor.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, bevillning. Under denna titel sammanfattas de särskilda afgifter, som enligt nådiga

6 Statskontorets skrifvelse med inkomstberäkning för år 1913.

förordningen den 23 oktober 1908 erläggas af vissa handlande och handelsexpediter samt för vissa offentliga föreställningar, hvarförutom hit äfven föras afgifter för rättighet till skogsfång och kolningsfrihet på allmänningar.

De särskilda afgifter, som sålunda innefattas under ofvanstående titel hafva enligt räkenskaperna uppdebiterats med:

	1908.	1909.	1910.
För rättighet till skogsfång och kolningsfrihet på allmänningar	1,455 13	1,439 34	1,439 34
Af vissa handlande och handels-expediter	250,050 —	262,756 76	257,250 —
För vissa offentliga föreställningar	5,343 —	48,037 46	76,332 03
Summa	256,848 13	312,233 56	335,021 37

Ofvanberörda nådiga förordning den 23 oktober 1908 afser att genomföra en förhöjd och mera effektiv beskattning af de utlänningar, hvilka här i landet gifva eller biträda vid konserter samt dramatiska eller andra föreställningar och de bägge senaste årens räkenskaper utvisa, att den med de nya bestämmelserna afsedda verkan uppnåtts. Då emellertid ännu icke vunnits tillräcklig erfarenhet beträffande stadgan hos denna inkomsttitel, torde densamma i 1913 års riksstat böra upptagas med oförändradt belopp eller 300,000 kronor.

Arfsskatt, bevillning. Vid föredragning inför Eders Kungl. Maj:t den 13 januari 1911 af statsregleringen för år 1912 yttrade statsrådet och chefen för finansdepartementet beträffande den i riksstaten upptagna inkomsttiteln stämpelmedel, att densamma lämpligen borde uppdelas i tvenne nya titlar, arfsskatt och öfriga stämpelmedel. En sådan anordning syntes i viss mån betingad redan af de nya bestämmelser rörande arfsskatten, som antagits af 1910 års Riksdag. Än mera naturligt blefve det att så ordna denna angelägenhet därest Eders Kungl. Maj:t och Riksdagen skulle godkänna det förslag till förordning om arfsskatt och skatt å gåfva, som afgifvits af därtill särskildt utsedda kommitterade.

På grund af detta förslag, som var ämnadt att föreläggas 1911 års Riksdag beräknade Eders Kungl. Maj:t beloppet af arfsskatten för år 1912 till 6,000,000 kronor.

Vid behandlingen af denna inkomsttitel anförde bevillningsutskottet, att det af departementschefen förebådade förslaget till särskild förord-

ning om arfsskatt och skatt å gåfva icke till 1911 års Riksdag ingifvits. De af 1910 års Riksdag antagna nya bestämmelserna rörande arfsskatten utgjorde emellertid, enligt utskottets mening, tillräckligt skäl för att uppföra arfsskatt under särskild titel. Beträffande frågan om det belopp, hvarmed arfsskatten borde upptagas i riksstaten, erinrade utskottet om innevarande års Riksdags beslut i anledning af Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 193 med förslag till förordning om vissa ändringar i 8 och 50 §§ af gällande förordning om stämpelafgiften. Berörda proposition, hvilken blifvit af Riksdagen bifallen, innehölle bestämmelse därom, att arfsskatt skulle utgå för gåfva, som inom två år före arflåtarens dödsfall gifvits åt arfvinge eller testamentstagare, och innefattade därjämte en omläggning af skatteskalorna för bouppteckningsstämpeln, hvilken omläggning beräknats komma att tillföra statsverket en ökad inkomst af inmot 200,000 kronor. Ingendera af de berörda förändringarna i stämpelförordningen syntes utskottet vara af den betydelse att den borde föranleda en höjning af det af Eders Kungl. Maj:t beräknade beloppet för skatttiteln arfsskatt.

Med 6,000,000 kronor blef denna titel i 1912 års riksstat uppförd.

Då någon erfarenhet, ägnad att leda till förändring i förevarande inkomstittels slutsumma, ännu icke kunnat vinnas, hemställer statskontoret, att titeln i 1913 års riksstat må varda upptagen med enahanda belopp som för år 1912.

Öfriga stämpelmedel, bevillning. Stämpelmedlen, inberäknadt hvad som från och med nästkommande år skall benämnas arfsskatt, utgjorde:

år 1907.....	kronor 11,707,520: —
„ 1908.....	„ 13,569,483: —
„ 1909.....	„ 11,696,288: —
„ 1910.....	„ 15,567,026: —

eller i medeltal för dessa fyra år 13,135,079 kronor.

Från innevarande års början till och med denna dag hafva influtit stämpelmedel till belopp af 16,427,999 kronor 69 öre, och skulle, i händelse uppbörden under återstående delen af innevarande månad blefve lika med den för 14—31 december nästlidet år eller 689,053 kronor 51 öre, stämpelmedlen för år 1911 uppgå till 17,117,053 kronor 20 öre.

För år 1908 beräknades stämpelmedlen inflyta med 10,000,000 kronor, enär ifrågavarande statsinkomst allt fortfarande utvisade en synnerligen stark tendens till stegring. Statskontoret anförde i sitt den 14 december 1907 afgifna underdåniga utlåtande, att ehuru nedgående konjunkturer kunde hafva ett menligt inflytande på särskildt emissionsstämpeln, vore titelns stegringstendens i hvarje händelse så stark, att

en förhöjning till 10,500,000 kronor syntes kunna utan fara företagas för år 1909. Särskildt syntes kunna antagas, att beloppen af de stämpelar, som skulle åsättas handlingar till lagfartsprotokoll, inteckningsprotokoll och bouppteckningsprotokoll, hvilka hade ett afgörande inflytande på storleken af denna inkomstitel, icke kunde väntas blifva mindre till följd af sjunkande konjunkturer.

Med hänsyn till storleken af det år 1907 influtna beloppet ansåg Eders Kungl. Maj:t att, äfven om någon nedgång i denna statsinkomst, i jämförelse med hvad som influtit år 1907, skulle kunna befaras, kunde ifrågavarande skattetitel, oafsedt de tilltänkta förändringar i gällande bestämmelser angående stämpelavgift, hvarom här nedan vidare förmäles, beräknas åtskilligt högre än statskontoret föreslagit, och syntes en förhöjning i denna beräkning af 300,000 kronor icke kunna anses vara för högt tilltagen.

Enligt det af Eders Kungl. Maj:t sedermera framlagda förslaget till en ny stämpelavgift vid köp och byte af fondpapper skulle denna nya skatt utgå med 1 krona 50 öre på 1,000 kronor vid direkt öfverlåtelse af aktier och banklotter samt med 1 krona på 1,000 kronor vid direkt öfverlåtelse af obligationer. Eders Kungl. Maj:t föreslog, att denna nya statsinkomst skulle beräknas inflyta med 500,000 kronor. Riksdagen nedsatte visserligen berörda skattesatser till respektive 1 krona och 50 öre. Men då de i statsrådsprotokollet gjorda beräkningar med afseende å skattens ekonomiska resultat syntes mycket försiktiga, höll Riksdagen före, att berörda ändringar i afseende på skattesatserna icke behöfde föranleda till reduktion af det under denna inkomstitel uppförda totalbelopp. Riksdagen beräknade därför, att stämpelmedlen komme att år 1909 inflyta med 11,300,000 kronor.

Under den 6 november 1908 utfärdade Eders Kungl. Maj:t nådig förordning om särskild stämpelavgift vid köp och byte af fondpapper att träda i kraft den 1 januari 1909.

I betraktande af det belopp, hvarmed stämpelmedlen under år 1908 influtit, ansåg chefen för finansdepartementet, enligt det vid statsverkspropositionen fogade protokollet öfver finansärenden för den 12 januari 1909, att, äfven om beloppet i viss mån framkallats af särskilda omständigheter (nämligen däri ingående emissionsstämpel för en särskild bolagsbildning af för våra förhållanden ovanligt stor omfattning), likväl, särskildt vid det förhållandet, att från och med år 1909 öfverlåtelsestämpeln å fondpapper trädte i kraft, stämpelmedlen för år 1910, i den mån desamma skulle utgå enligt dittills gällande bestämmelser, kunde beräknas till ett belopp af 12,500,000 kronor.

1909 års Riksdag beslöt, uppå Eders Kungl. Maj:ts förslag, en ökad stämpelbeskattning särskildt genom införande af växelstämpel, och genom nådiga kungörelser den 5 juni 1909 angående ändrad lydelse af vissa paragrafer i förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften samt i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelafgift vid köp och byte af fondpapper meddelades bestämmelser om de nya stämpelsatserna till efterrättelse.

Det finansiella utbytet af de sålunda införda nya stämpelskatterna beräknades af Eders Kungl. Maj:t och Riksdagen till 1,800,000 kronor; och inkomsttiteln i sin helhet uppfördes i 1910 års riksstat med 14,300,000 kronor.

Vid 1910 års Riksdag föreslog Eders Kungl. Maj:t en höjning af arfsskatten, hvilken beräknades medföra en ökad stämpeluppbörd med omkring 2,700,000 kronor.

Sedan Riksdagen i hufvudsak bifallit förslaget till förordning om ändrad lydelse af vissa paragrafer i stämpelförordningen och nådig förordning i ämnet blifvit af Eders Kungl. Maj:t utfärdad den 23 april 1910 och trädt i kraft den 1 maj samma år, blef stämpelskatten i 1911 års riksstat uppförd med ett till 17,000,000 kronor förhöjdt belopp.

Statskontoret hemställde i underdånigt utlåtande den 14 december 1910, att denna inkomsttitel måtte i 1912 års riksstat upptagas med oförändradt belopp. Såsom ofvan är nämnt, föreslog Eders Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen till innevarande års Riksdag, att inkomsttiteln skulle uppdelas i tvenne nya titlar, arfsskatt och öfriga stämpelmedel. Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag uppfördes i riksstaten för år 1912 arfsskatt med 6,000,000 kronor och öfriga stämpelmedel med 11,000,000 kronor eller tillhopa med samma belopp, hvarmed stämpelmedlen äro uppförda i 1911 års riksstat.

Af hvad statskontoret nu anført framgår, att efter år 1906 införda ändringar i stämpelbeskattningen beräknats skola medföra ökning i den årliga stämpeluppbörden, uppgående till

från och med den 1 januari 1909.....	kronor	500,000: —
” ” ” ” 1 ” 1910 ytterligare.....	”	1,800,000: —
” ” ” ” 1 maj ” ”	”	2,700,000: —
tillsammans kronor		5,000,000: —.

Antages det finansiella utbytet af de nya stämpelskatterna hafva motsvarat de vid deras införande gjorda beräkningarna, befinnas de med hvarandra jämförliga belopp, hvarmed denna skatt på grund af äldre

10 Statskontorets skrifvelse med inkomstberäkning för år 1913.

bestämmelser — och således utan hänsyn till nyss angifna poster å tillsammans 5,000,000 kronor — influtit, vara

år 1907	kronor	11,707,520: —
„ 1908	„	13,569,483: —
„ 1909	„	11,196,288: —
„ 1910	„	11,767,026: —.

Bortser man från år 1908, då, såsom redan framhållits, undantagsförhållanden i viss mån voro rådande, visar sig den starka stegrings-tendens, som förut utmärkt denna skattetitel, hafva under de senare årens tryckta konjunkturer upphört. Detta förhållande rubbas icke i någon högre grad däraf, att under tiden 14 december 1910—13 december 1911, såsom förut nämnts, influtit ett belopp af 17,117,053 kronor 20 öre, då däruti de efter år 1907 införda stämpelskatterna ingå med ett beräknadt belopp af 5,000,000 kronor.

Under sådana förhållanden lär det icke kunna ifrågasättas att höja det i riksstaten för år 1912 beräknade skattebeloppet. Å andra sidan anser statskontoret, att, då bättre tider nu synas vara att förvänta, det icke är förenadt med någon risk att bibehålla beloppet oförändradt. Statskontoret hemställer således, att, liksom statskontoret i det föregående föreslagit i afseende på arfsskatt, äfven »öfriga stämpelmedel» må i 1913 års riksstat upptagas med enahanda belopp som för år 1912.

Tullar och acciser.

Tullmedlen, bevillning, för år 1912 beräknade till 62,000,000 kronor, hafva enligt räkenskaperna influtit med

år 1908	kronor	57,224,921: —
„ 1909	„	58,495,400: —
„ 1910	„	60,867,455: —

eller i medeltal för dessa tre år 58,862,592 kronor.

För januari—november innevarande år hafva, enligt meddelande från generaltullstyrelsen, de debiterade tullmedlen utgjort 56,991,455 kronor 83 öre; och skulle därest uppbörden för innevarande månad blefve lika med den för december månad nästlidet år eller 4,904,272 kronor 47 öre, för år 1911 uppgå till 61,895,728 kronor 30 öre.

Tulluppbörden utgjorde	År 1910.		År 1911.		Minskning.		Ökning.	
Under januari	4,918,958	92	4,042,827	68	876,131	24	—	—
„ februari	4,100,095	13	4,287,028	84	—	—	186,933	71
„ mars	4,873,671	91	5,325,431	45	—	—	451,759	54
„ april	5,651,563	42	4,928,510	30	723,053	12	—	—
„ maj	4,925,199	90	5,398,131	53	—	—	472,931	63
„ juni	4,366,019	65	4,585,560	13	—	—	219,540	48
„ juli	4,746,640	57	4,742,624	47	4,016	10	—	—
„ augusti	4,931,233	80	5,401,162	42	—	—	469,928	62
„ september	6,155,037	50	5,812,099	41	342,938	09	—	—
„ oktober	6,109,522	02	5,956,332	46	153,189	56	—	—
„ november	5,977,440	32	6,511,747	14	—	—	534,306	82
„ december	4,904,272	47	—	—	—	—	—	—

Häraf framgår, att tulluppbörden under innevarande år på det hela företett en obetydlig stegring, medan densamma vissa månader högst betydligt understigit uppbörden under motsvarande månader nästlidet år.

Bevillningsutskottet vid årets Riksdag anförde i fråga om den nya tulltaxa, som Riksdagen antagit, och som sedermera, jämlikt nådiga förordningen den 9 juni 1911, trädte i kraft från och med den 1 innevarande månad:

»Huruvida någon mera afsevärd förändring i tulluppbörden häraf kan vara att vänta, torde, särskildt i betraktande däraf, att tullförhöjningarna lära vara ägnade att i någon mån minska importen af de varor, som däraf drabbas, svårigen för närvarande kunna afgöras.»

Under dessa förhållanden vågar icke statskontoret föreslå någon förhöjning i inkomsttiteln, som i riksstaten för år 1912 är upptagen till 62,000,000 kronor, men anser å andra sidan med hänsyn till de förbättrade konjunkturerna, att tullmedlen för år 1913 böra kunna beräknas till samma belopp, hvilket därför uppförts i bifogade förslags-tabell.

Brännvinstillverkningsskatt, bevillning. Enligt räkenskaperna har brännvinstillverkningen i riket utgjort

år 1906	liter 39,822,435
„ 1907	„ 41,316,201
„ 1908	„ 40,519,377

12 Statskontorets skrifvelse med inkomstberäkning för år 1913.

år 1909 liter 40,355,244
 „ 1910 „ 39,221,751
 eller i medeltal för dessa fem år 40,247,002 liter.

Tillverkningen under innevarande år intill den 1 december har, enligt meddelande från kontrollstyrelsen, uppgått till 30,373,396 liter. Om härtill lägges tillverkningen under december månad nästlidet år, 8,077,013 liter, skulle, under förutsättning, att sistnämnda litertal komme att motsvara tillverkningen för samma månad innevarande år, detta års tillverkning blifva 38,450,409 liter.

Beträffande tillverkningsskatten får statskontoret meddela följande öfversikt af femårsperioden 1906—1910.

	Influten skatt.	R e s t i t u t i o n f ö r		Statsverket behållet.
		denaturerad brännvin.	för högt erlagd skatt.	
år 1906.....	27,156,221	2,719,962	1,002	24,435,257
„ 1907.....	26,575,367	2,770,178	13,309	23,791,880
„ 1908.....	24,458,555	3,078,698	18,242	21,361,615
„ 1909.....	22,486,704	3,317,840	5,844	19,163,020
„ 1910.....	24,413,892	2,770,082	11,307	21,632,503

Under innevarande år intill den 1 december är dylik skatt inbetald med 21,340,265 kronor 55 öre, och, under förutsättning att inkomsten för innevarande månad kommer att utgöra ett lika stort belopp som under december månad nästlidet år eller 3,204,808 kronor 68 öre, skulle årets inkomst uppgå till 24,545,074 kronor 23 öre. Om därifrån afdrages hvad under innevarande år blifvit eller än vidare kan varda restitueradt, här förslagsvis beräknadt till 2,800,000 kronor, skulle återstå 21,745,074 kronor 23 öre.

För åren 1904 och 1905 beräknades denna inkomstitel till 25,700,000 kronor. Då densamma under dessa år icke inflöt med så höga belopp, blef titeln emellertid i riksstaten för år 1906 nedsatt till 24,000,000 kronor samt för åren 1907 och 1908 till 23,500,000 kronor. I 1909 års riksstat uppfördes inkomstiteln ånyo med 24,000,000 kronor, hvilken beräkning bestämdes af det höga belopp, hvarmed skatten inflöt under åren 1906 och 1907. Emellertid utvisade 1908 års uppbörd en afgjord nedgång, och statskontoret fann därför förhållandena

kräfva en nedsättning, hvadan ämbetsverket hemställde, att titeln i 1910 års riksstat skulle uppföras med 23,500,000 kronor. Med anledning däraf att ifrågakarande skatt under åren 1904—1907 icke uppgått till högre belopp än i medeltal 22,932,994 kronor, ansåg emellertid Eders Kungl. Maj:t försiktigheten kräfva, att denna inkomstitel ej beräknades till högre belopp än 23,000,000 kronor, och Riksdagen ansåg, att den sänkning, som statsverkets behållna inkomst å ifrågakarande inkomstitel under åren 1907—1908 utvisat, borde föranleda att beräkningen af inkomstitelns belopp för år 1910 ytterligare sänktes med 500,000 kronor till 22,500,000 kronor.

Då statskontoret den 14 december 1909 afgaf förslag till statsinkomsternas beräkning för år 1911, yttrade ämbetsverket, att den starka nedgången under år 1909 sannolikt härrörde från de förhållanden, som stodo i samband med storstrejken, och syntes sålunda endast få tillskrifvas ett öfvergående inflytande. Ehuru inkomstiteln i medeltal under treårsperioden 1906—1908 utgjort 23,196,251 kronor mot 22,843,017 kronor i medeltal under åren 1904—1908, funne sig dock statskontoret med hänsyn till den stora osäkerhet, som alltid visat sig vidlåda denna titels beräkning, böra hemställa om en nedsättning däri till 22,000,000 kronor.

Med detta belopp uppförde också Eders Kungl. Maj:t denna skattitel i förslaget till riksstat för år 1911, men Riksdagen fann, med hänsyn till den nedgående tendensen hos titelns afkastning, försiktigheten kräfva, att någon, om ock mindre jämkning nedåt gjordes i nämnda beräkning och uppförde därför brännvinstillverkningsskatten i 1911 års riksstat med ett belopp af 21,800,000 kronor.

I sin underdåniga skrifvelse den 14 december 1910 anförde statskontoret, att ofvan åberopade siffror för åren 1909 och 1910 syntes hafva konstaterat, att 1909 års nedgång betingades af tillfälliga omständigheter, men att äfven om verkningarna af de senaste årens depression numera torde få anses vara på väg att minskas, statskontoret likväl ansåge en nedsättning i beräkningen af denna skattitel vara af vunnen erfarenhet betingad; och hemställde statskontoret om dess upptagande i 1912 års stat med 21,000,000 kronor.

Vid ärendets föredragning inför Eders Kungl. Maj:t den 13 januari 1911 anförde chefen för finansdepartementet, att den af statskontoret ifrågasatta minskningen syntes honom vara något mera omfattande, än af omständigheterna nödvändiggjordes. En allmän tendens till nedgång gjorde sig visserligen gällande vid denna inkomstitel, men då i allt fall densamma under år 1910, enligt hvad då vore känt, gifvit en netto-uppbörd af 21,732,000 kronor, syntes man icke behöfva för år 1912 beräkna densamma lägre än till 21,500,000 kronor.

14 Statskontorets skrifvelse med inkomstberäkning för år 1913.

Detta belopp blef äfven på Eders Kungl. Maj:ts förslag af Riksdagen i 1912 års riksstat uppfördt.

Ehuru den anmärkningsvärdt jämna minskningen i brännvinstillverkningen allt sedan år 1907 manar till försiktighet vid beräkning af ifrågavarande skatteinkomst, synes man likväl, med hänsyn till de under år 1910 influtna och innevarande år, enligt ofvanstående beräkning, inflytande skattebeloppen, kunna i riksstaten för år 1913 uppföra skattetieln med oförändradt belopp, 21,500,000 kronor.

Sockerskatten, bevillning, ingår i budgeten med det debiterade beloppet. Enligt den af 1905 års lagtima Riksdag antagna beskattning af socker skulle för allt socker, som efter den 1 september 1906 inom riket tillverkades eller dit infördes, vid sockrets utlämnande till fritt bruk erläggas en skatt med 13 öre för kilogram. För socker, som till riket infördes, skulle därjämte erläggas tull enligt tulltaxan. 1908 års Riksdag höjde emellertid skattesatsen för åren 1909—1911 till 15 öre, för år 1912 till 15 ½ öre och för tiden därefter till 16 öre för kilogram.

Enligt verkställda beräkningar utgjorde den årliga sockerkonsumtionen i riket:

år 1900—1901		råsocker	100,999	ton.
” 1901—1902		”	106,004	”
” 1902—1903		”	107,681	”
” 1903—1904		”	110,824	”
” 1904—1905		”	108,530	”
” 1905—1906		”	118,494	”
” 1907		raffinad	117,525	”
” 1908		”	116,686	”
” 1909		”	99,726	”
” 1910		”	116,826	”

Skatten beräknades i 1911 års riksstat till 19,000,000 kronor, och med hänsyn därtill att konsumtionens stegringstendens icke syntes vara fullt så stark, som vid föregående beräkningar antagits, ansåg sig statskontoret i sin underdåniga skrifvelse den 14 december 1910 icke kunna föreslå någon förhöjning för år 1912, ehuru skatten under nämnda år skulle utgå efter en skattesats, som vore ½ öre högre än under åren 1909—1911. Skatten blef också sedermera i 1912 års riksstat uppförd med oförändradt belopp, 19,000,000 kronor.

Under januari—november innevarande år hafva till fritt bruk utlämnats 116,918,661 kilogram. Om under innevarande månad utlämnas lika mycket som under december månad nästlidet år eller 10,708,130

kilogram, skulle sammanlagda kvantiteten af till fritt bruk under år 1911 utlämnadt socker uppgå till 127,626,791 kilogram.

Den debiterade skatten har, enligt meddelande från kontrollstyrelsen, intill nästlidne månads slut utgjort 17,419,822 kronor 60 öre. Förutsatt, att under innevarande månad skatten skulle debiteras med lika stort belopp som under samma månad nästlidet år eller 1,591,089 kronor 92 öre, skulle årets uppbörd kunna beräknas till 19,010,912 kronor 52 öre.

Om man för år 1913 beräknar samma sockerkonsumtion, som här ofvan angifvits för innevarande år, eller 127,626,791 kilogram, skulle skattebeloppet efter 16 öre pr kilogram uppgå till 20,420,286 kronor 56 öre. Emellertid är en lägre skattesats af endast 13 öre pr kilogram ännu under år 1913 medgifven för sockerfabriken i Lidköping med en tillverkning af något öfver 8,000,000 kilogram. Med hänsyn härtill har statskontoret i bifogade tabell upptagit sockerskatten till 20,000,000 kronor.

Punschskatten, bevillning, hvilken utgår med 60 öre för hvarje liter punsch, som utlämnas till försäljning, uppfördes i 1904—1906 årens riksstat med 1,300,000 kronor. Efter det vid 1906 års Riksdag en särskild stämpelavgift till enahanda belopp som för punsch stadgats äfven för arrak och rom, höjdes beräkningen af denna inkomsttitel för år 1907 till 1,500,000 kronor, med hvilket belopp titeln sedermera, med undantag för år 1908, varit i riksstaterna uppförd.

Skatten inflöt:

år 1908 med	kronor 1,593,012: —
„ 1909 „	„ 1,559,721: —
„ 1910 „	„ 1,693,655: —

Under tiden januari—13 december innevarande år har punschstämpelavgift influtit med 1,617,399 kronor 87 öre. Under förutsättning att under återstående delen af innevarande månad skulle inflyta dylik avgift till lika belopp som under samma tid nästföregående år eller 99,292 kronor 79 öre, skulle årets punschstämpeluppbörd kunna beräknas till 1,716,692 kronor 66 öre.

På grund af denna inkomsttitels jämna stigning föreslår statskontoret, att densamma må i 1913 års riksstat upptagas med ett till 1,700,000 kronor förhöjdt belopp.

Maltskatten, bevillning, upptogs på grund af verkställda beräkningar i 1904 års riksstat till 3,000,000 kronor, hvilket belopp i 1905—1909 årens riksstat oförändradt bibehölls.

Skatten har influtit:

år 1908 med	kronor 2,923,276: —
„ 1909 „	„ 2,893,311: —
„ 1910 „	„ 5,369,027: —

Enligt 1909 års Riksdags beslut höjdes skattesatsen för hvarje vid skattepliktigt bryggeri vid tillverkning af maltdrycker användt kilogram malt till 23 öre, dock att för de första under tillverkningsåret afverkade 100,000 kilogrammen skulle utgöras endast 17 öre för kilogram och för de nästa 100,000 kilogrammen 20 öre för kilogram. Med anledning af denna skattesatsförhöjning uppfördes maltskatten i 1910 års riksstat med 6,400,000 kronor.

I sitt den 14 december 1909 afgifna underdåniga utlåtande angående inkomstberäkning för år 1911 yttrade statskontoret, att skatten visserligen under år 1909 lämnade ett, med hänsyn därtill att skatteförhöjningen trädde i kraft den 1 oktober nämnda år synnerligen otillfredsställande resultat, men att detta förhållande syntes äga sin direkta förklaringsgrund i det ekonomiska läget under detta år och alltså vore af öfvergående natur. Statskontoret ansåg sig därför sakna skäl föreslå någon rubbning i den vid skatteförhöjningen godkända beräkningen, utan hemställde, att ifrågavarande inkomstitel måtte i 1911 års riksstat upptagas med oförändradt belopp.

Af det vid statsverkspropositionen fogade protokoll öfver finansärenden för den 14 januari 1910 inhämtas, att chefen för finansdepartementet vid ärendets föredragning inför Eders Kungl. Maj:t — efter omförmälade af statskontorets ofvanberörda hemställan — vidare anför, bland annat, att försiktigheten syntes bjuda att något sänka denna beräkning, enär det ville synas, som om en mera allmän sänkning i konsumtionen af malt- och andra sprithaltiga drycker gjorde sig gällande. Utan åsidosättande af nödig försiktighet syntes dock nedsättningen i beräkningen af maltskattens afkastning kunna begränsas till omkring tio procent af maltskattens för år 1910 beräknade belopp. Enligt departementschefens hemställan blef för den skull skatten i Eders Kungl. Maj:ts förslag till riksstat för år 1911 upptagen med 5,800,000 kronor, och Riksdagen gjorde däri ingen ändring.

På grund af det belopp, hvartill, enligt gjorda beräkningar, maltskatten kunde antagas uppgå för år 1910 ansåg statskontoret i sitt den 14 december 1910 afgifna underdåniga utlåtande en nedsättning i denna titels beräkning vara af förhållandena betingad och hemställde förty om dess upptagande i 1912 års riksstat med 5,000,000 kronor, hvilket förslag af Eders Kungl. Maj:t och Riksdagen godkändes.

Under januari—november innevarande år har maltskatten blifvit debiterad med 4,934,806 kronor 95 öre, och om skatten komme att under december månad debiteras med enahanda belopp som under samma

månad 1910 eller 380,838 kronor 69 öre, skulle årets uppbörd kunna beräknas komma att utgöra 5,315,645 kronor 64 öre.

Enligt uppgifter, inkomna från Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länen, har emellertid skattebeloppet för den malt, som under tillverkningsåret den 1 oktober 1910—1 oktober 1911 användts till svagdricka, för hvilken skatt tillverkarna, enligt 8 § 1 mom. i Eders Kungl. Maj:ts nådiga förordning angående tillverkning och beskattning af maltdrycker den 7 augusti 1907, sådan samma § lyder enligt nådiga förordningen den 20 augusti 1909, äga att erhålla restitution, uppgått till sammanlagdt 241,646 kronor 47 öre. Om från ofvannämnda 5,315,645 kronor 64 öre drages restitutionssumman 241,646 kronor 47 öre, uppkommer det belopp af 5,073,999 kronor 17 öre, hvartill maltskatten kan beräknas uppgå för år 1911.

Statskontoret hemställer om skattetitels upptagande i 1913 års riksstat med oförändradt belopp, 5,000,000 kronor.

Uppbörd i statens verksamhet.

Fyr- och båkmedel. Omkostnaderna för lots- och fyrinrättningen bestridas helt och hållet af inflytande fyr- och båkmedel; och Eders Kungl. Maj:t fastställer utan Riksdagens medverkan såväl fyr- och båkafgifternas belopp som omkostnadsstaten för lots- och fyrinrättningen. Inkomsttiteln och utgiftstiteln afvägas mot hvarandra och upptagas i riksstaten med samma belopp. Därest öfverskott uppstår, reserveras detta å utgiftsanslaget för de med anslaget afsedda ändamål.

Utgiftsanslaget till lots- och fyrinrättningen har i 1912 års riksstat uppförts med 1,700,409 kronor, däraf 409 kronor utgörande friheter och ersättningar, samt inkomsterna af fyr- och båkmedel till 1,700,000 kronor. Då emellertid fyr- och båkmedlen under hvart och ett af åren 1908—1909 och 1910 och äfven i medeltal under åren 1906—1910 öfverstigit 1,800,000 kronor och utgifterna för lots- och fyrinrättningen år 1910 öfverstego 1,900,000 kronor, har en ökning med 100,000 kronor af såväl inkomst- som anslagstiteln synt motiverad af de faktiska förhållandena. Statskontoret har därför i bifogade tabell upptagit fyr- och båkmedlen till 1,800,000 kronor.

Bidrag till försäkringsinspektionen. Genom nådigt bref den 12 augusti 1910 fastställdes stat för försäkringsinspektionen och trädde i kraft den 1 januari innevarande år att gälla tillsvidare. Denna stat slutar på ett belopp af 53,000 kronor, hvarmed statskontoret upptagit

inkomsttiteln i bifogade tabell. Denna inkomsttitel äfvensom den här näst följande behandlas på enahanda sätt som fyr- och båkmedel.

Bidrag till bankinspektionen. Den genom nådiga brevet den 23 december 1910 för bankinspektionen fastställda utgiftsstat, hvilken skall gälla tillsvidare, uppgår till 47,000 kronor, med hvilket belopp statskontoret uppfört inkomsttiteln i bifogade tabell.

Inkomster af myntning och justering hänföras till samma inkomsttyp som fyr- och båkmedel och beräknas alltså inflyta med ett belopp motsvarande mynt- och justeringsverkets omkostnader för året, för hvilka på riksstatens utgiftssida uppföres ett reservationsanslag, omfattande samtliga utgifter för verkets drift däribland äfven kostnader för mynt- och justeringsverket; och komma i följd häraf de å inkomsttiteln uppkomna överskott att användas för de med anslaget afsedda ändamål. I enlighet med ett af myntdirektören den 28 nästlidne november afgifvet förslag har statskontoret i bifogade tabell upptagit denna inkomsttitel till samma belopp, hvarmed den finnes uppförd i 1912 års riksstat eller 915,000 kronor.

Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifterna behandlas på samma sätt som fyr- och båkmedlen. Patent- och registreringsverkets utgiftsstat för år 1913 är af nämnda ämbetsverk i underdånig skrifvelse den 20 sistlidne oktober föreslagen till en slutsumma af 443,700 kronor. Statskontoret erinrar, att statskontoret i underdånigt utlåtande den 30 nästlidne november föreslagit vissa ändringar i afseende på de till ålderstillägg begärda beloppen, innebärande en minskning af sammanlagdt 3,400 kronor. Därest denna hemställan bifalles, torde såsom inkomst af patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter för år 1913 få upptagas ett afrundadt belopp af 441,000 kronor.

Kontrollstämpelmedel upptogos i 1912 års riksstat med ett från 90,000 kronor till 95,000 kronor förhöjdt belopp och inflöto år 1910 med 93,365 kronor. I enlighet med hvad myntdirektören i ofvanberörda skrifvelse den 28 nästlidne november föreslagit, hemställer statskontoret, att denna inkomsttitel må i 1913 års riksstat upptagas med oförändradt belopp.

Terminsavgifter från läroverken. Å denna inkomsttitel inflöto:

år 1906		kronor 581,845: —
„ 1907		„ 561,665: —
„ 1908		„ 558,315: —
„ 1909		„ 540,786: —
„ 1910		„ 531,599: —

Då denna inkomstitel, som med en någorlunda jämn folkökning borde förete en stadig om än svag stegringstendens, ändock, såsom af ofvanstående tabell inhämtas, under en följd af år befunnit sig i ständig nedgång, torde detta förhållande hafva sin grund däri, att vederbörande nämnder för pröfning af ansökningar om befrielse från erläggande af terminsafgifter, i allt högre grad begagna sig af rätten att medgifva sådan befrielse åt medellösa lärjungar.

Då den årliga minskningen under senaste femårsperiod uppgått till icke mindre än 12,562 kronor, torde försiktigheten bjuda, att ifrågasvarande inkomstitel i 1913 års riksstat icke beräknas till högre belopp än 500,000 kronor.

Diverse inkomster. Under denna titel sammanfattas dels hvad som hittills i allmänhet bokförts under benämning »extra uppbörd», dels bötesmedel, dels ock ränteinkomsten å riksgäldskontorets tillsvidare förräntade medel.

Titeln »extra uppbörd» har under de senaste åren influtit med följande belopp:

år 1907		kronor 456,924: —
„ 1908		„ 414,509: —
„ 1909		„ 583,078: —
„ 1910		„ 512,464: —

eller i medeltal för dessa fyra år 491,744 kronor. För år 1913 torde få beräknas 500,000 kronor.

Bötesmedel hafva influtit

år 1907 med		kronor 497,544: —
„ 1908	„	„ 492,615: —
„ 1909	„	„ 502,484: —
„ 1910	„	„ 515,257: —

eller i medeltal för dessa fyra år 501,975 kronor. Äfven denna titel synes för år 1913 böra beräknas till 500,000 kronor.

Ränteinkomsten å riksgäldskontorets tillsvidare förräntade medel har af riksgäldsfullmäktige i skrifvelse till chefen för finansdepartementet den 7 nästlidne november beräknats till 500,000 kronor.

Statskontoret hemställer på grund häraf, att inkomstiteln »Diverse inkomster» må i riksstaten för år 1913 upptagas med oförändradt belopp 1,500,000 kronor.

Inkomster af statens produktiva fonder.

Statens affärsverksamhet.

Statens järnvägar. I underdånig skrifvelse den 24 nästlidne november har järnvägsstyrelsen meddelat, att bruttoinkomsterna för månaderna januari—september utgjort 57,641,661 kronor 27 öre och torde för hela året kunna beräknas uppgå till 76,000,000 kronor, under det år 1910 bruttoinkomsterna uppgingo till 72,131,021 kronor 19 öre. Utgifterna för drift och underhåll under nämnda månader innevarande år hafva uppgått till 43,182,985 kronor 56 öre och torde för hela året kunna beräknas utgöra omkring 58,560,000 kronor. Af nettobehållningen för månaderna januari—oktober äro till statskontoret inlevererade 11,000,000 kronor och torde för november och december månader komma att ytterligare inlevereras 2,000,000 kronor.

Vid beräkningen af bruttoinkomsterna för år 1912 har till 1911 års bruttoinkomster, 76,000,000 kronor, lagts dels beräknad ökad inkomst af malmtrafik, 700,000 kronor, dels beräknad ökad trafik i öfrigt, 3,500,000 kronor. Bruttoinkomsterna för år 1912 hafva förty i beräkningen upptagits till 80,200,000 kronor.

Å andra sidan hafva utgifterna för drift och underhåll ansetts böra föreslås till 63,469,000 kronor, eller i rundt tal 63,500,000 kronor, däraf 6,318,000 kronor utgör beräknad afsättning till förnyelsefond samt 1,389,700 kronor beräknadt bidrag till personalens pensionering och 500,000 kronor af Riksdagen till utgående af trafikmedel anvisadt anslag för år 1912 till ökning af den i 19 § af lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond.

Driftöfverskottet beräknas sålunda till 16,700,000 kronor att i enlighet med den nya uppställningen af riksstaten i sin helhet inlevereras till statskontoret.

För år 1913 har ökningen i bruttoinkomsterna ansetts kunna angifvas till 400,000 kronor för ökad malmtrafik och till 3,600,000 kronor för trafik i öfrigt, däraf belöper 600,000 kronor beräknad inkomst å de nya bandelarna Östersund—Ulriksfors och Bastuträsk—Skellefteå; och skulle alltså bruttoinkomsterna för sagda år kunna nu beräknas till 84,200,000 kronor.

Utgifterna för drift och underhåll för år 1913 hafva antagits

uppgå till omkring 65,200,000 kronor, hvadan öfverskottet af järnvägsstyrelsen beräknats till 19,000,000 kronor.

I enlighet med beslut vid 1910 och 1911 års riksdagar har Eders Kungl. Maj:t genom nådiga bref den 4 juli 1910 och den 16 juni 1911 förordnat, att styrelsen skulle utöfver hvad som enligt 20 § af ofvanberörda pensionslag kunde komma att till bestridande af pensioneringskostnaden utgå af trafikmedlen, för hvarje af åren 1911 och 1912 af sådana medel afsätta och till statskontoret öfverlämna ett belopp af 500,000 kronor för att öfverföras till fonden för personalens pensionering.

Af motiveringen till 1910 års Riksdags beslut rörande afsättning af nyssnämnda belopp, 500,000 kronor, framgår, att detta belopp utgjort, approximativt beräknadt, hvad som för amortering af beräknad brist lämpligen borde af trafikmedel lämnas såsom ytterligare bidrag till pensionskostnaderna.

På enahanda grund synes i afvaktan på resultatet af den utaf 1910 års Riksdag i sammanhang med antagande af pensionslagen hos Eders Kungl. Maj:t begärda utredning rörande sättet för amortering af brister m. m. böra i likhet med hvad som skett för åren 1911 och 1912, äfven för år 1913 afsättas samma belopp 500,000 kronor till förenämnda fond. Järnvägsstyrelsen anser, att i enlighet med de nya grunder, som följts i fråga om uppställningen af riksstaten, ifrågavarande belopp ej vidare bör upptagas bland statens järnvägars driftkostnader utan utgå såsom ett af Riksdagen anvisadt anslag. I enlighet härmed är det ej heller upptaget bland här ofvan beräknade driftkostnader för år 1913.

Då emellertid den i 19 § af lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond icke hör till de i riksstaten omnämnda »statens produktiva fonder», måste otvifvelaktigt förberörda anslag å 500,000 kronor räknas till kostnaderna för statens affärsverksamhet. Till följd häraf böra de beräknade driftkostnaderna 65,200,000 kronor ökas och öfverskottet 19,000,000 kronor minskas med nämnda belopp, hvarför statskontoret i bifogade tabell upptagit dem till respektive 65,700,000 kronor och 18,500,000 kronor.

Postverket. Enligt hvad statskontoret inhämtat har generalpoststyrelsen i det förslag till inkomstberäkning och stat för driftkostnaden, som bör till nästkommande Riksdags pröfning öfverlämnas, beräknat bruttoinkomsten af postmedlen för år 1913 till 25,610,000 kronor. I sin underdåniga skrifvelse den 7 nästlidne november har styrelsen till stöd för denna beräkning anfört följande.

»Postverkets inkomster vid postanstalterna i riket för de tre första kvartalen 1911 hafva utgjort i rundt tal 16,539,800 kronor.

22 Statskontorets skrifvelse med inkomstberäkning för år 1913.

Motsvarande inkomster för de tre första kvartalen år 1910 uppgingo till 15,322,400 kronor. Ökningen för år 1911 utgör således 1,217,400 kronor eller 7.95 procent.

Inkomsterna vid postanstalterna under 4:de kvartalet 1910 utgjorde 5,800,800 kronor. Med nyssberörda ökning af 7.95 procent skulle inkomsterna för 4:de kvartalet 1911 komma att uppgå till 6,262,000 kronor och postanstalternas inkomster för hela år 1911 utgöra 22,801,800 kronor.

Det finnes för närvarande icke någon anledning befara, att icke berörda inkomster komma att uppgå till sistnämnda belopp. Men denna ovanligt stora stegring i jämförelse med postanstalternas inkomster för år 1910, eller med 1,499,100 kronor, har till en ej oväsentlig del föranledts däraf att under år 1911 i poströrelsen utsläppts frankotecken af nya typer. Erfarenheten har nämligen visat, att samlare af eller handlande med frimärken, såväl i in- som i utlandet, genast efter utgifvandet af nya frankotecken, för andra ändamål än frankering af försändelser, förskaffa sig sådana frankotecken. Att med tillförlitlighet angifva det belopp, som af denna orsak tillflyter postkassan, låter sig gifvetvis icke göra, men man torde icke beräkna för högt, om man antager att härigenom för år 1911 uppkommit en vinst af omkring 100,000 kronor. Denna summa bör följaktligen icke tagas i beräkning vid kalkyleringen af postverkets inkomster för de följande åren, 1912 och 1913.

Inkomsterna vid postanstalterna kunna, såsom ofvan nämnts, för år 1911 beräknas utgöra kronor 22,801,800: —

Om härtill läggas de direkt till hufvudpostkassan ingående hyresafgifter för uthyrda lägenheter i postverkets fastigheter i Stockholm m. m.	„	24,400: —
portoandelar af vissa utrikes försändelser ...	„	496,100: —
samt postverkets öfriga inkomster till	„	120,700: —

erhålles en slutsumma af kronor 23,443,000: —

eller i rundt tal 23,440,000 kronor, hvartill postverkets samtliga inkomster för år 1911 torde kunna beräknas uppgå.

Hela den sålunda beräknade inkomstsumman för år 1911, kronor 23,440,000; bör emellertid icke, såsom förut nämnts, läggas till grund för beräkningen af inkomsterna för åren 1912 och 1913, utan bör för sådant ändamål 1911 års inkomstsumma minskas med det tillfälliga inkomstbelopp af 100,000 kronor, som uppstått därigenom att under år 1911 utsläppts frankotecken af nya typer, och sålunda sättas till 23,340,000 kronor.

Samtliga inkomsterna för år 1910 utgjorde i rundt tal 21,900,000 kronor. Ökningen för år 1911 i förhållande till nästföregående år blifver — med en inkomstsumma för 1911 af 23,340,000 kronor — sålunda 1,440,000 kronor eller 6.58 procent.

Då det emellertid gifvetvis icke kan påräknas, att postverkets inkomster år efter år skola ökas med samma höga procenttal, oafsedt till hvilket belopp inkomsterna uppgå under det år, som ligger till grund för beräkningen af procentökningen, och då en höjning eller sänkning af rörelsen med allenast 1 procent på ett belopp af 23,000,000 kronor åstadkommer en skillnad af 230,000 kronor, synes ej lämpligt att beräkna postverkets inkomster för åren 1912 och 1913 allenast efter procentökningen för år 1911 i förhållande till år 1910. Försiktigheten torde också bjuda att nu icke kalkylera inkomsterna högre än hvar till de äfven under mindre gynnsamma förhållanden kunna anses komma att uppgå. Generalpoststyrelsen anser således, att inkomsterna för åren 1912 och 1913 böra beräknas något lägre än af medeltalet af procentökningen under de senast förflutna fem åren framgår.

Ökningen af postverkets inkomster för hvar och ett af dessa år i jämförelse med nästföregående år har utgjort:

för år 1906	6.13 %
„ „ 1907	6.56 %
„ „ 1908	1.15 %
„ „ 1909	5.51 %
„ „ 1910	4.45 %

Sammanlagda procenttalen af inkomstökningen för åren 1906—1910 uppgå således till 23.80 procent, hvilket per år utgör 4.76 procent.

Med hänsyn till hvad ofvan nämnts torde den beräknade ökningsprocenten böra sättas till 4.75 för hvardera af åren 1912 och 1913.

Med denna ökningsprocent, 4.75, skulle postverkets inkomster kunna beräknas uppgå:

för år 1912 till	kronor 24,448,600: —
och „ „ 1913 „	„ 25,609,900: —
eller i rundt tal 25,610,000 kronor.	

I den sålunda för år 1913 beräknade inkomstsumman 25,610,000 kronor torde äfven kunna anses inräknade de sportelandelar, som för samma år skola redovisas till postverket, helst som uti här ofvan lämnade uppgifter angående postanstalternas inkomster under år 1911 jämväl ingå de postverket för året tillkommande sportelandelar.»

Enligt hvad statskontoret vidare inhämtat, hafva verkets driftkostnader för år 1913 beräknats uppgå till 23,100,000 kronor; och hem-

24 Statskontorets skrifvelse med inkomstberäkning för år 1913.

ställer statskontoret i anslutning härtill, att postverket må i 1913 års riksstat upptagas på följande sätt:

Postverket: inkomster, bevillning..	kronor	25,610,000: —
driftkostnad	„	23,100,000: —
öfverskott		2,510,000: —

Telegrafverket. Bruttoinkomsten af telegrafmedlen är i 1912 års riksstat upptagen till 15,220,000 kronor. Enligt hvad statskontoret inhämtat, har bruttointäkten för år 1913 af telegrafstyrelsen beräknats till 16,250,000 kronor. I underdånig skrifvelse den 24 nästlidne november yttrar telegrafstyrelsen beträffande denna beräkning följande:

»*Inkomsterna af telefonrörelsen* hafva utgjort:

under år 1906.....	kronor	8,008,396: —
„ „ 1907.....	„	9,276,584: —
„ „ 1908.....	„	10,220,575: —
„ „ 1909.....	„	11,042,352: —
„ „ 1910.....	„	12,016,695: —

och synas under år 1911 komma att uppgå till 12,950,000 kronor.

För år 1911 äro samma inkomster beräknade till 12,000,000 kronor och för år 1912 till 12,800,000 kronor.

Telegrafstyrelsen har i sina inkomstberäkningar för senaste åren anslagit den årliga ökningen af telefoninkomsterna till 500,000 kronor. Äfven för år 1913 synes samma beräkningsgrund böra användas. Dock torde ökningen kunna i någon mån jämkas uppåt med anledning däraf att från och med år 1912 kommer att vidtagas sådan förändring i telegrafverkets hufvudbokföring, att de afgifter, som telefonabonnenter erlägga för erhållande af annan än vanlig apparattyp, äfvensom de belopp, hvarmed af abonnenter erlagda afgifter för af telegrafverket åt dem utförda anläggningar och andra arbeten öfverstiga nettokostnaden därför, skola hänföras till telefoninkomsterna i stället för att, såsom hittills skett frändragas telegrafverkets utgifter för nyanläggningar.

Telegrafstyrelsen anser alltså, att telefoninkomsterna under år 1913 böra beräknas till 14,000,000 kronor eller 1,050,000 kronor högre än det belopp, hvartill telefoninkomsterna under år 1911 synas komma att uppgå.

Telegrafverkets behållna *inkomst af telegrafrörelsen* utgjorde:

under år 1906.....	kronor	2,167,735: —
„ „ 1907.....	„	2,297,881: —
„ „ 1908.....	„	2,233,694: —
„ „ 1909.....	„	2,212,407: —
„ „ 1910.....	„	2,212,867: —

samt torde, såvidt af räkenskaperna för årets tre första kvartal kan slutas, under år 1911 komma att utgöra omkring 2,220,000 kronor. Samma inkomster äro beräknade, för år 1911 till 2,030,000 kronor och för år 1912 till 2,080,000 kronor.

Ehuru väl telegraftrafiken är för år icke oväsentligt ökad, har dock, såsom af ofvanstående sammanställning framgår, den behållna inkomsten af denna trafik varit ganska konstant under de senaste tre åren, detta beroende på de ganska betydliga taxereduktioner, som under samma år vidtagits särskildt för trafiken med Ryssland, Storbritannien och Tyskland. Då verkningarna af de under år 1911 genomförda taxereduktionerna ännu icke kunna till fullo öfverskådas, torde försiktigheten bjuda, att telegraminkomsterna för år 1913 icke beräknas till högre belopp än 2,130,000 kronor eller 50,000 mera än för år 1912.

Telegrafverkets *öfriga inkomster* hafva utgjort:

under år 1906	kronor 85,314: —
” ” 1907	” 87,651: —
” ” 1908	” 101,527: —
” ” 1909	” 123,205: —
” ” 1910	” 113,047: —

och synas under år 1911 komma att uppgå till omkring 123,000 kronor. För hvardera af åren 1911 och 1912 äro dessa inkomster beräknade till 120,000 kronor. Äfven för år 1913 torde ifrågavarande inkomster böra upptagas till sistnämnda belopp.

Sammanställas de af styrelsen sålunda för år 1913 beräknade inkomstbeloppen, nämligen:

telefoninkomster	kronor 14,000,000: —
telegrafinkomster	” 2,130,000: —
öfriga inkomster	” 120,000: —
blir summan inkomster	kronor 16,250,000: —

eller således 1,250,000 kronor högre belopp än de för år 1912 till 15,000,000 kronor beräknade inkomsterna.

Enligt hvad statskontoret vidare inhämtat hafva utgifterna för verkets drift beräknats till 11,650,000 kronor.

Statskontoret hemställer i anslutning härtill, att telegrafverket må i 1913 års riksstat upptagas sålunda:

26 Statskontorets skrifvelse med inkomstberäkning för år 1913.

Inkomster	kronor 16,250,000: —
Driftkostnad.....	» 11,650,000: —
Öfverskott	4,600,000: —

Statens vattenfallsverk. Enligt hvad statskontoret inhämtat har vattenfallsstyrelsen i underdånig skrifvelse den 30 nästlidne november beräknat inkomsterna för år 1913 af statens vattenfallsverk på sätt som följer:

Trollhätte kanalverk:		
inkomster	620,000: —	
egentliga driftkostnader	264,000: —	
afsättning till förnyelsefond	30,000: —	
bidrag till vattenfallsstyrelsens ut- giftsstat	18,000: —	
Summa driftkostnader	312,000: —	
bidrag till handels- och sjöfarts- fonden	147,000: —	459,000: —
Öfverskott		161,000: —

Trollhätte kraftverk:		
inkomster	1,360,000: —	
egentliga driftkostnader	440,000: —	
afsättning till förnyelsefond	102,000: —	
bidrag till vattenfallsstyrelsens ut- giftsstat	45,000: —	
Summa driftkostnader	587,000: —	
Öfverskott		773,000: —

Trollhätte fastighetsförvaltning:		
inkomster	50,000: —	
egentliga driftkostnader	20,000: —	
afsättning till förnyelsefond	5,000: —	
bidrag till vattenfallsstyrelsens ut- giftsstat	1,000: —	
Summa driftkostnader	26,000: —	
Öfverskott		24,000: —

Diverse vattenfall och fastigheter inom Älfsborgs samt Göteborgs och Bohus län:

inkomster	103,000: —
-----------------	------------

Transport 103,000: —

	Transport	103,000: —	
egentliga driftkostnader	4,000: —		
afsättning till förnyelsefond	5,000: —		
bidrag till vattenfallsstyrelsens ut- giftsstat	5,000: —		
Summa driftkostnader	14,000: —		
Öfverskott			89,000: —
Vattenfall och fastigheter, inköpta för elektrisk drift vid statens järnvägar:			
inkomster	9,000: —		
driftkostnader	5,000: —		
Öfverskott			4,000: —
Diverse vattenfall och fastigheter:			
inkomster	11,000: —		
egentliga driftkostnader	3,000: —		
bidrag till vattenfallsstyrelsens ut- giftsstat	1,000: —		
Summa driftkostnader	4,000: —		
Öfverskott			7,000: —

I fråga om det här ofvan under »Trollhätte kanalverk» uppförda bidraget till handels- och sjöfartsfonden erinrar statskontoret, att chefen för finansdepartementet vid föredragning inför Eders Kungl. Maj:t den 13 januari 1911 af inkomstberäkningen vid statsregleringen för år 1912, anförde, att enligt hans mening bruttoinkomsterna af Trollhätte kanalverk borde minskas med det belopp, som det ålåg verket att inbetala till handels- och sjöfartsfonden. Med ett i enlighet härmed minskadt belopp blef äfven nämnda bruttoinkomst upptagen såväl i den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna som i den af Riksdagen antagna riksstaten för år 1912. På grund häraf har statskontoret minskat den af vattenfallsstyrelsen beräknade bruttoinkomsten af Trollhätte kanalverk 620,000 kronor med 147,000 kronor till 473,000 kronor.

Då detta belopp införts i bifogade tabell, som i öfrigt upptager de af vattenfallsstyrelsen beräknade inkomster och driftkostnader, hafva inkomsterna på det hela för vattenfallsverket visat sig uppgå till kronor 2,006,000: —
driftkostnaderna till „ 948,000: —
och således öfverskottet till kronor 1,058,000: —

Statens domäner.

Under denna riksstatstitel skola uppföras nettointkomsterna af ej mindre statens skogar än äfven dess jordbruksdomäner.

Skogsmedlen hafva utgjort:

år 1908	9,491,142: —
„ 1909	8,612,666: —
„ 1910	10,908,935: —

eller i medeltal för dessa tre år 9,670,914 kronor. För femårsperioden 1906—1910 hafva de influtit med i medeltal 9,499,608 kronor och den årliga medelökningen har varit 586,552 kronor.

Enligt från domänstyrelsen erhållen uppgift skulle statsverkets skogsmedelsinkomster, i händelse uppbörden under fjärde kvartalet komme att motsvara uppbörden under samma kvartal af nästlidet år, för år 1911 komma att uppgå till 12,618,423 kronor 5 öre. Den årliga medelökningen under åren 1908—1911 kan alltså beräknas till omkring 1,000,000 kronor, men med hänsyn till den ovisshet, som ju alltid vidlåder beräkningarna rörande ifrågavarande, af växlande konjunkturer och virkespris beroende inkomst och då, enligt hvad statskontoret inhämtat, domänstyrelsen i sitt generalförslag för år 1912 beräknat skogsmedelsinkomsterna endast till 12,960,000 kronor, torde man för år 1913 böra stanna vid ett beräknadt belopp af 13,600,000 kronor.

Arrendemedlen hafva under senaste femårsperiod influtit med i medeltal 1,842,198 kronor och med en årlig minskning af i medeltal 2,659 kronor. Då desamma under år 1910 inflöto med 1,843,544 kronor, torde de utan fara kunna beräknas år 1913 inflyta med det belopp, hvartill de upptagits i 1911 års riksstat eller 1,700,000 kronor.

Sammanlagda bruttointkomsten af statens domäner skulle alltså kunna beräknas år 1913 uppgå till 15,300,000 kronor.

Enligt hvad statskontoret inhämtat, lära driftkostnaderna för statens domäner för samma år komma att beräknas till 5,946,000 kronor, hvadan det öfverskott, som skall tillföras statsregleringen, kan antagas uppgå till 9,354,000 kronor, hvarmed öfverskottet å denna affärsdrift upptagits i bifogade tabell.

Statens aktier: Utdelning i Luossavaara—Kirunavaara aktiebolag.

Enligt meddelande från trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund kan malmbrytningen under år 1912 beräknas:

Statskontorets skrifvelse med inkomstberäkning för år 1913. 29

i Kiruna till	2,800,000 ton
och i Gellivare till	1,050,000 „
Utdelningen å de staten tillhöriga preferensaktierna, hvilken utfaller år 1913, kan alltså beräknas uppgå till:	
för 1,400,000 ton à 1: — kr.	kronor 1,400,000: —
„ 525,000 „ à 0: 50 „	„ 262,500: —
Tillsammans kronor 1,662,500: —	

Med anslutning härtill har statskontoret såsom inkomst af fonden för statens aktier i bifogade förslagstabell upptagit 1,600,000 kronor.

Statens utlåningsfonder (öfverskott).

I förslaget till riksstat för år 1912 hade Eders Kungl. Maj:t under denna rubrik upptagit de räntor, som för nämnda år väntades komma att debiteras, med afdrag af förvaltningskostnader, där sådana särskildt vore att beräkna; och blefvo de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppen af innevarande års Riksdag godkända.

Enligt härstädes verkställda beräkningar kunna, såsom framgår af bil. C, de på år 1913 belöpande räntorna med vederbörligt afdrag beräknas uppgå till

för nya odlingslånefonden	kronor 253,000: —
„ torfindustrilånefonden	„ 125,000: —
„ rederilånefonden	„ 650,000: —
„ egnahemslånefonden	„ 958,000: —
„ fiskerilånefonden	„ 77,000: —
„ norrländska nyodlingsfonden	„ 24,000: —
„ jordförmedlingsfonden	„ 36,000: —
„ handtverkslånefonden	„ 4,000: —

Dessa i förslagstabellen upptagna belopp hafva beräknats genom att från respektive räntebelopp draga förvaltningsbidrag för egnahemslånefonden 135,000 kronor och för handtverkslånefonden förslagsvis 2,000 kronor.

Från riksgäldskontoret har statskontoret inhämtat, att ränteafkastningen för år 1913 af »järnvägslånefondens» medel i riksgäldsfullmäktiges skrifvelse till chefen för finansdepartementet den 8 innevarande december beräknats till 1,578,400 kronor och af »allmänna byggnadslånefondens» medel till 36,600 kronor, hvilka belopp upptagits i statskontorets förslagstabell.

Arbetareförsäkringsfonden.

Enligt härstädes verkställd beräkning (bil. C.) kommer dess ränteintäkt att år 1913 utgöra omkring 1,380,000 kronor, hvilket belopp upptagits i bifogade förslagstabell.

Stockholm den 13 december 1911.

Underdånigst:

HANS WACHTMEISTER.

PER SÖDERMARK.

K. BECKMAN.

NILS SPILHAMMAR.

Föredragande.

Carl Arfwedson.

Bil. A.
Statsverkets inkomster.

		Kronor.
A. Egentliga statsinkomster.		
<i>Skatter:</i>		
Mantalspenningar	825,000: —	
Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:		
Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i> 33,000,000: —		
Bevilling af fast egendom samt af inkomst, <i>bevillning</i>	1,400,000: —	
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	300,000: —	
Arfsskatt, <i>bevillning</i>	6,000,000: —	
Öfriga stämpelmedel, <i>bevillning</i>	11,000,000: —	51,700,000: —
Tullar och acciser:		
Tullmedel, <i>bevillning</i>	62,000,000: —	
Brännvinstillverkningsskatt, <i>bevillning</i>	21,500,000: —	
Sockerskatt, <i>bevillning</i>	20,000,000: —	
Punschskatt, <i>bevillning</i>	1,700,000: —	
Maltskatt, <i>bevillning</i>	5,000,000: —	110,200,000: —
		162,725,000 —
<i>Uppbörd i statens verksamhet:</i>		
Fyr- och båkmedel	1,800,000: —	
Bidrag till försäkringsinspektionen	53,000: —	
Bidrag till bankinspektionen	47,000: —	
Inkomster af myntning och justering	915,000: —	
Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	441,000: —	
Kontrollstämpelmedel	95,000: —	
Terminsavgifter från läroverken	500,000: —	
Diverse inkomster	1,500,000: —	5,351,000 —
B. Inkomster af statens produktiva fonder.		
<i>Statens affärsverksamhet:</i>		
Statens järnvägar: inkomster	84,200,000: —	
driftkostnader	65,700,000: —	
öfverskott	18,500,000: —	
Transport	18,500,000: —	168,076,000 —

				Kronor.
Postverket:			Transport 18,500,000: —	168,076,000 —
	inkomster, <i>bevillning</i>	25,610,000: —		
	driftkostnader	23,100,000: —		
Telegrafverket:	öfverskott		2,510,000: —	
	inkomster	16,250,000: —		
	driftkostnader	11,650,000: —		
			öfverskott	4,600,000: —
Statens vattenfallsverk:				
Trollhätte kanalverk:				
		inkomster	473,000: —	
		driftkostnader	312,000: —	
			öfverskott	161,000: —
Trollhätte kraftverk:				
		inkomster	1,360,000: —	
		driftkostnader	587,000: —	
			öfverskott	773,000: —
Trollhätte fastighetsförvaltning:				
		inkomster	50,000: —	
		driftkostnader	26,000: —	
			öfverskott	24,000: —
Vattenfall och fastigheter inom Älfsborgs samt Göteborgs och Bohus län:				
		inkomster	103,000: —	
		driftkostnader	14,000: —	
			öfverskott	89,000: —
Vattenfall och fastigheter, inköpta för elektrisk drift vid statens järnvägar:				
		inkomster	9,000: —	
		driftkostnader	5,000: —	
			öfverskott	4,000: —
Diverse vattenfall och fastigheter:				
		inkomster	11,000: —	
		driftkostnader	4,000: —	
			öfverskott	7,000: —
Säger för vattenfallsverken:				
		inkomster	2,006,000: —	
		driftkostnader	948,000: —	
			öfverskott	1,058,000: —
			Transport 26,668,000: —	168,076,000 —

		Kronor.
	Transport 26,668,000: —	168,076,000 —
Statens domäner:		
inkomster	15,300,000: —	
driftkostnader	5,946,000: —	
öfverskott	9,354,000: —	36,022,000 —
Statens aktier:		
Utdelning i Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag		1,600,000 —
Statens utlåningsfonder (öfverskott):		
Nya odlingslånefonden	253,000: —	
Torfindustrilånefonden	125,000: —	
Rederilånefonden	650,000: —	
Egnahemslånefonden	958,000: —	
Fiskerilånefonden	77,000: —	
Norrländska nyodlingsfonden	24,000: —	
Jordförmedlingsfonden	36,000: —	
Handtverkslånefonden	4,000: —	
Järnväglånefonden	1,578,400: —	
Allmänna byggnadslånefonden	36,600: —	3,742,000 —
Arbetsförsäkringsfonden		1,380,000 —
	Summa	210,820,000 —

	Enligt		
	För år 1906.	För år 1907.	För år 1908.
Ordinarie inkomster.			
Arrendemedel	1,854,180	1,851,298	1,782,314
Mantalspenningar	801,042	811,425	611,538
Bötesmedel	448,676	497,544	492,615
Kontrollstämpelmedel	86,541	94,298	85,546
Fyr- och båkmedel	1,725,803	1,776,339	1,845,525
Telegrafmedel	10,361,446	11,712,117	12,555,796
Järnvägstrafikmedel	17,300,000	12,000,000	4,700,000
Skogsmedel	8,562,727	9,922,569	9,491,142
Terminsafigter från läroverken	581,845	561,665	558,315
Extra uppbörd	305,744	456,924	414,509
Säger	42,028,004	39,684,179	32,537,300
Bevillningar.			
Tullmedel	59,523,133	59,624,649	57,224,921
Postmedel	18,442,464	19,651,075	19,877,156
Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter	273,502	272,934	256,868
Arfsskatt	— —	— —	— —
Stämpelmedel	10,095,922	11,707,520	13,569,483
Brännvinstillverkningsskatt	24,435,257	23,791,880	21,361,615
Hvitbetssockertillverkningsafgift	161,318	— —	— —
Sockerskatt	1,429,037	14,709,870	18,918,868
Inkomstskatt	14,008,306	16,004,206	7,854,948
Punschskatt	1,459,220	1,558,538	1,593,012
Maltsskatt	3,084,598	3,041,413	2,923,276
Bevillning af fast egendom samt af inkomst	9,853,885	10,523,615	17,330,594
Inkomst- och förmögenhetsskatt	— —	— —	— —
Säger	142,766,642	160,885,700	160,910,741
Summa	184,794,646	200,569,879	193,448,041

Bil. B.

räkenskaperna.					Beräknade i riks- staten för år 1912.
För år 1909.	För år 1910.	Medium.	Årlig ökning i medeltal.	Årlig minskning i medeltal.	
1,879,654	1,843,544	1,842,198	— —	2,659	— —
790,746	817,577	766,466	4,134	— —	825,000
502,484	515,257	491,315	16,645	— —	— —
89,977	93,365	89,945	1,706	— —	95,000
1,848,307	1,850,183	1,809,231	31,095	— —	1,700,000
13,377,964	14,391,572	12,479,779	1,007,532	— —	— —
6,500,000	13,000,000	10,700,000	— —	1,075,000	— —
8,612,666	10,908,935	9,499,608	586,552	— —	— —
540,786	531,599	554,842	— —	12,562	540,000
583,078	512,464	454,544	51,680	— —	— —
34,725,662	44,464,496	38,687,928	— —	— —	3,160,000
58,495,400	60,867,455	59,147,112	336,081	— —	62,000,000
19,951,000	21,905,318	19,965,403	865,714	— —	— —
310,843	335,786	289,987	15,571	— —	300,000
— —	— —	— —	— —	— —	6,000,000
11,696,288	15,567,026	12,527,248	1,367,776	— —	11,000,000
19,163,020	21,632,503	22,076,855	— —	700,689	21,500,000
— —	— —	— —	— —	— —	— —
15,045,860	17,549,779	13,530,683	4,030,186	— —	19,000,000
15,988,153	16,205,728	14,012,268	549,356	— —	— —
1,559,721	1,693,655	1,572,829	58,609	— —	1,500,000
2,893,311	5,369,027	3,462,325	571,107	— —	5,000,000
12,176,045	12,845,008	12,545,829	747,781	— —	1,250,000
— —	— —	— —	— —	— —	31,000,000
157,279,641	173,971,285	159,130,539	— —	— —	158,550,000
192,005,303	218,435,781	197,818,467	— —	— —	161,710,000

*Bil. C.***P. M.**

Uppgift angående de belopp, hvartill nedannämnda fonders räntor af mig beräknats för år 1913.

	Inflytande räntor.	Debiterade räntor.
Nya odlingslånefonden	—	253,000: —
Torflånefonden	120,000: —	125,000: —
Rederilånefonden	640,000: —	650,000: —
Egnahemslånefonden	945,000: —	1,093,000: —
Fiskerilånefonden	72,000: —	77,000: —
Norrländska nyodlingsfonden	22,000: —	24,000: —
Jordförmedlingsfonden	36,000: —	36,000: —
Handtverkslånefonden	5,000: —	6,000: —
Arbetareförsäkringsfonden	1,330,000: —	1,380,000: —

Det har ansetts ej kunna ifrågakomma att från nya odlingslånefonden med dess säregna förhållanden öfverföra mer än på sin höjd årets *debiterade* räntor, och har jag därför ej beräknat de år 1913 *inflytande* räntorna å denna fond.

En half procents förvaltningsbidrag från egnahemslånefonden beräknas år 1913 uppgå till 135,000 kronor.

Förvaltningsbidrag lär väl komma att utgå äfven från handtverkslånefonden.

Stockholm den 11 december 1911.

Arvid Vide.

Bil. Litt. B.

Till herr statsrådet och chefen för kungl. finansdepartementet.

Med anledning af herr statsrådets skrifvelse af den 6 dennes hafva fullmäktige i riksgäldskontoret låtit upprätta och hafva äran härmed öfverlämna förslagsvis uppgjorda beräkningar öfver riksgäldskontorets sannolika ställning vid slutet af hvartera af åren 1911 och 1912 samt redan nu påräkneliga inkomster och utgifter år 1913.

Stockholm den 7 december 1911.

H. CAVALLI.

W. ODELBERG. G. F. ÖSTBERG. EMIL KINANDER.

H. Sederholm.

Förslagsberäkning öfver riksgäldskontorets inkomster och

Tillgångar:			
Innestående å giroräkning i riksbanken den 7 december 1911	5,383,622: 09		
Kassabehållning samma dag	38,207: 07	5,421,829: 16	
Tillfälligt förräntade medel, kapital:			
utlånadt inom landet	3,600,000: —		
svenska obligationer	3,240,625: 64		
af främmande stater utgifna obligationer och andra skuldförbindelser	15,408,960: 82		
hos utländska banker och bankirhus innestående	50,529,777: 62	72,779,364: 08	
Fordran af statskontoret för lämnad kassaförstärkning		15,000,000: —	
Fordran af byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus		12,750: 24	93,213,943 48
Inkomster:			
Kapital- och ränteinbetalningar å till vissa bestämda ändamål anvisade låneunderstöd som förfalla med 1,173,600 kronor, hvaraf beräknas inflyta	970,000: —		
Ränta å utbetalda belopp till odlingslånefonden ..	169,815: 86		
Dito å dito till torfindustrilånefonden	73,000: —		
Dito å dito till rederilånefonden	362,000: —		
Dito å lån till svenska ostasiatiska kompaniet	80,000: —		
Dito å utbetalda belopp till egnahemslånefonden ..	894,411: 71		
Dito å dito till Trollhättans egnahemslånefond	16,000: —		
Dito å dito till fiskerilånefonden	46,776: 10		
Dito å dito till jordförmedlingsfonden	40,063: 46		
transport	2,652,067: 13	93,213,943	48

utgifter från och med den 7 december 1911 till samma års slut.

Utgifter:		
Riksdags- och revisionskostnader	80,000: —	
Kostnader för Riksdagens hus	10,000: —	
” ” ” bibliotek	3,263: 77	
Förvaltningskostnader vid riksgäldskontoret m. m.	10,000: —	103,263 77
Återstoden af 1911 års annuitetsanslag: .		
för 3 $\frac{6}{10}$ % statslånet	1,525,642: 56	
,, 1908 års 3 $\frac{1}{2}$ % statslån	1,089,600: —	2,615,242: 56
Ränta och amortering å nedanstående af riksgäldskontoret öfvertagna lån:		
kommunlån	15,300: —	
Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obligationslån	28,600: —	
järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens obligationslån af år 1898	88,120: —	132,020: —
Ränta å den i riksgäldskontoret inestående köpeskillingen, 2,250,000 kronor, för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm	45,000: —	
Dito å konung Carl XIII:s hemgiftskapital	1,875: —	
Dito å Göta kanals reparationsfond	7,044: 45	2,801,182 01
I riksgäldskontoret inestående köpeskillingar, influtna vid försäljning af mindre kronolägenheter		656,173 75
I riksgäldskontoret inestående, till undsättningar vid missväxter eller felslagna skördar afsedda medel		650,081 60
Låneunderstöd till enskilda järnvägsanläggningar:		
1906 års fond		
återstoden af 1908 års anslag	534,150: —	
” ” 1909 ” ”	150,900: —	
” ” 1910 ” ”	696,500: —	
1911 års anslag	1,500,000: —	2,881,550 —
transport		7,092,251 13

	transport	7,092,251	13
Odlingslånefonden:			
1902—1908 års låneanslag, tillsammans kronor	1,613,920: 23,		
återstoden	1,113,920: 23		
1909 års låneanslag	1,000,000: —		
efter afdrag af för samma år beräknade, till statskontoret inflytande annuiteter å odlingslån	835,300: —	164,700: —	
1910 års låneanslag	1,000,000: —		
efter enahanda afdrag	830,000: —	170,000: —	
1911 års låneanslag	1,000,000: —		
efter enahanda afdrag	810,000: —	190,000: —	
		1,638,620	23
Egnahemslånefonden:			
återstoden af vid 1908 års riksdag anvisade 800,000 kronor	286,005: 86		
fyllnadsbelopp för år 1909, beräknadt att utgå med 5,271,000 kronor, återstoden	434,635: 04		
dito för år 1910, beräknadt att utgå med 4,706,500 kronor, återstoden	264,014: 18		
dito för år 1911, beräknadt att utgå med 4,771,000 kronor, återstoden	1,171,000: —	2,155,655	08
Fiskerilånefonden:			
1908 års fyllnadsbelopp, beräknadt att utgå med 440,000 kronor, återstoden	42,790: 96		
1909 års fyllnadsbelopp beräknadt att utgå med 335,000 kronor, återstoden	30,006: 52		
1911 års fyllnadsbelopp, beräknadt att utgå med	180,000: —	252,797	48
Norrländska nyodlingsfonden:			
1907 års anslag, 100,000 kronor, återstoden	7,510: —		
1908 „ „ 200,000 „ „	27,579: 98		
1909 „ „ 300,000 „ „	33,869: 18		
1910 „ fyllnadsbelopp, högst 300,000 kronor, återstoden	151,075: —		
1911 års fyllnadsbelopp, högst	300,000: —	520,034	16
	transport	11,659,358	08

	transport	98,216,449	02
	transport	98,216,449	02

	transport	11,659,358	08
Vid 1906 års riksdag anvisade medel, 5,000,000 kronor till inköp af vattenfall, lämpliga för elektrisk drift å statens järnvägar, återstoden		80,241	67
Vid 1907 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisade medel:			
till rederilånefonden, 5,000,000 kronor, återstoden		390,333	34
„ torfindustrilånefonden, 2,000,000 kronor, återstoden		56,502	77
„ jordförmedlingsfonden, 2,000,000 kronor, återstoden		998,413	43
„ inköp af vissa fastigheter för statens anläggningar vid Trollhättan, 300,000 kronor, återstoden		121,201	34
Vid 1908 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisade medel:			
till förskott för uppförande af nya byggnader för naturhistoriska riksmuseum		990,000	—
„ utbyggande af kraftstationen vid Trollhättan för viss högre leveransförmåga, 2,800,000 kronor, återstoden		1,400,000	—
Vid 1909 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisade medel:			
till inköp af vissa fastigheter för statens anläggningar vid Trollhättan m. m., 500,000 kronor, återstoden		403,025	53
„ fullbordande af statsbanan från Morjärv öfver Storträsk till Lappträsk m. m., 1,061,246 kronor, återstoden		261,246	—
„ förskott för uppförande af nya byggnader för allmänna barnbördshuset i Stockholm m. m., 574,860 kronor, återstoden		274,860	—
„ fortsättning af statsbanan från Östersund till Ströms vattendal jämte bispår, 3,000,000 kronor, återstoden		350,000	—
Vid 1910 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisade medel:			
till anläggning af en statsbana från Järna öfver Nyköping till Norrköping, 1,000,000 kronor, återstoden		500,000	—
„ fortsättning af statsbanan från Östersund till Ströms vattendal jämte bispår		1,500,000	—
„ anläggning af ledningar för distribuering af elektrisk energi från statens kraftstationer vid Trollhättan		1,000,000	—
	transport	19,985,182	16

	transport	98,216,449 02
	Summa kronor	98,216,449 02

	transport	19,985,182	16
till fullbordande af statsbanan från Göteborg till Skee,	2,038,000		
kronor, återstoden		238,000	—
„ afslutande af arbetet med utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Tomtebodå och Järfva järnvägsstationer		700,000	—
„ utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna järnvägsstationer m. m.		500,000	—
„ fortsättning af statsbanan från Bastuträsk till Skellefteå och vidare till Kallholmsfjärden, 1,000,000 kronor, återstoden		200,000	—
„ anläggning af en statsbana från Lappträsk till Veittijärvi m. m., 1,043,000 kronor, återstoden		200,000	—
„ bildande af en länefond för befrämjande af handtverk och därmed jämförlig mindre industri		50,000	—
Återbetalning till riksbanken af å separaträkning			
lyftade	15,000,000: —		
jämte ränta	100,000: —	15,100,000	—
	= 36,973,182: 16 =		
Beräknad behållning vid 1911 års slut			
Riksgäldskontoret	49,824,842: 67		
Likvidations- och amortisementsfonderna	4,195,578: 12		
Fonden för statsskuldens amortering	7,215,266: 44		
Riksgäldskontorets pensionsfond	7,579: 63	11,418,424: 19	61,243,266 86
	Summa kronor	98,216,449	02

Förslagsberäkning öfver riksgäldskontorets

Beräknad behållning vid 1912 års början:			
Riksgäldskontoret	49,824,842: 67		
Likvidations- och amortissemens- fonderna	4,195,578: 12		
Fonden för statsskuldens amor- tering	7,215,266: 44		
Riksgäldskontorets pensionsfond ..	7,579: 63	11,418,424: 19	61,243,266 86
Inkomster:			
Inflytande räntor:			
å lån tillhörande järnvägslånefonden	1,775,400: —		
„ lån tillhörande allmänna byggnadslånefonden	39,600: —		
„ riksgäldskontorets tillfälligt förräntade medel (efter gjordt afdrag af de räntor, som till- komma likvidations- och amortissemensfon- derna, fonden för statsskuldens amortering samt riksgäldskontorets pensionsfond)	1,000,000: —	2,815,000	
Inflytande kapitalafbetalningar:			
å lån tillhörande järnvägslånefonden	542,000: —		
„ lån tillhörande allmänna byggnadslånefonden	38,000: —	580,000	—
Medel att öfverföras till fonden för statsskuldens amortering		2,148,000	—
Tjänsteinnehavares pensionsavgifter		2,090	50
Anslag å riksstaten för år 1912:			
a) förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader m. m.		1,418,000	—
transport		68,206,357	36

		transport	68,206,357	36
b)	förslagsanslaget till räntor å statsskulden m. m. 22,690,000: — hvarifrån afräknas förestående beräknade ränte- inkomster å lån tillhörande järnvägslåne- fonden och allmänna byggnadslånefonden samt å riksgäldskontorets tillfälligt förräntade medel, tillsammans	2,815,000: —	19,875,000	—
c)	förslagsanslaget till afbetalning å statsskulden 6,204,000: — hvarifrån afräknas förestående beräknade kapi- talafbetalningar å lån tillhörande järnvägs- lånefonden och allmänna byggnadslånefon- den, tillsammans	580,000: —	5,624,000	—
Upplåning:				
Vid 1911 års riksdag beräknade upplåning för utgifter under samma och föregående år			34,115,603: 41	
Upplåning till betäckande af motstående utgifter under år 1912:				
	till odlingslånefonden	524,000: —		
	„ egnahemslånefonden	5,000,000: —		
	„ fiskerilånefonden	116,000: —		
	„ norrländska nyodlingsfon- den	210,000: —		
	„ jordförmedlingsfonden	800,000: —		
	„ handtverkslånefonden	75,000: —		
	„ järnvägslånefonden	1,500,000: —		
	„ lånefonden för bibanor i västra Sverige	1,000,000: —		
	„ lånefonden för tjänsteman- nasamhället i Mörby	930,000: —		
	„ fortsatt utveckling af sta- tens telefonväsende	4,000,000: —		
	„ anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade järnvägar	3,250,000: —		
transport		17,405,000: —	34,115,603: 41	93,705,357 36

transport	21,891,938: 33	1,418,000 —
Ränta å medgifven och beräknad ännu icke verkställd upplåning	250,000: —	
Ränta å följande af riksgäldskontoret öfvertagna lån:		
Kommunlån	24,077: 22	
Örebro—Svarta järnvägsaktiebolags obligationslån	26,600: —	
Järnvägsaktiebolaget Malmö—kontinentens obligationslån:		
af år 1898	60,040	
„ „ 1902	32,800	143,517: 22
Årsanslaget till Hans Maj:t Konungen	300,000: —	
Ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm	90,000: —	
Ränta å konung Carl XIII:s hemgiftskapital	7,500: —	
Ränta å Göta kanals reparationsfond	7,044: 45	22,690,000 —
Afbetalning å statsskulden:		
Stadgad amortering å följande fonderade statslån:		
1880 års 3 $\frac{1}{2}$ % lån	2,613,600: —	
1886 „ 3 $\frac{1}{2}$ % „	425,394: 30	
1890 „ 3 $\frac{1}{2}$ % „	559,111: 11	
1899 „ 3 $\frac{1}{2}$ % „	358,920: —	3,957,025: 41
Afsättning till fonden för statsskuldens amortering i anledning af upptagandet af nedannämnda fonderade statslån:		
3 $\frac{1}{10}$ % lånet	763,196: —	
1888 års 3 % lån	159,600: —	
1894 „ 3 % „	147,204: —	
1900 „ 3 $\frac{1}{2}$ % „	181,600: —	
1904 „ 3 $\frac{1}{2}$ % „	120,000: —	
1906 „ 3 $\frac{1}{2}$ % „	144,000: —	
1908 „ 3 $\frac{1}{2}$ % „	272,400: —	
1911 „ 3 $\frac{1}{2}$ % „	360,000: —	2,148,000: —
transport	6,105,025: 41	24,108,000 —

	transport	17,405,000: —	34,115,603: 41	93,705,357	36
till utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna järnvägsstationer m. m.		250,000: —			
„ fullbordande af statsbanan från Bastuträsk till Skellefteå och vidare till Kallholmsfjärden		1,028,000: —			
„ fullbordande af statsbanan från Östersund till Ströms vattudal jämte bispår		1,400,000: —			
„ fortsättning af statsbanan Järna—Nyköping—Norrköping		4,000,000: —			
„ anläggning af en statsbana från Ströms vattudal till Ångermanälven		900,000: —			
„ anläggning af en statsbana från Veittijärvi till Karungi samt från Karungi till Matarengi		900,000: —			
„ anordnande af militärstation vid Keräsjoki håll och mötesplats å järnvägen Lappträsk—Veittijärvi		32,500: —			
„ kompletteringsarbeten å järnvägslinjen Kiruna—Svartön		1,070,000: —			
„ utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Göteborg och Alingsås m. m.		650,000: —			
„ betäckande af vissa kostnader för redan utförda					
	transport	27,635,500: —	34,115,603: 41	93,705,357	36

Stadgad amortering å följande af riksgäldskontoret öfvertagna lån:	transport 6,105,025: 41	24,108,000 —
Kommunlån	40,974: 59	
Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obligationslån	15,000: —	
Järnvägsaktiebolaget Malmö—kontinentens obligationslån af år 1898	29,000: —	
„ „ 1902	14,000: —	
	98,974: 59	6,204,000 —

Utbetalningar att bestridas af lånemedel:

Vid 1911 års riksdag till utgående från riksgäldskontoret anvisade medel:

till odlingslånefonden	524,000: —	
„ egnahemslånefonden	5,000,000: —	
„ fiskerilånefonden	116,000: —	
„ norrländska nyodlingsfonden	210,000: —	
„ jordförmedlingsfonden	800,000: —	
„ handtverkslånefonden	75,000: —	
„ järnvägslånefonden	1,500,000: —	
„ lånefonden för bibanor i västra Sverige	1,000,000: —	
„ lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	930,000: —	
„ fortsatt utveckling af statens telefonväsende	4,000,000: —	
„ anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade järnvägar	3,250,000: —	
„ utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna järnvägsstationer m. m.	250,000: —	
„ fullbordande af statsbanan från Bastuträsk till Skellefteå och vidare till Kallholmsfjärden	1,028,000: —	
„ fullbordande af statsbanan från Östersund till Ströms vattudal jämte bispår	1,400,000: —	
„ fortsättning af statsbanan Järna—Nyköping —Norrköping	4,000,000: —	

transport 24,083,000: — 30,312,000 —

transport	27,635,500: —	34,115,603: 41	93,705,357	36
anläggningar vid Trelleborgs ångfärjestation.....	204,400: —			
till inköp af mark, som erfordras i och för ordnande af Stockholms bangårdsförhållanden m. m.	2,000,000: —			
„ anläggning af en ny farled mellan Vänersborg och Göteborg	5,000,000: —			
„ anläggning af ledningar för distribuering af elektrisk energi från statens kraftverk vid Trollhättan m. m.	1,500,000: —			
„ uppförande af en elektrisk kraftstation vid Porjusfallen i Stora Lule älf och anläggning af järnväg mellan Gellivare och Porjus m. m.	4,000,000: —			
„ anläggning af ett statens kraftverk vid Älfkarleby	3,450,000: —	43,789,900: —		
	Kronor	77,905,503: 41		
som minskas med:				
valutan för 1911 års 3½% statslån	66,960,000: —			
d:o för försålda obligationer af 3% ₁₀ % statslånet	316,200: —	67,276,200: —	10,629,303	41
Summa kronor			104,334,660	77

Transport	24,083,000: —	30,312,000 —
till anläggning af en statsbana från Ströms vattudal till Ångermanälven	900,000: —	
„ anläggning af en statsbana från Veittijärvi till Karungi samt från Karungi till Matarengi	900,000: —	
„ anordnande af militärstation vid Keräsajoki håll- och mötesplats å järnvägen Lappträsk—Veittijärvi	32,500: —	
„ kompletteringsarbeten å järnvägslinjen Kiruna—Svartön	1,070,000: —	
„ utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Göteborg och Alingsås m. m.	650,000: —	
„ betäckande af vissa kostnader för redan utförda anläggningar vid Trälleborgs ångfärjestation	204,400: —	
„ inköp af mark, som erfordras i och för ordnande af Stockholms bangårdsförhållanden m. m.	2,000,000: —	
„ anläggning af en ny farled mellan Vänersborg och Göteborg	5,000,000: —	
„ anläggning af ledningar för distribuering af elektrisk energi från statens kraftverk vid Trollhättan m. m.	1,500,000: —	
„ uppförande af en elektrisk kraftstation vid Porjusfallen i Stora Lule älf och anläggning af järnväg mellan Gellivare och Porjus m. m.	4,000,000: —	
„ anläggning af ett statens kraftverk vid Älfkarleby	3,450,000: —	43,789,900 —
Beräknad behållning vid 1912 års slut:		
Riksgäldskontoret	16,664,246: 08	
Likvidations- och amortissemensfonderna	4,195,578: 12	
Fonden för statsskuldens amortering	9,363,266: 44	
Riksgäldskontorets pensionsfond	9,670: 13	13,568,514: 69
		30,232,760 77
Summa kronor	104,334,660	77

Förslagsberäkning öfver riksgäldskontorets

Beräknad behållning vid 1913 års början:

Riksgäldskontoret	16,664,246: 08		
Likvidations- och amortissemens-			
fonderna	4,195,578: 12		
Fonden för statsskuldens amortering	9,363,266: 44		
Riksgäldskontorets pensionsfond ..	9,670: 13	13,568,514: 69	30,232,760 77

Inkomster:

Inflytande räntor:

å lån tillhörande järnvägslånefonden	1,578,400: —		
” ” ” allmänna byggnadslånefonden	36,600: —		
” ” ” riksgäldskontorets tillfälligt förräntade medel (efter gjordt afdrag af de räntor, som till- komma likvidations- och amortissemensfon- derna, fonden för statsskuldens amortering samt riksgäldskontorets pensionsfond)	500,000: —	2,115,000	—

Inflytande kapitalafbetalningar:

å lån tillhörande järnvägslånefonden ..	582,500: —		
” ” ” allmänna byggnadslånefonden	35,500: —	618,000	—
Medel att öfverföras till fonden för statsskuldens amortering		2,148,000	—
Tjänsteinnehafvares pensionsafgifter		2,090	50
Ersättning för beräknadt förskott för uppförande af nya byggnader för naturhistoriska riksmuseum		990,000	—
Dito för dito dito för allmänna barnbördshuset i Stockholm		574,860	—
Anslag å riksstaten för år 1913:			
a) förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader m. m.		1,418,000	—
b) ” ” till räntor å statsskulden m. m.	22,694,000: —		
hvarifrån afräknas förestående beräknade ränte-			

Transport 22,694,000: — 38,098,711 27

inkomster och utgifter år 1913.

Utgifter:

Riksdags- och revisionskostnader m. m.

Riksdags- och revisionskostnader	1,225,000: —	
Kostnader för Riksdagens hus	50,000: —	
” ” ” bibliotek	4,500: —	
Arfvoden, löner och expenser vid riksgäldskontoret	102,500: —	
Pensioner vid dito	5,500: —	
Aflöning, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition	30,500: —	1,418,000 —

Räntor å statsskulden m. m.:

Ränta å de fonderade statslånen:

3 $\frac{1}{2}$ % lånet	3,049,845: 12	
1880 års 3 $\frac{1}{2}$ % lån	2,428,268: 53	
1886 ” 3 $\frac{1}{2}$ % ”	1,968,414: 84	
1888 ” 3% ”	725,733: 33	
1890 ” 3 $\frac{1}{2}$ % ”	927,204: 45	
1894 ” 3% ”	525,096: —	
1899 ” 3 $\frac{1}{2}$ % ”	1,151,325: —	
1900 ” 3 $\frac{1}{2}$ % ”	1,271,200: —	
1904 ” 3 $\frac{1}{2}$ % ”	1,260,000: —	
1906 ” 3 $\frac{1}{2}$ % ”	1,512,000: —	
1907 ” lån à 4%	1,872,000: —	
1908 ” ” à 4%	2,179,200: —	
1911 ” ” à 4%	2,880,000: —	21,750,287: 27

Ränta å medgifven och beräknad ännu icke verkställd upplåning

400,000: —

Ränta å följande af riksgäldskontoret öfvertagna lån:

kommunlån	22,048: 28
Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obligationslån	26,000: —

Transport 48,048: 28 22,150,287: 27 1,418,000 —

Transport	48,048: 28	22,150,287: 27	1,418,000 —
järnvägsaktiebolaget Malmö-kontinentens obligationslån			
af år 1898	58,880: —		
„ „ 1902	32,240: —	139,168: 28	
Årsanslaget till H. Maj:t Konungen		300,000: —	
Ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm		90,000: —	
Ränta å konung Carl XIII:s hemgiftskapital		7,500: —	
Ränta å Göta kanals reparationsfond		7,044: 45	22,694,000 —
Afbetalning å statsskulden:			
stadgad amortering å följande fonderade statslån:			
1880 års $3\frac{1}{2}\%$ lån	2,722,500: —		
1886 „ $3\frac{1}{2}\%$ „	425,949: 80		
1890 „ $3\frac{1}{2}\%$ „	578,666: 67		
1899 „ $3\frac{1}{2}\%$ „	371,880: —	4,098,996: 47	
afsättning till fonden för statsskuldens amortering i anledning af upptagandet af nedan nämnda fonderade statslån:			
$3\frac{1}{2}\%$ lånet	763,196: —		
1888 års 3% lån	159,600: —		
1894 „ 3% „	147,204: —		
1900 „ $3\frac{1}{2}\%$ „	181,600: —		
1904 „ $3\frac{1}{2}\%$ „	120,000: —		
1906 „ $3\frac{1}{2}\%$ „	144,000: —		
1908 „ $3\frac{1}{2}\%$ „	272,400: —		
1911 „ $3\frac{1}{2}\%$ „	360,000: —	2,148,000: —	
stadgad amortering å följande af riksgäldskontoret öfvertagna lån:			
kommunlån	43,003: 53		
Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obligationslån	16,000: —		
järnvägsaktiebolaget Malmö-kontinentens obligationslån			
af år 1898	29,000: —		
„ „ 1902	14,000: —	102,003: 53	6,349,000 —
Transport			30,461,000 —

	Transport	66,908,711 27
	Summa kronor	66,908,711 27

		Transport	30,461,000	—
Utbetalningar att bestridas af lånemedel:				
till järnväglånefonden	1,500,000:	—		
„ lånefonden för bibanor i västra Sverige...	1,000,000:	—	2,500,000	—
Beräknad behållning vid 1913 års slut:				
Riksgäldskontoret	18,229,106:	08		
Likvidations- och amortisements-				
fonderna	4,195,578:	12		
Fonden för statsskuldens amorte-				
ring	11,511,266:	44		
Riksgäldskontorets pensionsfond	11,760:	63	15,718,605:	19
			33,947,711	27
			Summa kronor	66,908,711 27

Utgifterna.

(För flera hufvudtitlar gemensamma frågor.)

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13
januari 1912.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Extra lönetillägg till vissa tjänstemän och betjante.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet friherre Adelswärd anförde i underdånighet:

[1.]

Sedan Kungl. Maj:t i den till 1911 års Riksdag aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof äskat beviljande af extra lönetillägg för samma år åt vissa statens tjänstemän och betjante,

Bihang till Riksd. prot. 1912. 1 Saml. 1 Afd.

- [1.] anmälde Riksdagen i särskilda skrivelser, att, i enlighet med hvad Kungl. Maj:t under andra, fjärde, femte, sjätte, sjunde, åttonde och nionde hufvudtitlarna föreslagit i fråga om beviljande af anslag för beredande af extra lönetillägg för år 1911 åt en del tjänstemän och betjante i de till de olika departementen hörande ämbetsverk, kårer och stater, Riksdagen under nedannämnda hufvudtitlar på extra stat för år 1912 anvisat särskilda förslagsanslag att enligt vissa angifna grunder utgå med följande belopp, nämligen:

under andra hufvudtiteln		kronor	13,000: —
» fjärde	»	»	398: —
» femte	»	»	8,600: —
» sjätte	»	»	70,000: —
» sjunde	»	»	16,000: —
» åttonde	»	»	20,000: —
» nionde	»	»	5,000: —
eller sålunda tillsammans till			kronor 132,998: —

Angående extra lönetillägget för år 1911 åt en del tjänstemän och betjante utfärdades den 22 juni 1911 nådig kungörelse.

I det jag nu går att anmäla frågan om extra lönetillägg för innevarande år, tillåter jag mig till en början erinra därom, att en del af de ämbetsverk, kårer och stater, som år 1911 kommit i åtnjutande af extra lönetillägg, genom samma års riksdagsbeslut fått sina löneförhållanden ny- eller omreglerade för tiden från och med år 1912, hvarjämte Riksdagen å extra stat för år 1912 beviljat anslag till provisorisk lönereglering för befattningshafvare inom andra af berörda ämbetsverk. I afseende å de ämbetsverk, kårer och stater, som genom nästlidet års riksdagsbeslut fått sina löneförhållanden ny- eller omreglerade, må nämnas nedre justitierevisionen, tekniska högskolan och Chalmers tekniska läroanstalt, farmaceutiska institutet samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Den provisoriska löneregleringen omfattar befattningshafvare inom statsdepartementen, medicinalstyrelsen, nationalmuseum, patent- och registreringsverket, kommerskollegium, tekniska skolan i Stockholm, gymnasiska centralinstitutet, öfverintendentsämbetet samt statistiska centralbyrån. I fråga om sistberörda ämbetsverk kommer anslag till extra lönetillägg för innevarande år att erfordras allenast för det fåtal befattningshafvare, som icke äga komma i åtnjutande af den provisoriska löneregleringen.

Beträffande vissa verk och kårer torde förslag till lönereglering

kunna redan i dag eller i allt fall inom så nära framtid underställas Kungl. Maj:ts pröfning, att framställningar därutinnan kunna vid nu instundande riksmöte föreläggas Riksdagen. Därjämte torde i dag komma att göras hemställan därom, att Eders Kungl. Maj:t ville hos innevarande års Riksdag göra framställning om anvisande å extra stat för år 1913 af anslag till provisorisk lönereglering för dels de verk och myndigheter, som redan för år 1912 kommit i åtnjutande af dylik reglering, dels ock inspektörerna öfver elektriska anläggningar samt bergmästarna.

För de verk och myndigheter, som först med ingången af år 1913 blifva föremål för omreglering eller provisorisk lönereglering, erfordras likväl på 1913 års stat anslag till extra lönetillägg för år 1912.

Ehuru antalet af de befattningshafvare, som år 1912 böra komma i åtnjutande af extra lönetillägg, är väsentligt lägre än motsvarande antal år 1911, återstå ännu åtskilliga ämbetsverk och kårer vid de äldre lönestaterna. De förhållanden, som föranledde beviljande af extra lönetillägg för år 1911, göra sig beträffande dessa verk och kårer innevarande år gällande i fullt samma grad som år 1911.

Med afseende å hvad jag sålunde anført, torde erforderliga auslag för beredande af extra lönetillägg äfven för år 1912 böra af Riksdagen äskas.

Till förekommande af hvarje missförstånd tillåter jag mig erinra därom, att Riksdagen beviljat medel för beredande af tillfällig löneförbättring åt kronofogdar, häradsskrifvare och länsmän, hvadan dessa tjänstemän gifvetvis icke böra därutöfver komma i åtnjutande af extra lönetillägg.

Innan jag härefter öfvergår att beräkna de belopp, hvartill de extra lönetilläggen å de skilda hufvudtitlarna skulle uppgå, tillåter jag mig erinra därom, att vissa protokollssekreterare i nedre justitierevisionen äfven efter den reglering af löneförhållandena därstädes, som tillämpas från och med innevarande år, torde böra tillerkännas extra lönetillägg. Genom berörda reglering blefvo nämligen fyra med fullmakt försedda protokollssekreterare öfvertaliga och de aflöningsförmåner, som till dem skulle efter löneregleringens ikraftträdande utgå, blefvo upptagna i en särskild öfvergångsstat. Vid underdånig föredragning den 13 januari 1911 af frågan om reglering af löneförhållandena vid nedre justitierevisionen framhöll dåvarande chefen för justitiedepartementet i här ifrågavarande del, att det syntes skäligt, att, såsom medgifvits i vissa likartade fall, förutnämnde protokollssekreterare, utöfver de i öfvergångsstaten upptagna aflöningsförmåner, komme i åtnjutande af extra

[1.] lönetillägg i den omfattning, sådant fortfarande kunde komma att utgå till andra statens tjänstemän med oreglerade löneförhållanden. Departementschefen hänsyftade med berörda yttrande på vissa notarier i rikets hofrätter, hvilka genom den lönereglering, som år 1909 genomfördes för hofrätterna, blefvo öfvertaliga. Dessa hafva nämligen äfven efter den nya löneregleringens ikraftträdande uppburit extra lönetillägg.

Med hänsyn härtill torde ock extra lönetillägg böra, nu närmast för år 1912, utgå till ifrågavarande fyra protokollssekreterare.

De af 1911 års Riksdag till extra lönetillägg anvisade anslag uppfördes såsom förslagsanslag å extra stat under vederbörande hufvudtitlar i 1912 års riksstat. På enahanda sätt torde de för de extra lönetilläggen för år 1912 erforderliga anslagen böra uppföras i riksstaten för år 1913, därvid förutsättes, att Kungl. Maj:t, om anslagen beviljas, anbefaller statskontoret att under år 1912 utbetala beloppen.

De anslag, som af 1911 års Riksdag för ifrågavarande ändamål beviljades, kunna, enligt hvad mig blifvit ifråga om andra hufvudtitlar än den sjunde från vederbörande departement meddeladt, samtliga med undantag af nionde hufvudtiteln, på grund af verkställda löneregleringar eller eljest med ledning af kända förhållanden mer eller mindre sänkas.

Hvad angår anslaget under andra hufvudtiteln, 13,000 kronor, har, med anledning hufvudsakligen af omreglering af löneförhållandena vid nedre justitierevisionen, detta anslag ansetts kunna sänkas till 7,000 kronor; jämväl anslagen under fjärde, femte, sjätte, sjunde och åttonde hufvudtitlarna, hvilka anslag i 1912 års riksstat uppförts med respektive 398 kronor, 8,600 kronor, 70,000 kronor, 16,000 kronor och 20,000 kronor, torde alla på grund af verkställda, slutliga eller provisoriska löneregleringar kunna minskas, det å fjärde hufvudtiteln till 285 kronor, det å femte hufvudtiteln till 6,600 kronor, det å sjätte hufvudtiteln till 20,000 kronor, hufvudsakligen på grund af slutliga eller provisoriska löneregleringar för medicinalstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt provinsialläkarna, det å sjunde hufvudtiteln, hufvudsakligen till följd af provisoriska löneregleringar för öfverintendentsämbetet och statistiska centralbyrån, till 8,000 kronor och det å åttonde hufvudtiteln till 15,000 kronor.

Förhållandena å nionde hufvudtiteln påkalla ej någon ändring i det där nu uppförda anslaget af 5,000 kronor.

De erforderliga anslagen hafva således nu beräknats till följande belopp:

Under andra hufvudtiteln till		kronor	7,000: —	[1.]
» fjärde	»	»	285: —	
» femte	»	»	6,600: —	
» sjätte	»	»	20,000: —	
» sjunde	»	»	8,000: —	
» åttonde	»	»	15,000: —	
» nionde	»	»	5,000: —	
eller sålunda tillsammans till kronor			61,885: —	

De grunder, efter hvilka de extra lönetilläggen för år 1912 borde utgå, skulle, i likhet med grunderna för 1911 års extra lönetillägg, blifva följande:

1:o) Extra lönetillägg utgår, där ej sådant fall är för handen, som under 2:o) sägs, till tjänsteman, hvilkens tjänstgöring är förlagd till hufvudstaden, med 15 procent å kontant aflöning, dock icke i något fall med högre belopp än 700 kronor, och

till tjänsteman, hvilkens tjänstgöring är förlagd till annan ort, med 12 procent å kontant aflöning, dock icke i något fall till högre belopp än 500 kronor, samt,

i hvad angår betjante, med 25 procent å kontant aflöning, om tjänstgöringen är förlagd till hufvudstaden, men eljest med 20 procent å sådan aflöning.

2:o) Ingår i aflöningen bostads- eller boställsförmån in natura, skall det enligt nästföregående moment beräknade lönetillägget minskas med ett belopp, motsvarande 10 procent af de kontanta aflöningsförmåner, hvarå tillägget beräknats.

3:o) Från åtnjutande af extra lönetillägg undantagas, förutom häradshöfdingarna och de tjänstemän, åt hvilka beredts tillfällig löneförbättring för år 1912,

a) de tjänstemän, hvilkas aflöningsförmåner af statstjänst för innevarande år uppgå till högre belopp än 7,700 kronor eller, om deras tjänstgöring är förlagd till annan ort än Stockholm, 7,500 kronor; skolande, ifall nämnda aflöningsförmåner öfverstiga 7,000 kronor, det extra lönetillägget i intet fall utgå med högre belopp än, som svarar mot skillnaden mellan 7,700 kronor eller, om tjänstemannen har sin tjänstgöring förlagd till landsorten, 7,500 kronor, å ena, samt förenämnda aflöningsförmånens belopp, å andra sidan,

b) de tjänstemän, hvilkas inkomst af arbete, det extra lönetillägget oberäknadt, under år 1911 af vederbörande taxeringsmyndigheter uppskattas till högre belopp än 7,700 kronor eller, om deras tjänst-

[1.] göring är förlagd till annan ort än Stockholm, 7,500 kronor; skolande, ifall nämnda inkomster öfverstiga 7,000 kronor, det extra lönetillägget i intet fall utgå med högre belopp, än som svarar mot skillnaden mellan 7,700 kronor, eller, om tjänstemannen har sin tjänstgöring förlagd till landsorten, 7,500 kronor, å ena, samt förenämnda inkomsters belopp, å andra sidan,

c) de tjänstinnehafvare, hvilkas aflöningsförmåner vid 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910 eller 1911 årens riksdagar ny- eller omreglerats efter andra grunder än dem, som följts vid de äldre staternas fastställande.

4:o) Extra lönetillägg må allenast tilläggas tjänstemän och betjante, hvilkas aflöning blifvit af Konung och Riksdag till siffran bestämd eller eljest utgår efter af Riksdagen pröfvade grunder.

5:o) Extra lönetillägg beräknas endast å aflöningsförmåner, hvilka utgå af statsmedel. Där aflöning bestrides dels af statsmedel, dels ock af andra medel, beräknas extra lönetillägg endast å den del däraf, som utgår af statsmedel, dock att åt lärare och tjänstemän vid universiteten extra lönetillägg må beräknas å hela det belopp, hvartill aflöningen blifvit, på sätt i nästföregående moment sägs, bestämd att minst uppgå, utan afseende därå att till bestridande af universitetens utgifter användas jämväl andra medel än statsmedel.

6:o) Extra lönetillägg beräknas å följande slag af aflöningsförmåner:

lön;

tjänstgöringspenningar;

kontant bostads- och inkvarteringsersättning;

arfvode;

med lön likställdt lönetillägg; samt

dagaflöning vid flottan.

7:o) Extra lönetillägg till den, som af statens medel åtnjuter lön eller arfvode för två eller flera befattningar, utgår endast för en af dessa, nämligen för den som medför högsta aflöningen, eller, därest denna på mer än ett ställe är lika, för den af dem, till hvilken han först blifvit befordrad; samt

8:o) Extra lönetillägget anses tillhöra lönen.

Fasta biträdens uppförande i stat hos vissa ämbetsverk och myndigheter.

Föredragande departementschefen anförde vidare:

[2.]

I skrifvelse till Kungl. Maj:t den 23 maj 1906 anhöll Riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning, huruvida och i hvilken mån personer, som vore hos statens ämbetsverk och myndigheter på ett stadigvarande sätt sysselsatta med skrifgöromål och dylika sysslor, skulle kunna erhålla någon fastare anställning, samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill utredningen kunde föranleda. Denna skrifvelse var föranledd af en inom Riksdagen väckt motion, däri framhölls önskvärdheten af erforderliga åtgärder i ändamål att dessa biträden — kvinnor såväl som män — i likhet med öfriga tjänstemän och vaktbetjante erhöles fast anställning med rätt till sjukhjälp, semester och pension.

Sedan öfver Riksdagens skrifvelse infordrats underdåniga utlåtanden från ett antal ämbetsverk och myndigheter samt lönerегleringskommittén, efter erhållet uppdrag, den 31 oktober 1907 afgifvit betänkande i ämnet, däröfver vederbörande myndigheter ånyo hördes, har frågan om beredande af fastare anställning åt vissa biträden i statstjänst i viss omfattning fått sin principiella lösning vid 1910 års Riksdag.

I anledning af propositioner i ämnet uppfördes nämligen dels å ny aflöningsstat för fångvårdsstyrelsen ett skrifbiträde bland den ordinarie personalen dels ock å generaltullstyrelsens nya aflöningsstat två kvinnliga skrifbiträden.

Aflöningsförmånerna bestämdes till följande belopp: lön 600 kronor, tjänstgöringspenningar 450 kronor och ortstillägg 150 kronor, tillhopa 1,200 kronor, hvartill kunde komma två ålderstillägg till lönen, hvartdera å 200 kronor efter fem och tio år.

Då afsedt var, att beträffande de öfriga, efter framställningar vid senare årens riksdagar, nyreglerade ämbetsverk, inom hvilka behof af dylika fast anställda biträden förefunnes, till Riksdagen aflåta framställningar om uppförande i stat af erforderligt antal sådana biträden, anmodades ifrågavarande ämbetsverk på sin tid att till vederbörande statsdepartement inkomma med de yttranden och förslag uti förevarande hänseende, hvartill omständigheterna kunde föranleda.

Sedan i anledning häraf framställningar i ämnet inkommit från åtskilliga ämbetsverk och myndigheter, förordnade Kungl. Maj:t den 8 oktober 1910, att såväl nyssberörda skrivelser som ock de skrivelser

- [2.] i ämnet, hvilka ytterligare vore att förvänta, men då ännu ej inkommit, skulle öfverlämnas till löneregleringskommittén, med befallning till kommittén att, så snart ske kunde, afgifva underdånigt utlåtande och förslag i ärendet.

Med skrifvelse den 29 juni 1911 afgaf kommittén betänkande i ämnet, hvarefter vederbörande ämbetsverk och myndigheter däröfver hördes.

Kommitténs betänkande innefattar till en början en sammanställning af ämbetsverkens och myndigheternas förslag i ämnet äfvensom redogörelse för en till kommittén remitterad underdånig framställning af »föreningen af kvinnor i statens tjänst», hvarefter kommittén dels i ett särskildt kapitel utvecklat de allmänna principer, som syntes kommittén böra beaktas i förevarande ämne, dels ock slutligen för de särskilda myndigheternas vidkommande framställt de förslag, hvartill utredningen gifvit anledning.

De ämbetsverk, som äro direkt berörda af detta löneregleringskommitténs betänkande, utgöras, såsom redan är antydt, af de under senare åren nyreglerade verk, för hvilkas vidkommande frågan om här förevarande biträdens ställning icke blifvit definitivt och i sin helhet löst i sammanhang med löneregleringen för respektive ämbetsverk. Närmare bestämdt äro dessa myndigheter följande: Svea hofrätt, Göta hofrätt, hofrätten öfver Skåne och Blekinge, arméförvaltningen, marinförvaltningen, generalpoststyrelsen, försäkringsinspektionen, länsstyrelserna i samtliga län, kammarkollegium, statskontoret, kammarrätten, kontrollstyrelsen, postsparbanken, riksarkivet, landsarkiven i Vadstena, Uppsala och Lund, kungl. biblioteket, öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, karolinska mediko-kirurgiska institutet, tekniska högskolan, Chalmers' tekniska läroanstalt, vetenskapsakademien, vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, domänstyrelsen, landtbruksstyrelsen, stuteriöfverstyrelsen, landtmästeristyrelsen och Sveriges geologiska undersökning.

**Änönings-
typer.**

**Myndig-
heterna.**

De af dessa myndigheter gjorda framställningarna växla till sitt innehåll i icke ringa grad. Under det att visserligen det stora flertalet af myndigheterna framställt förslag om uppförande å stat af biträden af ifrågavarande slag, hafva å andra sidan några förklarat sig för närvarande icke hafva något sådant anspråk. Dessa senare äro länsstyrelserna i Kronobergs och Hallands län, kontrollstyrelsen, arkivarien vid landsarkivet i Uppsala samt styrelsen för Chalmers' tekniska läroanstalt. Därjämte har landtbruksstyrelsen med erinran, att uti nu förevarande ärende vore fråga om biträden, hvilka på ett stadigvarande sätt sysselsattes

med skrifgöromål och dylika sysslor, meddelat, att, då styrelsen icke för närvarande hade hos sig anställt något sådant biträde, styrelsen icke ansett sig hafva anledning till vidare yttrande i ämnet. Slutligen erinrar löneregleringskommittén därom, att kommittén uti sitt betänkande den 31 oktober 1907 i fråga om fastare anställning för vissa biträden hos statens ämbetsverk och myndigheter omnämnt vid lämnad utredning angående dåvarande förhållanden, att den senast afgångne chefen för Sveriges geologiska undersökning ifrågasatt beredande af fastare ställning åt en preparator och en ritare vid institutionen; och tillkännager kommittén i sammanhang härmed, att emellertid sedermera vid behandlingen af frågan om lönereglering för verket meddelats för kommittén, att verkets nuvarande chef ansåge ändamålsenligast, att någon förändring icke ägde rum i nämnda personers ställning. Under åberopande häraf hade samma chef nu förklarat för kommittén, att han icke funnit skäl frångå sin sålunda uttalade mening.

Af de verk och myndigheter, som förordat anställandet å stat af biträden af förevarande slag, har det öfvervägande antalet föreslagit aflöningen till dessa utan undantag i anslutning till hvad som vid 1910 års Riksdag fastställdes för de å fängvårdsstyrelsens och generaltullstyrelsens stater uppförda skrifbiträdena, d. v. s. lön 600 kronor, tjänstgöringspenningar 450 kronor och, i förekommande fall, ortstillägg, jämte två ålderstillägg till lönen, hvartdera å 200 kronor, efter fem och tio år.

De till denna afdelning hänförliga verk och myndigheter äro följande, nämligen: marinförvaltningen, länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Jönköpings, Kalmar, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Älfsborgs, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Kopparbergs, Gäfleborgs och Norrbottens län, landsarkivet i Vadstena, landsarkivet i Lund, kungl. biblioteket, öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, karolinska institutet, tekniska högskolan, vetenskapsakademien, vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien samt stuteriöfverstyrelsen.

Andra åter af de verk, som ansett erforderligt, att få biträden hos sig å stat anställda hafva föreslagit aflöningen åt vissa biträden efter den nyss angifna normaltypen, åt andra efter annan grund. De hit hörande ämbetsverken äro de tre nämnda hofrätterna, arméförvaltningen, kammarkollegium, statskontoret, kammarrätten, domänstyrelsen och landtmäteristyrelsen.

Flertalet af de af sistnämnda verk ifrågasatta tjänsterna skulle enligt förslagen vara af normaltypen. Där man frångått denna, har man i intet fall gått under normalaflöningen. I samtliga fall har det nämligen varit fråga om tjänster för mera kvalificerad arbete, i följd hvaraf

- [2.] anspråken beträffande dessa gått ut på förhöjning af sådan lön. Vidkommande aflöningsens storlek växla förslagen åtskilligt. Under det att Svea hofrätt för ett biträde å aktuariiekontoret med uppgift att handhafva upp-
börden vid hofrätten ifrågasatt »något högre belopp» än normalaflöningen och hofrätten öfver Skåne och Blekinge formulerat sin framställning på ungefärligen enahanda sätt beträffande aflöning åt ett biträde hos advokatfiskalen och ett hos sekreteraren, har Göta hofrätt för ett biträde hos aktuarien ifrågasatt en begynnelseaflöning å 1,200 kronor, däraf 750 kronor lön och 450 kronor tjänstgöringspenningar, hvilket innebär en förhöjning af normallönen med 150 kronor eller samma belopp, hvartill ortstillägget blifvit fastställt. Arméförvaltningen föreslår visserligen normallön för samtliga sina skrifbiträden, men ifrågasätter beträffande tre af desamma, hvilka utföra mera kvalificeradt arbete, att till aflöningsfyllnad åt dem måtte beräknas tillhoppa 2,000 kronor. Kammarkollegium föreslår för ett biträde å arkivet, domänstyrelsen och landtmäteristylelsen för hvar sitt biträde med kartritning en begynnelseaflöning å 1,400 kronor jämte ålderstillägg såsom vid normalaflöningen. Kammarrätten begär för 4 räknebiträden å revisionsafdelningen normalaflöning jämte ett tredje ålderstillägg å 200 kronor och statskontoret hemställer för 2 biträden å riksbokslutsbyrån med uppgift bland annat att utföra förberedande arbeten för rikshufvudbokens uppgörande en begynnelselön å 1,600 kronor jämte normallönens båda ålderstillägg.

Slutligen har en grupp af de myndigheter, som förklarat sig hafva behof af biträdestjänster på stat, ifrågasatt aflöningsstyper, som samtliga i större eller mindre omfattning afvika från normaltypen. Dessa myndigheter äro generalpoststyrelsen, försäkringsinspektionen, länsstyrelserna i Östergötlands, Gottlands, Göteborgs och Bohus, Västernorrlands, Jämtlands och Västerbottens län samt riksarkivarien.

Generalpoststyrelsen har sålunda hemställt, att i postverkets aflöningsstat måtte varda uppförda 25 kvinnliga biträden hos styrelsen, 12 dylika biträden hos postdirektionerna (= postverkets distriktsförvaltningar) och 4 vid postkontoret Malmö 1 samt att aflöningen till dessa biträden måtte bestämmas till lön 600 kronor, tjänstgöringspenningar 650 kronor och eventuellt ortstillägg 150 resp. 100 kronor, hvartill skulle kunna komma två ålderstillägg, hvartdera å 250 kronor, af hvilket belopp 200 kronor skulle utgöra lön och 50 kronor tjänstgöringspenningar.

För ett kvinnligt biträde har försäkringsinspektionen föreslagit en aflöning af 1,500 kronor, däraf lön 900, tjänstgöringspenningar 450 och ortstillägg 150 kronor, jämte två ålderstillägg, hvartdera å 250

kronor. Länsstyrelserna i Östergötlands, Göteborgs och Bohus samt Jämtlands län ha för erforderliga skrifbiträden hemställt om en begynnelse-lön å 1,200 kronor, däraf enligt den första länsstyrelsens förslag hälften skulle utgöra lön och hälften tjänstgöringspenningar samt enligt den andras 700 kronor vara lön och 500 kronor tjänstgöringspenningar och enligt den sistnämnda länsstyrelsens förslag 600 kronor skulle utgöra lön, 500 kronor tjänstgöringspenningar samt 100 kronor ortstillägg. Normaltypens ålderstillägg skulle i hvarje fall tillkomma. Nära dessa framställningar kommer länsstyrelsens i Västernorrlands län förslag, som synes afse, att de skrifbiträden, som blefve fast anställda, skulle komma i åtnjutande af normalaflöning jämte lämpligt dyrortstillägg. Länsstyrelsen i Västerbottens län föreslår normalaflöning utan ortstillägg (ehuru sådant tillkommer de flesta andra hos länsstyrelsen anställda tjänstinnehafvare) och länsstyrelsen i Gottlands län ifrågasätter en begynnelseaflöning å 1,000 kronor, däraf lön 400 och tjänstgöringspenningar 600 kronor, hvartill borde komma två ålderstillägg, hvartdera å 100 kronor.

Slutligen har riksarkivarien begärt, att å riksarkivets stat måtte uppföras 2 kvinnliga biträden (»ordinarie kopister»), hvar och ett med 1,350 kronors aflöning, däraf lön 750, tjänstgöringspenningar (»för såvidt dessa skola utgå med fast belopp») 450 och ortstillägg 150 kronor, hvartill skulle kunna komma två ålderstillägg till lönen, hvartdera å 200 kronor.

Utöfver de sålunda refererade förslagen från särskilda ämbetsverk och myndigheter rörande de belopp, till hvilka aflöningarna för biträden af här ifrågavarande slag ansetts böra bestämmas, föreligger, såsom redan är nämnt, en framställning i ämnet från »föreningen af kvinnor i statens tjänst». I denna framställning har framhållits såsom önskemål vid uppgörande af förslag till aflöning för kvalificerade kvinnliga befattningshafvare hos statens ämbetsverk och myndigheter, särskildt hos statskontoret, kammarkollegium, kammarrätten, landtmäteristylelsen och domänstylelsen, att dessa befattningshafvare, med benämning kontors-skrifvare eller, i speciella fall, kartografer, måtte erhålla en begynnelseaflöning af 1,600 kronor, däraf lön 1,000, tjänstgöringspenningar 450 och ortstillägg 150 kronor, jämte två ålderstillägg, hvartdera å 200 kronor, efter fem och tio år; och har föreningen därjämte hemställt, att domänstylelsens registrators- och räkenskapsbiträden, ej mindre än kammarrättens räknebiträden, måtte erhålla ett tredje ålderstillägg af 200 kronor.

Innan jag går att redogöra för löneregleringskommitténs förslag rörande de aflöningstyper, som böra inrättas för ifrågavarande biträden,

[2.] torde det tillåtas mig att erinra om de allmänna förutsättningar, från hvilka man hittills utgått vid uppförande å stat af sådana tjänster, som här äro i fråga. Förutom de skrifbiträden, som efter beslut af 1910 års Riksdag uppfördes å fängvårdsstyrelsens och generaltullstyrelsens stater, kommer här i betraktande ett antal skrifbiträden, hvilkas uppförande å stat blifvit af 1911 års Riksdag på framställning af Kungl. Maj:t medgifven, nämligen 12 skrifbiträden hos nedre justitierevisionen, ett kvinnligt skrifbiträde hos direktionen öfver folkskollärarnas pensionsinrättning m. fl. pensions- och understödsanstalter äfvensom 5 kvinnliga biträden hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

I det yttrande i detta ämne, som den 14 januari 1910 af dåvarande chefen för justitiedepartementet afgafs till statsrådsprotokollet vid behandling inför Kungl. Maj:t af frågan om skrifbiträdet hos fängvårdsstyrelsen, förklarade bemälda departementschef, i anslutning till löneregleringskommitténs i dess betänkande i ämnet den 31 oktober 1907 (delen VII) uttalade åsikt, sig anse, att fasta biträdesbefattningar borde inrättas, endast när för vederbörande myndighet föreläge ett verkligt och stadigvarande behof af biträde samt myndigheten kunde för statstjänsten utnyttja bitrådets arbetskraft helt eller i hufvudsakligen samma omfattning som den ordinarie personalens.

Departementschefen tillade härtill, att, när nämnda förutsättningar förefunnes, biträdesbefattning, som vore i fråga, också verkligen borde uppföras å vederbörande myndighets ordinarie stat.

Den af samme departementschef i nu förevarande hänseende häfdade princip lärer få anses hafva vunnit både Kungl. Maj:ts och Riksdagens godkännande och särskildt kommit till tillämpning beträffande förenämnda, under åren 1910 och 1911 på ordinarie stat uppförda biträden. Löneregleringskommittén har också utgått härifrån såsom en undantagslös förutsättning för bitrådets uppförande å stat i de ämbetsverk, som varit föremål för behandling i dess nu förevarande betänkande den 29 juni 1911.

Löneregle-
rings-
kommittén.

Beträffande aflöningen åt de biträden, som kommittén i öfverensstämmelse med nyss angifna principer förordat till uppförande å ordinarie stat, har kommittén gjort följande uttalande:

»Vidkommande de ämbetsverk och myndigheter, hos hvilka den normala arbetstiden för vederbörande ordinarie tjänstinnehafvare utgör sex timmar hvarje söckendag, anser kommittén sig böra förutsätta, att vid uppförande å ordinarie stat af biträden, som syssla uteslutande eller hufvudsakligen med renskrifning eller andra enklare göromål, aflöningen

till dessa biträden kommer att bestämmas efter den antagna normaltypen, d. v. s., frånsedt ortstillägg i förekommande fall, till de belopp, som vid 1910 års Riksdag fastställdes för skrifbiträdena hos fängvårdsstyrelsen och generaltullstyrelsen och vid 1911 års Riksdag för biträden hos nedre justitierevisionen m. fl. verk.

För biträden, af hvilka enligt vederbörandes mening skulle krävas ett mera kvalificerad arbete, hafva, efter hvad i nu förevarande ärende inkomna handlingar utvisa, flera ämbetsverk föreslagit höjning af den normala begynnelseaflöningen med olika belopp, högst 400 kronor. I fråga om ålderstilläggen har i allmänhet icke föreslagits någon afvikelse från normaltypen (2 ålderstillägg, hvartdera å 200 kronor, efter fem och tio år).

Undantag i sistnämnda hänseende utgöra

kammarrätten, som föreslagit, att räkuebiträdena å dess revisionsafdelning skulle erhålla *tre* ålderstillägg, hvartdera å 200 kronor, samt försäkringsinspektionen, som föreslagit två ålderstillägg, hvartdera å 250 kronor.

Ålderstillägg till sistnämnda belopp har ock föreslagits af generalpoststyrelsen för biträden hos styrelsen och vissa underlydande förvaltningar, men denna styrelse och de underlydande förvaltningarna intaga i vissa hänseenden en särställning, såsom redan är nämnt och än vidare kommer att beröras i det följande.

Arméförvaltningen har för tre biträden med mera kvalificerade arbetsuppgifter icke begärt å stat andra löneförmåner än de normala, men däremot hemställt om ett särskildt belopp till aflöningsfyllnad åt dessa tre biträden.

För kommittén har det tett sig såsom önskvärdt, att vid bestämmandet af aflöningen för sådana biträden å stat, om hvilka i förevarande ärende är fråga, de biträden, för hvilka den normala arbetstiden kommer att utgöra sex timmar hvarje söckendag, ej varda uppdelade i flera aflöningsgrader än som af omständigheterna kunna auses oundgängligen påkallade.

Det har synts kommittén, att i sådant hänseende vore tillfyllest, om utöfver den normala typen funnes allenast en ytterligare aflönings- typ, afsedd för biträden med mera kvalificerade arbetsuppgifter.

Sistnämnda typ torde skäligen kunna, på sätt statskontoret föreslagit för biträden å dess riksbokslutsbyrå, bestämmas till 800 kronor i lön, 650 kronor i tjänstgöringspenningar och 150 kronor i ortstillägg, där sådant utgår med fullt belopp, eller sammanlagdt 1,600 kronor, hvartill skulle kunna komma två ålderstillägg till lönen, hvartdera å

[2.] 200 kronor, efter fem och tio år. Slutaflöningen blefve då 2,000 kronor och i pension skulle kunna erhållas 1,200 kronor.»

Efter erinran om föreningens af kvinnor i statens tjänst af mig förut omförmälda framställning fortsätter löneregleringskommittén:

»Hvad angår aflöningen till de biträden, som skola uppföras å postverkets stat, måste naturligen hänsyn tagas dels till den längre normala arbetstiden, dels ock därtill att vid uppgörande af den för postverket nu gällande stat blifvit i flera hänseenden tillämpade andra grunder än de som kommit i tillämpning beträffande ett flertal andra verk och myndigheter.»

På annan plats i sitt betänkande utvecklar kommittén närmare sin mening angående denna angelägenhets ordnande för postverkets vidkommande och anför i sådant afseende:

»Beträffande aflöningen till postverkets biträden håller kommittén före, att densamma — fränsedt frågan om ortstillägg — bör sättas i nära öfverensstämmelse med hvad som blifvit fastställt för fångvårdsstyrelsens och generaltullstyrelsens skrifbiträden, med den afvikelse emellertid, som betingas af den längre dagliga tjänstgöringstiden, hvilken, enligt hvad generalpoststyrelsen meddelat, för den ordinarie personalen hos generalpoststyrelsen och underlydande förvaltningar i allmänhet uppgår till minst 7 timmar.

Då nu skrifbiträdena i fångvårdsstyrelsen och generaltullstyrelsen uppbära i begynnelseaflöning 1,200 kronor och i slutaflöning 1,600 kronor, skulle, under antagande att en sjunde arbetstimme är kvalitativt jämn-god med de föregående timmarna, här i Stockholm begynnelseaflöningen till biträdena i postverket böra utgöra 1,400 kronor och slutaflöningen 1,866 kronor 67 öre.

Önskligt hade naturligtvis varit att kunna helt inpassa aflöningen till postverkets ifrågavarande biträden i det system, enligt hvilket vid detta verk löneförmånerna för kvinnliga tjänstemän äro bestämda. En blick på aflöningsreglementet för tjänstemän vid postverket visar emellertid oförtydbart, att sådant skulle medföra en af förhållandena ingalunda betingad och af generalpoststyrelsen ej heller föreslagen höjning af ifrågavarande biträdens pension.

Att, såsom generalpoststyrelsen föreslagit, i begynnelseaflöningen sätta lönen till 600 och tjänstgöringspenningarna till 650 kronor — under det att efter normaltypen för skrifbiträdena i fångvårdsstyrelsen och generaltullstyrelsen lönen utgör 600 men tjänstgöringspenningarna 450 kronor — kan kommittén ingalunda tillstyrka.

Efter öfvervägande af de på frågan inverkan omständigheter har

det syns kommittén som skulle ofvanberörda syfte, att, fränsedt ortstillägg och med aktgifvande å den längre tjänstgöringstiden, sätta aflöningen till postverkets biträden i nära öfverensstämmelse med den nämnda normaltypen lämpligast kunna — med anslutning så vidt som möjligt till postverkets aflöningssystem — ernås därigenom, att aflöningen till de ifrågavarande biträdena i postverket sättes till 700 kronor i lön och 550 kronor i tjänstgöringspenningar, jämte två ålderstillägg, efter 3 och 6 år, hvardera ålderstillägget å 200 kronor, däraf 50 kronor skulle anses såsom tjänstgöringspenningar. Därtill skulle komma ortstillägg med 150 kronor i Stockholm och med 100 kronor å de öfriga orter, där ortstillägg tillkommer posttjänstemän af högre grad.

Vid bifall härtill komme visserligen biträdenas slutaflöning att blifva något lägre än den borde vara efter aritmetisk jämförelse med normaltypen, men denna reduktion skulle enligt kommitténs åsikt mer än väl uppvägas däraf, att biträdena i postverket erhöles sina ålderstillägg efter 3 och 6 år, under det att ålderstilläggen enligt normaltypen utfalla först efter 5 och 10 år.»

Den aflöning, som blifvit bestämd för biträden, hvilka uppförts i stat vid riksdagarna 1910 och 1911, har i löneregleringskommitténs förslag upptagits såsom normalaflöning för biträden, hvilka äro sysselsatta med renskrifning eller annat därmed jämförligt arbete af enklare beskaffenhet. *Departements-
chefen.*

Såsom af den föregående redogörelsen framgår, har för ett fåtal särskilda fall framkommit förslag om bestämmande af ålderstilläggens antal till tre i stället för de af kommittén i enlighet med hvad som gäller beträffande de redan reglerade biträdesbefattningarna föreslagna två. Jag anser mig i detta sammanhang äfven böra erinra därom, att såväl statistiska kommittén i sitt den 7 september 1910 afgifna betänkande angående Sveriges officiella statistik och dess allmänna organisation som ock kommittén för afgifvande af förslag rörande förändrad organisation af kommerskollegium m. m. (kommerskollegiikommittén) och kommitterade för afgifvande af förslag angående förändrad organisation af statsdepartementen m. m. (departementalkommitterade) i sitt den 18 november 1911 gemensamt afgifna betänkande angående inrättande af en socialstyrelse föreslagit tre ålderstillägg till de biträden i det föreslagna statistiska centralverket respektive den föreslagna socialstyrelsen, som närmast motsvara de nu ifrågavarande biträdena med normallön.

Att för dessa biträden med enklare uppgifter af i stort sedt ena-

[2.] handa beskaffenhet fastställa olika löneförmåner i olika ämbetsverk bör enligt min mening icke komma i fråga. I valet mellan den af statsmakterna ännu under senaste året godkända lönetypen och den förändring af densamma, som, enligt hvad jag nyss framhållit, från några håll föreslagits, anser jag mig böra förorda den förra. Jag håller också före, att, om en förändring härutinnan till löntagarnas förmån skall äga rum, den, i enlighet med hvad också motionsvis ifrågasatts vid 1911 års Riksdag, hellre bör gå ut på att få en sådan fördelning mellan lön och tjänstgöringspenningar till stånd, att den förra ökas i förhållande till de senare, än på beredandet af ett tredje ålderstillägg. Det synes mig rimligt, att denna fördelning bestämmes sålunda, att lönen kommer att utgöra 700 och tjänstgöringspenningarna 350 kronor. Aflöningen under sjukdom kommer under denna förutsättning att utgöra 700 kronor jämte ortstillägg, där sådant skall utgå, och pensionen komme att utgöra högst 1,100 kronor.

Ett bifall till hvad jag härutinnan ifrågasatt lärar böra föranleda därtill, att enahanda jämkning i förhållandet mellan lön- och tjänstgöringspenningar åvägabringas jämväl beträffande de under åren 1910 och 1911 i stat uppförda biträdesbefattningarna.

Det är af den i ärendet verkställda utredningen tydligt, att af de i ämbetsverken nu använda biträdena några utföra arbete, som står kvalitativt högre än det vanliga renskrifningsarbetet och därmed närmast jämförliga göromål. Gifvet är att en afsevärdare skillnad i arbetets kvalitet bör motsvaras af en därefter lämpad olikhet i aflöningen. Den nya aflöningsstyp, som löneregleringskommittén föreslagit för de befattningar för mera kvalificerade uppgifter, som i det nu föreliggande ärendet äro i fråga, kan jag emellertid icke i oförändradt skick förorda.

Hvad begynnelse- och slutaflöning beträffar, öfverensstämmer kommitténs förslag med den framställning i ämnet, som blifvit gjord af »föreningen af kvinnor i statens tjänst». För egen del har jag heller icke anledning ifrågasätta någon ändring i hvad härutinnan blifvit föreslaget.

I fråga om förhållandet mellan lön och tjänstgöringspenningar innefattar kommitténs förslag en icke ringa afvikelse från hvad nämnda förening ifrågasatt. Under det att enligt kommitténs förslag 650 kronor af begynnelselönen eller omkring 41 procent skulle utgöra tjänstgöringspenningar, hemställer föreningen, att dessa skola bestämmas till allenast 450 kronor eller omkring 28 procent af begynnelselönen. Praktiskt taget betyder olikheten, att ifrågavarande biträden vid sjukdom skulle, efter föreningens hemställan, af sin aflöning få behålla 1,000 kronor om året eller 200 kronor mera än efter kommitténs förslag samt att

pensionen komme att jämväl utgå med 200 kronor mera än kommittén förutsatt eller 1,400 kronor.

Det af kommittén föreslagna beloppet för tjänstgöringspenningarna är påfallande högt. Under det att, såsom nämndt, dessa skulle utgöra omkring 41 procent af begynnelseaflöningen, utgöra motsvarande procenttal för biträde med nuvarande normalaflöning $37\frac{1}{2}$, för vaktmästare omkring 29, förste vaktmästare 30, tjänsteman i första lönegraden $37\frac{1}{2}$, tjänsteman i andra lönegraden omkring 31 och tjänsteman i tredje lönegraden likaledes omkring 31. Att särskildt ställa en enstaka grupp befattningshafvare i en i förevarande afseende så betydligt ogynnsammare ställning, som skulle blifva fallet enligt kommitténs förslag med berörda biträden, kan jag icke förorda. Tydligt är ock, att ju mera befattningshafvares begynnelseaflöning närmar sig gränsen för existensminimum, desto mera skola olägenheterna af en dylik fördelning mellan lön och tjänstgöringspenningar framträda. En jämkning i kommitténs förslag därhän, att lönen sättes till 900 kronor och tjänstgöringspenningarna till 550 kronor, synes mig i skäligen mån utjämna den för ifrågavarande biträden oförmånliga relation mellan tjänstgöringspenningar och begynnelseaflöning, som kommitténs oförändrade förslag innebär och den torde än mera få anses påkallad, därest hvad jag ifrågasatt beträffande aflöningens fördelning vid normalaflöningstypen vinner bifall. Hvad jag sålunda förordar skulle hafva till följd, att biträde med mera kvalificerad arbete under sjukdom skulle äga uppbära 900 kronor förutom ortstillägg, där sådant utgår, samt att pensionen skulle utgöra högst 1,300 kronor.

Den särskilda aflöningstyp, som löneregleringskommittén föreslagit för postverket, innebär ju i det väsentliga endast en utveckling af normaltypen, som betingas af den längre dagliga tjänstgöring, hvilken åligger befattningshafvarna i detta verk. Den förhöjning af aflöningen, som för de där anställda biträdena af kommittén föreslagits, är närmast att betrakta såsom ersättning för den arbetstimme, till hvilken de äro förpliktade utöfver de 6 timmar, som äro bestämda såsom den dagliga arbetstiden i flertalet nyreglerade verk. Under sådana förhållanden synes mig denna förhöjning rimligtvis böra tilläggas tjänstgöringspenningarna och ej lönen. Aflöning under sjukdom skulle följaktligen uppgå till samma belopp som i fråga om normaltypen. Om, såsom jag i motsats mot löneregleringskommittén anser riktigt, ålderstilläggen för biträde i postverket liksom för öfriga här afsedda biträden böra i sin helhet tillföras lönen, skulle jämväl pensionen blifva densamma som vid normaltypen.

[2.]

Hvad jag i förevarande afseende anser böra gälla för biträdena vid postverket har jag för afsikt att i annat sammanhang göra framställning om jämväl beträffande motsvarande befattningshafvare vid postsparbanken.

Hos de ämbetsverk och myndigheter, om hvilka här är fråga, d. v. s. dem, som under senare åren nyreglerats, lärer, åtminstone icke för närvarande, finnas anledning att uppföra biträdesbefattningar i stat efter andra aflöningstyper än de nu angifna. Jag anser mig emellertid böra erinra därom, att förslag om iurättande af ännu en aflöningstyp för kvinnliga biträden med begynnelseaflöning 2,000 och slutaflöning 2,400 kronor föreligga till pröfning af Kungl. Maj:t, ehuru i ett annat sammanhang än detta. Såväl statistiska kommittén som kommerskollegiikommittén och departementalkommitterade hafva nämligen i sina förut af mig åberopade betänkanden gjort framställning i sådant syfte. En liknande framställning har ock blifvit gjord af kommerskollegium i underdånig skrifvelse den 28 november 1910.

Utan att göra något uttalande om dessa förslag anser jag mig likväl böra framhålla, att ett beslut i öfverensstämmelse med hvad jag beträffande aflöningstyperna ifrågasatt icke får betraktas såsom ett hinder för tillskapande af ytterligare någon aflöningstyp, därest omständigheterna oundgängligen skulle fordra något sådant.

I fall, där före tjänsternas uppförande i stat och deras besättande med ordinarie innehafvare, person, som till sådan tjänst beforderats, för samma arbete som det till tjänsten hörande under föregående år åtnjutit fast arfvode till belopp, öfverstigande hvad enligt staten skall utgå till innehafvaren, synes vederbörande ämbetsverk böra bemyndigas att från annat anslag t. ex. anslag till vikariatsersättningar o. d. bereda fyllnad i aflöningen för dess uppbringande till arfvodets belopp.

Arbetetid.**Myndig-
heterna.**

Hvad jag nu ifrågasatt angående fastställande af särskilda aflönings- typer för här berörda biträden förutsätter, att dessa skola hafva en tjänstgöringstid å arbetsrummet af det antal timmar, som finnes bestämdt för vederbörande ämbetsverks öfriga ordinarie befattningshafvare. Detta sammanhänger därmed, att sådant biträde öfver hufvud taget icke bör uppföras på stat, med mindre dess arbetskraft kan utnyttjas för stats- tjänsten i hufvudsakligen samma omfattning som den ordinarie perso- nalens. I de fall, då under åren 1910 och 1911 biträden uppförts å stat, har någon afvikelse från nyss angifna grundsats rörande arbets- tidens längd icke ägt rum. För samtliga dessa är alltså en minimitid af 6 timmar om dagen bestämd.

[2.]

I sitt meranämnda yttrande till statsrådsprotokollet den 14 januari 1910 gaf dåvarande chefen för justitiedepartementet uttryck åt samma tanke, och framhöll därjämte, att, om arbetstiden vore 6 timmar, biträdet borde vara pliktigt att i särskilda fall, då arbetets behöriga gång det kräfde, kvarstanna i arbetet å arbetsrummet ytterligare en timme, men att, om biträdet verkställde arbete därutöfver, vare sig å tjänsterummet eller i hemmet, borde detta särskildt betalas.

I de i ärendet berörda ämbetsverkens och myndigheternas framställningar hafva beträffande den nu föreliggande frågan kommit till synes i viss mån skiftande önskemål.

Från några myndigheters sida (riksarkivarien, karolinska institutet och vetenskapsakademien) har sålunda på olika grunder påyrkats, att en något kortare arbetstid än 6 timmar blefve bestämd. Kammarkollegium har upptagit nämnda departementschefs tanke, att utsträckning af arbetstiden utöfver en timme icke skulle äga rum utan särskild ersättning, och domänstyrelsen ifrågasätter extra ersättning för arbete utöfver 6 timmar.

Löneregleringskommittén ansluter sig till den åsikten, att biträdes arbetstid å tjänsterummet bör i regel vara 6 timmar, men i verk, där nämnda arbetstid är för tjänstemännen bestämd till 7 timmar, denna tid, samt att, då arbetstiden är 6 timmar, biträdet bör vara pliktigt att i särskilda fall, när arbetets behöriga gång det kräfver, kvarstanna i arbetet å tjänsterummet intill ytterligare en timme.

Löneregleringskommittén.

Däremot afstyrker kommittén bestämdt, att i blifvande bestämmelser för å ordinarie stat uppförda biträden medgifves ersättning för öfvertidsarbete.

Till stöd för sin uppfattning härutinnan åberopar kommittén de konsekvenser, som af sådant medgifvande skulle härflyta för statsverket, i ty att anspråk i enahanda hänseende säkerligen skulle framkomma från andra kategorier af statstjänare.

Kommittén upprepar därutöfver ånyo hvad redan i delen VII af dess betänkanden anförts därom, att öfvertidsarbete och därmed förbunden särskild ersättning lätteligen kunde hafva till följd, att biträdenas arbetskraft, till men såväl för dem själfva som för det allmänna, brötes i förtid.

Slutligen erinrar kommittén om följande, i den till kommittén i förevarande ärende remitterade framställningen från »föreningen af kvinnor i statens tjänst» förekommande uttalande:

— — »den som under åratal arbetar forceradt i 6 timmar om dagen,

- [2.] står i *längden* ej ut med att ytterligare öka arbetstimmarnas antal, åtminstone ej utan att precisionen i det ordinarie arbetet och därmed arbetsprodukten och arbetsgifvaren blifva lidande.»

Den af kommittén i denna fråga sålunda häfdade uppfattning har i allmänhet icke mött gensaga från de öfver kommitténs senaste betänkande hörda verk och myndigheter. Endast ett fåtal af desamma vidhålle uttryckligen sin förut uttalade mening, att biträde bör åtnjuta särskild ersättning för öfvertidsarbete.

*Departements-
chefen.*

Min mening angående de normer, som böra blifva gällande i fråga om biträdenas ordinarie arbetstid har jag i hufvudsak redan gifvit tillkänna.

Hvad beträffar den uppkomna frågan om ersättning åt dessa stats-tjänare för öfvertidsarbete finner jag hvad löneregleringskommittén anför till stöd för sin uppfattning vara synnerligen beaktansvärdt. Lika med kommittén anser jag det alltså icke välbetänkt att tillerkänna ifrågavarande biträden rätt till sådan ersättning.

Med spörsmålet härom sammanhänger på det närmaste frågan om ämbetsverkets rätt att fordra öfvertidsarbete af biträde. Löneregleringskommittén har, som nämnt, tänkt sig denna ämbetsverkets rätt begränsad till en timme utöfver den fastställda dagliga arbetstiden. Samma ståndpunkt intages i instruktionen för fångvårdsstyrelsen den 16 december 1910, hvaremot instruktionen för generaltullstyrelsen den 2 december 1910 icke gör någon begränsning i sistnämnda styrelses befogenhet att påfordra utsträckning af arbetstiden för skrifbiträde.

Att ett ämbetsverk skall af skrifbiträden på stat äga påfordra öfvertidsarbete, då göromålens gång det kräfver, torde, vid det förhållandet att andra ordinarie befattningshafvare i de nyreglerade verken äro underkastade skyldighet härutinnan, få anses principiellt riktigt. Då jag emellertid funnit mig förhindrad förorda ersättning åt biträden för öfvertidsarbete bland annat på den grund att ett sådant system kan innebära fara för ifrågavarande funktionärers öfveranstängning, anser jag häraf böra följa, att arbetstiden i intet fall bör öferskrida 7 timmar om dagen eller det högsta antal timmar, som förekommer i något af nu ifrågavarande, på senare åren reglerade verk såsom ordinarie daglig arbetstid.

En konsekvens af denna min uppfattning är att, där i ett nyregleradt verk, biträde nu är skyldigt underkasta sig obegränsad utsträckning af arbetstiden, denna skyldighet bör upphöra i och med det att allmän bestämmelse i ämnet utfärdas för andra verk.

I samband härmed ber jag slutligen i anledning af förslag och anspråk från ett par myndigheter att få framhålla, att biträden å stat under arbetstiden gifvetvis icke böra få mot särskild ersättning sysselsättas med utskrift af expeditioner eller afskrifter, för hvilka enligt gällande författning lösen utgår till vederbörande tjänsteman, eller att biträden utöfver aflöning å stat icke böra för utfördt arbete i verket erhålla särskilda ersättningar från andra än löneanslaget, äfven om för arbetet i fråga särskildt anslag finnes anvisadt.

[2.]

I fråga om villkoren för åtnjutande af aflöningsförmåner äfvensom beträffande rätt till pension har någon åtskillnad icke ansetts böra ifrågakomma mellan statens olika befattningshafvare med hänsyn till arten af de arbeten, de hafva sig anförtrodda. För statens såväl tjänstemän som vaktmästare gälla härutinnan likartade bestämmelser.

Semester.

Med erinran härom har i uttalande till oftanämnda statsrådsprotokoll den 14 januari 1910 dåvarande chefen för justitiedepartementet förklarat sig anse, att för samtliga ifrågavarande biträden i förevarande hänseende borde gälla likartade bestämmelser, i hufvudsak af enahanda innehåll med dem, hvilka ansetts böra vinna tillämpning å statens befattningshafvare i allmänhet.

Denna grundsats har också kommit till tillämpning i de fall, då under åren 1910 och 1911 biträden blifvit uppförda i stat.

I öfverensstämmelse härmed hafva sistnämnda biträden tillerkänts årlig semester, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kunde ske, en hvar under en månad.

Af tvenne länsstyrelser har ifrågasatts, att semestertiden för dylika biträden å stat skulle i blifvande allmänna bestämmelser inskränkas till fjorton dagar. Löneregleringskommittén har afstyrkt förslaget härom och anser, att semestertiden bör utgöra i regel en månad. För egen del finner jag heller icke anledning att i frågan intaga någon annan ståndpunkt än kommittén, och jag anser naturligt, att en och samma semester-tid i regel bestämmes oberoende af begynnelselönens storlek.

Undantag från den sålunda af mig förordade regeln lär emellertid — hvad ock af löneregleringskommittén föreslagits, under hänvisning till de vid postverket i förevarande afseende gällande normer, hvilka i viss mån afvika från hvad härutinnan i allmänhet är stadgadt — böra föreskrifvas beträffande nämnda verk. Af enahanda anledning bör undantag från normalbestämmelserna rörande semester göras äfven för postsparbanken.

Beträffande postverket lär den närmare framställning i den före-

- [2.] liggande frågan, som af omständigheterna påkallas, komma att framdeles göras af chefen för civildepartementet. För egen del har jag för afsikt att i annat sammanhang inför Kungl. Maj:t göra liknande framställning rörande postsparbanken.

Aflöningsvillkor.

De allmänna villkor och bestämmelser, som finnas stadgade för åtnjutande af de i nya staterna för fångvårdsstyrelsen och generaltullstyrelsen upptagna aflöningsförmåner, gälla ock, såsom förut är antydt, för de hos dessa båda styrelser på stat anställda skrifbiträden.

Förutom den bestämmelse om semester för skrifbiträde, hvarom nyss är nämnt, finnes emellertid, beträffande såväl fångvårdsstyrelsen som generaltullstyrelsen, bland aflöningsvillkoren infördt det särskilda stadgande, att skrifbiträde, som vid den nya statens ikraftträdande är anställt hos fångvårdsstyrelsen, resp. generaltullstyrelsen, och antages till biträde å denna stat, äger att för åtnjutande af löneförhöjning (genom ålderstillägg) räkna sig till godo den tid, biträdet därförinnan innehaft stadig anställning hos styrelsen.

Med erinran härom har löneregleringskommittén framhållit, att i anslutning till hvad sålunda gäller för fångvårdsstyrelsens och generaltullstyrelsens skrifbiträden föreskrifter böra meddelas i blifvande bestämmelser för sådana biträden å stat, hvarom nu vore fråga, med de modifikationer, till hvilka förhållandena kunde föranleda.

Då fullt likformiga bestämmelser i förevarande punkt icke alltid torde kunna lämpligen åvägabringas, lärer framställning härutinnan böra göras särskildt för hvarje verk, som är berört af frågan.

Beträffande de villkor i öfrigt, som böra fästas vid ifrågavarande biträdens aflöning, har kommittén vidare framhållit, att det syns kommittén skäligt, att, där biträde med aflöning efter den lägre typen befordras till biträdesbefattning, för hvilken aflöning utgår efter den högre typen, biträde, som redan intjänat sista ålderstillägget i den lägre graden, må för erhållande af första ålderstillägget i den högre graden få tillgodoräkna sig högst fem år af den tid, som förflutit från det biträdet tillträdde det sista ålderstillägget i den lägre graden.

Slutligen har kommittén rörande lönevillkoren ytterligare anført.

»Bland aflöningsvillkoren för ämbetsverk plägar ock i allmänhet intagas bestämmelse därom, att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande af semester, tjänsteman (eller tjänstinnehafvare) af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning

hos ämbetsverket, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår; ägande han därunder att i stället för egna tjänstgöringspenningar åtnjuta, om förordnandet erfordras i följd af sjukdomsförfall, de med den tjänstlediges befattning förenade tjänstgöringspenningar, men, då förordnandet erfordras för beredande af semester, ett mot den semesterlediges tjänstgöringspenningar svarande belopp.

[2.]

Därest inom vissa ämbetsverk varda på stat anställda kvinnliga biträden med aflöningar dels efter normaltypen dels ock efter den af kommittén för biträden med mera kvalificerade arbetsuppgifter föreslagna högre aflöningstypen, lär det nyssberörda aflöningsvillkoret för tjänstinnehafvare af lägre grad ock böra gälla, i händelse biträde med aflöning efter normaltyp förordnas att, vid sjukdomsförfall eller semester för biträde med aflöning efter den högre typen, bestrida dennas befattning.»

Hvad kommittén sålunda i sistnämnda två afseenden anført och hemställt kan jag i allt biträda.

Af yttranden från vissa i ärendet hörda myndigheter framgår, att hos dem redan äro anställda manliga biträden, som anses förtjänta att erhålla ordinarie anställning; hvadan dessa myndigheter ock framhållit önskvärdheten däraf, att befattningarna i fråga finge stå öppna såväl för män som för kvinnor.

Biträdesbefattningarna hufvudsakligen afsedda för kvinnor.

Med hänsyn till de sålunda från flera håll framkomna önskemålen i förevarande punkt, lærer frågan huruvida biträdesbefattningarna skola vara förbehållna allenast kvinnor nu böra upptagas till principiellt afgörande.

Enligt lönestaterna för generaltullstyrelsen, folkskollärarnas pensionsinrättning m. fl. pensions- och understödsanstalter samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen äro män uteslutna från tjänsterna i fråga. Att vid tillkomsten af biträdesbefattningarna i fångvårdsstyrelsen och nedre justitierevisionen det varit afsedt att förbehålla desamma åt kvinnor, synes ock vara att antaga, ehuru de grundläggande aktstyckena i ämnet icke ge uttryck häråt på samma otvetydiga sätt som i nyssnämnda fall.

Löneregleringskommittén har också som sin mening uttalat, att de biträdesbefattningar af ifrågavarande slag, som vid 1910 och 1911 årens Riksdagar på förslag af Kungl. Maj:t uppförts å ordinarie stat, vore afsedda för kvinnor, hvarefter kommittén fortsätter:

»Det synes kommittén icke vara skäl att göra gällande en annan grundsats beträffande de befattningar af enahanda eller liknande slag,

[2.] som må komma att uppföras å ordinarie stat hos de ämbetsverk och myndigheter, om hvilka i nu förevarande ärende är fråga.

Äfven om för vissa biträden med kvalificerad arbete aflöningen må varda i någon mån höjd utöfver den normaltyp, som bestämts för skrifbiträdena hos fängvårds- och generaltullstyrelserna m. fl. verk, lär dock aflöningen för biträdena i fråga i allt fall icke kunna lämna tillräckligt uppehälle åt en tjänstemannafamilj (detta ord taget i dess hitillsvarande allmänna betydelse).

Ej mindre därutinnan än äfven i beskaffenheten af de göromål, som torde komma att utföras af ifrågavarande biträden, lär förefinnas skälig anledning att låta befattningarna bestridas af kvinnliga innehafvare.»

Häraf följer att kommittén icke kunnat understödja de nyss omfördä framställningarna från vissa myndigheter därom, att befattningarna skulle stå öppna för såväl män som kvinnor. Kommittén förklarar sig emellertid anse det vara med billighet öfverensstämmande, att något göres för att icke nu anställda manliga skrifbiträden i följd af kvinnliga biträdens uppförande å ordinarie stat hos ifrågavarande myndigheter må komma att oförvålladt mista den ställning, de nu intaga.

Till förekommande af en sådan situation ifrågasätter kommittén att vederbörande myndighet, efter framställning till Kungl. Maj:t, måtte bemyndigas dels att, efter det biträdesbefattning blifvit uppförd å ordinarie stat, låta med dess definitiva tillsättande tills vidare anstå, om skäl af nyss antydd beskaffenhet därtill föranleda, och dels att under tiden, tills befattningen varder med ordinarie innehafvare besatt, för sysslans bestridande använda de med densamma enligt stat förenade aflöningsförmånerna, ålderstillägg naturligen oberäknade.

I de uttalanden från verk och myndigheter, som blifvit gjorda i anledning af lönerregleringskommitténs framställning i denna fråga, har i flera fall vidhållits den meningen, att äfven män borde äga tillträde till berörda befattningar.

*Departements-
chefen.*

Liksom den grupp af statstjänare, hvarom här är fråga, för närvarande till öfvervägande grad utgöres af kvinnor, kommer, med hänsyn särskildt till de relativt begränsade aflöningar, som skulle utgå till de nu ifrågasatta nya befattningshafvarna, säkerligen att äfven för framtiden så blifva fallet, äfven om befattningarna icke uttryckligen undantagas för kvinnor. Konkurrensen från männens sida om dessa tjänster torde alltså kunna antagas blifva så ringa, att det ur synpunkten af det

speciella kvinnointresset icke lärer vara oundgängligen nödvändigt att förbehålla dem för kvinnorna. Å andra sidan synes det ur andra synpunkter i särskilda fall kunna vara önskvärdt att kunna besätta befattningarna med män. Den öfvergångsanordning, som löneregleringskommittén föreslagit, torde icke vara tillfyllest för att helt tillgodose de intressen, som här äro i fråga.

[2.]

Om jag också anser, att ifrågavarande befattningar i regel böra besättas med kvinnor, håller jag dock med hänsyn till nyss antydda förhållande före, att denna fråga icke bör lösas genom en för alla fall gällande regel, utan att för hvarje särskildt ämbetsverk och myndighet bör pröfvas, huruvida förevarande befattningar böra förbehållas kvinnor eller stå öppna äfven för män. Därest tjänsterna skola vara afsedda endast för kvinnor, torde detta böra komma till uttryck i vederbörande aflöningsreglementen eller däremot svarande stadganden. Härvid bör gifvetvis för hvarje förekommande fall pröfvas, huruvida den af löneregleringskommittén föreslagna öfvergångsanordningen bör åvägbringas.

I den mån kvinnor få tillträde till nu förevarande tjänster, uppstår fråga, huruvida dessa skola kunna innehafvas af gifta kvinnor eller uteslutande vara förbehållna ogifta och änkor.

Kvinnas frånträdande af befattning vid giftermål.

Löneregleringskommittén har förutsatt, att till dylik tjänst icke må befordras gift kvinna, utan allenast sådan, som är ogift eller änka. En motsatt uppfattning har endast i undantagsfall kommit till synes i de i ärendet afgifna yttranden.

Däremot äro meningarna mera delade, då det gäller spørgsmålet, huruvida kvinnlig befattningshafvare, som träder i gifte, må kunna få kvarstå i befattningen eller ej.

De bestämmelser som härutinnan nu gälla för ordinarie kvinnliga befattningshafvare af skilda slag förete sins emellan åtskilliga olikheter. I stort sedt kunna de subsummeras under tre särskilda grupper, hvilka jag ber att här i korthet få karaktärisera.

a) Kvinna, som träder i gifte, skall vara skyldig frånträda sin befattning eller anses hafva frånträdt densamma. Till denna grupp höra lärarinnor vid allmänna läroverk samt kvinnor, som innehafva vissa läkarebefattningar.

b) Kvinnlig befattningshafvare skall vid ingående af äktenskap anses hafva frånträdt sin befattning, dock med rätt för vederbörande ämbetsverk att under viss förutsättning behålla henne såsom extra tjänsteman. Hit höra kommunikationsverken och generaltullstyrelsen.

c) Träder kvinnlig befattningshafvare i gifte, må det ankomma på

- [2.] vederbörande myndighets bepröfvande, om hon må bibehållas vid tjänsten. Så är förhållandet med kvinnlig adjunkt vid folkskolläraryrkesseminarium. Beträffande kvinnlig befattningshufvud å fängvårdsstaten, är föreskrifvet, att om hon ingår äktenskap hon skall vara skyldig afgå från tjänsten, därest fängvårdsstyrelsen finner det nödigt.

Löneregleringskommittén har beträffande de biträdesbefattningar, hvarom nu är fråga, ansett lämpligt, att bestämmelser i förevarande hänseende meddelades i öfverensstämmelse med hvad för kommunikationsverken och generaltullstyrelsen är stadgadt.

En af kommitténs ledamöter har emellertid härutinnan varit af skiljaktig mening och ansett, att nyssnämnda, för kvinnliga befattningshufvud å fängvårdsstaten gällande regler borde blifva allmängiltigt normerande i här ifrågavarande omfattning. Som stöd för sin mening anför reservanten:

»Äfven om i afseende å kommunikationsverken skulle anses lämpligt att upprätthålla den bestämmelse, som för närvarande gäller i fråga om generaltullstyrelsens kvinnliga skrifbiträden, därvid dock måste tagas i betraktande att bestämmelsen drabbar mindre hårdt inom dessa verk med deras rikligare möjligheter till beredande af anställning i extra tjänst, synes det mig dock beträffande andra verk och myndigheter, där tillfällena till användning af tillfälliga kvinnliga biträden säkerligen äro synnerligen sparsamt förekommande, innebära en onödig hårdhet mot de kvinnliga biträdena att förbinda ingående i äktenskap med ovillkorligt skiljande från innehafvande ordinarie befattning.»

Af de öfver kommitténs betänkande hörda myndigheterna har ett icke ringa antal uttalat sig i samma eller ungefärligen samma riktning som reservanten.

*Departements-
chefen.*

I denna fråga anser äfven jag mig böra ansluta mig till den af reservanten uttalade mening, om jag ock ifrågasätter en något annan affattning af förevarande villkor än reservanten synes hafva tänkt sig. Oafsedt den synpunkt, som för honom varit bestämmande och som ju hänför sig till ifrågavarande kvinnors eget intresse, kan jag icke finna det annat än i och för sig mindre ändamålsenligt att staten afskär sig själf möjligheten att använda en funktionär på en plats, för hvilken denna kanske visat sig särskildt skickad. En sådan anordning lär icke heller ur annan synpunkt kunna anses oundgänglig, därest allenast, såsom afsedt är, varder lagdt i vederbörande myndighets hand att pröfva, när det allmännas intresse kräfver, att kvinnlig befattningshufvud ej vidare bibehålles i sin tjänst.

I likhet med löneregleringskommittén anser jag väl, att gift kvinna som regel icke bör befordras till tjänst, hvarom här är fråga. Då emellertid fall lära förekomma, då en sådan befordran utan olägenhet för det allmänna kan äga rum, bör regeln enligt min mening icke göras undantagslös; och torde det lämpligen böra bero på pröfning af Kungl. Maj:t för hvarje särskildt fall, om medgifvande i förevarande afseende bör lämnas gift kvinna.

[2.]

Löneregleringskommittén har, under framhållande att ordningen för tillsättande af biträdesbefattningar för närvarande vore synnerligen växlande, uttalat som sin åsikt, att dylik befattning borde i hvarje fall tillsättas af myndigheten själf, hvarjämte kommittén förordnat, att vid tillsättningen principerna om konkurrens och offentlighet måtte komma i tillämpning. Dessa förslag biträder jag till fullo och anser, att föreskrift därutinnan bör inflyta i de allmänna bestämmelser, som må komma att fastställas beträffande ifrågavarande biträden. Den närmare ordning, i hvilken tillsättningen bör äga rum, lär böra efter omständigheterna bestämmas af Kungl. Maj:t för hvarje särskildt verk.

Sättet för tillsättning, kompetens m. m.

Såväl de i ärendet hörda ämbetsverken och myndigheterna som ock löneregleringskommittén hafva uttalat åtskilliga önskemål i fråga om biträdes kompetens, ordningen för meddelande af tjänstledighet och afsked samt för åtal och disciplinär bestraffning och dylikt. I dessa ämnen synes mig emellertid icke lämpligt, att allmängiltiga bestämmelser meddelas, utan torde det böra tillkomma Kungl. Maj:t att efter omständigheterna för hvarje myndighet fastställa de regler, som böra blifva gällande.

»Föreningen af kvinnor i statens tjänst» har i sin förut omnämnda framställning begärt, att innehafvare af kvalificerade biträdesbefattningar måtte benämnas kontorsskrifvare eller, där särskilda förhållanden så fordra, kartografer.

Särskild benämning å vissa skrifbiträden.

Löneregleringskommittén har emellertid förklarat sig anse det lämpligast, att i staterna för vederbörande ämbetsverk och myndigheter allenast uppfördes erforderligt antal »kvinnliga skrifbiträden» eller, såsom i den vid 1911 års riksdag antagna nya staten för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, »kvinnliga biträden».

Begagnas benämningen »kvinnliga biträden» och skall aflöningen till dessa biträden utgå efter två olika typer, torde tilläfsventyrs, om så finnes lämpligt, förmenar kommittén, de olika slagen af biträdesbefatt-

- [2.] ningar särskiljas från hvarandra genom, exempelvis, beteckningar »af högre aflöningsgrad» och »af lägre aflöningsgrad».

*Departements-
chefen.*

De af nämnda förening förordade beteckningar för biträdena i fråga synas så mycket mindre vara lämpliga att i förevarande fall använda, som desamma förut tillkomma befattningshafvare i väsentligen annan ställning i statsförvaltningen. Löneregleringskommitténs förslag till lösning af denna titelfråga anser jag mig kunna i princip godtaga. Då jag emellertid håller före, att äfven män böra i vissa fall kunna äga tillträde till ifrågavarande befattningar, bör gifvetvis ordet kvinnlig framför ordet biträde eller skrifbiträde uteslutas i de fall, då tjänsterna i fråga icke äro förbehållna kvinnor. Gifvet är, att de tjänstebeteckningar som skola användas, böra komma till synes i de särskilda lönestaterna.

*Ersättning till
vikarie.*

I allmänhet gäller, att under semester för ordinarie tjänstinnehafvare vikariatsersättning utgår med belopp, motsvarande de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, samt att under tjänstledighet på grund af sjukdom ordinarie tjänstinnehafvare, hvars aflöning är fördelad i lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg, själf äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, men tjänstgöringspenningarna utgå till vikarien.

Att under semester eller vid sjukdomsförfall för ordinarie biträde, som aflönas efter normaltypen, lämplig vikarie ej kan påräknas för godtgörelse med det belopp, hvartill biträdes tjänstgöringspenningar uppgå, framhålles af löneregleringskommittén såsom otvifvelaktigt.

Kommittén har ock i afgifna betänkanden angående nedre justitierrevisionen m. fl. verk för vikarie för semesterledigt biträde föreslagit ett skäligt ansedt belopp af 75 kronor per månad.

Därest kommitténs förslag om en högre aflöningsstyp för biträden med mera kvalificerade arbetsuppgifter godkännes, kommer, förmenar kommittén vidare, uppenbarligen lämplig vikarie för sålunda aflönadt biträde ej heller att kunna påräknas för godtgörelse med belopp, hvartill biträdets tjänstgöringspenningar skulle uppgå.

Kommittén anser, att vikariatsersättningen i sådant fall bör beräknas till belopp till och med 100 kronor per månad.

När, vid föredragning inför Kungl. Maj:t den 14 januari 1910 af frågan om regleringen af löneförhållanden m. m. vid fängvårdsstyrelsen, dåvarande chefen för justitiedepartementet behandlade det särskilda spörsmålet om anslag till vikariatsersättningar m. m., yttrade han rörande

godtgörelse till vikarie för skrifbiträde vid semester och sjukdomsfall, bland annat, följande:

»Då det ofta lärers möta svårigheter att skaffa vikarie, som endast mot uppbärande af tjänstgöringspenningarna uppehåller befattningen, lärers det vara nödvändigt att medgifva styrelsen rätt att, där det erfordras, af ifrågavarande anslag till vikarien utbetala hvad därutöfver skäligen begäres.»

Denna uppfattning äger, enligt min mening, allmängiltighet, men jag anser också såsom gifvet, att ämbetsverken i regel böra vara begränsade till vissa belopp, hvilka icke få vid ersättningens fastställande utan Kungl. Maj:ts medgifvande öfverskridas. I sådant afseende synes mig hvad löneregleringskommittén föreslagit åtminstone för närvarande vara väl afvägdt. Hvad utöfver den ordinarie befattningshåfvarens tjänstgöringspenningar erfordras för att komma upp till det belopp, som bör tillkomma vikarien, torde i regel böra utgå från anslag till vikariatsersättningar m. m. Där sådana anslag behöfva höjas i anledning af uppförandet å stat af biträden, hvarom här är fråga, komma särskilda underdåniga framställningar i sådant syfte att i annat sammanhang göras. Jag tillåter mig i samband härmed fästa uppmärksamhet därpå, att mitt förslag om sänkningen af beloppen för tjänstgöringspenningarna under hvad kommittén ifrågasatt gifvetvis föranleder ökning af den fyllnad, som erfordras för att komma upp till de föreslagna ersättningsbeloppen.

*Departements-
chefen.*

Löneregleringskommittén har i detta sammanhang framhållit, att den, som på prof uppehåller vakant biträdesbefattning, bör åtnjuta högst så stor godtgörelse, som enligt de för vederbörande ämbetsverk gällande föreskrifter må kunna tillerkännas vikarie för semesterledigt biträde af motsvarande aflöningsgrad. Från visst håll har yrkats, att åt den, som gör prof-tjänstgöring, måtte utgå samma aflöning som åt ordinarie innehåfvare å befattningen. Den norm för sakens ordnande, som föreslagits af löneregleringskommittén, synes mig emellertid, där prof-tjänstgöring må blifva föreskrifven, vara af beskaffenhet att böra blifva gällande.

Innan jag går att i sammanfattning angifva de allmänna bestämmelser, som enligt min mening böra meddelas i samband med uppförande i stat af biträden af ifrågavarande slag, tillåter jag mig fästa uppmärksamheten på en angelägenhet af allmängiltig beskaffenhet, som är beroende af inrättandet af de ifrågavarande nya ordinarie tjänsterna.

*Minskning å
anslag till
renskrifning
m. m.*

[2.] De biträden utan fast anställning, som nu utföra det arbete, för hvilket berörda nya tjänster skulle insättas, aflönas i regel från anslag till bestridande af renskrifnings- och dylika kostnader. I och med uppförande i lönestaterna af de nya tjänsterna skola naturligtvis dessa anslag i allmänhet kunna minskas. Till hvilka belopp minskningen i särskilda fall bör bestämmas, torde emellertid få bli beroende på särskilda underdåniga framställningar för hvarje verks och myndighets vidkommande.

Med afseende å hvad jag anfört torde vid uppförande i stat af biträdesbefattningar i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de grunder, som jag angifvit, böra såsom allmänna villkor och bestämmelser att gälla beträffande dessa befattningar stadgas,

1) att, då vid uppförande i stat af sådan tjänst till innehafvare af tjänsten befordras person, som omedelbart före sin befordran inom vederbörande ämbetsverk utfört samma arbete som det till tjänsten hörande mot fast arfvode under föregående år till belopp, öfverstigande hvad enligt staten skall utgå till tjänstens innehafvare, ämbetsverket skall äga bereda fyllnad i aflöningen för dess uppbringande till nämnda arfvodes belopp;

2) att biträdes arbetstid å tjänsterummet skall vara 6 timmar, men i verk, där nämnda arbetstid är för tjänstemännen bestämd till 7 timmar, denna tid, samt att, då arbetstiden är 6 timmar, biträdet skall vara pliktigt att i särskilda fall, när arbetets behöriga gång det kräver, kvarstanna i arbetet å tjänsterummet intill ytterligare en timme;

3) att biträde, där ej annat är stadgadt i vederbörande aflöningsstat, må åtnjuta semester under en månad om året, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske;

4) att, där biträde med aflöning efter den lägre typen befordras till biträdesbefattning, för hvilken aflöning utgår efter den högre typen, biträde, som redan intjänat sista ålderstillägget i den lägre graden, må för erhållande af första ålderstillägget i den högre graden få tillgodoräkna sig högst fem år af den tid, som förflutit från det biträdet tillträdde det sista ålderstillägget i den lägre graden;

5) att, där inom ett ämbetsverk äro anställda biträden af såväl högre som lägre grad, biträde af lägre grad skall vara skyldigt att, om det förordnas såsom biträde af högre grad hos ämbetsverket, bestrida befattningen som sådant, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår; ägande sålunda förordnadt biträde af lägre grad att därunder i stället för egna tjänstgöringspenningar åtnjuta, om förordnandet erfordras i följd af sjukdomsfall, de med den tjänstledigas befattning förenade tjänstgöringspenningar, men, då förordnandet

erfordras för beredande af semester, ett mot den semesterledigas tjänstgöringspenningar svarande belopp;

6) att gift kvinna må till biträdestjänst befordras allenast efter af Kungl. Maj:t på framställning i hvarje särskildt fall lämnadt medgifvande;

7) att, där kvinnlig innehafvare af biträdestjänst ingår äktenskap, hon icke skall vara skyldig att af sådan anledning afgå från tjänsten, därest icke vederbörande öfverordnade myndighet med hänsyn till det allmännas intresse finner det nödigt;

8) att biträdestjänst skall af vederbörande ämbetsverk eller myndighet tillsättas medelst konstitutorial och att tillsättningen skall ske efter tjänstens ledigförklarande genom kungörelse;

9) att rörande tillsättningen i öfrigt, kompetensfordringar, ordningen för meddelande af tjänstledighet och afsked samt för åtal och disciplinär bestraffning o. d. skola gälla de närmare stadganden, som må varda af Kungl. Maj:t bestämda; samt

10) att i öfrigt de för vederbörande ämbetsverk och myndighet stadgade villkor och bestämmelser för aflöningsförmånernas åtnjutande skola i tillämpliga delar och i den mån de icke stå i strid mot hvad här blifvit föreskrifvet lända till efterrättelse.

I sammanhang med framläggandet för Riksdagen af förslag till riksstat torde Riksdagens medgifvande böra äskas därtill, att vid statsregleringen för år 1913 de i Rikets Ständers skrifvelse den 12 maj 1841 angifna grunder i afseende å dispositionen af besparingar å hufvudtitlarna fortfarande må blifva gällande, dock att behållningar, som å anslag till nyinrättade tjänstbefattningar uppstå, innan dessa första gången tillsättas, skola till ett följande års statsreglering reserveras.

Hvad föredragande departementschefen sålunda anfört, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen godkänna; och skulle utdrag af detta protokoll, i hvad det afsåge extra lönetillägget äfvensom fasta biträdens uppförande i stat hos vissa ämbetsverk och myndigheter, tillställas de öfriga departementen för behörigt iakttagande vid uppgörande af förslag till reglering af utgifterna under vederbörande hufvudtitlar i riksstaten.

Ur protokollet:

Gunnar Schumacher.

Första hufvudtiteln.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
13 januari 1912.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet friherre Adelswärd anhöll därefter i underdånighet att få underställa Kungl. Maj:ts pröfning frågan om reglering af riksstatens första hufvudtitel och yttrade beträffande anslagstitlarna:

Ordinarie anslag.

I fråga om de under första hufvudtiteln uppförda ordinarie anslagen har jag icke att föreslå någon förändring utan hemställer, att desamma måtte beräknas till enahanda belopp som i innevarande års riksstat, eller tillhoppa 1,493,000 kronor.

Bihang till Riksd. prot. 1912. 1 Saml. 1 Afd.

Extra anslag.

[1.]
Anordnande
af centralupp-
värmning i
Stockholms
slott.

På Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen till 1911 års Riksdag gjorda framställning beviljade sagda års Riksdag, till införande i Stockholms slott af centraluppvärmning och i sammanhang därmed förbättrade ventilationsanordningar, sammanlagdt 324,000 kronor samt anvisade däraf å extra stat för år 1912 ett belopp af 100,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att disponera detta belopp redan under år 1911.

Vid tillstyrkandet den 13 januari 1911 af Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning redogjorde dåvarande chefen för finansdepartementet för den af öfverintendentsämbetet och riksmarskalksämbetet föreslagna planen för arbetenas utförande; och i det jag hänvisar till denna redogörelse tillåter jag mig blott erinra därom, hurusom bemälde departementschef vid berörda tillfälle tillika framhöll, att ehuru väl arbetets utförande syntes kunna fördelas på ett flertal år, det likväl på grund af de med arbetets utförande förknippade olägenheterna vid slottets beboende vore lämpligast att ej gifva nämnda fördelning större omfattning än tre år.

Genom nådigt bref den 9 juni 1911 har Kungl. Maj:t härefter anbefallt *dels* öfverintendentsämbetet att, efter samråd med riksmarskalksämbetet, gå i författning om verkställande af de arbeten för införande af värmeledning och ventilationsanordningar i Stockholms slott, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad riksmarskalksämbetet och öfverintendentsämbetet föreslagit, som enligt den uppgjorda planen vore afsedda att komma till utförande under det första byggnadsåret, *dels och* statskontoret att till bestridande af kostnaderna för sistnämnda arbeten till riksmarskalksämbetet utanordna de för ändamålet anvisade medel 100,000 kronor.

I underdånig skrifvelse den 7 november 1911 har nu riksmarskalksämbetet meddelat, att ämbetet såsom ombud att med öfverintendentsämbetet samråda angående sättet för arbetenas verkställande utsett f. d. ståthållaren på Stockholms slott V. Ankarcrona och öfverintendenten J. Böttiger samt att öfverintendentsämbetet och de af riksmarskalksämbetet utsedda ombuden utfört vissa förberedande arbeten och beräkningar; och har riksmarskalksämbetet i anledning af en utaf öfverintendentsämbetet gjord framställning hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att af de för nu ifrågavarande ändamål beviljade medel för år 1913 anvisa ett belopp af 124,000 kronor.

I öfverensstämmelse med den af riksmarskalksämbetet sålunda gjorda framställningen får jag härmed hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen,

att af de af 1911 års Riksdag till införande i Stockholms slott af centraluppvärmning och i sammanhang därmed förbättrade ventilationsanordningar beviljade medel, 324,000 kronor, å extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af 124,000 kronor.

Det af mig å extra stat för år 1913 tillstyrkta anslag af 124,000 kronor öfverstiger med 24,000 kronor hvad å extra stat under första hufvudtiteln anvisats å riksstaten för år 1912.

I hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt instämde statsrådets öfriga ledamöter; och behagade Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla hvad sålunda blifvit tillstyrkt.

Ur protokollet:

Gunnar Schumacher.

Andra hufvudtiteln.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott lördagen den 13 januari 1912.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSSVÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen statsrådet Sandström föredrog frågan om reglerandet för år 1913 af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel och yttrade därvid:

Innan jag inlåter mig å de särskilda, hufvudtiteln berörande punkter, i hvilka jag ämnar göra framställning inför Eders Kungl. Maj:t, torde jag få föredraga ett ärende, som angår ej blott justitiedepartementet utan äfven landtförsvars-, sjöförsvars-, civil-, finans-, ecklesiastik- och jordbruksdepartementen och därför blifvit beredt i samråd med cheferna för dessa senare departement, nämligen om semester

Semester för
ämbets-
verkens
vaktmästare.

för vaktmästare i centrala ämbetsverk och öfverrätter. I förra årets statsverksproposition erinrades under andra hufvudtiteln om denna fråga, hvilken då var öfverlämnad till kommittébehandling men nu föreligger i utredt skick.

*Motion vid
1909 års
riksdag.*

I en vid 1909 års riksdag inom Andra kammaren väckt motion (nr 137) framhölls, hurusom vid de under senaste åren af Riksdagen fastställda omregleringar af åtskilliga statens verk en ganska stor olikhet i aflönings- och andra hänseenden gjort sig gällande mellan de olika verken. Hvad särskildt förmånen af semester anginge, återfunnes sådan förmån bland aflöningsbestämmelserna för personalerna vid statens järnvägar och telegrafverket samt i riksbanken och riksgäldskontoret. I de centrala ämbetsverken däremot vore rätt till semester beviljad tjänstemännen men ej vaktbetjante. Motionären hemställde, att Riksdagen ville besluta, att alla vaktbetjante och med dem jämställda stats-tjänare i de centrala ämbetsverken och hofrätterna måtte komma i åtnjutande af minst 15 dagars ledighet årligen med bibehållen aflöning.

*Riksdagens
skrifvelse
1909.*

I skrifvelse i ämnet till Kungl. Maj:t (nr 206) anförde Riksdagen, att, då de i åtskilliga lönestater intagna bestämmelser om semester för nu ifrågavarande klass af statstjänare sinsemellan företedde vissa skiljaktigheter och däraf syntes framgå, att denna fråga blifvit löst med hänsyn till de inom skilda verk rådande olikartade förhållandena, Riksdagen ej kunnat förorda antagandet af en allmän bestämmelse på sätt i motionen föreslagits. Men då det syntes vara med rättvisa och billighet öfverensstämmande, att samtliga till ifrågavarande klass hörande stats-tjänare kunde, där förhållandena sådant medgäfvé, beredas någon årlig kostnadsfri ledighet, hade Riksdagen ansett en utredning i denna fråga böra avvägabringas; och anhöll Riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning därom, huruvida och i hvilken mån vaktbetjante och med dem likställda statstjänare i de centrala ämbetsverken och hofrätterna kunde komma i åtnjutande af semester, samt därefter för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill en dylik utredning kunde föranleda.

*Ärendets för-
beredande
behandling.*

I anledning af denna Riksdagens framställning infordrades yttranden från vederbörande ämbetsverk och domstolar. Sedan dessa inkommit, förklarade Kungl. Maj:t den 23 december 1910, att Riksdagens skrifvelse jämte de afgifna yttrandena skulle öfverlämnas till löneregleringskommittén med befallning till kommittén att afgifva underdånigt utlåtande

och förslag i ärendet. Det sålunda anbefallda betänkandet har af kommittén afgifvits i skrifvelse den 29 juni 1911.

I fråga om semester eller dylik kostnadsfri ledighet för vaktmästare och med dem likställda statstjänare (i vissa nya aflöningsreglementen och andra bestämmelser benämnda »tjänstemän af lägre grad») finnas stadganden meddelade allenast beträffande statens järnvägar, post-, telegraf- och tullverken, fångvårdsstaten och postsparbanken.

*I gällande
författningar
meddelade be-
stämmelser om
semester för
vaktmästare.*

I sådant afseende stadgas i det af Kungl. Maj:t den 15 november 1907 utfärdade aflöningsreglemente för tjänstemän vid *statens järnvägar*, § 5, att under loppet af samma kalenderår fullt arfvode må till enhvar tjänsteman af lägre grad, som åtnjuter semester eller tjänstledighet för enskilda angelägenheter, utgå under 15 dagar, och att vid bestämmande af denna tid de sön- och helgdagar icke medräknas, då tjänstemannen enligt gällande bestämmelser varit befriad från tjänstgöring för åtnjutande af sabbatshvila. Detta stadgande har afseende jämväl å järnvägsstyrelsens vaktmästare.

I paragrafen föreskrifves vidare, att, om tjänsteman åtnjuter ledighet för sjukdom eller svag hälsas vårdande, fullt arfvode må till honom utgå för en tid af högst 45 dagar under ett och samma kalenderår; dock att, om han åtnjuter såväl semester eller ledighet för enskilda angelägenheter som ledighet för sjukdom eller svag hälsas vårdande, sammanlagda antalet dagar, för hvilka han under nämnda förhållanden äger uppbära fullt arfvode, icke må öfverstiga 45 dagar.

Rörande extra ordinarie personal stadgas i § 13 af det utaf järnvägsstyrelsen den 8 februari 1908 fastställda reglemente angående aflöning åt extra ordinarie tjänstemän af lägre grad vid statens järnvägar, att tjänstledighet med bibehållen aflöning tillkommer dylik tjänsteman under följande antal dagar, nämligen: året efter det under hvilket han antagits till extra ordinarie 5 dagar, året därpå 10 dagar och därefter 15 dagar, allt för kalenderår räknadt; dock att extra ordinarie tjänsteman, som ej fyllt 21 år, ej erhåller mer än 5 dagars semester hvarje kalenderår.

I aflöningsreglementet för tjänstemän vid *postverket* den 27 augusti 1909, § 14, är stadgadt, att tjänstemän af lägre grad, hvaribland vaktmästare hos generalpoststyrelsen, årligen, när sådant utan hinder för göromålsens behöriga gång kan ske, äga åtnjuta semester, de första tre kalenderåren af den ordinarie anställningen under 8 dagar och

därefter under 15 dagar. Begränsningen af semesterns längd under de första tjänsteåren har sin grund i svårighet att anskaffa lämpliga vikarier för den stora personalen. Då befordran till ordinarie befattning kan äga rum vid jämförelsevis unga år, har ur billighetens synpunkt intet ansetts vara att erinra mot en dylik begränsning.

Enligt § 8 i aflöningsreglementet för tjänstemän vid *telegrafverket* den 11 oktober 1907 äga verkmästare, linjemästare, linje- och stationsförmän, vaktmästare (hos telegrafstyrelsen), reparatörer och stationsbiträden årligen, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, en hvar under en half månad.

Extra ordinarie vaktmästare kan enligt kungl. bref den 31 december 1907 beredas ledighet från göromålen högst en half månad årligen utan afstående af någon del af arfvodet.

Vid *tullverkets* lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning må, jämlikt § 9 i aflöningsreglementet den 18 juni 1910, semester med bibehållande af samtliga aflöningsförmåner oafkortade åtnjutas af öfveruppsyningsman och uppsyningsman vid lokalförvaltningen under 15 dagar årligen, i den mån sådant pröfvas kunna ske utan hinder för göromålens gång och med iakttagande att å ort, där göromålen under viss del af året äro af väsentligt mindre omfattning än eljest, semester för tjänsteman, som icke har chefskap, i allmänhet förläggas till tid, då tjänsten kan lämnas utan vikarie. Annan tjänsteman af lägre grad än de nyss nämnda må, i den mån i sådant afseende till vikaries ersättande anvisadt anslag förslår, kunna tilldelas ledighet under högst 15 dagar af ett och samma kalenderår med bibehållande af sina aflöningsförmåner oafkortade.

Angående semester för vaktmästarna hos generaltullstyrelsen finnes däremot intet stadgande.

Jämlikt kungörelsen den 30 september 1910 angående villkor och bestämmelser för åtnjutande af aflöningsförmåner enligt den från och med år 1911 gällande ordinarie stat för *fångvårdsstaten* må semester årligen, då sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, utan afdrag å aflöningsförmånerna åtnjutas af tjänsteman af lägre grad under 15 dagar å tider, som fångvårdsstyrelsen bestämmer. Därjämte må sådan tjänsteman vid tjänstledighet för sjukdom under loppet af ett och samma kalenderår åtnjuta full aflöning under högst 30 dagar.

Slutligen är i § 13 af aflöningsreglementet för tjänstemän vid *postsparbanken* den 22 juni 1911 bestämdt, att tjänsteman af lägre grad därstädes äger enahanda årliga semesterförmån som tjänsteman af lägre grad vid postverket, d. v. s. under 8 dagar de första tre kalender-åren af sin ordinarie anställning och därefter under 15 dagar.

För jämförelse må ock erinras om de stadganden angående semesterförmån, som gälla för *riksbankens* och *riksgäldskontorets* vaktmästare enligt de reglementen, som utfärdats under år 1911. Vaktbetjänt eller vaktmästare i dessa riksdagens verk må, på därom gjord framställning och efter pröfning af förekommande omständigheter, medgifvas ledighet under högst 15 dagar hvarje år med rätt att under tiden uppbära alla med tjänsten förenade aflöningsförmåner. Då vaktbetjänt eller vaktmästare sålunda erhåller ledighet, må, där annan person behöfver förordnas för tjänstens uppehållande, den förordnade undfå arfvode med 3 kronor om dagen.

Af det sagda framgår, att järnvägsstyrelsen, generalpoststyrelsen, telegrafstyrelsen och postsparbanken äro de enda centrala verk, där vaktmästarna åtnjuta på bestämmelser i gällande författningar grundad rätt till semester. Hvad järnvägsstyrelsen angår är ifrågavarande stadgande så affattadt att det endast åt vederbörande inrymmer befogenhet att låta full aflöning utgå till vaktmästaren under ledighetstiden, men denna affattning lär i realiteten icke gifva stadgandet annan innebörd än motsvarande vid de andra verken gällande bestämmelser, enligt hvilka vaktmästare tillförsäkras semester under förutsättning att ledigheten icke vållar hinder i göromålens behöriga gång.

Ehuru sålunda föreskrifter i ämnet i allmänhet saknas vid de centrala verken, har detta dock icke i regel medfört, att kostnadsfri ledighet under någon tid hvarje år förvägrats ifrågavarande befattningshafvare. Tvärtom har dylik ledighet i mycket stor utsträckning kunnat beredas vaktmästarna äfven i verk, där rätt till semester icke funnits för dem medgifven. Angående förhållandena i detta hänseende i de särskilda verken erhålles upplysning genom den i ärendet åstadkomna utredning, för hvars hufvudsakliga innehåll jag nu torde få redogöra.

*Praxis i verk,
för hvilka be-
stämmelser
saknas.*

Högsta domstolen. Under den tid af 8 veckor hvarje sommar, då högsta domstolen arbetar å endast en afdelning, medgifves kostnadsfri

ledighet åt de 3 vaktmästarna, för enhvar under två—tre veckor. Vikarie för den sålunda tjänstledige erfordras icke.

Regeringsrättens 2 vaktmästare, hvilka äfven tjänstgöra hos lagrådet, hafva hittills årligen åtnjutit semester hvardera omkring en månad. De afbrott i regeringsrättens och lagrådets verksamhet, som äga rum under sommaren, göra det möjligt att bereda dem sådan ledighet utan att vikarier behöfva anställas.

Nedre justitierevisionens vaktmästare hafva sedan lång tid tillbaka åtnjutit någon ledighet hvarje år utan minskning i aflöningen. Denna förmån har kunnat beredas dem till följd däraf, att högsta domstolen under större delen af sommaren arbetar på endast en afdelning och att med hänsyn därtill de flesta revisionssekreterarna under någon del af sommaren kunnat förlägga sitt arbete till annan ort än Stockholm. Enär sålunda vaktmästarnas göromål sommartiden äro mindre betungande, kunna desamma då på fullt tillfredsställande sätt skötas af fyra vaktmästare, medan den femte är ledig. Ledigheten fördelas vaktmästarna emellan genom beslut af nedre revisionen. Dess längd har för år 1910 varit tre veckor för hvar och en af vaktmästarna, men nedre revisionen har i sitt under år 1909 afgifna yttrande meddelat, att då högsta domstolens tjänstgöring sommartid å endast en afdelning från och med år 1910 komme att inskränkas, den möjligheten icke vore utesluten, att tiden för vaktmästarnas ledighet måste något minskas; den syntes dock i allt fall ej komma att understiga 15 dagar.

Den hos *justitiekanslersämbetet* anställda vaktmästaren har under de senare åren icke varit i åtnjutande af semester. Ämbetet anser det emellertid ej obilligt, att dylik ledighet beredes honom under viss tid — minst två veckor, högst en månad —, dock under förutsättning att lämplig vikarie står att erhålla. Åt sådan vikarie kan ersättning beredas från det till amanuenser, vikariatsersättningar, reuskrifning m. m. i ämbetets stat upptagna belopp af 6,400 kronor, hvari ingå 300 kronor, afsedda till gratifikation åt extra vaktmästare.

Svea hofrätt. Till följd däraf, att enligt den före år 1910 gällande arbetsordning de divisioner, i hvilka hofrätten var indelad, i tur åtnjöt ledighet under sommarmånaderna, hvarje division under en tid af två månader, har intill nämnda år kunnat utan olägenhet så anordnas, att

den hos hofrätten anställda vaktpersonalen, bestående af 11 personer, fått åtnjuta ledighet under sommaren enhvar tre veckor, under hvilken tid afstående af någon del af aflöningen icke behöft äga rum. Från och med år 1910 hafva ändrade förhållanden inträdt så till vida att antalet vaktmästare minskats till 9, äfvensom att hvarje divisions ledighet under sommaren inskränkts till en och en half månad. Icke desto mindre anses en ledighet af tre veckor under sommaren hvarje år — af hvilken ledighet hofrätten finner vaktmästarna väl vara i behof — kunna äfven för framtiden beredas dem, dock att för detta ändamål en extra vaktmästare skulle behöfva förordnas under kortare tider af sommaren. Därest emellertid semestern sättes till endast 15 dagar, synes, att döma af ett utaf advokatfiskalsämbetet vid hofrätten i ärendet afgifvet utlåtande, några vikariatsersättningar icke behöfva ifrågakomma.

Åt *Göta hofrätts* vaktbetjäning har, med hofrättens organisation före 1910, kunnat beredas kostnadsfri ledighet under sommarferierna under en tid af omkring en månad för enhvar, i enlighet med presidentens närmare bestämmande, och hofrätten har ansett det kunna med största sannolikhet antagas, att äfven under den med 1910 års ingång förändrade organisationen skall kunna beredas enhvar af vaktbetjäningen sådan ledighet under sommaren omkring tre eller fyra veckor. Hofrätten har hemställt om föreskrift, att vaktmästare skall äga rätt till minst tre veckors semester.

Hofrätten öfver Skåne och Blekinge. Sedan flera år tillbaka (före 1910) har, utan olägenhet för hofrätten, årligen under sommarmånaderna, då endast en af hofrättens divisioner är tjänstgörande, enhvar af hofrättens vaktbetjante i tur och ordning efter advokatfiskalens bestämmande erhållit kostnadsfri ledighet under en månad, och det har synts hofrätten, som om denna anordning skulle kunna bibehållas äfven efter den minskning i hofrättens sommarferier och de förändringar i hofrättens arbetsordning, som tillämpas från och med år 1910.

I *krigshofrätten*, där endast en vaktmästare finnes anställd, har denna icke kunnat erhålla någon ledighet, då tillgång å extra vaktmästare saknats. Krigshofrätten har förklarat, att vaktmästaren väl kunde anses vara i behof af ledighet under tre veckor årligen, men då frågan om beredande af rätt för vaktmästaren till årlig semester syntes icke kunna upptagas till afgörande utan samband med frågan om krigshofrättens omorganisation och af denna fråga beroende spörsmål om

semester jämväl åt ämbetsverkets civila ämbetsmän, har krigshofrätten funnit frågan om semester åt vaktmästaren icke kunna för närvarande föranleda till annat yttrande än en hemställan, att Kungl. Maj:t i sammanhang med frågan om ämbetsverkets omorganisation måtte taga jämväl frågan om semester för vaktmästaren i öfvervägande.

Fångvårdsstyrelsen har meddelat, att det visat sig nästan nödvändigt att bereda styrelsens vaktmästare någon ledighet under sommarmånaderna. För sådant ändamål hade styrelsen, hos hvilken intill år 1911, utöfver två ordinarie vaktmästare, en extra vaktmästare varit oafbrutet anställd äfvensom vissa tider ytterligare en dylik tjänstgjort, så ordnat göromålen mellan dessa, att 14 dagars ledighet kunnat på lämpliga tider, då arbetet inom styrelsen sådant medgifvit, få åtnjutas af enhvar af de två ordinarie vaktmästarna utan afdrag å deras aflöning. En sådan anordning medförde gifvetvis ökade göromål för dem, som kvarstode i tjänstgöringen, och beredde icke möjlighet att med någon grad af visshet beräkna, om och när ledighet kunde påräknas. För att vaktmästarnas semesterledighet skulle blifva af fullt gagn syntes tiden för densamma böra utsträckas något utöfver 14 dagar, kanske lämpligen till tre veckor. Den kostnad för statsverket, som af sådan semester skulle föranledas, vore jämförelsevis obetydlig. Styrelsen hade plägat till extra vaktmästare utbetala dagarfvode af allenast 2 kronor. Inom åtskilliga ämbetsverk utginge dock dylik ersättning med 3 kronor för dag. Under beräkning af sådant högre arfvode skulle tre veckors semester för styrelsens ordinarie vaktmästare, hvilka från och med 1911 äro 3, ådraga kronan en kostnad af 189 kronor årligen.

I *arméförvaltningen* har genom viss förändring under sommarmånaderna af de ordinarie vaktbetjäntes indelning till tjänstgöring så anordnats, att dessa vaktbetjante kunnat beredas två veckors årlig ledighet med bibehållen aflöning. Arméförvaltningen föreslår nu semester under 15 dagar.

Marinförvaltningens ordinarie vaktmästare hafva under de senare åren åtnjutit ledighet enhvar under tre veckor utan afstående af tjänstgöringspenningar. Under sådan ledighet har extra vaktmästare alltid inkallats till tjänstgöring mot en ersättning, som på sista tiden utgått med 3 kronor för tjänstgöringsdag. Marinförvaltningen har nu uttalat sig för att samtliga till ifrågavarande kluss hörande statstjänare, där förhållandena sådant tillstodja, medgifves någon årlig kostnadsfri

ledighet, hvilken, för att kunna fullt effektivt bereda därmed afsedd rekreation och hvila, ej borde understiga tre veckor. Därest semester under tre veckor årligen bereddes marinförvaltningens 5 ordinarie vaktmästare, skulle kostnaden därför, beräknad efter 3 kronor för tjänstgöringsdag, uppgå till 270 kronor för år. Det i staten för marinförvaltningen till vikariatsersättning, arvoden till extra ordinarie tjänstemän och biträden samt renskrifningskostnad m. m. anvisade belopp har synts marinförvaltningen lämna erforderlig tillgång till bestridande af denna kostnad.

Af *lotsstyrelsens* 3 vaktmästare har under år 1909 en och under år 1910 två åtnjutit ledighet, enhvar under 14 dagar, utan afstående af tjänstgöringspenningar. Den lediges göromål hafva utan ersättning utförts af de i tjänst varande vaktmästarna. Lotsstyrelsen föreslår en half månads kostnadsfri ledighet för samtliga vaktmästarna och att vikarie aflönas med 2 kronor 50 öre per dag.

Vid *sjökarteverket* finnes anställd en vaktmästare, hvilken jämväl innehar motsvarande anställning vid *nautisk-meteorologiska byrån*. Denne har hittills icke åtnjutit semester men föreslås nu af cheferna för de båda verken till 14 dagars ledighet årligen utan afdrag å aflöningen, under förutsättning dock att lämplig person finnes att tillgå för bestridande af hans åligganden och att chefen för sjökarteverket berättigas förlägga semestern till lämplig tid af året.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens 3 vaktbetjante, af hvilka två äro ordinarie och en extra, hafva under de senare åren varit i åtnjutande af ledighet utan afstående af tjänstgöringspenningar. Ledigheten har utgjort 14 dagar utom under år 1910, då den omfattat tre veckor. Vikarie har under tiden förordnats mot en ersättning för tjänstgöringsdag af 3 kronor, hvilken utgift bokförts under titel »vikariatsersättningar m. m.» Styrelsen anser 15 dagar vara den minsta tid, som bör afses för vaktbetjants semester, samt att ersättningen till vikarie för semesterledig vaktmästare icke torde kunna sättas lägre än till 3 kronor per dag.

Vattenfallsstyrelsen har under år 1910 beviljat ej blott den hos styrelsen anställde vaktmästaren utan äfven ett vaktmästarbiträde hvardera 14 dagars ledighet utan afstående af någon del af de för dem fastställda arvoden. Under denna ledighet har hos styrelsen anställts ett tillfälligt

biträde, hvars arfvode, 50 kronor för månad, utgått af det å styrelsens stat uppförda anslaget till expenser m. m., från hvilket anslag äfven de nämnda befattningshafvarnas arfvoden bestridts. Styrelsen anser vaktmästaren och dennes biträde böra beviljas 15 dagars semester hvardera.

Inom *medicinalstyrelsen* hafva från och med år 1903 styrelsens 3 ordinarie vaktmästare och sedan år 1908 jämväl en vaktmästare med fast arfvode å extra stat erhållit kostnadsfri tjänstledighet under 14 å 15 dagar årligen; och hafva medel till aflönande af deras vikarier tagits af anslaget till flitpenningar och tillfälliga biträden m. m. Styrelsen har nu hemställt, att förslaget om beredande af semester för styrelsens vaktbetjante icke måtte föranleda någon åtgärd förr än i sammanhang med frågan om styrelsens omorganisation. För den händelse det likväl skulle anses, att oberoende däraf föreskrifter i berörda hänseende borde utfärdas, har styrelsen hemställt, att liknande bestämmelser som de, hvilka härutinnan vore gällande för telegrafverkets vaktmästare, måtte komma att meddelas äfven för betjante hos medicinalstyrelsen.

Riksförsäkringsanstalten har meddelat, att, enär vaktmästarna därstädes hade en synnerligen sträng och påkostande tjänstgöring, anstalten ansett sig böra medgifva dem någon ledighet utan afstående af löneförmåner. Sådan ledighet, i regel omfattande 14 dagar, hade lämnats å sommaren, då expeditionen vore mindre och det sålunda kunnat ske utan särskild kostnad för statsverket. Nu hemställer anstalten, att, med hänsyn till det kräfvande arbetet, tiden för årlig semesterledighet måtte åtminstone i afseende å *dess* vaktmästare bestämmas till tre veckor. För aflönande af extra vaktmästarbiträde under den tid ordinarie vaktmästare åtnjuter semester antager anstalten någon afsevärd ökning af det i *dess* stat till kostnad för semester- och andra vikariatsersättningar m. m. upptagna anslag icke erfordras.

Försäkringsinspektionens vaktmästare har hittills icke åtnjutit kostnadsfri ledighet, men inspektionen anser sådan ledighet böra beredas honom under 15 dagar årligen.

Kammarkollegiets vaktbetjante hafva under de senare åren, åtminstone i allmänhet, varit, där sådant utan olägenhet kunnat äga rum, i åtnjutande af någon kortare tids, högst 14 dagars, ledighet utan skyldighet att afstå de med deras tjänst förenade tjänstgöringspenningar. Förordnande å uppehållande af tjänsten under tiden för sådan ledighet har

icke meddelats, ej heller biträde af extra vaktmästare påkallats i vidsträcktare mån än eljest under året varit fallet. Beträffande arkivet har det dock funnits nödigt tillse, att, då ledighet af ifrågavarande slag åtnjutits af den där anställda vaktmästaren, extra vaktmästare alltid funnits tillgänglig. Ersättning till denne har utgått i form af flitpenningar och till enahanda belopp som i allmänhet tillerkänts extra vaktmästare vid uppässning inom ämbetsverket, nämligen i mån af tillgång med i regel 2 kronor till 2 kronor 50 öre per dag. Kollegiet har nu förklarat sig anse, att semester för dess vaktmästare icke bör utsträckas utöfver 15 dagar årligen, och hemställt, att, därest rättighet till sådan ledighet medgifves dem, ämbetsverkets mycket knappt tillmätta anslag till vikariatsersättning m. m. måtte för beredande af tillgång till ersättning åt vikarier under semestern ökas med ett belopp, motsvarande vaktmästarnas tjänstgöringspenningar under ifrågavarande tid. Med beräkning af 15 dagars ledighet för hvar vaktmästare skulle den erforderliga ökningen utgöra 95 kronor 84 öre eller i afrundadt tal 100 kronor.

Inom *statskontoret* har sedan många år tillbaka varit brukligt, att hvarje ordinarie vaktmästare, utan afdrag å sina aflöningsförmåner och utan att ställföreträdare förordnats, erhållit 14 dagars årlig ledighet, hvilken ledighet i regel infallit under månaderna juni—september. Statskontoret finner det nu önskvärdt, att åt vaktmästarnas semesterledighet beredes den trygghet, som ligger i ett af Kungl. Maj:t och Riksdagen fattadt beslut om sådan förmåns beviljande. Om ledigheten begränsas till 15 dagar, skulle — yttrar statskontoret — den därmed förknippade årliga kostnaden för semestervikariat för 1 förste vaktmästare och 6 vaktmästare belöpa sig till endast 106 kronor 23 öre.

Hvad *mynt- och justeringsverket* beträffar har myntdirektören uttalat sig för att ifrågavarande vaktbetjante medgifvas minst 15 dagars ledighet årligen med bibehållen aflöning samt förklarat sig anse, att kostnaden för den vid verket anställda vaktmästarens semester kan bestridas af verkets inkomster. Denne vaktmästare har hittills icke regelbundet åtnjutit sommarledighet.

I *kommerskollegiet* hafva så väl de där anställda 3 ordinarie vaktmästarna som ock några med dem jämställda vaktmästare, hvilkas aflöning anvisas å extra stat, under de senare åren åtnjutit hvardera 14 dagars årlig ledighet utan afstående af tjänstgöringspenningar. De extra vakt-

mästare, som i deras ställe fullgjort vaktmästargöromålen, hafva uppburit ersättning med 2 kronor 50 öre för dag. Medel därtill hafva utgått af anslag till extra biträden m. m. Enligt kollegiets åsikt böra vaktmästarna komma i åtnjutande af årlig ledighet under 15 dagar. Kostnaden för beredande af semester åt 5 vid tiden för afgifvande af kollegiets yttrande där anställda vaktmästare (de 3 ordinarie och 2 extra) har, efter 2 kronor 50 öre om dagen åt vikarie, af kollegiet beräknats till 187 kronor 50 öre om året.

Kammarrätten har meddelat, att sedan åtskilliga år vaktmästarna hos detta ämbetsverk under sommaren fått med bibehållen aflöning åtnjuta semester, enhvar under två veckor årligen, dock med åliggande för de tjänstgörande vaktmästarna att uppehålla vakthållningen inom kammarrätten utan någon extra kostnad för statsverket.

Äfven för framtiden anser kammarrätten en sådan anordning kunna äga rum, därest semesterledigheten förlägges till sommarmånaderna. För den händelse emellertid att af särskild anledning sådan ledighet undantagsvis måste förläggas till annan tid, borde kammarrätten medgifvas rätt att för vaktgöringens behöriga uppehållande utbetala det belopp, som kunde finnas erforderligt. Denna utgift syntes kunna bestridas af anslaget till vikariatsersättning, arfvoden åt extra biträden, flitpenningar och renskrifningskostnad.

Generaltullstyrelsen har under de senare åren så ordnat, att enhvar af dess vaktmästare fått årligen åtnjuta kostnadsfri ledighet under en tid af högst 12 dagar. Godtgörelse till deras vikarier har utgått i form af gratifikation vid årets slut. Styrelsen har uttalat önskvärdheten däraf att enhvar hos styrelsen anställd vaktmästare finge årligen åtnjuta kostnadsfri ledighet under 14 dagar; och har styrelsen hemställt, att, om dylik semesterrätt blefve medgifven, styrelsen måtte be- myndigas att till person, som efter förordnande bestridt tjänst i anledning af sådan ledighet och ej själf vore berättigad till dylik ledighet, utanordna skäligen ersättning från anslaget till vikariatsersättning, extra biträden m. m.

Statistiska centralbyråns 2 vaktmästare hafva årligen fått åtnjuta semester, från och med år 1909 en half månad hvardera. Några medel för aflönande af vikarie under vaktbetjäntes semester stå icke till byråns disposition, men anses ej heller behöfliga, emedan vaktmästargöromålen under större delen af sommaren, till hvilken den lagstadgade semestern

antoges i regel komma att förläggas, äro af så pass ringa omfattning att de kunna bestridas af en enda vaktmästare.

Öfverintendentsämbetet. Under de senare åren hafva de hos ämbetet anställda 2 ordinarie vaktbetjante, efter därom under hand gjorda framställningar, fått tillstånd att sommartiden högst 14 dagar begagna ledighet utan afstående af tjänstgöringspenningar, därest de tillika anmält, att någon af ämbetets extra ordinarie vaktmästare vore villig att under tiden tjänstgöra. Något särskildt förordnande åt den, som sålunda bestridt tjänstgöringen, har icke af ämbetet meddelats. Då vid nästföljande jul från det på ämbetets stat uppförda anslag till vikariatersättning, arfvoden åt extra biträden m. m. fördelning skett af gratifikationer åt ämbetets extra ordinarie tjänstepersonal, har ersättning, med efter tillgång af ämbetet såsom skäligt ansedt belopp, utgifvits till de tjänstförrättande extra ordinarie vaktbetjante.

Ämbetet, som nu icke har något att erinra mot en half månads eller 15 dagars årlig semester åt ifrågavarande statstjänare, har hemställt, att vederbörande ämbetsverk måtte tillerkännas rätt att till vaktbetjants vikarie under semester utanordna från anslag till vikariatersättning, arfvoden åt extra biträden m. m. utöfver ett belopp, motsvarande tjänstgöringspenningarna för vidkommande tid, därjämte så stort belopp efter dag räknadt, som må, med afseende å sig företeende omständigheter, pröfvas erforderligt för befattningens behöriga uppehållande.

Patent- och registreringsverket. För uppehållande af vaktmästargöromålen hos detta ämbetsverk hafva under de senaste åren varit förordnade under hela året utom den ordinarie vaktmästarpersonalen en extra vaktmästare med arvode af 75 kronor i månaden och under några månader ytterligare en extra vaktmästare med samma månadsarvode. Härigenom har det varit möjligt för ämbetsverket att årligen medgifva de ordinarie vaktmästarna en half månads ledighet under sommaren utan afdrag å deras löneförmåner. Ämbetsverket anser uttrycklig bestämmelse om sådan ledighet önskvärd och meddelar, att, om rättigheten begränsas till 15 dagar om året, ökad kostnad för ämbetsverket icke behöfver förorsakas.

Bankinspektionens vaktmästare har de senare åren fått åtnjuta ledighet under 15 dagar årligen utan afstående af tjänstgöringspenningar, och tjänsten har under sagda ledighet uppehållits af en extra vaktmästare, hvilken för denna tjänstgöring äfvensom för sin tjänstgöring i

öfrigt plägat erhålla såsom gratifikation 150 kronor årligen af bankinspektionens expensmedel. Därest, på sätt bankinspektionen tillstyrkt, 15 dagars semester fastställes, lämna de till bestridande af kostnaden för bankinspektionen anvisade medel tillgång till skälig ersättning åt semestervikarien.

Kontrollstyrelsens vaktmästare har år 1910 åtnjutit ledighet under 13 dagar med bibehållande af sina tjänstgöringspenningar. Vikarien har för denna tid uppburit ersättning med 3 kronor för dag, hvilken ersättning utgått af anslag till amanuenser, vikariatsersättningar, renskrifning m. m. Semesterns längd anses af kontrollstyrelsen böra bestämmas till tre veckor, och anslaget till amanuenser, vikariatsersättningar, renskrifning m. m. beräknas lämna tillgång till aflönande af vikarie för vaktmästaren under sådan semester.

Riksarkivet. Riksarkivarien har sedan ett antal år tillbaka beviljat såväl 2 ordinarie vaktmästare som en mot fast arfvode anställd extra ordinarie vaktmästare tre veckors kostnadsfri ledighet årligen på det sätt att en i sänder af dem varit ledig; och har de senaste åren en extra vaktmästare under tiden varit anställd mot ett från anslag till vikariatsersättningar, arfvoden åt extra biträden m. m. taget arfvode af 40 å 50 kronor i månaden.

Hvad den i riksarkivet anställde eldaren beträffar, har någon särskild ledighet för honom icke kommit i fråga, då hans arbete med värmeledningen under sommartiden inskränkte sig till en del reparationer och dylikt. Mot uttrycklig föreskrift om semester för vaktmästarna har riksarkivarien intet att erinra.

Vid *kungl. biblioteket* har bibliotekets chef plägat bevilja semesterledighet under 20 dagar årligen åt enhvar af vaktmästarna utom åt eldaren, hvilkens ledighet inskränkts till spridda dagar, i allmänhet ej öfverskridande tillsammans en vecka om året. Något vikariatsarfvode för befattningarnas uppehållande har icke utgått, utan ledigheten har medgifvits under villkor att de i tjänst varande vaktmästarna förrättade de frånvarandes göromål utan särskild ersättning.

Med kännedom om ifrågavarande tjänstinnehafvares önskningsar och behof skulle riksbibliotekarien helst se, att tiden för semestern utsträcktes till 20 dagar årligen, men han har ansett sig sakna anledning att för kungl. biblioteket föreslå något annat än hvad för andra centrala ämbetsverk i förevarande fall kunde finnas lämpligt. Han har dock funnit sig